

تفسير الكريم الرحمن
في تفسير كلام المنان

تفسير السعدي

TAFSĪR AS-SA'DĪ

EDIȚIE ROMÂNĂ

Juz' 7-9

Al-Mā'idah 5:82 – Al-Anfāl 8:40

Vol. 3

Comentariu al Coranului de

‘ABD AR-RAHMĀN IBN NĀṢIR
AS-SA'DĪ

INSTITUTUL TAWHID

ABD AR RAHMAN IBN NASIR AS SADI

Tafseer As Sa'di

Explicarea sensurilor Coranului

Volumul 3

JUZURILE 7 LA 9

Al Maidah 5:82 pana la Al Anfal 8:40

Traducere din limba araba in limba romana

Institutul Tawhid din Romania

Text coranic arab: Tanzil Quran Text, versiunea 1.1, Uthmani. Copyright © 2007–2026 Tanzil Project. Licenta Creative Commons Attribution 3.0. Reproducerea si distribuirea identica sunt permise; modificarea textului nu este permisa. Acest aviz si atribuirea Tanzil Project se pastreaza in copii si in lucrarile care contin parti substantiale ale textului.

<https://tanzil.net> · Actualizari: <https://tanzil.net/updates/>

Caractere arabe Amiri si Amiri Quran, Khaled Hosny si colaboratorii. Licenta SIL Open Font License.

Ghid de lectura

Cum este organizat volumul

Volumul cuprinde comentariul juzurilor 7–9: Sura al Maidah de la versetul 82 la 120, surele al Anam si al Araf in intregime si Sura al Anfal de la versetul 1 la 40. Juzul 8 incepe la al Anam 6:111, iar juzul 9 la al Araf 7:88.

Textul arab si traducerea sensurilor

Pasajele Coranului sunt asezate pe mijlocul paginii, in limba araba. Traducerea sensurilor in limba romana este tiparita cu litere aldine, iar comentariul lui as Sadi cu litere obisnuite. Traducerea reda sensurile textului coranic si nu inlocuieste originalul arab.

Referintele si notele

O trimitere precum 6:111 indica Sura al Anam, versetul 111. Notele de subsol ofera referinte pentru relatari, lamuriri de sens sau variante de traducere utile intelegerii pasajului. Mențiunile „manuscrisul A”, „manuscrisul B” sau „cele două manuscrise” din unele note se referă la exemplarele manuscrise ale comentariului lui as-Sa’dī, comparate la pregătirea ediției arabe. Ele nu desemnează versiuni diferite ale Coranului. Un juz este una dintre cele treizeci de parti ale Coranului.

Orientarea in volum

Cuprinsul indica surele si impartirea pe juzuri. Repertoriul de la sfarsit permite gasirea fiecarui pasaj coranic comentat. Autorul grupeaza uneori mai multe versete inaintea comentariului; aceasta ordine este pastrata si semnalata prin titluri distincte. Limitele juzurilor sunt marcate chiar si atunci cand comentariul explica impreuna versete din doua parti succesive. Trimiterile sunt active in documentul electronic si indica paginile pentru exemplarul tiparit.

Cuprins

Ghid de lectura.....	ii
Juzul 7.....	1
Sura al Maidah 82–120.....	1
Sura al Anam 1–110.....	26
Juzul 8.....	78
Sura al Anam 111–165.....	78
Sura al Araf 1–87.....	118
Juzul 9.....	161
Sura al Araf 88–206.....	161
Sura al Anfal 1–40.....	218
Repertoriul pasajelor comentate.....	236

Juzul 7

Sura al Maidah

VERSETELE 82 LA 120

Versetele 82 la 86

﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدُوًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَهُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قِسِيّينَ وَرَهْبَانُنَا وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثْبِهِمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

82. Vei afla ca cei mai aprigi oameni in dusmanie fata de credinciosi sunt iudeii si cei care li fac asociati lui Allah. Si vei afla ca cei mai apropiati de credinciosi in iubire sunt cei care spun: „Noi suntem crestini.” Aceasta deoarece printre ei se afla preoti si monahi si pentru ca ei nu sunt trufasi.

83. Cand aud ceea ce i-a fost pogorat Trimisului, le vezi ochii revarsandu-se de lacrimi pentru adevarul pe care il recunosc. Ei spun: „Domnul nostru, noi credem; inscrie-ne, asadar, printre martori.

84. Si de ce sa nu credem in Allah si in adevarul care ne-a venit, cand nadajduim ca Domnul nostru ne va primi impreuna cu oamenii drepti?”

85. Allah i-a rasplatit pentru ceea ce au spus cu Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic. Aceasta este rasplata celor care fac bine.

86. Iar cei care nu cred si tagaduiesc semnele Noastre sunt oamenii Iadului.

Allah arata care dintre cele doua tabere este mai apropiata de musulmani prin prietenie si iubire si care este mai indepartata. „Vei afla ca cei mai aprigi oameni in dusmanie fata de credinciosi sunt iudeii si cei care li fac asociati lui Allah.” Aceste doua tabere sunt, in general, cele mai dusmanoase fata de Islam si musulmani si cele mai dornice sa le faca rau, din pricina urii puternice, invidiei, incapatanarii si necredintei lor.

„Si vei afla ca cei mai apropiati de credinciosi in iubire sunt cei care spun: «Noi suntem crestini.»” Allah pomeneste mai multe pricini. Printre ei se afla „preoti si monahi”, adica savanti asceti si adoratori retrasi in manastiri. Stiinta, ascetismul si adorarea inmoaie inima, o fac mai sensibila si indeparteaza asprimea si duritatea. De aceea, nu se gaseste la ei aceeasi duritate ca la iudei si politeisti.

Ei „nu sunt trufasi”: intre ei nu se afla mandria, ingamfarea si refuzul incapatanat de a urma adevarul. Aceasta ii face mai apropiati de musulmani si mai dispusi sa-i iubeasca, fiindca omul smerit este mai aproape de bine decat cel trufas.

„Cand aud ceea ce i-a fost pogorat Trimisului”, Muhammad, aceasta le misca inimile, se smeresc, iar ochii li se umplu de lacrimi pentru adevarul pe care il aud si il cunosc. Ei cred, il recunosc si spun: „Domnul nostru, noi credem; inscrie-ne, asadar, printre martori”, adica printre membrii comunitatii lui Muhammad. Ei marturisesc unicitatea lui Allah, misiunea trimisilor si adevarul adus de acestia si depun marturie despre comunitatile de dinainte, spunand daca acestea au crezut sau au tagaduit. Ei sunt drepti, iar marturia lor este primita, dupa cum Allah spune: „Astfel v-am facut o comunitate cumpatata, ca sa fiti martori asupra oamenilor, iar Trimisul sa fie martor asupra voastra.”

Este ca si cum ar fi fost mustrati pentru graba lor spre credinta, iar ei au spus: „Si de ce sa nu credem in Allah si in adevarul care ne-a venit, cand nadajduim ca Domnul nostru ne va primi impreuna cu oamenii drepti?” Ce ne-ar putea impiedica sa credem in Allah, cand ne-a venit de la Domnul nostru adevarul in care nu exista indoiala? Daca vom crede si vom urma adevarul, nadajduim ca Allah ne va primi in Paradis impreuna cu oamenii drepti. Ce ne-ar putea impiedica? Oare aceasta nu este o pricina pentru a ne grabi spre credinta si a nu ramane in urma?

„Allah i-a rasplatit pentru ceea ce au spus”, pentru cuvintele credintei si marturisirea adevarului, „cu Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic. Aceasta este rasplata celor care fac bine.” Aceste versete au fost pogorate despre crestinii care au crezut in Muhammad, precum Negusul si altii.

Pana astazi se gasesc printre ei oameni care aleg Islamul atunci cand li se arata falsitatea credintei lor. Ei sunt mai apropiati de Islam decat iudeii si politeistii.

Dupa ce a pomenit rasplata celor care fac bine, Allah pomeneste pedeapsa celor rai: „Iar cei care nu cred si tagaduiesc semnele Noastre sunt oamenii Iadului”, fiindca nu au crezut in Allah si au respins semnele Sale care arata limpede adevarul.

Versetele 87 si 88

ج
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْرِمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ ءُمُونُونَ ﴿٨٨﴾

87. O, voi cei care credeti, nu opriti lucrurile bune pe care Allah vi le-a ingaduit si nu incalcati hotarele. Cu adevarat, Allah nu-i iubeste pe cei care incalca hotarele.

88. Mancati din cele cu care Allah v-a inzestrat, ingaduite si bune, si temeti-va de Allah, Cel in care credeti.

„O, voi cei care credeti, nu opriti lucrurile bune pe care Allah vi le-a ingaduit”, dintre mancaruri si bauturi. Ele sunt binecuvantari cu care Allah v-a inzestrat; laudati-L pentru ca vi le-a ingaduit, multumiti-I si nu raspundeti binecuvantarii prin necredinta, refuzarea ei sau socotirea ei drept oprita. Altfel, adunati laolalta minciuna despre Allah, nerecunostinta pentru binecuvantarea Sa si socotirea lucrului ingaduit si bun drept haram si rau. Aceasta este incalcarea hotarelor.

Allah a oprit incalcarea si a spus: „si nu incalcati hotarele. Cu adevarat, Allah nu-i iubeste pe cei care incalca hotarele.” El ii uraste si ii pedepseste. Apoi porunceste contrariul a ceea ce fac politeistii care opresc cele ingaduite de Allah: „Mancati din cele cu care Allah v-a inzestrat, ingaduite si bune”, adica din hrana pe care v-a adus-o prin mijloacele pe care le-a randuit, daca este ingaduita, nefurata, neuzurpata si neluata pe nedrept. Ea trebuie sa fie si buna, lipsita de orice necuratie; sunt excluse astfel animalele de prada si celelalte lucruri necurate.

„Si temeti-va de Allah”, implinind poruncile si parasind oprelistele Sale, „Cel in care credeti”. Credinta voastra in Allah va cere sa va temeti de El si sa tineti seama de dreptul Sau, caci ea nu se desavarseste decat astfel.

Versetul arata ca, daca omul declara oprit pentru sine un lucru care ii este ingaduit, fie mancare, bautura, roaba sau altceva, acel lucru nu devine haram prin aceasta declaratie. Daca se foloseste totusi de acel lucru, el datoreaza ispasirea unui juramant, asa cum Allah spune: „O, Profetule, de ce opresti ceea ce Allah ti-a ingaduit?” Daca isi declara sotia oprita pentru sine, datoreaza ispasirea specifica ziharului. Versetul arata si ca nu se cuvine ca omul sa evite lucrurile bune si sa si le interzica, ci sa le foloseasca drept sprijin pentru a-L asculta pe Domnul sau.

Versetul 89

لَا يَأْخُذُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّرتَهُمْ بِإِطْعَامِ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتِهِمْ أَوْ تَحْرِيرِ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفْرَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

89. Allah nu va trage la socoteala pentru juramintele rostite fara intentie, ci va trage la socoteala pentru juramintele pe care le-ati facut cu intentie. Ispasirea lor este hranirea a zece sarmani cu hrana obisnuita pe care o dati familiilor voastre, ori imbracarea lor, ori eliberarea unui rob. Iar cel care nu gaseste mijloacele sa posteasca trei zile. Aceasta este ispasirea juramintelor voastre atunci cand jurati. Paziti-va juramintele! Astfel va lamureste Allah semnele Sale, poate ca veti fi multumitori.

„Allah nu va trage la socoteala pentru juramintele rostite fara intentie”, adica pentru juramintele care ies pe limba fara intentie si fara scop ori pentru juramantul facut crezand ca lucrul este adevarat, dupa care se arata ca nu era asa. „Ci va trage la socoteala pentru juramintele pe care le-ati facut cu intentie”, adica pentru cele pe care ati hotarat sa le faceti si vi le-ati asumat in inimile voastre. El spune si: „Ci va va trage la socoteala pentru ceea ce au dobandit inimile voastre.”

„Ispasirea lor”, adica a juramantului intentionat pe care l-ati incalcat, „este hranirea a zece sarmani cu hrana obisnuita pe care o dati familiilor voastre, ori imbracarea lor”, adica oferirea, fiecaruia dintre zece sarmani, a unor haine suficiente pentru ca rugaciunea sa fie valida, „ori eliberarea unui rob”, adica a unui rob credincios, asa cum este precizat in alt loc. Daca omul implineste una dintre aceste trei fapte, juramantul sau este ispasit.

„Iar cel care nu gaseste mijloacele”, neputand implini niciuna dintre aceste trei fapte, „sa posteasca trei zile. Aceasta este ispasirea juramintelor voastre atunci cand jurati”: ea le acopera, le sterge si inlatura pacatul.

„Paziti-va juramintele!” Feriti-va sa jurati mincinos pe Allah si sa jurati prea des; iar cand jurati, impliniti juramantul si nu-l incalcati decat daca incalcarea este mai buna. Desavarsirea pazirii juramantului consta in savarsirea binelui; juramantul nu trebuie sa devina o piedica in calea binelui.

„Astfel va lamureste Allah semnele Sale”, care arata ceea ce este ingaduit si ceea ce este oprit si explica hotararile Legii, „poate ca veti fi multumitori” lui Allah pentru ca v-a invatat ceea ce nu stiati. Robii sunt datori sa-I multumeasca lui Allah pentru binecuvantarea stiintei si pentru lamurirea hotararilor Legii.

Versetele 90 si 91

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رَجَسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ
بَيْنَكُمْ الْعَدَوَّةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾

90. O, voi cei care credeti, bauturile ametitoare, jocurile de noroc, pietrele ridicate si sagetile de ghicire sunt o murdarie din lucrarea Satanei. Asadar, feriti-va de ele, poate ca veti izbandi.

91. Satana vointe doar sa arunce intre voi dusmanie si ura prin bauturile ametitoare si jocurile de noroc si sa va impiedice de la pomenirea lui Allah si de la rugaciune. Oare nu veti inceta?

Allah mustra aceste lucruri urate si vesteste ca sunt din lucrarea Satanei si ca sunt o murdarie. „Asadar, feriti-va de ele, poate ca veti izbandi.” Izbanda nu se dobandeste decat prin parasirea celor oprite de Allah, indeosebi a acestor lucruri urate.

Bauturile ametitoare sunt toate cele care acopera mintea prin betie. Jocurile de noroc sunt toate intregerile in care ambele parti ofera un castig celui care invinge. Pietrele ridicate sunt idoli si cele asemanatoare, asezate si adorate in afara de Allah. Sagetile de ghicire sunt cele folosite pentru a cauta, prin tragere la sorti, indrumare in luarea hotararilor.

Allah le-a oprit pe toate patru, a avertizat asupra lor si a aratat vatamarile care cer parasirea si evitarea lor. Ele sunt o murdarie, adica lucruri rele si

necurate in sens moral, chiar daca nu au neaparat necuratie materiala. Lucrurile rele si murdare trebuie ocolite, fara ca omul sa se intineze cu ele.

Ele sunt din lucrarea Satanei, cel mai mare dusman al omului. Se stie ca omul trebuie sa se fereasca de dusman, de cursele si faptele lui, indeosebi de lucrarile prin care il prinde, caci in acestea se afla pieirea. Omul hotarat se indeparteaza cu totul de lucrarea dusmanului vadit, se fereste de ea si se teme sa cada in capcanele sale.

Izbanda nu poate fi dobandita decat prin evitarea acestor lucruri. Izbanda este atingerea lucrului dorit si iubit si salvarea de lucrul temut, iar aceste lucruri impiedica izbanda si ii stau in cale.

Ele starnesc dusmania si ura intre oameni, iar Satana ravneste la aceasta. Indeosebi bauturile ametitoare si jocurile de noroc aprind dusmania si ura intre credinciosi. Bautura ametitoare acopera mintea si inlatura judecata, iar omul ajunge sa-si urasca fratii credinciosi, mai ales cand la aceasta se adauga injuriile, care sunt adesea insotitoarele celui beat. Uneori, lucrul ajunge pana la ucidere. La jocurile de noroc, biruirea altuia si luarea unei mari parti din averea lui fara nimic in schimb sunt dintre cele mai mari pricini ale dusmaniei si urii.

Aceste lucruri impiedica inima si trupul de la pomenirea lui Allah si de la rugaciune, pentru care robul a fost creat si in care se afla fericirea sa. Bauturile ametitoare si jocurile de noroc sunt cea mai mare piedica: ele ii cuprind inima si ii distrag mintea pentru mult timp, pana cand nu mai stie unde se afla.

Ce stricaciune poate fi mai mare decat pacatul care il intineaza pe om, il asaza printre oamenii intinati, il prinde in lucrarea si cursele Satanei, iar acesta il conduce asa cum un pastor isi conduce animalul supus? Pacatul se interpune intre rob si izbanda lui, starneste dusmanie si ura intre credinciosi si il impiedica de la pomenirea lui Allah si de la rugaciune. Exista oare o vatamare mai mare?

De aceea, Allah a infatisat mintilor sanatoase interdictia acestor lucruri prin cuvintele: „Oare nu veti inceta?” Omului cu minte ii ajunge sa priveasca unele dintre aceste vatamari ca sa se opreasca; nu are nevoie de un indemn lung sau de o mustrare aspra.

Versetul 92

ج
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

92. Ascultati de Allah, ascultati de Trimis si fiti cu bagare de seama! Iar daca va intoarceti, sa stiti ca Trimisului Nostru ii revine numai vestirea limpede.

Ascultarea de Allah si ascultarea de Trimisul Sau sunt una. Cel care asculta de Allah asculta de Trimis, iar cel care asculta de Trimis asculta de Allah. Aceasta cuprinde implinirea tuturor faptelor si cuvintelor poruncite de Allah si de Trimis, vazute si ascunse, obligatorii si recomandate, legate de drepturile lui Allah si de drepturile creaturilor, precum si parasirea tuturor celor oprite de Allah si de Trimisul Sau.

Aceasta este o porunca generala care cuprinde fiecare porunca si opreliste, vazuta si ascunsa. „Si fiti cu bagare de seama”: feriti-va de nesupunerea fata de Allah si fata de Trimisul Sau, fiindca in aceasta se afla raul si pierderea limpede. „Iar daca va intoarceti” de la poruncile si oprelistele care vi s-au adresat, „sa stiti ca Trimisului Nostru ii revine numai vestirea limpede”, iar el si-a implinit indatorirea. Daca va calauziti, folosul este al vostru; daca faceti rau, paguba este a voastra. Allah va va trage la socoteala, iar Trimisul a implinit ceea ce i s-a incredintat.

Versetul 93

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعَمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا
وَوَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

93. Nu este niciun pacat asupra celor care cred si fac fapte drepte pentru ceea ce au consumat, daca se tem de Allah, cred si fac fapte drepte, apoi se tem de Allah si cred, apoi se tem de Allah si fac binele. Iar Allah ii iubeste pe cei care fac bine.

Cand a fost pogorata oprirea bauturilor ametitoare si a fost aratata cu tarie gravitatea lor, unii credinciosi s-au intrebat despre fratii lor care murisera musulmani inainte de oprirea bauturilor ametitoare si care obisnuisera sa le bea. Allah a pogorat acest verset si a vestit ca „nu este niciun pacat asupra celor care

cred si fac fapte drepte”, adica nicio vina, „pentru ceea ce au consumat”, dintre bauturile ametitoare si castigurile jocurilor de noroc de dinaintea opririi lor.

Fiindca formularea ar putea cuprinde si cele pomenite, si altele, Allah a restrans-o prin cuvintele: „daca se tem de Allah, cred si fac fapte drepte”, adica daca parasesc pacatul, cred in Allah cu o credinta corecta care ii indeamna la fapte bune si continua pe aceasta cale. Nu este indeajuns ca robul sa aiba aceasta insusire intr-o vreme si nu in alta. El trebuie sa ramana asa cum spune versetul pana cand ii vine sfarsitul, staruind in facerea binelui. Allah ii iubeste pe cei care fac bine, adorandu-L pe Creator si aducand folos creaturilor.

In verset intra si cel care, dupa ce un lucru a fost oprit, mananca, bea sau savarseste alt lucru haram, apoi isi recunoaste pacatul, se caieste inaintea lui Allah, se teme de El, crede si face binele. Allah il iarta si ii ridica pacatul.

Versetele 94 la 96

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَبْلُوكُمْ اللَّهُ بَشْيَءً مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ
لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حَرَمٌ وَمَن قَتَلَهُ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ
مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ
كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلُ ذَلِكُمْ صِيَامًا لِّذَوِّقِ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ وَمَن عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٩٥﴾ أَحَلَّ لَكُم
صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَّعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُ
حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

94. O, voi cei care credeti, Allah va va incerca negresit cu un vanat pe care il pot ajunge mainile si sulitele voastre, ca Allah sa-l arate pe cel care se teme de El in nevazut. Iar cel care incalca dupa aceasta va avea parte de o pedeapsa dureroasa.

95. O, voi cei care credeti, nu ucideti vanatul in timp ce sunteti in ihram. Iar acela dintre voi care il ucide intentionat datoreaza drept compensare un animal din vite asemanator celui ucis, dupa hotararea a doi oameni drepti dintre voi, ca ofranda ajunsa la Ka'bah; sau ispasirea este hranirea unor sarmani ori echivalentul acesteia in post, ca sa guste urmareea faptei sale. Allah

a iertat ceea ce a trecut; insa pe cel care repeta, Allah Se va razbuna. Iar Allah este Atotputernic, Stapan al razbunarii.

96. Vanatul marii si hrana ei va sunt ingaduite, spre folosul vostru si al calatorilor. Insa vanatul uscatului va este oprit cat timp sunteti in ihram. Si temeti-va de Allah, la care veti fi adunati.

Aceasta tine de bunatatea lui Allah fata de robii Sai: El ii vesteste despre ceea ce urmeaza sa hotarasca si sa randuiasca pentru ei, pentru ca ei sa-L asculte si sa inainteze cu vedere limpede, iar cel care pierde sa piara dupa o dovada, si cel care traieste sa traiasca dupa o dovada.

„O, voi cei care credeti”, Allah va va pune negresit credinta la incercare. „Allah va va incerca negresit cu un vanat”, adica nu cu mult, ci cu putin, astfel incat incercarea sa fie usoara si blanda. Vanatul prin care sunteti incercati este „un vanat pe care il pot ajunge mainile si sulitele voastre”, astfel incat sa-l puteti prinde. In acest fel incercarea isi atinge rostul; daca vanatul n-ar putea fi ajuns de maini si sulite, incercarea n-ar avea folos.

Apoi Allah arata intelepciunea incercarii: „ca Allah sa-l arate”, printr-o cunoastere facuta vadita fapturilor, pe temeiul careia se acorda rasplata si pedeapsa, „pe cel care se teme de El in nevazut”. Acesta se opreste de la ceea ce Allah a oprit, desi este in stare sa prinda vanatul, si dobandeste astfel rasplata mare. Cel care nu se teme de El in nevazut nu se opreste de la pacat cand are prilejul, ci prinde tot ceea ce poate.

„Iar cel care incalca dupa aceasta”, dupa lamurirea care a inlaturat orice pretext si a facut calea limpede, „va avea parte de o pedeapsa dureroasa”, a carei durere nu poate fi descrisa decat de Allah. Nu mai exista nicio scuza pentru cel care incalca. Lucrul vrednic de luare-aminte este teama de El in nevazut, cand nimeni dintre oameni nu se afla de fata. Aratarea temerii de Allah inaintea oamenilor poate fi facuta din teama de ei, iar pentru aceasta omul nu este rasplatit.

Apoi Allah a aratat limpede oprirea uciderii vanatului in starea de ihram: „O, voi cei care credeti, nu ucideti vanatul in timp ce sunteti in ihram”, adica atunci cand va aflati in ihram pentru Hajj sau 'Umrah. Oprirea uciderii vanatului cuprinde oprirea mijloacelor care duc la ucidere, a participarii la ea, a aratarii vanatului si a ajutorului dat pentru uciderea lui. Ea merge pana la interzicerea pentru cel aflat in ihram a consumarii unui vanat ucis sau vanat pentru el.

Toate acestea sunt spre cinstirea acestui mare ritual: celui aflat in ihram ii este interzis sa omoare vanatul si sa vaneze ceea ce ii era ingaduit inainte de intrarea in ihram.

Cuvintele Sale: „Iar cel care îl ucide intentionat dintre voi” înseamnă: cel care omorâa vanatul cu intenție. Asupra lui se afla „drept compensare un animal din vite asemănător celui ucis”, adică o cămila, o vită sau un animal dintre ovine ori caprine. Se cercetează ce animal se aseamănă cu vanatul ucis, apoi i se impune unul asemenea, pe care îl sacrifică și îl dă de pomana. Judecata se face prin asemănare și comparație.

„Hotărâta de doi oameni drepti dintre voi”, adică doi oameni drepti care cunosc hotărârea și felul asemănării, așa cum au făcut Companionii, Allah să fie mulțumit de ei. Ei au hotărât ca pentru porumbel se dă un animal dintre ovine ori caprine, pentru struț o cămila, iar pentru bou sălbatic, cu toate soiurile lui, o vită. Tot astfel, pentru orice vanat care are un echivalent dintre animalele domestice se dă acel echivalent. Dacă nu are ceva asemănător, se plătește valoarea lui, așa cum este regula pentru bunurile distruse.

Animalul oferit trebuie să fie „un dar de jertfă care să ajungă la Ka'bah”, adică să fie sacrificat în zona sacră. „Sau drept ispasire, să hrăneasca nevoiași”, adică ispasirea pentru acea faptă poate consta în hrănirea nevoiașilor. Mulți dintre învățați au spus că se stabilește valoarea animalului datorat drept compensație, cu acea valoare se cumpără hrană, iar fiecărui nevoiaș i se dă un mudd de grau sau o jumătate de sa' din altă hrană. „Sau echivalentul acesteia prin post”, adică postește câte o zi pentru fiecare nevoiaș care ar fi trebuit hrănit.

Aceasta este „pentru că el să guste urmarea faptei sale”, prin obligația compensației menționate. „Allah a iertat ceea ce a trecut, dar pe cel care repeta, Allah îl va pedepsi. Allah este Atotputernic, Stăpan al pedepsei.”

Allah a menționat în mod expres pe cel care ucide vanatul intentionat, deși compensația îl privește atât pe cel care o face cu intenție, cât și pe cel care o face din greșeală. Regula Legii este că acela care distruge pe nedrept o viață ori un bun ocrotit răspunde pentru pagubă, fie că a făcut-o cu intenție, fie din greșeală. Insa pedeapsa și răzbunarea sunt pentru cel care o face intentionat, iar cel care o face din greșeală nu este pedepsit, deși îi revine compensația. (Aceasta este opinia majorității învățaților. Insa opinia corectă este cea exprimată limpede de verset: cel care nu ucide intentionat nu datorează compensație, după cum nu are nici păcat.)¹

¹ Un grup de învățați consideră că această compensație este datorată numai pentru uciderea intentionată, potrivit sensului aparent al versetului. Deosebirea față de răspunderea pentru vătămarea din greșeală a vietilor și bunurilor este că, în această situație, dreptul îi aparține lui Allah.

Comentariul versetului 96

Deoarece termenul pentru vanat cuprinde vanatul de pe uscat si din mare, Allah a facut exceptie pentru vanatul marii si a spus: „Va este ingaduit vanatul marii si hrana ei”. Vanatul marii inseamna vietuitoarele ei prinse vii, iar hrana ei inseamna ceea ce este gasit mort. Aceasta arata ca vietuitoarele marine gasite moarte sunt ingaduite.

„Ca folos pentru voi si pentru calatori”, adica ingaduirea lor va aduce folos voua si celor care calatoresc impreuna cu voi.

„Dar va este oprit vanatul uscatului cat timp sunteti in ihram.” Din numele de vanat se intelege ca este vorba despre animalul salbatic, fiindca animalul domestic nu este numit vanat. De asemenea, trebuie sa fie un animal care se mananca, caci animalul care nu se mananca nu este vanat pentru hrana si nu intra in acelasi inteles.

„Si temeti-va de Allah, la Care veti fi adunati”, adica temeti-va de El implinind poruncile Sale si parasind ceea ce El a oprit. Sprijiniti-va in teama de El pe cunoasterea faptului ca veti fi adunati la El si ca El va va rasplati dupa felul in care v-ati temut de El: celui care s-a temut de El ii va da rasplata imbelsugata, iar pe cel care nu s-a temut de El il va pedepsi.

Versetele 97 la 99

* جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ
وَالْقَلِيدَ ذَلِكَ لَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾

97. Allah a facut Ka'bah, Casa Sfanta, sprijin pentru oameni, precum si luna sfanta, animalele de jertfa si ghirlandele. Aceasta pentru ca voi sa stiti ca Allah cunoaste ceea ce este in ceruri si ceea ce este pe pamant si ca Allah este Atotstiutor. 98. Sa stiti ca Allah este aspru la pedeapsa si ca Allah este Atoateiertator, Indurator. 99. Trimisului nu-i revine decat transmiterea, iar Allah stie ceea ce aratati si ceea ce ascundeti.

Allah Preainaltul ne spune ca a facut „Ka'bah, Casa Sfanta, sprijin pentru oameni”, adica prin cinstirea ei se mentin religia si viata lor lumeasca. Prin ea

islamul lor se desavarseste, pacatele le sunt sterse si ei dobandesc multe rasplati si binefaceri. Pentru a ajunge la ea se cheltuie multe averi si se infrunta primejdii. Acolo se aduna musulmani din toate tinuturile, se cunosc, se ajuta si se sfatuiesc cu privire la interesele lor comune. Legaturile dintre ei se intaresc in ceea ce le foloseste in religie si in viata lumeasca, dupa cum Allah a spus: „Pentru ca ei sa fie martori la foloasele lor si sa pomeneasca Numele lui Allah, in zilele cunoscute, asupra animalelor pe care El li le-a daruit.”

Din faptul ca aceasta Casa este sprijin pentru oameni, unii invatati au spus ca pelerinajul la Casa lui Allah este o obligatie colectiva in fiecare an. Daca toti oamenii ar parasi Hajjul, fiecare dintre cei capabili ar pacatui. Mai mult, daca oamenii ar parasi cu totul pelerinajul, randuiala care le sustine viata ar inceta si ar veni Ceasul.

„Animalele de jertfa si ghirlandele”, adica Allah le-a facut si pe acestea mijloace de sprijin pentru oameni, prin folosul pe care il primesc de la ele si rasplata pe care o dobandesc. Animalele insemnate cu ghirlande sunt cele mai alese dintre animalele de jertfa.

„Aceasta pentru ca voi sa stiti ca Allah cunoaste ceea ce este in ceruri si ceea ce este pe pamant si ca Allah este Atotstiutor.” Pe temeiul stiintei Sale v-a randuit aceasta Casa Sfanta, fiindca El cunoaste interesele religioase si lumesti care sunt legate de ea.

„Sa stiti ca Allah este aspru la pedeapsa si ca Allah este Atoateiertator, Indurator.” Aceste doua adevaruri trebuie sa fie statornice in inimile voastre, cu hotarare si certitudine: El este aspru la pedeapsa, in lumea aceasta si in Viata de Apoi, pentru cel care nu-I da ascultare, dar este Atoateiertator si Indurator cu cel care se caieste si I se supune. Aceasta stiinta naste teama de pedeapsa Lui si speranta in iertarea si rasplata Lui, iar robul isi urmeaza calea insufletit de teama si speranta.

„Trimisului nu-i revine decat transmiterea.” El a transmis asa cum i s-a poruncit si si-a indeplinit sarcina; ceea ce este dincolo de aceasta nu ii revine. „Iar Allah stie ceea ce aratati si ceea ce ascundeti”, iar El va va rasplati potrivit stiintei Sale.

Versetul 100

ج
قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأْكُلِ
الْأَلْبَبُ لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Spune: Cel rau si cel bun nu sunt egali, chiar daca multimea celui rau te uimeste. Temeti-va de Allah, voi cei inzestrati cu intelegere, ca sa izbanditi.

„Spune” oamenilor, avertizandu-i de rau si indemnandu-i la bine: „Cel rau si cel bun nu sunt egali” in nicio privinta. Credinta nu este egala cu necredinta, ascultarea cu neascultarea, oamenii Paradisului cu oamenii Focului, faptele bune cu faptele rele si averea ingaduita cu averea neingaduita.

„Chiar daca multimea celui rau te uimeste”, ea nu-i foloseste cu nimic celui care o are, ci ii vatama religia si viata lumeasca.

„Temeti-va de Allah, voi cei inzestrati cu intelegere, ca sa izbanditi.” Porunca este adresata oamenilor cu minti limpezi si judecati desavarsite, fiindca ei sunt cei carora li se acorda atentie si de la care se asteapta binele. Allah arata ca izbanda depinde de teama de El, prin implinirea poruncilor si parasirea interdictiilor Sale. Cel care se teme de El izbandeste, iar cel care paraseste teama de El pierde si ramane lipsit de izbanda.

Versetele 101 la 102

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوِكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا
حِينَ يَنْزِلُ الْقُرْءَانُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ
سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

101. O, voi cei care credeti, nu intrebati despre lucruri care, daca v-ar fi aratate, v-ar pricinui neplacere. Daca intrebati despre ele cand Coranul este revelat, ele va vor fi aratate. Allah le-a trecut cu vederea, iar Allah este Atoateiertator, Bland. 102. Unii oameni dinaintea voastra au intrebat despre ele, apoi au ajuns sa le respinga.

Allah le interzice robilor Sai credinciosi sa intrebe despre lucruri care, daca le-ar deveni cunoscute, i-ar intrista si le-ar face rau. Astfel, unii musulmani l-au intrebat pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa,

despre tatii lor si despre starea lor in Paradis sau in Foc, desi raspunsul, daca le-ar fi fost aratat, nu le-ar fi adus folos.²

Aici intra si intrebarile despre lucruri care nu s-au intamplat, intrebarile care pot aduce in Lege restrictii ce ar ingreuna Ummah si intrebarile despre ceea ce nu-l priveste pe om. Acestea si cele asemanatoare sunt oprite. In schimb, intrebarea care nu duce la astfel de urmari este poruncita, dupa cum Allah a spus: „Intrebatii-i pe cei care cunosc, daca voi nu stiti.”

„Daca intrebatii despre ele cand Coranul este revelat, ele va vor fi aratate”, adica daca intrebarea este pusa la timpul potrivit, cand revelatia coboara, cu privire la sensul unui verset neclar sau la felul in care se aplica o hotarare, ea va fi lamurita. Altfel, taceti cu privire la ceea ce Allah a lasat nespus.

„Allah le-a trecut cu vederea”, adica a tacut asupra lor din mila fata de robii Sai si pentru a nu-i impovara. Tot ceea ce Allah a lasat nespus este ingaduit si trecut cu vederea. „Allah este Atoateiertator, Bland”: iertarea este un atribut statornic al Lui, iar blandetea si bunatatea Lui sunt cunoscute. Cereti-I iertarea, bunatatea, mila si multumirea.

„Unii oameni dinaintea voastra au intrebat despre ele”, adica au pus astfel de intrebari din incapatanare, nu pentru calauzire. Cand raspunsul le-a fost aratat, „au ajuns sa le respinga”. Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a spus: „Ceea ce va interzic, evitati, iar ceea ce va poruncesc, impliniti pe cat puteti. Cei dinaintea voastra au pierit din pricina multelor lor intrebari si a impotrivirii fata de profetii lor.”³

Versetele 103 la 104

لا
مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِيَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَالْإِسْلَامُ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ
ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

103. Allah nu a randuit nici bahirah, nici sa'ibah, nici wasilah si nici ham. Insa cei care nu cred nascocesc minciuni despre Allah, iar cei mai multi dintre ei

² Editia trimite la Sahih Muslim 203, relatarea lui Anas: un om l-a intrebat pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, unde este tatal sau; dupa ce omul a plecat, Profetul l-a chemat si i-a spus: „Tatal meu si tatal tau sunt in Foc.”

³ Hadithul este relatat de al-Bukhari 7288 si Muslim 1337, de la Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

nu pricep. 104. Iar cand li se spune: Veniti la ceea ce a revelat Allah si la Trimis, ei spun: Ne este de ajuns ceea ce am mostenit de la stramosii nostri. Chiar daca stramosii lor nu stiau nimic si nu erau calauziti?

Allah ii mostra pe politeistii care au introdus in religie randuieli pentru care Allah nu a dat voie. Ei au oprit ceea ce Allah a ingaduit si, prin parerile lor stricate, au declarat neingaduite unele dintre animalele lor.

„Allah nu a randuit nici bahirah”: aceasta era o camila femela careia ii creseau urechea, apoi o socoteau vrednica de cinstire si interziceau sa fie calarita. „Nici sa'ibah”: o camila femela, o vaca sau o oaie pe care o lasau libera dupa ce ajungea la o anumita stare, astfel incat nu mai era calarita, nu mai purta poveri si nu mai era mancata. Unii isi puneau deoparte o parte din avere printr-un jurament si o faceau sa'ibah. „Si nici ham”: un mascul de camila care, dupa ce ajungea la un numar cunoscut de urmasi, nu mai era calarit si nu mai purta povara.

Toate acestea erau lucruri interzise de politeisti fara dovada si fara argument, nascociri despre Allah izvorate din ignoranta si lipsa lor de judecata. De aceea Allah a spus: „Insa cei care nu cred nascocesc minciuni despre Allah, iar cei mai multi dintre ei nu pricep.” Nu exista nici text revelat si nici judecata sanatoasa care sa sustina aceste obiceiuri, dar ei erau incantati de pareri intemeiate pe ignoranta si nedreptate.

Cand sunt chemati „la ceea ce a revelat Allah si la Trimis”, ei se intorc si nu primesc, spunand: „Ne este de ajuns ceea ce am mostenit de la stramosii nostri”, chiar daca aceea nu este o religie dreapta si nu-i va salva de pedeapsa lui Allah.

Daca stramosii lor ar fi avut judecata dreapta, stiinta si calauzire, situatia ar fi fost mai putin grava. Insa ei nu pricepeau nimic, nu aveau stiinta si nici calauzire. Sa piara cel care imita pe cineva fara stiinta dreapta si fara minte sanatoasa, parasind urmarea a ceea ce Allah a revelat si urmarea trimisilor Sai, care umplu inimile cu stiinta, credinta, calauzire si certitudine.

Versetul 105

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسُكُمْ ۖ لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ ضَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ ج
مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فِينِئْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

105. O, voi cei care credeti, aveti grija de voi insiva. Cel care rataceste nu va va vatama, daca voi sunteti calauziti. La Allah este intoarcerea voastra, a tuturor, iar El va va instiinta despre ceea ce faceti.

„O, voi cei care credeti, aveti grija de voi insiva”, adica straduiti-va sa va indreptati si sa va desavarsiti si ramaneti pe calea dreapta. Daca sunteti calauziti, cel care s-a indepartat de aceasta cale si nu a fost calauzit la religia dreapta nu va va vatama, caci el nu se vatama decat pe sine.

Aceasta nu inseamna ca robul poate parasi poruncirea binelui si oprirea raului. Calauzirea lui nu este completa pana cand nu implineste ceea ce ii revine din poruncirea binelui si oprirea raului. Daca insa nu poate indeparta raul cu mana sau cu limba, il respinge in inima; atunci ratacirea altuia nu-l vatama.

„La Allah este intoarcerea voastra, a tuturor”, adica intoarcerea si adunarea voastra in Ziua Invierii. „Iar El va va instiinta despre ceea ce faceti”, fie bine, fie rau.

Versetele 106 la 108

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهِدَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ أَثْنَانِ
ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصْبَحْتُمْ
مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الْصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا
نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهِدَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمْنُ
الْأَثْمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا
مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوَّلِينَ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهِدْتَا أَحَقَّ مِنْ
شَهِدَتِهِمَا وَمَا أَعْتَدْنَا إِنَّا إِذَا لَمْنُ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾ فِذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا
بِالشَّهِدَةِ عَلَىٰ وَجْهٍ أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَنٌ بَعْدَ أَيْمَنِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

106. O, voi cei care credeti, cand moartea se apropie de unul dintre voi, la facerea testamentului sa fie martori doi oameni drepti dintre voi sau alti doi din afara voastra, daca sunteti in calatorie pe pamant si va ajunge nenorocirea mortii. Daca aveti indoieli, opriti-i dupa rugaciune si ei sa jure pe Allah: Nu vom vinde acest juramant pentru niciun pret, chiar daca este vorba despre o ruda apropiata, si nu vom ascunde marturia lui Allah, caci atunci am fi dintre pacatosi. 107. Iar daca se descopera ca amandoi s-au facut vinovati de pacat, alti doi, dintre rudele indreptatite ale celui mort, cele mai apropiate de el, sa le ia locul si sa jure pe Allah: Marturia noastra este mai adevarata decat

marturia lor si noi nu am incalcat dreptatea, caci atunci am fi dintre nedrepti. 108. Aceasta face mai probabil ca ei sa dea marturia asa cum trebuie sau sa se teama ca juramintele lor vor fi respinse prin alte juraminte. Temeti-va de Allah si ascultati. Allah nu calauzeste oamenii nelegiuiti.

Allah porunceste ca testamentul sa fie intocmit in prezenta a doi martori. Cand apar semnele si indiciile apropierei mortii, omul trebuie sa-si scrie testamentul, iar doi oameni drepti, a caror marturie este primita, sa fie martori la el.

„Sau alti doi din afara voastra”, adica din afara religiei voastre, dintre iudei, crestini sau altii, atunci cand este nevoie si nu se gasesc musulmani. „Daca sunteti in calatorie pe pamant si va ajunge nenorocirea mortii”, ei pot fi chemati sa marturiseasca. Porunca de a-i lua drept martori arata ca marturia lor este primita in acea situatie.

Daca exista indoieli, cei doi sunt opriti „dupa rugaciune”, rugaciunea pe care o cinstesc, si „ei sa jure pe Allah” ca spun adevarul si nu au schimbat nimic. Daca sunt crezuti, nu este nevoie de juramant.

Ei spun: „Nu vom vinde acest juramant pentru niciun pret”, adica nu vom minti in juramintele noastre pentru un castig lumesc, „chiar daca este vorba despre o ruda apropiata”, caci nu vom tine seama de rudenie si nu vom schimba marturia in folosul rudei. „Si nu vom ascunde marturia lui Allah”, ci vom spune ceea ce am auzit; „caci atunci am fi dintre pacatosi.”

„Iar daca se descopera ca amandoi s-au facut vinovati de pacat”, adica daca apare un indiciu ca au mintit ori au dat marturie falsa, „alti doi, dintre rudele indreptatite ale celui mort, cele mai apropiate de el, sa le ia locul”. Doua dintre rudele cele mai apropiate ale celui mort vin in locul lor si „sa jure pe Allah: Marturia noastra este mai adevarata decat marturia lor”, adica primii doi au mintit si au schimbat marturia. „Si noi nu am incalcat dreptatea”, caci daca am fi nedreptatit si am fi marturisit fara adevar, „am fi dintre nedrepti”.

Allah arata intelegiunea acestei randuieli, a intaririi marturiei si a transferarii dreptului de a depune marturie catre rudele celui mort daca se dovedeste minciuna martorilor: „Aceasta face mai probabil ca ei sa dea marturia asa cum trebuie”, in urma acestor masuri de intarire, „sau sa se teama ca juramintele lor vor fi respinse prin alte juraminte”, adica sa se teama ca juramintele nu le vor fi primite, iar dreptul va fi incredintat rudelor celui mort.

„Temeti-va de Allah si ascultati. Allah nu calauzeste oamenii nelegiuiti”, adica pe cei a caror insusire este nelegiuirea, pentru ca ei nu vor calauzirea si nu urmaresc calea dreapta.

Pe scurt, daca moartea il ajunge pe om in calatorie sau in alta stare in care martorii drepti sunt putini, el trebuie sa lase testamentul in fata a doi martori musulmani drepti. Daca nu gaseste decat doi necredinciosi, ii poate desemna pe ei. Daca rudele se indoiesc de cei doi din pricina necredintei lor, ii pun sa jure dupa rugaciune ca nu au mintit si nu au schimbat nimic. Prin aceasta se dezvinovatesc de acuzatia care le este adusa. Daca rudele tot nu-i cred si gasesc un indiciu al minciunii, doi dintre cei mai apropiati ai mortului pot lua locul lor si pot jura ca marturia lor este mai adevarata, iar cei dintai au tradat si au mintit. Atunci li se da ceea ce pretind.

Aceste versete au fost revelate cu privire la cunoscuta istorisire a lui Tamim ad-Dari si 'Adiyy ibn Badda', cand as-Sahmi le-a incredintat testamentul sau.⁴ Allah stie cel mai bine.

Din aceste versete sunt deduse mai multe hotarari:

- Testamentul este randuit, iar cel caruia i se apropie moartea trebuie sa lase testament.
- Testamentul este socotit valabil chiar daca omul a ajuns la semnele mortii, atata vreme cat mintea lui este inca limpede.
- La intocmirea testamentului trebuie sa fie de fata doi martori drepti.
- Marturia necredinciosilor este primita, la nevoie, in privinta testamentului si in cele asemanatoare. Aceasta este pozitia imamului Ahmad. Multi invatati au pretins ca hotararea a fost abrogata, dar pretentia nu are dovada. Din aceasta se poate intelege ca, atunci cand nu se gaseste altcineva, marturia necredinciosilor este primita si in alte probleme, dupa cum a ales Shaykh al-Islam Ibn Taymiyyah.
- Musulmanului ii este ingaduit sa calatoreasca impreuna cu un necredincios daca nu exista un motiv de temere. De asemenea, calatoria pentru negot este ingaduita.
- Daca exista indoieli cu privire la cei doi martori, dar nu s-a aratat un semn al tradarii, iar rudele vor sa le ceara juramant, ei sunt opriti dupa rugaciune si jura in felul descris.
- Daca nu exista indoiala sau banuiala, nu este nevoie sa fie opriti si nici sa li se impuna juramantul.

⁴ Al-Bukhari 2780 relateaza de la Ibn 'Abbas, Allah sa fie multumit de amandoi, istorisirea lui Tamim ad-Dari si 'Adiyy ibn Badda': un om dintre Banu Sahn a murit intr-un tinut fara musulmani, lasandu-le bunurile sale. Cand cei doi s-au intors, rudele au observat lipsa unui vas de argint incrustat cu aur. Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, i-a pus sa jure, apoi vasul a fost gasit la Mecca. Doi dintre rudele celui decedat au jurat ca marturia lor era mai indreptatita, iar versetul a fost revelat cu privire la ei.

- Marturia are o mare insemnatate: Allah a atribuit-o Sie Insusi; ea trebuie tratata cu grija si indeplinita cu dreptate.

- Cand exista indoilei, martorii pot fi cercetati si audiatii separat pentru a le verifica marturiile.

- Daca exista un indiciu ca martorii mint, doua dintre rudele celui mort vin si jura pe Allah ca juramantul lor este mai adevarat, iar primii au tradat si au mintit. Atunci ceea ce pretind li se da, iar indiciul impreuna cu juramantul tine loc de dovada.

Versetele 109 la 110

* يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَلَدَتِكَ إِذْ أُيِّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتَبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

109. In Ziua in care Allah ii va aduna pe trimisi si va spune: Ce raspuns vi s-a dat?, ei vor spune: Noi nu avem stiinta; Tu esti Cunoscatorul deplin al celor nevazute. 110. Cand Allah va spune: O, 'Isa, fiul lui Maryam, aminteste-ti binecuvantarea Mea asupra ta si asupra mamei tale, cand te-am intarit prin Duhul Sfânt, astfel incat ai vorbit oamenilor din leagan si la maturitate; cand te-am invatat Scriptura, intelegiunea, Tora si Evanghelia; cand ai facut din lut chipul unei pasari, cu voia Mea, ai suflat in el si a devenit pasare, cu voia Mea; cand i-ai vindecat pe cel nascut orb si pe lepros, cu voia Mea; cand i-ai scos pe morti, cu voia Mea; si cand i-am oprit pe fiii lui Isra'il de la tine, atunci cand le-ai adus dovezile limpezi, iar cei care nu au crezut dintre ei au spus: Aceasta nu este decat vrajitorie vadita.

Allah vorbeste despre Ziua Invierii si despre grozaviile ei. El ii va aduna pe toti trimisii si ii va intreba: „Ce raspuns vi s-a dat?“, adica cum au raspuns comunitatile voastre? Ei vor spune: „Noi nu avem stiinta“, caci intreaga stiinta

Iti apartine, Domnul nostru, si Tu cunosti mai bine decat noi. „Tu esti Cunosculatorul deplin al celor nevazute”, adica al celor ascunse si al celor vazute.

„Cand Allah va spune: O, 'Isa, fiul lui Maryam, aminteste-ti binecuvantarea Mea asupra ta si asupra mamei tale”, adica aminteste-o cu inima si cu limba si implineste multumirea fata de Domnul tau, Care te-a binecuvantat mai presus de altii.

„Cand te-am intarit prin Duhul Sfant”, adica te-am intarit prin duh si revelatie, care te-au curatat si ti-au dat puterea de a implini porunca lui Allah si de a chema la calea Lui. S-a spus si ca Duhul Sfant este Jibril, pacea asupra lui, pe care Allah l-a facut sa-l insoteasca, sa-l ajute si sa-l intareasca in imprejurarile grele.

„Astfel incat ai vorbit oamenilor din leagan si la maturitate.” Nu este vorba despre simpla rostire de cuvinte, ci despre vorbirea care foloseste celui care vorbeste si celui care asculta, adica chemarea la Allah. La maturitate, 'Isa, pacea asupra lui, a transmis Mesajul, a chemat la bine si a oprit raul, asemenea celorlalti trimisi cu hotarare puternica. Insa el s-a deosebit prin faptul ca a vorbit si in leagan: „Eu sunt robul lui Allah. El mi-a dat Scriptura si m-a facut profet. El m-a facut binecuvantat oriunde as fi si mi-a poruncit rugaciunea si zakah cat timp voi trai.”

„Cand te-am invatat Scriptura si intelegiunea.” Scriptura cuprinde Cartile anterioare, mai ales Tora; dupa Musa, el a fost dintre profetii fiilor lui Isra'il care o cunosteau cel mai bine. Cuprinde si Evanghelia pe care Allah i-a revelat-o. Intelegiunea este cunoasterea tainelor, foloaselor si rosturilor Legii, chemarea si invatarea in chip bun si asezarea fiecarui lucru la locul potrivit.

„Cand ai facut din lut chipul unei pasari”, adica o forma fara suflet, „ai suflat in ea si a devenit pasare, cu voia Mea”. „Cand i-ai vindecat pe cel nascut orb”, care era lipsit de vedere si de ochi, „si pe lepros, cu voia Mea; cand i-ai scos pe morti, cu voia Mea”. Acestea au fost semne limpezi si minuni uriase, pe care medicii si ceilalti oameni sunt neputinciosi sa le savarseasca. Allah l-a intarit pe 'Isa prin ele si i-a sprijinit chemarea.

„Si cand i-am oprit pe fiii lui Isra'il de la tine”, atunci cand adevarul le-a venit impreuna cu dovezi care chemau la credinta, iar „cei care nu au crezut dintre ei au spus: Aceasta nu este decat vrajitorie vadita.” Ei au vrut sa-l omoare si s-au straduit pentru aceasta, dar Allah i-a oprit, l-a pazit si l-a aparat. Acestea sunt binecuvantari daruite robului si trimisului Sau 'Isa, fiul lui Maryam, pe care Allah l-a chemat sa le recunoasca si sa-I multumeasca pentru ele. El a facut aceasta in cel mai deplin chip si a rabdat asemenea fratilor sai dintre trimisii cu hotarare puternica.

Versetele 111 la 115

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْخَوَارِجِ أَنْ ءَامِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا ءَامَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ إِذْ قَالَ الْخَوَارِجُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

111. Si cand le-am inspirat discipolilor: Credeti in Mine si in Trimisul Meu, ei au spus: Credem; fii martor ca suntem musulmani. 112. Cand discipolii au spus: O, 'Isa, fiul lui Maryam, poate Domnul tau sa ne coboare o masa din cer?, el a spus: Temeti-va de Allah, daca sunteti credinciosi. 113. Ei au spus: Vrem sa mancam din ea, sa ni se linisteasca inimile, sa stim ca ne-ai spus adevarul si sa fim dintre martorii ei. 114. 'Isa, fiul lui Maryam, a spus: O, Allah, Domnul nostru, coboara-ne din cer o masa care sa fie sarbatoare pentru noi, pentru cei dintai si pentru cei de pe urma dintre noi, si un semn de la Tine. Daruieste-ne hrana, caci Tu esti Cel mai bun dintre daruitorii de hrana. 115. Allah a spus: O voi cobori asupra voastra, dar pe cel care nu va crede dupa aceea il voi pedepsi cu o pedeapsa cu care nu voi pedepsi pe nimeni dintre lumi.

Aminteste-ti binecuvantarea Mea asupra ta, cand ti-am dat adepti si ajutoare: „Cand le-am inspirat discipolilor”, adica am sadit in inimile lor credinta in Mine si in Trimisul Meu, ori le-am transmis prin glasul tau revelatia venita de la Allah. Ei au raspuns si s-au spus: „Credem; fii martor ca suntem musulmani.” Astfel, au unit islamul exterior, supunerea si faptele bune cu credinta launtrica ce-l scoate pe om din ipocrizie si din slabiciunea credintei.

Discipolii sunt ajutoarele, asa cum Allah a spus: „O, voi cei care credeti, fiti ajutoarele lui Allah, asa cum 'Isa, fiul lui Maryam, le-a spus discipolilor: Cine sunt ajutoarele mele pe calea lui Allah? Discipolii au spus: Noi suntem ajutoarele lui Allah.”

„Cand discipolii au spus: O, 'Isa, fiul lui Maryam, poate Domnul tau sa ne coboare o masa din cer?“, adica o masa cu hrana. Intrebarea lor nu venea din indoiala cu privire la puterea si capacitatea lui Allah, ci din politetea cererii. Totusi, fiindca cererea semnelor si minunilor ca provocare este contrara credintei, cuvintele lor puteau lasa aceasta impresie. De aceea 'Isa i-a demonstrat: „Temeti-va de Allah, daca sunteti credinciosi.” Credinta il face pe credincios sa fie statornic in teama de Allah si in implinirea poruncilor Sale, fara sa ceara semne a caror urmare nu o cunoaste.

Discipolii au lamurit ca intentia lor nu era aceasta, ci una buna si legata de o nevoie: „Vrem sa mancam din ea“, ceea ce arata ca aveau nevoie de hrana, „sa ni se linisteasca inimile” prin credinta, vazand semnul cu ochii. Ei doreau ca astfel credinta lor sa ajunga la certitudinea vazului, dupa ce fusese certitudinea stiintei, asemenea lui Ibrahim al-Khalil, care i-a cerut Domnului sa-i arate cum invie mortii, iar Allah i-a spus: „Nu crezi?“, si el a raspuns: „Ba da, dar pentru ca inima mea sa se linisteasca.”

Robul are nevoie in fiecare clipa de sporirea stiintei, certitudinii si credintei. De aceea ei au spus: „Sa stim ca ne-ai spus adevarul”, adica sa stim prin vedere ca ceea ce ai adus este adevarat, „si sa fim dintre martorii ei”, ca aceasta minune sa le fie de folos celor care vin dupa noi; vom marturisi despre ea si dovada va deveni mai puternica.

Cand 'Isa, pacea asupra lui, le-a inteles intentia, le-a implinit cererea⁵: „O, Allah, Domnul nostru, coboara-ne din cer o masa care sa fie sarbatoare pentru noi, pentru cei dintai si pentru cei de pe urma dintre noi, si un semn de la Tine.” Adica timpul coborarii ei sa fie o sarbatoare si un prilej care aminteste acest semn mare, pentru ca el sa nu fie uitat odata cu trecerea vremii. Tot astfel, Allah a facut sarbatorile si riturile musulmanilor prilejuri de aducere aminte a semnelor Sale, a caii drepte a trimisilor si a harului Sau asupra lor.

„Daruieste-ne hrana, caci Tu esti Cel mai bun dintre daruitorii de hrana”, adica fa din ea hrana pentru noi. 'Isa a cerut coborarea ei pentru doua foloase: unul religios, ca ea sa ramana un semn, si unul lumesc, ca ea sa fie hrana.

„Allah a spus: O voi cobori asupra voastra, dar pe cel care nu va crede dupa aceea il voi pedepsi cu o pedeapsa cu care nu voi pedepsi pe nimeni dintre lumi”, fiindca acela va vedea semnul uluitor, apoi va nega din incapatanare si nedreptate, meritand astfel pedeapsa dureroasa si urmasa aspra.

Allah a promis ca o va cobori si i-a amenintat daca nu vor crede, dar textul nu spune in mod expres ca ea a fost coborata. Este posibil sa nu fi fost coborata, pentru ca ei nu au mai dorit-o; aceasta ipoteza ar fi sprijinita de faptul ca

⁵ O alta formulare spune: „si s-a sfatuit cu ei in aceasta privinta”.

Evangelhia pe care o au crestinii nu o mentioneaza. Este posibil si ca ea sa fi fost coborata, asa cum Allah a promis, caci El nu-Si incalca promisiunea, iar lipsa ei din Evangelhia lor sa se datoreze faptului ca a fost uitata. Sau poate nu a fost scrisa in Evangelhie, ci transmisa oral din generatie in generatie; atunci nu era nevoie sa fie mentionata acolo. Aceasta din urma intelegere este sustinuta de cuvintele „si sa fim dintre martorii ei”. Allah cunoaste cel mai bine realitatea.

Versetele 116 la 120

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتَ قُلْتَهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مِمَّا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبْدُكَ وَإِنْ تُغْفِرَ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

116. Si cand Allah va spune: O, 'Isa, fiul lui Maryam, tu le-ai spus oamenilor: Luati-ma pe mine si pe mama mea ca doua dumnezeiri in afara de Allah?, el va spune: Slava Tie! Nu mi se cuvine sa spun ceva ce nu am dreptul sa spun. Daca as fi spus, Tu ai fi stiut. Tu stii ceea ce este in mine, iar eu nu stiu ceea ce este la Tine. Tu esti Cunoscatorul deplin al celor nevazute. 117. Eu nu le-am spus decat ceea ce Tu mi-ai poruncit: Adorati-L pe Allah, Domnul meu si Domnul vostru. Am fost martor asupra lor cat timp am fost intre ei, iar cand m-ai ridicat, Tu ai fost Veghetorul asupra lor si Tu esti Martor asupra tuturor lucrurilor. 118. Daca ii pedepsesti, ei sunt robii Tai, iar daca ii ierti, Tu esti Atotputernicul, Preainteleptul. 119. Allah va spune: Aceasta este Ziua in care celor sinceri le va folosi sinceritatea lor. Ei vor avea Gradini pe sub care curg

rauri, in care vor ramane vesnic. Allah este multumit de ei si ei sunt multumiti de El. Aceasta este izbanda cea mare. 120. A lui Allah este stapanirea cerurilor si a pamantului si a ceea ce se afla in ele, iar El are putere asupra tuturor lucrurilor.

Acesta este un repros adresat crestinilor care au spus ca Allah este al treilea din trei. Allah ii va spune aceasta lui 'Isa, iar el se va dezice de vorbele lor si va spune: „Slava Tie!”, Tu esti cu mult mai presus de aceasta afirmatie urata si de tot ceea ce nu Ti se potriveste.

„Nu mi se cuvine sa spun ceva ce nu am dreptul sa spun”, adica nu mi se cuvine si nu este potrivit sa-mi atribui o insusire ori un drept care nu-mi apartine. Nicio faptura, nici ingerii apropiati, nici profetii trimisi si nici altcineva, nu are dreptul ori vrednicia de a fi dumnezeire. Toti sunt robi aflati sub stapanire, fapturi sarace, supuse, nevoiase si neputincioase.

„Daca as fi spus, Tu ai fi stiut. Tu stii ceea ce este in mine, iar eu nu stiu ceea ce este la Tine”, caci Tu cunosti cel mai bine tot ceea ce am facut. „Tu esti Cunosculatorul deplin al celor nevazute.” Acesta este un exemplu al desavarsitei cuviinte a lui al-Masih in adresarea catre Domnul sau. El nu spune doar: „Nu am spus”, ci arata ca un asemenea cuvint este cu totul strain de misiunea lui si imposibil pentru el; Il slaveste pe Domnul sau mai presus de aceasta si recunoaste ca stiinta Ii apartine Cunosculatorului nevazutului si al vazutului.

Apoi arata limpede ce le-a spus fiilor lui Isra'il: „Eu nu le-am spus decat ceea ce Tu mi-ai poruncit.” Am fost doar un rob care Ti-a urmat porunca, nu unul care a indraznit sa se ridice impotriva maretiei Tale. „Adorati-L pe Allah, Domnul meu si Domnul vostru”, adica i-am chemat numai la adorarea sincera a lui Allah Singur. Aceasta cuprinde interzicerea de a ne lua pe mine si pe mama mea ca doua dumnezeiri in afara de Allah si arata ca eu sunt un rob aflat sub stapanire; El este Domnul meu asa cum este Domnul vostru.

„Am fost martor asupra lor cat timp am fost intre ei”, adica am vazut cine a implinit porunca si cine nu. „Iar cand m-ai ridicat, Tu ai fost Veghetorul asupra lor”, cunoscand cele ascunse ale lor, tainele si gandurile lor. „Si Tu esti Martor asupra tuturor lucrurilor”: stiinta Ta cuprinde toate cele cunoscute, auzul Tau toate cele auzite, iar vederea Ta toate cele vazute, iar Tu ii rasplatesti pe robi dupa binele si raul pe care il cunosti la ei.

„Daca ii pedepsesti, ei sunt robii Tai.” Tu esti mai milostiv fata de ei decat sunt ei fata de ei insisi si cunosti cel mai bine starea lor; daca nu s-ar fi razvratit, nu i-ai fi pedepsit. „Iar daca ii ierti, Tu esti Atotputernicul, Preainteleptul.” Iertarea Ta izvoraste din puterea si stapanirea Ta desavarsita, nu este iertarea celui neputincios. Iar intelepciunea Ta cere sa-l ierti pe cel care implineste conditiile iertarii.

„Allah va spune”, lamurind starea robilor in Ziua Invierii, cine va izbandi si cine va pieri, cine va fi nefericit si cine fericit: „Aceasta este Ziua in care celor sinceri le va folosi sinceritatea lor.” Sinceri sunt cei ale caror fapte, cuvinte si intentii au stat pe calea dreapta si pe calauzirea adevarata. In Ziua Invierii ei vor culege rodul sinceritatii, iar Allah ii va aseza intr-un loc al adevarului, langa un Stapan Atotputernic.

De aceea El spune: „Ei vor avea Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic. Allah este multumit de ei si ei sunt multumiti de El. Aceasta este izbanda cea mare.” Mincinosii vor avea contrariul: vor gusta vatamarea minciunilor si nascocirilor lor si vor culege roadele rele ale faptelor stricate.

„A lui Allah este stapanirea cerurilor si a pamantului”, fiindca El este Creatorul lor si Cel care le carmuieste prin hotararea Sa predestinata, prin hotararea Sa religioasa si prin rasplata Sa. „Iar El are putere asupra tuturor lucrurilor.” Nimic nu-L face neputincios; toate lucrurile sunt supuse vointei si poruncii Sale.

Incheierea comentariului surei

Cu harul lui Allah si prin binefacerea Sa s-a incheiat Tafsirul Surei al-Ma'idah. Toata lauda Ii apartine lui Allah, Domnul lumilor.

Sura al Anam

VERSETELE 1 LA 110

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 2

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمُوتُونَ ﴿٢﴾

1. Lauda Ii apartine lui Allah, Care a creat cerurile si pamantul si a facut intunericurile si lumina. Totusi, cei care nu cred Ii fac egali Domnului lor. 2. El este Cel care v-a creat din lut, apoi a hotarat un termen si un alt termen, cunoscut de El. Totusi, voi va indoiti.

Allah ne spune ca Lui Ii apartine lauda, ca El trebuie laudat pentru atributetele Sale de perfectiune si pentru insusirile maretiei si ale maiestatiei, in general, si pentru cele mentionate aici, in mod deosebit.

El Se lauda pentru crearea cerurilor si a pamantului, care arata puterea Sa desavarsita, vastitatea stiintei si milei Sale, cuprinderea intelepciunii Sale si faptul ca El Singur creeaza si carmuieste. El Se lauda si pentru ca a facut intunericurile si lumina.

Aceasta cuprinde ceea ce este perceput de simturi, precum noaptea, ziua, soarele si luna, si ceea ce este spiritual: intunericurile ignorantei, indoielii, politeismului, pacatului si nepasarii, precum si lumina stiintei, credintei, certitudinii si ascultarii.

Toate acestea sunt dovezi hotaratoare ca numai El, Preainaltul, merita sa fie adorat si ca religia sa-I fie inchinata cu sinceritate. Totusi, in ciuda acestei dovezi clare si limpezi, „cei care nu cred Ii fac egali Domnului lor”, adorand si cinstind alaturi de El pe altii, desi nu-i socotesc egali cu Allah in niciuna dintre

insusirile perfectiunii; dimpotriva, ei sunt neputinciosi, saraci si lipsiti in toate privintele.

„El este Cel care v-a creat din lut”, prin crearea materiei din care va trageți si a parintelui vostru Adam, pacea asupra lui. „Apoi a hotarat un termen”, adica a randuit durata sederii voastre in aceasta lume. In timpul ei va bucurati de ceea ce este aici, sunteti incercati si cercetati prin trimisii pe care El i-a trimis, „ca sa va incerce si sa vada care dintre voi este mai bun in fapte”, si vi s-a dat o viata destul de lunga pentru ca cel care vrea sa ia aminte sa poata lua aminte.

„Si un alt termen, cunoscut de El”, adica Viata de Apoi, catre care robii se muta din aceasta lume si in care El ii rasplateste pentru binele si raul lor. „Totusi”, dupa aceasta explicatie desavarsita si dovada limpede, „voi va indoiti” de promisiunea si amenintarea lui Allah si de rasplatirea faptelor in Ziua Invierii.

Allah a mentionat intinericurile la plural, fiindca ramurile si caile lor sunt multe, iar lumina la singular, fiindca drumul care duce la Allah este unul singur: drumul care cuprinde cunoasterea adevarului si lucrarea dupa el. Allah a spus: „Aceasta este calea Mea cea dreapta; urmati-o si nu urmati caile, caci ele va vor indeparta de calea Lui.”

Versetul 3

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

3. El este Allah in ceruri si pe pamant. El cunoaste ceea ce ascundeti si ceea ce aratati si cunoaste ceea ce agonisiti.

El este Singurul adorat in ceruri si pe pamant. Locuitorii cerurilor si ai pamantului, ingerii apropiati, profetii, trimisii, cei cu adevarat sinceri, martirii si cei drepti sunt robi ai Domnului lor, supusi maretiei Sale si smeriti inaintea puterii si maiestatii Sale.

El cunoaste ceea ce ascundeti si ceea ce aratati si cunoaste ceea ce agonisiti. Feriti-va asadar de neascultarea Lui, straduiti-va in fapte bune care va apropie de El si de mila Lui si feriti-va de orice fapta care va indeparteaza de El si de mila Sa.

Versetele 4 la 6

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّهِمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مَدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٦﴾

4. Niciun semn dintre semnele Domnului lor nu le vine fara ca ei sa se intoarca de la el. 5. Ei au respins adevarul cand le-a venit, dar curand le vor veni vestile despre ceea ce luau in batjocura. 6. Nu au vazut cate generatii am nimicit inaintea lor? Le dadusem pe pamant o putere pe care voua nu v-am dat-o, trimisesem asupra lor ploaie imbelsugata din cer si facusem raurile sa curga pe sub ei. Apoi i-am nimicit pentru pacatele lor si am ridicat dupa ei alte generatii.

Allah arata cat de mult se abat politeistii de la adevar, cat de puternice sunt respingerea si impotrivirea lor si ca niciun semn nu le foloseste, pana cand pedeapsa se abate asupra lor.

„Niciun semn dintre semnele Domnului lor nu le vine”, un semn care arata limpede adevarul si ii cheama sa-l urmeze si sa-l primeasca, „fara ca ei sa se intoarca de la el.” Ei nu-i dau atentie, nu-l asculta si isi intorc spatele, fiind ocupati cu altceva.

„Ei au respins adevarul cand le-a venit.” Adevarul merita sa fie urmat, iar ei trebuiau sa-I multumeasca lui Allah pentru ca li l-a pus la indemana si l-a adus la ei. Insa au raspuns prin contrariul a ceea ce li se cuvenea, meritand pedeapsa aspra.

„Dar curand le vor veni vestile despre ceea ce luau in batjocura”, adica vor vedea ca adevar este ceea ce au batjocorit, iar Allah le va arata tagaduatorilor ca au mintit si au nascocit atunci cand au batjocorit Invierea, Paradisul si Focul. Cand va veni Ziua Invierii, li se va spune: „Acesta este Focul pe care il respingeti.” Allah a mai spus: „Ei jura pe Allah cu cele mai puternice juraminte ca Allah nu-l va invia pe cel care moare. Ba da, este o promisiune adevarata asupra Lui, dar cei mai multi oameni nu stiu. Pentru ca El sa le arate lucrurile asupra carora s-au contrazis si pentru ca aceia care nu au crezut sa stie ca au fost mincinosi.”

Apoi Allah le porunceste sa ia aminte la comunitatile de dinainte: „Nu au vazut cate generatii am nimicit inaintea lor?”, adica numeroasele comunitati necredincioase care s-au urmat una dupa alta si carora Allah le-a dat mai intai ragaz.

„Le dadusem pe pamant o putere pe care voua nu v-am dat-o”, prin averi, copii, bunastare si trai imbelsugat. „Trimisesem asupra lor ploaie imbelsugata din cer si facusem raurile sa curga pe sub ei.” Prin acestea le-au crescut culturile si roadele pe care Allah le-a voit, iar ei s-au bucurat si au mancat dupa dorinta. Dar nu I-au multumit lui Allah pentru binecuvantarile Sale, ci s-au lasat purtati de pofte si de feluritele placeri trupești.

Trimisii le-au venit cu dovezi limpezi, dar ei nu au crezut, ci i-au respins si i-au dezmințit. De aceea Allah „i-a nimicit pentru pacatele lor si a ridicat dupa ei alte generatii”. Aceasta este randuiala lui Allah cu cei dintai si cu cei de pe urma. Luati asadar aminte de la cei ale caror istorii Allah vi le-a povestit.

Versetele 7 la 9

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قُرْطَاسٍ فَلَمَّسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ﴿٨﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبَسُونَ ﴿٩﴾

7. Chiar daca am fi coborat asupra ta o Carte scrisa pe pergament, iar ei ar fi atins-o cu mainile lor, cei care nu cred tot ar fi spus: Aceasta nu este decat vrajitorie vadita. 8. Ei spun: De ce nu a fost coborat un inger asupra lui? Daca am fi coborat un inger, hotararea ar fi fost implinita si nu li s-ar mai fi dat niciun ragaz. 9. Iar daca l-am fi facut inger, l-am fi facut in chip de barbat si am fi lasat asupra lor aceeasi confuzie pe care ei insisi o nascocesc.

Allah il instiinteaza pe Trimisul Sau despre taria incapatanarii necredinciosilor. Tagaduirea lor nu venea din vreo lipsa a mesajului adus de el si nici din necunoasterea adevarului, ci din nedreptate si incapatanare, iar impotriva acestora el nu avea nicio putere.

„Chiar daca am fi coborat asupra ta o Carte scrisa pe pergament, iar ei ar fi atins-o cu mainile lor”, ajungand astfel la cea mai deplina certitudine dobandita prin simturi, „cei care nu cred” din sfidare si trufie „tot ar fi spus: Aceasta nu este decat vrajitorie vadita”. Ce dovada ar putea fi mai mare decat aceasta

dovada limpede? Cu toate acestea, ei ar fi raspuns printr-o asemenea afirmatie urata si ar fi respins chiar lucrul pe care l-ar fi atins cu mainile, desi nici cel cu cea mai mica judecata nu s-ar putea indoi de el.

„Ei spun”, din incapatanare, ignoranta si lipsa de judecata: „De ce nu a fost coborat un inger asupra lui?”, adica de ce nu a coborat un inger impreuna cu Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, ca sa-l sprijine si sa-l ajute in lucrarea sa? Ei spuneau aceasta socotind ca el este om si ca Mesajul lui Allah nu ar putea fi purtat decat de ingeri.

Allah arata mila si bunatatea Sa fata de robi, caci le-a trimis un mesager dintre oameni, unul de-al lor, astfel incat credinta lor sa se intemeieze pe stiinta, intelegere si credinta in nevazut. „Daca am fi coborat un inger” cu Mesajul, credinta lor nu s-ar mai fi nascut din cunoasterea adevarului, ci din vederea unui lucru perceptibil, iar o asemenea credinta, luata singura, nu le-ar fi folosit.

Aceasta ar fi fost valabil numai daca ei ar fi crezut. Insa cel mai probabil tot nu ar fi crezut; iar daca nu ar fi crezut, hotararea ar fi fost implinita, pedeapsa ar fi venit degraba si nu li s-ar mai fi acordat ragaz. Asa este randuiala lui Allah cu cei care cer semne, apoi nu cred in ele.

Trimiterea mesagerilor umani cu dovezi limpezi, despre care Allah stie ca sunt cele mai potrivite pentru oameni si mai milostive cu ei, impreuna cu ragazul acordat necredinciosilor si tagaduatorilor, este mai buna si mai folositoare pentru ei. Cererea lor de a fi coborat un inger le-ar fi adus rau, daca ar fi stiut. Mai mult, daca un inger ar fi coborat, ei nu ar fi putut primi invatatura de la el, fiindca nu ar fi putut suporta aceasta.

„Iar daca l-am fi facut inger, l-am fi facut in chip de barbat”, fiindca intelepciunea nu cere altceva. „Si am fi lasat asupra lor aceeasi confuzie pe care ei insisi o nascocesc”, adica lucrul ar fi ramas incurcat pentru ei, deoarece si-au zidit judecata pe aceasta temelie incurcata, care ascunde adevarul.

Cand adevarul le-a venit pe calea lui dreapta, ei nu s-au calauzit prin el, desi altii s-au calauzit. Vina le apartine, fiindca si-au inchis singuri poarta calauzirii si au deschis portile ratacirii.

Versetele 10 la 12

وَلَقَدْ أَسْتَهْزَيْتُمْ بُرْسُلِي مِّن قَبْلِكَ فَخَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكْذِبِينَ ﴿١١﴾ قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَٰكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

10. Trimisi dinaintea ta au fost luati in ras, insa tocmai ceea ce batjocoreau i-a cuprins pe cei care isi bateau joc de ei. **11.** Spune: Calatoriti pe pamant, apoi priviti cum a fost sfarsitul tagaduatorilor. **12.** Spune: Cui Ii apartine tot ceea ce este in ceruri si pe pamant? Spune: Lui Allah. El Si-a prescris Sie Insusi mila. Cu siguranta va va aduna in Ziua Invierii, asupra careia nu este nicio indoiala. Cei care si-au pierdut propriile suflete sunt cei care nu cred.

Allah il mangaie pe Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, il indeamna la rabdare si ii ameninta pe dusmanii lui: „Trimisi dinaintea ta au fost luati in ras” atunci cand au venit la neamurile lor cu dovezi limpezi, iar oamenii i-au tagaduit si au batjocorit ceea ce adusesera. Allah i-a nimicit pentru necredinta si tagaduirea lor si le-a dat pedeapsa pe care o merita.

„Tocmai ceea ce batjocoreau i-a cuprins pe cei care isi bateau joc de ei.” De aceea, voi, necredinciosilor, temeti-va sa staruiti in tagaduire, ca nu cumva sa va loveasca acelasi lucru care i-a lovit pe ei.

Daca va indoiti, „calatoriti pe pamant, apoi priviti cum a fost sfarsitul tagaduatorilor”. Nu veti gasi decat neamuri nimicite si popoare peste care au coborat pedepse pilduitoare. Locuintele lor au ramas pustii, iar tinuturile lor nu mai adapostesc pe nimeni care sa se bucure de ele. Regele, Cel Atotputernic, i-a nimicit, iar urmele lor au ramas invatatura pentru cei inzestrati cu vedere launtrica. Calatoria poruncita aici este atat calatorie cu trupul, cat si cu inima, prin care se trag invataminte; simpla privire lipsita de cugetare nu foloseste.

Allah ii spune Profetului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Spune” celor care Ii fac asociati lui Allah, pentru a statornici tawhidul si a le arata ca sunt obligati sa-l primeasca: „Cui Ii apartine tot ceea ce este in ceruri si pe pamant?”, adica cine le-a creat, cine le stapaneste si cine le carmuieste? „Spune: Lui Allah.” Ei vor recunoaste aceasta si nu o vor nega. Atunci, oare nu

trebuie sa recunoasca faptul ca Allah Singur este Stapanul si Carmuitorul si sa-L adore numai pe El, cu sinceritate?

„El Si-a prescris Sie Insusi mila.” Lumea de sus si cea de jos se afla sub stapanirea si carmuirea Sa, iar El Si-a intins asupra lor mila, bunatatea si darurile. El a hotarat pentru Sine ca mila Sa sa intreaca mania Sa si ca daruitul Ii este mai drag decat retinerea darurilor. Allah a deschis pentru toti robii portile milei, daca ei nu si le inchid prin pacate, si i-a chemat la mila Sa, daca pacatele si defectele nu-i impiedica sa o caute.

„Cu siguranta va va aduna in Ziua Invierii, asupra careia nu este nicio indoiala.” Acesta este un juramant din partea Lui, iar El este Cel mai sincer. El a asezat pentru aceasta dovezi si argumente limpezi, care duc la certitudine deplina. Cu toate acestea, nedreptii staruie sa tagaduiasca Invierea si puterea lui Allah de a readuce fapturile, continua neascultarea si indraznesc sa nu creada in El. Ei pierd lumea aceasta si Viata de Apoi; de aceea El spune: „Cei care si-au pierdut propriile suflete sunt cei care nu cred.”

Versetele 13 la 20

ج

* وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ
أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ
أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمَشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ
إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ
رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بَضْرًا فَلَا كَاشِفَ لَهُ
إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بُخَيْرٌ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ
عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾ قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ
شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنْذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَنتُمْ
لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةً أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَحْدٌ وَإِنِّي
بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

13. Ale Lui sunt toate cate salasluiesc noaptea si ziua, iar El este Cel care aude totul, Atotstiutorul. 14. Spune: Sa iau eu alt ocrotitor in afara de Allah, Creatorul cerurilor si al pamantului, Cel care hraneste si nu este hranit? Spune: Mi s-a poruncit sa fiu primul dintre cei care se supun si sa nu fii dintre cei care Ii fac asociati. 15. Spune: Ma tem, daca nu ascult de Domnul meu, de pedeapsa unei Zile marete. 16. Cel de la care este indepartata pedeapsa in Ziua aceea a fost cu adevarat miluit de El, iar aceasta este izbanda limpede. 17. Daca Allah te atinge cu un rau, nimeni nu-l poate indeparta in afara de El; iar daca te atinge cu un bine, El are putere asupra tuturor lucrurilor. 18. El este Biruitor deasupra robilor Sai si El este Preainteleptul, Cunosculatorul deplin. 19. Spune: A cui marturie este cea mai mare? Spune: Allah este Martor intre mine si voi. Acest Coran mi-a fost revelat pentru ca prin el sa va avertizez pe voi si pe oricine la care ajunge el. Marturisiti voi cu adevarat ca alaturi de Allah sunt alte dumnezeiri? Spune: Eu nu marturisesc. Spune: El este numai o singura Dumnezeire, iar eu sunt nevinovat de ceea ce Ii asociati. 20. Cei carora le-am dat Scriptura il cunosc asa cum isi cunosc fiii. Cei care si-au pierdut propriile suflete sunt cei care nu cred.

Aceasta sura binecuvantata cuprinde statornicirea tawhidului prin toate dovezile rationale si revelate. Aproape intreaga sura vorbeste despre tawhid si ii combate pe politeistii care nu cred in Allah si in Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. In aceste versete, Allah aminteste dovezile prin care calauzirea devine limpede, iar argumentele politeistilor sunt zdrobite.

Lui, Preainaltul, Ii apartine tot ceea ce salasluieste noaptea si ziua: oameni, jinni, ingeri, animale si lucruri neinsufletite. Toate sunt fapturi si robi ai Sai, supuse Domnului lor Maret, Biruitor si Stapanitor. Oare este drept, potrivit judecatii sanatoase sau vreunui text revelat, ca unul dintre acesti robi sa adore o faptura care nu-i poate aduce folos si nu poate indeparta raul, parasind adorarea Creatorului, Carmuitorului si Stapanului, Care Singur poate aduce folos si rau?

Mintile sanatoase si firea dreapta cheama la sinceritate in adorare, iubire, teama si speranta fata de Allah Singur, Domnul lumilor. El este „Cel care aude totul”, toate glasurile, in toate limbile si pentru toate nevoile, si este „Atotstiutorul”, Care stie ceea ce a fost si ceea ce va fi, precum si ceea ce nu va fi si cum ar fi fost daca s-ar fi petrecut. El cunoaste cele vazute si cele ascunse.

„Spune” politeistilor: „Sa iau eu alt ocrotitor in afara de Allah” dintre aceste fapturi neputincioase, ca sa ma sprijine si sa ma ajute? Nu voi lua alt ocrotitor in afara de El, fiindca El este Creatorul cerurilor si al pamantului, Cel care le-a adus la existenta si le carmuieste. „Cel care hraneste si nu este hranit” da hrana intregii creatii si nu are nevoie de nimic de la fapturi. Cum as lua alt ocrotitor in

afara Creatorului, Daruitorului de hrana, Celui lipsit de orice nevoie si vrednic de toata lauda?

„Mi s-a poruncit sa fiu primul dintre cei care se supun”, implinind tawhidul, supunandu-ma si ascultand. Mie imi revine, mai mult decat altora, sa implinesc poruncile Domnului meu. Totodata mi s-a poruncit: „sa nu fii dintre cei care Ii fac asociati”, nici in credinta lor, nici in insotirea si adunarile lor. Aceasta este cea mai mare dintre obligatiile mele.

„Ma tem, daca nu ascult de Domnul meu, de pedeapsa unei Zile marete.” Pacatul shirkului aduce ramanerea vesnica in Foc si mania Celui Atotputernic. Acea Zi este cea de a carei pedeapsa trebuie sa se teama omul. Cel indepartat de pedeapsa ei este cel cu adevarat miluit si izbavit, iar cel care nu este izbavit este nefericit si pierdut.

O alta dovada a tawhidului este ca Allah Singur indeparteaza necazul si aduce binele si usurarea. Daca El te atinge cu saracie, boala, greutate, mahnire, neliniste sau alt rau, nimeni in afara de El nu-l poate indeparta. Iar daca te atinge cu bine, El are putere asupra tuturor lucrurilor. El Singur aduce folosul si raul, de aceea Singur merita adorarea si supunerea.

„El este Biruitor deasupra robilor Sai”: nimeni nu se misca si nu ramane nemiscat decat prin voia Lui. Nici regii si nici altcineva nu pot iesi din stapanirea si puterea Sa, ci toti sunt carmuiti si supusi. Pentru ca El este Biruitorul, iar ceilalti sunt biruiti, El Singur este vrednic de adorare. El este „Preainteleptul” in porunci si interdictii, in rasplata si pedeapsa, in creare si predestinare, si „Cunoscatorul deplin”, Care stie tainele inimilor si cele mai subtile lucruri. Toate acestea sunt dovezi ale tawhidului.

Dupa ce calea calauzirii a fost lamurita, spune-le: „A cui marturie este cea mai mare” in privinta acestui adevar mare? „Allah este Martor intre mine si voi.” Nicio marturie nu este mai mare decat marturia Lui. El marturiseste pentru Trimisul Sau prin aprobarea si faptele Sale, il sprijina in ceea ce le spune si confirma sinceritatea lui, asa cum a spus: „Daca ar fi nascocit pe seama Noastra vreun cuvnt, l-am fi apucat cu putere de mana dreapta, apoi i-am fi taiat aorta.”

Allah este Preaintelept si Atotputernic. Intelepciunea si puterea Sa nu se potrivesc cu ingaduirea unui mincinos care pretinde ca Allah l-a trimis, desi El nu l-a trimis, ca Allah i-a poruncit sa-i cheme pe oameni, desi El nu i-a poruncit, si ca Allah i-a ingaduit sangele, averile si femeile celor care i se impotrivesc. Nu s-ar potrivi ca Allah sa-l lase sa continue si, in acelasi timp, sa-i confirme spusele prin ingaduinta si faptele Sale, sa-l sprijine cu minuni stralucite si semne vadite, sa-l ajute si sa-i lase fara ajutor pe cei care i se impotrivesc si ii sunt dusmani. Ce marturie ar putea fi mai mare?

„Acest Coran mi-a fost revelat pentru ca prin el sa va avertizez pe voi si pe oricine la care ajunge el.” Allah a revelat Coranul pentru folosul si binele vostru, ca sa fiti avertizati de pedeapsa dureroasa. Avertizarea cuprinde indemn si infricosare si lamureste faptele si cuvintele, vazute si ascunse, prin care omul se fereste de pedeapsa. Coranul ii avertizeaza pe primii sai ascultatori si pe toti cei la care va ajunge pana in Ziua Invierii; in el sunt lamurite toate adevarurile privitoare la Allah de care oamenii au nevoie.

Dupa ce Si-a aratat marturia, cea mai mare marturie asupra tawhidului, Allah spune celor care se impotrivesc Cuvantului Sau si ii tagaduiesc pe trimisi: „Marturisiti voi cu adevarat ca alaturi de Allah sunt alte dumnezeiri?” Daca ei marturisesc aceasta, tu sa nu marturisesti impreuna cu ei.

Aici este contrastul dintre marturia Celui mai sincer dintre cei care vorbesc, Domnul lumilor, impreuna cu marturia celei mai alese dintre fapturile Sale, sprijinita de dovezi hotaratoare si argumente puternice asupra faptului ca Allah este Unul, fara asociat, si marturia politeistilor care si-au pierdut judecata, si-au incurcat religia, si-au stricat moravurile si s-au facut de ras inaintea celor cu minte. Marturia lor contrazice chiar firea lor sanatoasa, iar afirmatiile prin care incearca sa dovedeasca existenta altor dumnezeiri alaturi de Allah se contrazic intre ele. Pozitia lor nu se sprijina nici macar pe o urma de dovada aparenta, cu atat mai putin pe argumente temeinice.

Alege pentru tine, daca ai judecata, pe care dintre cele doua marturii o vei urma. Noi alegem ceea ce Allah a ales pentru Profetul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a carui pilda ne-a poruncit sa o urmam: „El este numai o singura Dumnezeire”, Unicul, iar nimeni in afara de El nu merita adorarea, caci El Singur creeaza si carmuieste. „Iar eu sunt nevinovat de ceea ce Li asociati”, dintre idoli, rivali si orice lucru asezat alaturi de Allah. Acesta este adevarul tawhidului: afirmarea dumnezeirii lui Allah si negarea ei pentru tot ceea ce este in afara Lui.

Dupa marturia Sa si a Trimisului Sau pentru tawhid si dupa aratarea neputintei marturiei politeistilor, Allah spune ca Oamenii Cartii, iudeii si crestinii, „il cunosc”, adica recunosc adevarul tawhidului, „asa cum isi cunosc fiii”, fara nicio indoiala, mai ales ca fiii raman de obicei alaturi de tatii lor.

Este posibil ca pronumele sa se refere la Trimisul Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: Oamenii Cartii nu se indoiesc de adevarul mesajului sau, fiindca la ei se afla vestiri care anunta venirea lui si o descriere ce i se potriveste lui si nimanui altuia. Cele doua intelesuri sunt legate intre ele. „Cei care si-au pierdut propriile suflete” au ratat scopul pentru care au fost creati, credinta si tawhidul, si s-au lipsit de harul Stapanului Preaslavit. Ei nu cred; sa nu intrebi despre pierderea si urmarile rele care ii asteapta.

Versetele 21 la 26

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
 الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ
 شِرْكَائِكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنْتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ
 رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا
 كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
 يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا لَا يُؤْمِنُوبَهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ
 يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ
 يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

21. Cine este mai nedrept decat cel care nascoceste o minciuna despre Allah sau tagaduieste semnele Sale? Cu adevarat, nedreptii nu vor izbandi. 22. In Ziua in care ii vom aduna pe toti, le vom spune celor care au facut shirk: Unde sunt asociatii vostri despre care pretindeati? 23. Apoi nu vor avea alta scuza decat sa spuna: Pe Allah, Domnul nostru, noi nu am fost dintre cei care au facut shirk. 24. Priveste cum au mintit impotriva propriilor suflete si cum s-a pierdut de la ei ceea ce nascocisera. 25. Printre ei sunt unii care te asculta, dar Noi am pus acoperaminte peste inimile lor, ca sa nu-l inteleaga, si greutate in urechile lor. Chiar daca ar vedea orice semn, nu ar crede in el. Cand vin la tine ca sa se certe, cei care nu cred spun: Acestea nu sunt decat povestile celor dintai. 26. Ei ii opresc pe altii de la el si se tin ei insisi departe de el, dar nu se nimicesc decat pe ei insisi, fara sa-si dea seama.

Nimeni nu este mai nedrept si mai incapatanat decat cel care are una dintre aceste doua insusiri; cu atat mai mult cel la care se aduna amandoua: nascocirea minciunii despre Allah si tagaduirea semnelor aduse de trimisi. El este cel mai nedrept, iar nedreptii nu vor izbandi.

Aici intra oricine nascoceste despre Allah, pretinzand ca El are asociat sau ajutor, ca altcineva trebuie adorat alaturi de El ori in locul Lui, sau atribuindu-I sotie ori fiu. Tot aici intra cei care resping adevarul adus de trimisi sau de cei care le continua misiunea.

Allah vesteste starea politeistilor in Ziua Invierii. Ei vor fi intrebati si mustrati: „Unde sunt asociatii vostri despre care pretindeati?” Allah nu are niciun asociat; aceasta a fost numai pretentia si nascocirea lor.

Cand vor fi incercati prin aceasta intrebare, singurul lor raspuns va fi sa nege shirkul si sa jure: „Pe Allah, Domnul nostru, noi nu am fost dintre cei care au facut shirk.” Priveste cu uimire starea lor: ei mint impotriva propriilor suflete, printr-o minciuna care, pe Allah, le aduce cea mai mare pierdere si vatamare, iar dumnezeirile false pe care le nascocisera in afara lui Allah dispar de la ei. Allah este cu mult mai presus de aceasta.

Printre politeisti sunt unii care, din cand in cand si dintr-un anumit motiv, asculta cuvintele Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Insa ascultarea lor este lipsita de cautarea adevarului, de aceea nu le foloseste. Ei nu vor sa urmeze dreptatea. Peste inimile lor au fost asezate acoperaminte, ca sa nu inteleaga Cuvantul lui Allah; astfel, El Si-a ferit Cuvantul de asemenea oameni. In urechi li s-a pus o greutate, astfel incat sa nu auda ceea ce le-ar folosi.

„Chiar daca ar vedea orice semn, nu ar crede in el.” Aceasta este culmea nedreptatii si incapatanarii: semnele limpezi arata adevarul, dar ei nu-l primesc si nu cred, ci se cearta prin minciuna ca sa respinga adevarul.

De aceea, cand vin la Trimis ca sa se certe, cei care nu cred spun: „Acestea nu sunt decat povestile celor dintai”, adica lucruri luate din cartile vechilor popoare, nu de la Allah si nici de la trimisii Sai. Necredinta i-a facut sa spuna aceasta. Altfel, cum ar putea aceasta Carte, care cuprinde istorisirile celor dintai si celor de pe urma, adevarurile aduse de profeti si trimisi si cuvinte de adevar, dreptate si echitate, desavarsita in toate privintele, sa fie povesti ale celor dintai?

Cei care Ii fac asociati lui Allah si nu cred in Trimis ratacesc si ii ratacesc pe altii: ii opresc pe oameni sa urmeze adevarul, ii avertizeaza impotriva lui si se indeparteaza chiar ei. Prin aceasta nu-L vatama deloc pe Allah si nici pe robii Sai credinciosi. Ei nu se nimicesc decat pe ei insisi, dar nu-si dau seama.

Versetele 27 la 32

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾ بَلْ بَدَأَ لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا

ج ج
 نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَحْسِرْتُنَا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

27. Daca i-ai vedea cand vor fi opriti inaintea Focului si vor spune: O, de-am fi trimisi inapoi! Atunci nu am mai tagadui semnele Domnului nostru si am fi dintre credinciosi. 28. Dimpotriva, li se va arata ceea ce ascundeau mai inainte. Chiar daca ar fi trimisi inapoi, s-ar intoarce la ceea ce le-a fost oprit, fiindca ei sunt mincinosi. 29. Ei spun: Nu exista decat viata noastra din aceasta lume si noi nu vom fi inviati. 30. Daca i-ai vedea cand vor fi opriti inaintea Domnului lor! El va spune: Nu este acesta adevarul? Ei vor spune: Ba da, pe Domnul nostru! El va spune: Gustati pedeapsa pentru ca nu credeati. 31. Au pierdut cu adevarat cei care au tagaduit intalnirea cu Allah. Cand Ceasul va veni asupra lor pe neasteptate, vor spune: Vai noua pentru ceea ce am neglijat in privinta lui! Ei isi vor purta poverile pe spate. Cat de rea este povara lor! 32. Viata acestei lumi nu este decat joaca si distractie, iar Lacasul de Apoi este mai bun pentru cei care se tem de Allah. Oare nu pricepeti?

Allah ne vesteste starea politeistilor in Ziua Invierii, cand vor fi adusi inaintea Focului, mustrati si dojeniti. Daca i-ai vedea, ai vedea ceva infricosator si inspaimantator: isi vor recunoaste necredinta si nedreptatea si vor dori sa se intoarca in aceasta lume.

Ei vor spune: „O, de-am fi trimisi inapoi! Atunci nu am mai tagadui semnele Domnului nostru si am fi dintre credinciosi.” Insa lucrul pe care il ascundeau mai inainte li se va arata. Ei stiau in inimile lor ca mint, iar aceasta li se ivea adesea in cuget, dar scopurile lor stricate ii opreau sa recunoasca si le abateau inimile de la bine.

Ei mint si in aceasta dorinta, fiindca singurul lor scop este sa indeparteze pedeapsa. Chiar daca ar fi trimisi inapoi, s-ar intoarce la ceea ce le-a fost oprit. Ei sunt mincinosi atunci cand spun ca ar crede. In lume, tagaduind Invierea, spuneau: „Nu exista decat viata noastra din aceasta lume”, adica aceasta ar fi singura realitate si singurul scop al existentei, „si noi nu vom fi inviati”.

Daca i-ai vedea opriti inaintea Domnului lor, ai vedea o priveliste grea si infricosatoare. Allah ii va mustra: „Nu este acesta”, adica ceea ce vedeti acum din pedeapsa, „adevarul?” Ei vor recunoaste, cand recunoasterea nu le mai foloseste: „Ba da, pe Domnul nostru!” Atunci li se va spune: „Gustati pedeapsa pentru ca nu credeati.”

Cei care tagaduiesc intalnirea cu Allah au pierdut, au esuat si au fost lipsiti de orice bine. Aceasta tagaduire i-a impins sa savarseasca lucruri oprite si pacate care aduc pierzarea. Cand Ceasul ii va surprinde in cea mai rea stare, vor arata cea mai adanca parere de rau: „Vai noua pentru ceea ce am neglijat in privinta lui!” Insa regretul vine cand este prea tarziu.

„Ei isi vor purta poverile pe spate. Cat de rea este povara lor!” Povara va fi grea, ii va apasa si nu vor putea scapa de ea. Vor ramane vesnic in Foc si vor merita mania vesnica a Celui Atotputernic.

Adevarul despre lumea aceasta si despre Viata de Apoi este ca lumea nu este decat joaca si distractie. Este joaca a trupurilor si distractie a inimilor, care se leaga de ea, o doresc cu ardoare si sunt ocupate de ea precum copiii cu jocurile lor.

Viata de Apoi este mai buna pentru cei care se tem de Allah: este mai buna prin ea insasi, prin insusirile ei si prin vesnicia ei. In ea se afla tot ceea ce inimile doresc si tot ceea ce desfata ochii, din fericire, placere, bucurie si liniste. Aceasta nu este pentru oricine, ci pentru cei care se tem de Allah, implinesc poruncile Sale si evita interdictiile Sale. Oare nu au oamenii minti cu care sa priceapa care dintre cele doua locuinte merita intaietate?

Versetele 33 la 37

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يَكْذِبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ
بَثَّيْتَ إِلَهُهُ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا
كُذِّبُوا وَأَوْدُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ
نَبِيِّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾ وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِغَتْ أَنْ
تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلْبًا فِي السَّمَاءِ فَتَاتِيهِمْ بُيَاةً وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ
عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾ * إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ

وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

33. Stim ca te intristeaza ceea ce spun. Ei nu te socotesc pe tine mincinos, ci nedreptii tagaduiesc semnele lui Allah. 34. Trimisi dinaintea ta au fost tagaduiti, dar au rabdat tagaduirea si vatamarea pana cand le-a venit ajutorul Nostru. Nimeni nu poate schimba cuvintele lui Allah, iar la tine au ajuns deja vesti despre trimisi. 35. Daca intoarcerea lor de la adevar iti este greu de purtat, atunci, daca poti, cauta un tunel in pamant sau o scara spre cer si adu-le un semn. Daca Allah ar fi voit, i-ar fi adunat pe toti pe calauzire. Asadar, nu fi dintre cei nestiutori. 36. Numai cei care aud raspund; cat despre morti, Allah ii va invia, apoi la El vor fi intorsi. 37. Ei spun: De ce nu a fost coborat asupra lui un semn de la Domnul sau? Spune: Allah are putere sa coboare un semn, dar cei mai multi dintre ei nu stiu.

Allah stie ca vorbele celor care nu cred il intristeaza si il apasa pe Trimis. El ii porunceste rabdarea, ca sa dobandeasca treptele inalte si rasplata mare. Vorbele lor nu izvorau din vreo banuiala sau indoiala cu privire la sinceritatea lui.

„Ei nu te socotesc pe tine mincinos”, fiindca stiu sinceritatea ta si iti cunosc purtarea si toate imprejurarile vietii. Inainte de misiune il numeau al-Amin, Cel vrednic de incredere. „Ci nedreptii tagaduiesc semnele lui Allah”, adica tagaduirea lor se indreapta impotriva semnelor lui Allah pe care Allah le-a aratat prin tine.

Trimisi dinaintea lui au fost tagaduiti, dar au rabdat tagaduirea si vatamarea pana cand le-a venit ajutorul lui Allah. De aceea, sa rabde cum au rabdat ei, iar biruinta ii va veni asa cum le-a venit lor. Nimeni nu poate schimba fagaduintele lui Allah, iar vestile despre trimisi, prin care inima capata pace si statornicie, au ajuns deja la el.

Daca intoarcerea lor de la adevar ii este grea din pricina dorintei puternice ca ei sa fie calauziti si sa creada, sa faca tot ce ii sta in putinta; totusi nu-i poate calauzi pe cei pe care Allah nu vointe sa-i calauzeasca. Daca ar putea cauta un tunel in pamant ori o scara spre cer ca sa le aduca un semn, nici aceasta nu le-ar folosi. Cuvintele opresc speranta ca asemenea incapatanati se vor calauzi.

Daca Allah ar fi voit, i-ar fi adunat pe toti pe calauzire, dar intelegiunea Sa a cerut ca ei sa ramana in ratacire. De aceea, Trimisul sa nu fie dintre cei care nu recunosc realitatile si nu pun lucrurile la locul lor.

„Numai cei care aud” cu inimile ceea ce le foloseste, oamenii priceperii si ai ascultarii, „raspund” chemarii, primesc mesajul si se supun poruncilor si interdictiilor. Auzirea amintita aici este ascultarea inimii si raspunsul ei. Simpla auzire cu urechea este comuna celui drept si celui nelegiuit. Dovada lui Allah se statornicește asupra tuturor celor raspunzatori atunci cand aud versetele, iar dupa aceasta nu le ramane scuza pentru neprimirea mesajului.

„Cat despre morti, Allah ii va invia, apoi la El vor fi intorsi.” Este posibil ca ei sa fie pusi in contrast cu cei vii la inima: numai cei cu inimi vii raspund, iar cei ale caror inimi sunt moarte nu cunosc ceea ce le foloseste si nu pricep calea salvarii. Ei nu raspund, iar socoteala lor va fi in Ziua Invierii, cand Allah ii va invia si ii va intoarce la El.

Este posibil si ca versetul sa-si pastreze sensul vadit: Allah afirma realitatea Invierii, ii va ridica pe morti in Ziua Invierii si ii va instiinta despre faptele lor. In aceasta este un indemn implicit de a raspunde chemarii lui Allah si a Trimisului Sau si o amenintare impotriva refuzului.

Cei care tagaduiesc din incapatanare cer semne alese dupa gandurile lor stricate: „De ce nu a fost coborat asupra lui un semn de la Domnul sau?” Ei au spus: „Nu vom crede in tine pana nu vei face sa tasneasca pentru noi un izvor din pamant, ori pana nu vei avea o gradina de curmali si vite de vie printre care sa faci sa curga rauri, ori pana nu vei face cerul sa cada asupra noastra in bucati, asa cum ai pretins⁶, ori pana nu-i vei aduce inaintea noastra pe Allah si pe ingeri.”

Raspunsul este: „Allah are putere sa coboare un semn.” Nimic nu-I este cu neputinta, fiindca toate lucrurile sunt supuse maretiei si puterii Sale. Insa cei mai multi oameni nu stiu. Din ignoranta, cer ceea ce le-ar face rau: daca semnul ar veni si ei nu ar crede, pedeapsa s-ar grabi asupra lor, potrivit randuielii neschimbatoare a lui Allah.

Daca prin semn ei inteleg o dovada care sa lamureasca adevarul si sa arate calea, Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a venit cu toate semnele hotaratoare si argumentele care dovedesc adevarul mesajului sau. In fiecare chestiune a religiei, omul poate gasi in ceea ce a adus el numeroase dovezi rationale si revelate, pana cand nu mai ramane nici cea mai mica indoiala. Binecuvantat este Cel care Si-a trimis Trimisul cu calauzirea si religia adevarului si l-a sprijinit cu semne limpezi, pentru ca cel care piere sa piara dupa o dovada limpede, iar cel care traieste sa traiasca dupa o dovada limpede. Allah este Cel care aude totul, Atotstiutorul.

⁶ Nota editiei engleze: citatul este din Sura al-Isra', 17:90-92. Expresia despre caderea cerului se refera la o pedeapsa venita de sus, dupa cum se arata si in 17:68; explicatia este atribuita lui ar-Razi.

Versetele 38 la 39

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ مَا فَرَّطْنَا
 فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 صُمُّ وَكُمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مِنْ يَشَاءِ اللَّهُ يُضْلِلُهُ وَمَنْ يَشَأْ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

38. Nu este vietate pe pamant si nici pasare care zboara cu cele doua aripi ale sale fara ca ele sa fie comunitati asemenea voua. Nu am neglijat nimic in Carte, apoi vor fi adunate la Domnul lor. **39.** Cei care tagaduiesc semnele Noastre sunt surzi si muti, in intunericuri. Pe cine voieste Allah il lasa sa rataceasca, iar pe cine voieste il aseaza pe o cale dreapta.

Toate vietuitoarele pamantului si ale vazduhului, domestice si salbatice, inclusiv pasarile, sunt comunitati asemenea oamenilor. Allah le-a creat cum i-a creat pe oameni, le daruieste hrana cum le daruieste oamenilor, iar voia si puterea Sa se implinesc asupra lor asa cum se implinesc asupra oamenilor.

„Nu am neglijat nimic in Carte”, adica Allah nu a omis si nu a lasat nimic nescris in al-Lawh al-Mahfuz. Toate lucrurile, mici si mari, sunt scrise acolo potrivit hotararii lor, iar toate se petrec asa cum a scris Condeiful.

Versetul arata ca in Cartea dintai sunt scrise toate lucrurile care se vor petrece. Aceasta este una dintre treptele hotararii si predestinarii divine, care are patru trepte: stiinta atotcuprinzatoare a lui Allah; Cartea Sa care cuprinde tot ceea ce exista; voia si puterea Sa, care se implinesc asupra tuturor lucrurilor; si crearea tuturor fapturilor, inclusiv a faptelor robilor.

Este posibil ca prin „Carte” sa se inteleaga Coranul. Atunci sensul seamana cu vorbele lui Allah: „Ti-am coborat Cartea drept lamurire pentru toate lucrurile.” „Apoi vor fi adunate la Domnul lor”: toate comunitatile vor fi stranse in locul adunarii din Ziua Invierii, in acea adunare uriasa si infricosatoare. Allah le va rasplati prin dreptatea si bunatatea Sa, iar judecata Lui va fi laudata de cei dintai si de cei de pe urma, de locuitorii cerului si ai pamantului.

Cei care nu cred in semnele lui Allah si ii tagaduiesc pe trimisi isi inchid poarta calauzirii si isi deschid poarta pierzarii. Sunt surzi fata de adevar si muti, incapabili sa rosteasca adevarul, astfel ca nu vorbesc decat minciuna. Ei sunt cufundati in intunericurile ignorantei, necredintei, nedreptatii, incapatanarii si pacatului. Allah ii lasa sa rataceasca pe cei pe care ii voieste si ii aseaza pe

calea dreapta pe cei pe care ii voieste, fiind Singurul care hotaraste calauzirea si ratacirea, potrivit harului si intelepciunii Sale.

Versetele 40 la 45

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾ فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

40. Spune: Ce credeti? Daca ar veni asupra voastra pedeapsa lui Allah sau v-ar veni Ceasul, ati chema pe altcineva in afara de Allah, daca spuneti adevarul? 41. Nu, numai pe El L-ati chema, iar El ar indeparta, daca ar voi, lucrul pentru care L-ati chemat si ati uita ceea ce Li asociati. 42. Am trimis si la neamurile dinaintea ta si le-am lovit cu saracie si suferinta, ca sa se smereasca. 43. De ce nu s-au smerit cand pedeapsa Noastra a venit la ei? Insa inimile lor s-au impietrit, iar Shaytan le-a impodobit ceea ce faceau. 44. Cand au uitat ceea ce le fusese amintit, le-am deschis portile tuturor lucrurilor, pana cand, bucurandu-se de ceea ce promisera, i-am apucat pe neasteptate si iata-i deznadajduiti. 45. Astfel a fost taiata radacina oamenilor care au fost nedrepti. Lauda Ii apartine lui Allah, Domnul lumilor.

Allah ii spune Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa-i intrebe pe cei care Li fac asociati si egali: daca pedeapsa lui Allah sau Ceasul ar veni asupra lor, oare ar chema dumnezeirile si idolii lor, ori L-ar chema pe Domnul lor, Stapanul adevarat? Cand vine nenorocirea pe care omul cauta sa o indeparteze, ei nu cheama pe nimeni in afara de Allah.

„Numai pe El L-ati chema, iar El ar indeparta, daca ar voi, lucrul pentru care L-ati chemat si ati uita ceea ce Li asociati.” In greutati, isi uita dumnezeirile mincinoase, fiindca stiu ca ele nu aduc folos si nu indeparteaza raul, nu dau

viata, nu aduc moartea si nu invie. Ei Il cheama sincer pe Allah, stiind ca El Singur aduce folosul si raul si raspunde celui aflat la nevoie. Atunci, cum Ii fac asociati in vreme de usurinta? Au oare dovada rationala sau revelata? Nu, ci nascocesc minciuni despre Allah.

Allah a trimis mesageri la comunitatile anterioare, iar ele i-au tagaduit. Din mila fata de ele, le-a lovit cu saracie, boala, nenorociri si suferinta, ca sa se smereasca inaintea Lui si sa se intoarca la El in vremuri grele.

De ce nu s-au smerit cand pedeapsa a venit asupra lor? Inimile lor s-au impietrit precum piatra, nu s-au inmuiat si nu s-au deschis adevarului. Shaytan le-a impodobit faptele, astfel incat au crezut ca religia pe care o urmau era adevarata; s-au bucurat o vreme de falsitatea lor, iar Shaytan s-a jucat cu mintile lor.

Cand au uitat indemnul, Allah le-a deschis portile tuturor lucrurilor, adica ale placerilor si desfatarii lumii. Cand s-au bucurat de ceea ce li se daduse, i-a apucat pe neasteptate si au deznadajduit de orice bine. Aceasta este una dintre cele mai aspre pedepse: omul este apucat in vremea nepasarii, sigurantei si linistii, ceea ce face pedeapsa mai grea si nenorocirea mai mare.

Radacina oamenilor nedrepti a fost taiata: ei au fost nimiciti de pedeapsa si au ramas fara nicio cale de scapare. „Lauda Ii apartine lui Allah, Domnul lumilor” pentru nimicirea necredinciosilor pe care a voit-o si a hotarat-o. Prin ea, semnele Sale se arata, apropiatii Sai sunt cinstiti, dusmanii Sai sunt umiliti, iar adevarul adus de trimisi este confirmat.

Versetele 46 la 50

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَرَفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا

أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِن أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ
وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾

46. Spune: Ce credeti? Daca Allah v-ar lua auzul si vederea si v-ar pecetlui inimile, ce dumnezeire in afara de Allah vi le-ar aduce inapoi? Priveste cum talcuim semnele in felurite chipuri, totusi ei se abat. 47. Spune: Ce credeti? Daca pedeapsa lui Allah ar veni asupra voastra pe neasteptate sau pe fata, ar fi nimicuit altcineva in afara oamenilor nedrepti? 48. Noi nu-i trimitem pe trimisi decat ca vestitori ai bucuriei si avertizatori. Cei care cred si se indreapta nu vor avea teama si nu se vor intrista. 49. Iar pe cei care tagaduiesc semnele Noastre ii va atinge pedeapsa pentru nelegiuirea lor. 50. Spune: Eu nu va spun ca la mine se afla vistierile lui Allah, nici ca eu cunosc nevazutul si nici nu va spun ca sunt inger. Eu nu urmez decat ceea ce imi este revelat. Spune: Oare orbul si cel care vede sunt egali? Oare nu cugetati?

Asa cum Allah Singur creeaza si carmuieste lucrurile, tot asa El Singur are dreptul la dumnezeire si adorare. Daca ar lua auzul si vederea oamenilor si le-ar pecetlui inimile, astfel incat sa nu mai auda, sa nu mai vada si sa nu mai inteleaga, nicio dumnezeire in afara Lui nu le-ar putea reda acestea. Daca numai Allah poate face aceasta, cum pot adora alaturi de El fiinte care nu au putere sa faca nimic decat cu voia lui Allah?

Aceasta este o dovada a tawhidului si a falsitatii shirkului. Allah talcuiese semnele in felurite chipuri si aduce diferite exemple, pentru ca adevarul sa se arate si calea nelegiuitorilor sa fie cunoscuta. Cu toate acestea, dupa asemenea lamurire deplina, ei se abat de la semnele lui Allah si se intorc de la ele.

„Daca pedeapsa lui Allah ar veni asupra voastra pe neasteptate sau pe fata”, adica fara veste ori dupa semne care v-ar face sa-i cunoasteti apropierea, cine ar fi nimicuit in afara nedreptilor? Ei au facut sa vina pedeapsa prin nedreptatea si incapatanarea lor. Sa se pazeasca omul de staruinta in nedreptate, fiindca ea duce la pierzare vesnica si nefericire.

Allah arata esenta mesajului adus de trimisi: vestirea bucuriei si avertizarea. Aceasta cere sa se arate cine aduce vestea buna, ce anume se vesteste si prin ce fapte ajunge robul sa se bucure de ea. De asemenea, trebuie aratat cine avertizeaza, cui ii este adresat avertismentul, despre ce avertizeaza si ce fapte fac ca amenintarea cu pedeapsa sa i se aplice celui care le savarseste.

Potrivit raspunsului la chemare, oamenii se impart in doua: cei care cred in Allah, in ingerii Sai, in Cartile Sale, in trimisii Sai si in Ziua de Apoi si isi indreapta credinta, faptele si intentiile; acestia nu se vor teme de ceea ce vine si

nu se vor intrista pentru ceea ce a trecut. Cei care tagaduiesc semnele vor fi ajunsi de pedeapsa din pricina nelegiurii lor.

Allah ii porunceste Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa le spuna celor care cer semne ori pretind ca el ii cheama sa-l ia drept dumnezeu in afara lui Allah: „Eu nu va spun ca la mine se afla vistirile lui Allah”, adica cheile hranei si milei Sale, „nici ca eu cunosc nevazutul”. Toate acestea li apartin lui Allah: mila pe care El o deschide oamenilor nu poate fi oprita, iar ceea ce El opreste nu poate fi trimis dupa aceea. El Singur cunoaste nevazutul si vazutul si nu descopera taina Sa nimanui, in afara trimisului pe care il alege.

„Nici nu va spun ca sunt inger”, inzestrat cu putere de actiune si tarie. Nu pretind o treapta mai inalta decat cea pe care Allah mi-a randuit-o. „Eu nu urmez decat ceea ce imi este revelat”: cel mai inalt lucru pe care il afirm despre mine este ca urmez revelatia, lucrez dupa ea pentru mine si ii chem pe toti oamenii la acelasi lucru.

Odata cunoscuta treapta Trimisului, de ce s-ar certa cineva cu el sau i-ar cere ceva ce nu pretinde ca are? Este omul obligat sa faca un lucru pentru care nu sustine ca are mijloace? De ce, atunci cand cheama la revelatie, ei sustin ca el isi atribuie ceea ce este mai presus de treapta lui? Aceasta nu este decat nedreptate, incapatanare si razvratire.

De aceea trebuie aratata deosebirea dintre cel care primeste chemarea si se supune revelatiei si cel care nu face aceasta: „Oare orbul si cel care vede sunt egali? Oare nu cugetati?”, ca sa puneti lucrurile la locul lor si sa alegeti ceea ce se cuvine ales.

Versetele 51 la 53

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

51. Avertizeaza prin el pe cei care se tem ca vor fi adunati la Domnul lor, cand nu vor avea in afara Lui nici ocrotitor, nici mijlocitor, ca sa se teama de Allah.

52. Nu-i alunga pe cei care Il cheama pe Domnul lor dimineata si seara,

dorind Fata Sa. Nu-ti revine tie nimic din socoteala lor si nici lor nu le revine nimic din socoteala ta. Daca i-ai alunga, ai fi dintre nedrepti. 53. Astfel i-am incercat pe unii prin altii, pentru ca ei sa spuna: Acestia sunt cei asupra carora Allah Si-a revarsat harul dintre noi? Oare Allah nu-i cunoaste cel mai bine pe cei multumitori?

Coranul este o avertizare pentru toti oamenii, dar de el se folosesc numai cei care se tem ca vor fi adunati la Domnul lor. Ei sunt siguri ca vor trece din aceasta locuinta in locuinta vesnica a Vietii de Apoi, de aceea fac ceea ce le foloseste si parasesc ceea ce le vatama.

Ei nu vor avea in afara lui Allah nici ocrotitor care sa le ingrijeasca treburile, sa le aduca lucrul cautat si sa indeparteze lucrurile de care se tem, nici mijlocitor, caci fapturile nu au nicio putere de a hotari. Avertizarea ii poate face sa se teama de Allah, sa-I implineasca poruncile si sa evite interdictiile Sale.

„Nu-i alunga pe cei care Il cheama pe Domnul lor dimineata si seara, dorind Fata Sa.” Nu-i indeparta de tine si din adunarile tale, preferand alti oameni, pe cei devotati adorarii sincere. Ei Il cheama neincetat pe Domnul lor prin adorare, pomenire, rugaciune si celelalte fapte, si Il cheama prin cerere la inceputul si sfarsitul zilei, urmarind numai Fata lui Allah, fara vreun alt scop.

Acestia nu merita sa fie alungati ori parasiti, ci sa fie luati drept apropiati, iubiti si adusi aproape. Ei sunt cei mai alesi dintre oameni, chiar daca sunt saraci, si sunt cu adevarat nobili, chiar daca in ochii oamenilor au o stare modesta.

„Nu-ti revine tie nimic din socoteala lor si nici lor nu le revine nimic din socoteala ta.” Fiecare are propria socoteala, potrivit faptelor sale bune ori rele. De aceea nu ai dreptul sa-i alungi; daca ai face-o, ai fi dintre nedrepti.

Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a implinit cu cea mai mare grija aceasta porunca. Cand statea impreuna cu credinciosii saraci, ramanea rabdator si multumit alaturi de ei, ii trata cu bunatate si blandete, le arata un caracter frumos si ii apropia. Ei alcatuiau cea mai mare parte a celor din jurul lui, Allah sa fie multumit de ei.

Pricina revelarii acestor versete a fost ca unii oameni dintre Quraysh ori dintre arabii grosolani i-au spus Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: Daca vrei sa credem in tine si sa te urmam, alunga-i pe cutare si pe cutare, numind cativa dintre Companionii saraci; ne rusinam ca arabii sa ne vada stand impreuna cu acesti saraci.⁷ Din dorinta sa puternica de a-i vedea

⁷ Istorisirea despre oamenii care au cerut indepartarea Companionilor saraci este consemnata in Sahih Muslim, hadithul 2413.

primind Islamul si urmandu-l, gandul sau s-a indreptat catre aceasta, iar Allah l-a mustrat prin aceste versete si prin cele asemenea lor.

„Astfel i-am incercat pe unii prin altii, pentru ca ei sa spuna: Acestia sunt cei asupra carora Allah Si-a revarsat harul dintre noi?” Aceasta este una dintre incercarile lui Allah pentru robii Sai: pe unii i-a facut bogati si pe altii saraci, pe unii nobili si pe altii de stare smerita. Cand Allah il binecuvanteaza pe cel sarac ori de stare smerita cu credinta, aceasta devine o incercare pentru cel bogat ori de rang inalt. Daca intentia lui este adevarul si urmarea lui, va crede si se va supune, iar acest lucru nu-l va impiedica.

Daca insa omul nu este sincer in cautarea adevarului, faptul ca ar urma aceeasi religie cu cineva pe care il socoteste mai prejos in avere ori rang devine o piedica ce-l abate de la urmarea adevarului.

Privindu-i cu dispret pe cei pe care ii socoteau mai prejos decat ei, necredinciosii au spus: „Acestia sunt cei asupra carora Allah Si-a revarsat harul dintre noi?” Aceasta i-a impiedicat sa urmeze adevarul, fiindca intentia din inimile lor nu era curata.

Raspunzand obiectiei lor ascunse fata de faptul ca Allah i-a calauzit pe acesti oameni si nu pe ei, Allah a spus: „Oare Allah nu-i cunoaste cel mai bine pe cei multumitori?”, adica pe cei care recunosc binecuvantarea, o marturisesc si implinesc faptele drepte pe care aceasta le cere. Lor le daruieste El harul si binecuvantarea Sa, nu celor nerecunoscatori.

Allah este Preaintelept si nu-Si aseaza harul asupra celui care nu este vrednic de el. Cei care ridicau asemenea obiectii faceau parte dintre cei nevrednici, spre deosebire de saracii si de ceilalti oameni asupra carora Allah a revarsat binecuvantarea credintei, caci ei sunt cei multumitori.

Versetele 54 la 55

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ
الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مِنْ عَمَلٍ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَانْهَ
غُفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾ وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

54. Cand vin la tine cei care cred in semnele Noastre, spune: Pace voua! Domnul vostru Si-a prescris Sie Insusi mila: daca vreunul dintre voi savarseste un rau din nestiinta, apoi se caieste si se indreapta, atunci El este

Atoateiertator, Indurator. 55. Astfel talcuim Noi semnele in amanunt, pentru ca drumul nelegiuitilor sa devina limpede.

Dupa ce i-a interzis Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa-i alunge pe credinciosii evlaviosi, Allah i-a poruncit sa-i cinsteasca si sa le arate respect: „Cand vin la tine cei care cred in semnele Noastre, spune: Pace voua!”, adica intampina-i cu salut, primire calduroasa si cuvinte care le bucura inimile si ii insufletesc.

Vorbeste-le despre mila, darnicia si bunatatea lui Allah si indeamna-i prin toate mijloacele care duc la acestea. Avertizeaza-i sa nu savarseasca pacatul si sa nu staruie in el si porunceste-le sa se caiasca, ca sa dobandeasca iertarea si mila Domnului lor.

„Domnul vostru Si-a prescris Sie Insusi mila: daca vreunul dintre voi savarseste un rau din nestiinta, apoi se caieste si se indreapta.” Pe langa parasirea pacatului si parerea de rau pentru el, omul trebuie sa-si indrepte faptele, sa implineasca ceea ce Allah a poruncit si sa indrepte raul din faptele sale vazute si din launtrul sau.

Daca face toate acestea, Allah „este Atoateiertator, Indurator”: ii daruieste iertare si mila pe masura implinirii lucrurilor care i-au fost poruncite.

„Astfel talcuim Noi semnele in amanunt”, adica le lamurim si despartim drumul calauzirii de drumul ratacirii, pentru ca oamenii sa se calauzeasca si sa li se arate adevarul care trebuie urmat. Tot astfel devine limpede drumul nelegiuitilor, cel care atrage mania si pedeapsa lui Allah. Cand drumul lor este cunoscut, poate fi evitat; daca ramane neclar si confuz, acest scop nobil nu poate fi atins.

Versetetele 56 la 58

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ
قَدْ ضَلَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي
وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ
وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

56. Spune: Mi s-a interzis sa-i ador pe cei pe care ii chemati in afara lui Allah. Spune: Nu voi urma dorintele voastre; atunci as rataci si nu as mai fi dintre

cei calauziti. 57. Spune: Eu ma bizui pe o dovada limpede de la Domnul meu, iar voi ati tagaduit-o. Nu se afla la mine ceea ce cereti sa fie grabit. Hotararea Ii apartine numai lui Allah. El spune adevarul si este Cel mai bun dintre judecatori. 58. Spune: Daca ceea ce cereti sa fie grabit s-ar afla la mine, lucrul dintre mine si voi ar fi fost deja hotarat. Allah ii cunoaste cel mai bine pe cei nedrepti.

Allah ii spune Profetului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa le vorbeasca politeistilor care pretind ca exista alte dumnezeiri alaturi de Allah: „Mi s-a interzis sa-i ador pe cei pe care ii chemati in afara lui Allah”, adica rivalii si idolii care nu pot aduce folos ori rau, nu pot da moartea, viata sau invierea. Aceasta credinta este minciuna fara dovada si se intemeiaza numai pe dorinte, iar aceasta este cea mai mare ratacire.

„Nu voi urma dorintele voastre.” Daca le-as urma, as rataci si nu as mai fi nicidecum dintre cei calauziti. Calea pe care o urmez, aceea de a afirma unicitatea lui Allah si de a-I dedica Lui cu sinceritate toate faptele, este adevarul sprijinit de dovezi si argumente hotaratoare.

„Eu ma bizui pe o dovada limpede de la Domnul meu”, adica am certitudinea limpede ca aceasta cale este adevarata si ca tot ceea ce i se impotrивeste este fals. Aceasta este marturia statornica a Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, fara sovaire ori indoiala, iar el este cel mai bun martor dintre oameni. Credinciosii au primit aceasta marturie, iar limpezimea certitudinii lor este pe masura credintei pe care Allah le-a daruit-o.

„Iar voi ati tagaduit-o”, desi adevarul nu merita din partea voastra alt raspuns decat sa credeti in el. Pentru ca staruiti in tagaduire, sa stiti ca pedeapsa va veni negresit. Ea se afla la Allah, Care o trimite cand voieste si cum voieste. Daca voi cereti grabirea ei, eu nu am nicio putere asupra acestui lucru.

„Hotararea Ii apartine numai lui Allah.” Asa cum El este Cel care da hotararile Legii revelate, poruncile si interdictiile, tot El da hotararea rasplatirii, rasplatind ori pedepsind potrivit intelepciunii Sale. Nimeni nu poate obiecta in vreun fel la hotararea Lui. El a facut limpede calea dreapta si le-a vestit robilor adevarul, astfel incat sa nu mai ramana scuza ori argument impotriva adevarului, iar cel care pierе sa piara dupa o dovada limpede si cel care traieste sa traiasca dupa o dovada limpede.

„El spune adevarul si este Cel mai bun dintre judecatori” intre robii Sai in lumea aceasta si in Viata de Apoi. El judeca intre ei si este laudat pentru judecata Sa chiar si de cei impotriva carora se rosteste hotararea si care sunt gasiti vinovati.

Spune-le celor care cer, din nedreptate, nestiinta si incapatanare, grabirea pedepsei: „Daca ceea ce cereti sa fie grabit s-ar afla la mine, lucrul dintre mine

si voi ar fi fost deja hotarat”, caci as fi facut-o sa vina asupra voastra si nu ar fi ramas niciun bine pentru voi.

Insa hotararea ii apartine Celui Bland si Rabdator. Oamenii I se impotrivesc cu mare indrazneala, iar El tot le daruieste sanatate, hrana si binecuvantari vazute si nevazute. „Allah ii cunoaste cel mai bine pe cei nedrepti”; nimic din starea lor nu-I este ascuns. El le da ragaz, dar nu-i lasa nesocotiti.

Versetul 59

ج ج
* وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا
تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلُمَاتٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا
يَأْسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾

59. La El sunt cheile nevazutului; nimeni nu le cunoaste in afara de El. El stie ceea ce este pe uscat si in mare. Nicio frunza nu cade fara ca El sa o stie si nu este niciun graunte in intunericurile pamantului, nimic verde ori uscat, care sa nu fie intr-o Carte limpede.

Acesta este unul dintre versetele care arata cel mai limpede stiinta atotcuprinzatoare a lui Allah. Ea cuprinde toate lucrurile nevazute, din care El descopera ceea ce voieste cui voieste dintre fapturile Sale, in vreme ce multe raman ascunse pana si ingerilor apropiati si profetilor trimisi, cu atat mai mult celorlalti oameni.

El stie toate vietuitoarele, plantele, nisipul, pietrele si tarana de pe uscat. El stie vietuitoarele marii, mineralele si toate celelalte lucruri aflate in feluritele ei parti si in apele sale.

„Nicio frunza nu cade” din plantele uscatului ori ale apei, din orase ori pustietati, din lumea aceasta ori din Viata de Apoi, fara ca El sa o stie. „Nu este niciun graunte in intunericurile pamantului”; aici intra semintele pomilor fructiferi si ale celorlalte culturi, cele semanate de oameni si semintele plantelor salbatice din care cresc felurite soiuri de vegetatie.

„Nimic verde ori uscat” este o formulare generala venita dupa amintirea unor lucruri particulare. Toate se afla „intr-o Carte limpede”, adica in al-Lawh al-Mahfuz, care le cuprinde si le enumera pe toate. Unele dintre lucrurile pomenite aici uimesc mintile celor priceputi si arata maretia Domnului Maret si cuprinderea desavarsita a tuturor Atributelor Sale.

Daca toti oamenii, de la primul pana la ultimul, s-ar aduna ca sa cuprinda o parte dintre Atributele Sale, nu ar izbuti. Binecuvantat este Domnul Maret,

Atotcuprinzator, Atotstiutor, Vrednic de toata lauda, Glorios, Martor si Cel care cuprinde totul. Nimeni nu poate numara toate laudele care I se cuvin. El este asa cum S-a laudat pe Sine si este mai presus de tot ceea ce robii Sai pot spune in lauda Lui. Versetul dovedeste ca stiinta Sa cuprinde toate lucrurile si ca in Cartea Sa limpede se afla tot ceea ce se petrece.

Versetele 60 la 62

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَهُمُ الْحَقُّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾

60. El este Cel care va ia sufletele noaptea si stie ceea ce savarsiti ziua, apoi va trezeste in ea, ca sa se implineasca un soroc hotarat. Apoi la El va fi intoarcerea voastra si El va va instiinta despre ceea ce faceti. **61.** El este Biruitor deasupra robilor Sai si trimite asupra voastra pazitori. Cand moartea vine la unul dintre voi, trimisii Nostri ii iau sufletul si ei nu-si neglijeaza datoria. **62.** Apoi sunt intorsi la Allah, adevaratul lor Stapan. Cu adevarat, a Lui este judecata si El este Cel mai grabnic la socoteala.

Toate acestea afirma dumnezeirea lui Allah si sunt dovada impotriva celor care Ii fac asociati. Ele arata ca numai El merita iubire, preamarire, respect si cinstire. Allah spune ca El Singur carmuieste treburile robilor Sai cand sunt treji si cand dorm. Noaptea le ia sufletele in somn, miscarile lor inceteaza si trupurile se odihnesc, apoi ii trezeste, ca ei sa-si urmeze indeletnicirile si sa se ingrijeasca de treburile religiei si ale lumii.

Allah cunoaste ceea ce savarsesc si ceea ce dobandesc prin faptele lor. El continua sa-i carmuiasca astfel pana cand vine sorocul hotarat. Le-a hotarat un soroc in lumea aceasta si un alt soroc, cand vor fi inviati dupa moarte. De aceea spune: „Apoi la El va fi intoarcerea voastra”, nu la altcineva, „si El va va instiinta despre ceea ce faceti”, bine ori rau.

„El este Biruitor deasupra robilor Sai.” Voia Sa atotcuprinzatoare se implineste asupra lor. Ei nu-si stapanesc cu adevarat treburile si nu se pot misca ori opri decat cu ingaduinta Lui.

Totusi, Allah a randuit ingeri care ii pazesc pe robi si le scriu faptele, asa cum spune: „Si, cu adevarat, asupra voastra sunt pazitori, scribi cinstiti, care stiu ceea ce faceti” si: „Cand cei doi ingeri primesc si consemneaza, asezati unul la dreapta si altul la stanga, omul nu rosteste niciun cuvânt fara ca langa el sa fie un pazitor gata sa-l scrie.” Ei ii pazesc cat timp sunt in viata.

„Cand moartea vine la unul dintre voi, trimisii Nostri ii iau sufletul”, adica ingerii insarcinati cu luarea sufletelor, „si ei nu-si neglijeaza datoria”. Ei nu adauga niciun ceas peste ceea ce Allah a hotarat, nu scurteaza viata nimanui si nu implinesc nicio porunca in afara hotararii divine.

Apoi, dupa moarte si dupa viata din al-barzakh, cu binele ori raul pe care il cuprinde, ei sunt intorsi la Allah, adevaratul lor Stapan. El i-a ingrijit prin ceea ce a hotarat pentru ei, apoi prin ceea ce le-a poruncit si interzis, trimittandu-le mesageri si coborandu-le Carti.

Ei se intorc la El ca sa le dea rasplata, rasplatindu-i pentru bine si pedepsindu-i pentru rau. „A Lui este judecata”, fara asociat, „si El este Cel mai grabnic la socoteala”, datorita stiintei Sale desavarsite si consemnarii faptelor lor in al-Lawh al-Mahfuz, iar apoi in registrele ingerilor.

Fiindca Allah Singur creeaza si carmuieste, are putere asupra robilor si ii ingrijeste in toate starile, numai El hotaraste ceea ce li se intampla. Lui Ii apartin hotararea predestinarii, legiferarea lucrurilor ingaduinite si interzise, judecata Zilei Invierii si rasplatirea. Cum se pot intoarce politeistii de la Unul ca El ca sa adore fiinte care nu stapanesc nicio porunca, nu pot aduce folos nici cat greutatea unui atom si nu au nicio putere?

Pe Allah, daca ar cunoaste ingaduinta lui Allah fata de ei, iertarea si mila Sa, chiar cand Il infrunta prin shirk si nerecunostinta si Ii nesocotesc maretia nascocind minciuni, iar El continua sa le daruiasca sanatate si hrana, ar fi atrasi spre cunoasterea Lui, iar mintile lor ar fi coplesite de iubirea fata de El. S-ar detesta cu cea mai mare inversunare pentru ca au raspuns chemarii lui Shaytan, care duce la rusine si pierdere. Insa ei sunt oameni care nu pricep.

Versetele 63 la 67

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنَ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ الشَّكْرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمَنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ نَنْظُرْ كَيْفَ نُنْصِرُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

63. Spune: Cine va izbaveste din intunericurile uscatului si ale marii, cand Il chemati cu smerenie si in taina: Daca ne izbaveste din aceasta, vom fi negresit dintre cei multumitori? 64. Spune: Allah va izbaveste din aceasta si din orice alta stramtorare, iar voi tot Il faceti asociati. 65. Spune: El are putere sa trimita asupra voastra o pedeapsa de deasupra voastra ori de sub picioarele voastre, sau sa va amestece in tabere si sa-i faca pe unii sa guste asprimea altora. Priveste cum talcuim semnele in felurite chipuri, poate ca vor intelege. 66. Poporul tau a tagaduit acest Coran, desi el este adevarul. Spune: Eu nu sunt pazitor peste voi. 67. Fiecare vestire are un timp in care se va implini, iar voi veti sti.

Spune-le celor care Il fac asociati lui Allah si cheama alte dumnezeiri, obligandu-i prin ceea ce ei recunosc despre unicitatea Sa ca Stapan sa recunoasca si ca numai El merita adorarea: cine va izbaveste de greutatile si primejdiile uscatului si ale marii, cand nu mai gasiti nicio iesire?

Atunci Il chemati pe Domnul vostru cu inimi smerite si cu limbi care nu inceteaza sa se roage, aratandu-va nevoia de El si fagaduind: „Daca ne izbaveste din aceasta stramtorare, vom fi negresit dintre cei multumitori”, adica vom recunoaste binecuvantarea Sa, o vom folosi in ascultare si o vom pazi sa nu fie folosita in pacat.

„Allah va izbaveste din aceasta si din orice alta stramtorare”, din necazul acela anume si din toate necazurile in general, „iar voi tot Il faceti asociati”. Nu va impliniti fagaduinta fata de Allah si uitati binecuvantarile Sale. Ce dovada poate fi mai limpede pentru falsitatea shirkului si adevarul tawhidului?

Allah are putere sa trimita pedeapsa din toate directiile: de deasupra ori de sub picioare, sau sa-i amestece pe oameni in tabere potrivnice si sa-i faca pe unii sa guste asprimea altora prin tulburari si lupte intre ei. El are putere asupra tuturor acestora, asa ca paziti-va de staruinta in pacat, ca sa nu va ajunga o pedeapsa ce aduce pieirea.

Desi Si-a aratat puterea de a face aceasta, prin mila Sa Allah a crutat aceasta comunitate de pedeapsa generala cu pietre din cer ori cu inghitirea in pamant. Totusi, El poate pedepsi pe cine voieste facandu-i pe unii sa suferi din partea altora, dand unora putere asupra celorlalti ca sa-i asupreasca. Acestea sunt pedepse din lumea aceasta, pe care le vad cei ce iau aminte si le inteleg cei care pun in practica invatatura⁸.

„Priveste cum talcuim semnele in felurite chipuri”, adica le prezentam in forme diferite si din unghiuri variate pentru a dovedi adevarul, „poate ca vor intelege” scopul pentru care au fost creati, invaturile Islamului si mesajul divin.

„Poporul tau a tagaduit acest Coran”, „desi el este adevarul”, asupra caruia nu exista indoiala. Spune-le: „Eu nu sunt pazitor peste voi.” Nu este sarcina mea sa va scriu faptele ori sa va rasplatesc, ci numai sa va avertizez si sa transmit mesajul. „Fiecare vestire are un timp” care nu poate fi grabit ori amanat, „iar voi veti sti” adevarul pedepsei cu care ati fost amenintati.

Versetele 68 la 70

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُضُونَ فِيْٓ أَيْتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُضُوا فِيْ حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٖ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَٰكِنْ ذِكْرٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِيْنََهُمْ لِبَآءًا وَلَهُوَ غُرَّتُهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ رَبِّهٖٓ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَّلَ كُلٌّ عَدْلًا لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُوْنَ ﴿٧٠﴾

⁸ O alta formulare spune: „le inteleg cei care stiu”.

68. Cand ii vezi pe cei care vorbesc in batjocura despre semnele Noastre, indeparteaza-te de ei pana cand vor vorbi despre altceva. Iar daca Shaytan te face sa uiti, dupa ce iti amintesti nu mai sedea cu oamenii nedrepti. 69. Celor care se tem de Allah nu le revine nimic din socoteala lor, insa trebuie sa le aminteasca, poate ca se vor teme. 70. Lasa-i pe cei care isi iau religia drept joaca si distractie si pe care viata lumeasca i-a amagit. Aminteste prin el, ca nu cumva vreun suflet sa fie dat pierzarii pentru ceea ce a agonisit. El nu va avea in afara de Allah nici ocrotitor, nici mijlocitor si, orice rascumparare ar oferi, nu i se va primi. Acestia sunt cei dati pierzarii pentru ceea ce au agonisit. Ei vor avea apa clocotita drept bautura si o pedeapsa dureroasa pentru ca nu au crezut.

A vorbi in batjocura despre semnele lui Allah insemna a spune lucruri potrivnice adevarului: a infatisa minciuna drept atragatoare, a o promova si a-i lauda pe cei care o sustin, precum si a se intoarce de la adevar, a-l defaima si a-i defaima pe cei care cred in el.

Allah ii porunceste mai intai Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, apoi comunitatii sale, ca, atunci cand vad oameni vorbind astfel despre semnele Sale, sa se indeparteze si sa nu ramana in adunarile celor care se cufunda in minciuna si staruie in ea, pana cand acestia vor vorbi despre altceva. Cand trec la un alt subiect, interdictia inceteaza.

Daca o discutie are un scop bun si un folos, ea este poruncita. Daca nu este astfel, nu foloseste si nu este poruncita. Asa cum cufundarea in minciuna este condamnata, interdictia cuprinde implicit indemnul de a cerceta, examina si discuta pentru a ajunge la adevar.

„Iar daca Shaytan te face sa uiti”, astfel incat sa ramai cu ei din uitare ori neatenție, „dupa ce iti amintesti nu mai sedea cu oamenii nedrepti”. Aici intra cei care se cufunda in minciuna si toti cei care rostesc ori savarsesc lucruri interzise. Nu este ingaduit sa sezi cu ei si sa fii de fata cand fac ori spun un lucru rau pe care nu-l poti opri.

Interdictia il priveste pe cel care sta alaturi de ei fara sa lucreze dupa invatatura religiei: fie participa la faptele si vorbele lor interzise, fie tace si nu condamna raul. Daca porunceste binele, opreste raul si vorbele rele, iar prin aceasta raul inceteaza ori se micsoreaza, atunci nu este vina si pacat asupra lui.

De aceea Allah spune: „Celor care se tem de Allah nu le revine nimic din socoteala lor, insa trebuie sa le aminteasca, poate ca se vor teme”, adica cel evlavios sa-i indemne si sa le aminteasca, poate ca se vor teme de Allah si se vor opri.

Aceasta arata ca cel care indeamna trebuie sa foloseasca acele cuvinte care ii ajuta cel mai mult pe ascultatori sa dobandeasca evlavie. Mai arata ca, daca

amintirea si indemnul sporesc raul celui care le asculta, este obligatoriu sa se renunte la ele, deoarece, atunci cand se impotrivesc scopului urmarit, tocmai renuntarea la ele devine lucrul urmarit.

Oamenilor li se cere daruire sincera fata de Allah: sa-L adore Singur, fara asociat, si sa-si dea toata silinta pentru a dobandi iubirea si multumirea Sa. Aceasta cere intoarcerea deplina a inimii spre Allah si concentrarea asupra Lui. Toate straduintele omului trebuie sa fie folositoare, serioase si lipsite de joaca, savarsite cu sinceritate pentru Fata lui Allah, nu pentru a fi vazut ori laudat de oameni.

Aceasta este adevarata religie vrednica de numele ei. Cat despre cei care pretind ca urmeaza adevarul si sunt oameni ai adorarii si evlaviei, dar isi iau religia drept joaca, inimile lor sunt distrase de la iubirea si cunoasterea lui Allah, iar ei se ocupa cu lucruri care le fac rau si isi irosesc timpul in minciuna. Orice straduinta care nu este pentru Allah este joaca. Allah ne porunceste sa ne indepartam de un asemenea om, sa ne ferim de el si sa nu ne lasam amagiti de el. Trebuie sa luam aminte la starea lui, sa ne pazim de faptele lui si sa nu ne lasam inselati atunci cand ne abate de la ceea ce ne apropie de Allah.

„Aminteste prin Coran” ceea ce le foloseste oamenilor, porunceste si lamureste, infatisand binele in chip atragator prin frumusetea lui. Arata si ceea ce le face rau, avertizeaza impotriva lui, descrie soiurile lui si explica uratenia lui, pentru ca oamenii sa se opreasca.

Fa toate acestea ca nu cumva vreun suflet sa fie dat pierzarii pentru pacatele agonisite. Aminteste-i si indeamna-l inainte sa se arunce in pacate, sa-L infrunte cu indrazneala pe Cunoscatorul celor nevazute si sa staruie in aceste lucruri inspaimantatoare, ca sa se opreasca si sa renunte la ele. Avertizeaza-l inainte ca pacatele sa-l copleseasca, caci atunci nu-i va folosi nicio ruda ori prieten, nu va avea ocrotitor in afara lui Allah si nimeni nu va putea mijloci pentru el.

Nicio rascumparare nu-i va fi primita, nici macar un pamant plin cu aur. Cei descrisi astfel sunt dati pierzarii si lipsiti de orice bine prin ceea ce au agonisit. Vor bea apa incalzita pana la cea mai mare fierbinteala, care le va opari fetele si le va sfarteca maruntaiele, si vor avea o pedeapsa dureroasa pentru necredinta lor.

Versetele 71 la 73

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
 هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ
 إِلَى الْهُدَىٰ أَتُنَبِّئُكُمْ قُلُوبُكُمْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَأُضِلَّنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ
 تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ
 كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يَنْفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ
 وَالشَّهَادَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

71. Spune: Sa chemam noi, in afara lui Allah, ceva care nu ne poate folosi si nici vatama si sa fim intorsi pe urmele noastre dupa ce Allah ne-a calauzit, asemenea celui pe care diavolii l-au ratacit prin pamant, lasandu-l nedumerit, in vreme ce insotitorii lui il cheama la calauzire: Vino la noi? Spune: Calauzirea lui Allah este singura calauzire si ni s-a poruncit sa ne supunem Domnului lumilor. 72. Sa implinim rugaciunea si sa ne temem de El. La El veti fi adunati. 73. El este Cel care a creat cerurile si pamantul cu adevar. In Ziua cand va spune: Fii!, si va fi, Cuvantul Sau este adevarul. A Lui va fi stapanirea in Ziua cand se va sufla in Trambita. El cunoaste nevazutul si vazutul si El este Preainteleptul, Cunoscatorul deplin.

Spune-le celor care Ii fac asociati lui Allah, cheama alte fiinte pe care le adora si te cheama sa le urmezi religia, aratandu-le adevarata stare a dumnezeirilor lor. Pentru omul cu judecata este de ajuns sa le cunoasca adevarata stare ca sa fie sigur de falsitatea credintei lor, fara alta dovada: „Sa chemam noi, in afara lui Allah, ceva care nu ne poate folosi si nici vatama?”

Aceasta descriere cuprinde tot ceea ce este adorat in afara lui Allah. Nimeni nu poate aduce folos ori rau si nimeni nu are putere sau stapanire asupra vreunui lucru, caci toata puterea si stapanirea Ii apartin numai lui Allah.

Sa ne intoarcem oare la ratacire dupa ce Allah ne-a calauzit, parasind calea care duce la Paradis pentru drumurile care duc la pedeapsa dureroasa? Niciun om intept nu ar primi aceasta. Cel aflat intr-o asemenea stare este ca omul pe care diavolii l-au facut sa piarda drumul catre tinta sa si l-au lasat nedumerit si dezorientat pe pamant. Insotitorii lui il cheama spre calauzire, iar diavolii il cheama spre pieire, astfel ca el ramane confuz, nestiind incotro sa mearga.

Aceasta este starea tuturor oamenilor, in afara celor ocrotiti de Allah. In ei se afla chemari si imbolduri potrivnice. Mesajul Islamului, judecata sanatoasa si firea dreapta ii cheama la calauzire si la cele mai inalte trepte ale Paradisului. Shaytan, adeptii sai si sufletul care indeamna la rau ii cheama la ratacire si la cele mai de jos adancuri ale Focului.

Unii urmeaza chemarea calauzirii in toate ori in cele mai multe dintre treburile lor, altii fac dimpotriva, iar altii se inclina in aceeasi masura spre ambele si poarta o lupta launtrica. Prin aceasta ii poti recunoaste pe oamenii Paradisului si pe oamenii Focului.

„Calauzirea lui Allah este singura calauzire.” Nu exista calauzire in afara drumului randuit de Allah prin Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa; orice altceva este ratacire care duce la pierzare. „Ni s-a poruncit sa ne supunem Domnului lumilor”, marturisind unicitatea Lui, implinind poruncile, parasind ceea ce El a interzis si primind robia fata de El. Aceasta este cea mai mare binecuvantare pe care Allah le-a daruit-o robilor Sai si cea mai desavarsita ingrijire pe care le-a aratat-o.

Ni s-a poruncit sa implinim rugaciunea cu toti stalpii si toate conditiile ei, cu practicile ei recomandate prin Sunnah si cu tot ceea ce o desavarseste si sa ne temem de Allah, facand ceea ce El a poruncit si parasind ceea ce El a interzis. La El vom fi adunati in Ziua Invierii, iar El ne va rasplati pentru faptele bune si rele.

El a creat cerurile si pamantul cu adevar, ca sa le dea robilor porunci si interdictii si sa-i rasplateasca ori sa-i pedepseasca. In Ziua cand va spune „Fii!”, lucrul va fi. Cuvantul Sau este adevarul, lipsit de indoiala si zadarnicie, iar El nu are nevoie sa-l repete.

A Lui va fi stapanirea in Ziua cand se va sufla in Trambita, adica in Ziua Invierii. Ziua este amintita in mod deosebit, desi El stapaneste totul in lumea aceasta si in cea de Apoi, fiindca atunci nimeni nu va mai avea vreo stapanire, iar domnia va fi numai a lui Allah, Unicul, Supunatorul. El cunoaste nevazutul si vazutul, este Datatorul tuturor binecuvantarilor, are intelegiune desavarsita, bunatate mare si stiinta care cuprinde toate tainele. Nu exista dumnezeire in afara Lui si nici alt Domn.

Versetele 74 la 83

* وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ لِأَيُّهُ أَزْرَأُ اتَّخَذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّي أُرِيدُ أَنْ دُخَّرَ لِقَاءَ رَبِّكَ إِنَّكَ وَقَوْمُكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي
 فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أَحِبُّ إِلَّا فُلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي
 فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَيْنَ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَأَى
 الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَنْقُومُ إِنِّي بِرِئَاءٍ مِمَّا
 تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
 وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحِبُّونَنِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
 هَدَانِي وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ
 شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُ وَلَا تَخَافُونَ
 أَنَّكُمْ تُشْرِكُونَ بِاللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ ۚ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ
 بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ
 أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
 قَوْمِهِ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

74. „Si cand Ibrahim i-a spus tatalui sau, Azar: Iei tu idolii drept dumnezeiri?
 Eu te vad pe tine si pe poporul tau intr-o ratacire vadita. 75. Astfel i-am aratat
 lui Ibrahim imparatia cerurilor si a pamantului, ca sa fie dintre cei care au
 certitudine. 76. Cand noaptea l-a acoperit, a vazut o stea si a spus: Acesta este
 domnul meu. Cand a apus, a spus: Eu nu-i iubesc pe cei care apun. 77. Cand a
 vazut luna rasarind, a spus: Acesta este domnul meu. Cand a apus, a spus:
 Daca Domnul meu nu ma calauzeste, voi fi negresit dintre cei rataciti.
 78. Cand a vazut soarele rasarind, a spus: Acesta este domnul meu; acesta este
 mai mare. Cand a apus, a spus: O, popor al meu, eu sunt nevinovat de ceea ce
 li asociati. 79. Cu adevarat, mi-am indreptat fata catre Cel care a creat
 cerurile si pamantul, inclinand spre adevar, si nu sunt dintre politeisti.
 80. Poporul sau s-a certat cu el. El a spus: Va certati cu mine despre Allah,
 cand El m-a calauzit? Eu nu ma tem de ceea ce li asociati, afara numai daca
 Domnul meu voieste ceva. Domnul meu cuprinde toate lucrurile prin stiinta
 Sa. Oare nu va veti aminti? 81. Cum sa ma tem eu de ceea ce li asociati, cand
 voi nu va temeti ca li faceti lui Allah asociati pentru care El nu v-a coborat
 nicio dovada? Care dintre cele doua tabere are mai mult drept la siguranta,

daca stiti? 82. Cei care cred si nu-si amesteca credinta cu nedreptatea, acestia vor avea siguranta si ei sunt cei calauziti. 83. Acesta a fost argumentul Nostru, pe care i l-am dat lui Ibrahim impotriva poporului sau. Noi ridicam in trepte pe cine voim. Cu adevarat, Domnul tau este Preaintelept, Atotstiutor.”

Allah porunceste sa fie amintita istorisirea lui Ibrahim, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, laudandu-l si aratandu-i virtutea: el i-a chemat pe oameni la tawhid si le-a interzis shirkul. I-a spus tatalui sau, Azar: „Iei tu idolii drept dumnezeiri?”, desi ei nu pot aduce folos ori rau si nu au nicio putere. Te vad pe tine si pe poporul tau intr-o ratacire vadita, fiindca adorati ceea ce nu merita deloc adorarea si parasiti adorarea Creatorului vostru, Care va da hrana si va carmuieste.

Cand Allah l-a calauzit la tawhid si la chemarea celorlalti spre el, i-a aratat imparatia cerurilor si a pamantului, ca prin aceasta vedere launtrica sa priveasca dovezile hotaratoare si argumentele limpezi cuprinse in ele si sa fie dintre cei cu certitudine. Taria credintei si cunoasterea adevarurilor urmarite cresc potrivit tarii dovezilor si argumentelor.

Cand noaptea l-a acoperit, a vazut o stea, poate un corp ceresc mai luminos decat celelalte; unii invatati au spus ca era Venus, iar Allah stie cel mai bine. Urmandu-le pentru o clipa argumentul, a spus: „Acesta este domnul meu”, ca sa vada impreuna daca merita domnia si daca exista vreo dovada pentru aceasta. Omului intelept nu i se cuvine sa-si ia ceva drept dumnezeire fara dovada ori argument.

Cand steaua a apus si a disparut, a spus: „Eu nu-i iubesc pe cei care apun”, adica pe cei care dispar dinaintea celui care ii adora. Cel adorat trebuie sa poarte de grija celui care il adora si sa-i carmuiasca toate treburile. Cum poate merita adorarea ceva care lipseste vreme indelungata? A-l lua drept dumnezeire este cea mai mare nesabuinta si cea mai rea minciuna.

Cand a vazut luna rasarind, mai luminoasa si deosebita de stea, a spus, spre argumentare: „Acesta este domnul meu.” Cand a apus, si-a aratat nevoia deplina de calauzirea Domnului: „Daca Domnul meu nu ma calauzeste, voi fi negresit dintre cei rataciti.” El stia ca, daca Allah nu-l calauzeste, nimeni nu-l poate calauzi, iar daca Allah nu-l ajuta sa-L asculte, nimeni nu-l poate ajuta.

Cand a vazut soarele rasarind, a spus: „Acesta este domnul meu; acesta este mai mare” decat steaua si luna. Cand a apus, calea calauzirii s-a aratat limpede, iar calea pierzarii a fost zdrobita. El a spus: „O, popor al meu, eu sunt nevinovat de ceea ce li asociati”, fiindca dovada limpede a statornicit falsitatea acelor lucruri.

„Mi-am indreptat fata catre Cel care a creat cerurile si pamantul, inclinand spre adevar”, adica m-am intors numai catre Allah, parasindu-i pe toti ceilalti,

„si nu sunt dintre politeisti”. Ibrahim s-a dezis de shirk, a crezut in tawhid si a ridicat dovada pentru el.

Aceasta este talcuirea corecta a versetelor. Contextul este o dezbatere intre Ibrahim si poporul sau, prin care arata falsitatea atribuirii dumnezeirii corpurilor ceresti ori oricarei alte fiinte. Nu exista dovada pentru parerea ca el ar fi cercetat si s-ar fi intrebat despre acestea in copilarie.

Poporul sau s-a certat cu el. El le-a spus: „Va certati cu mine despre Allah, cand El m-a calauzit?” Ce folos are sa se certe cineva cu omul caruia calea calauzirii nu i-a fost facuta limpede? Insa cel pe care Allah l-a calauzit si care a ajuns la cel mai inalt grad al certitudinii ii cheama el insusi pe oameni la credinta lui.

„Eu nu ma tem de ceea ce li asociati”, fiindca nu-mi poate face rau si nu ma poate lipsi de vreun bine, „afara numai daca Domnul meu vointe ceva.” Domnul meu cuprinde toate lucrurile prin stiinta Sa. Oare nu va veti aminti ca numai El merita adorarea?

Cum sa ma tem de asociatii vostri neputinciosi si lipsiti de folos, cand voi nu va temeti sa-I faceti lui Allah asociati pentru care El nu v-a coborat nicio dovada, urmandu-va numai dorintele? Care dintre cele doua tabere are mai mult drept la siguranta, daca stiti?

Allah judeca intre cele doua tabere: cei care cred si nu-si amesteca credinta cu nedreptatea au siguranta adevarata si sunt calauziti. Daca nu-si amesteca deloc credinta cu shirk ori pacat, vor avea siguranta si calauzire deplina. Daca evita shirkul, dar savarsesc unele rele, vor dobandi temelia calauzirii si a sigurantei, nu desavarsirea lor. Cei care nu dobandesc nici credinta, nici parasirea nedreptatii nu au nici calauzire, nici siguranta, ci ratacire si nefericire.

Allah i-a dat lui Ibrahim acest argument impotriva poporului sau, facandu-l sa biruiasca si sa-i reduca la tacere. El ridica in trepte pe cine vointe, asa cum l-a ridicat pe Ibrahim in lumea aceasta si in cea de Apoi. Allah il ridica prin stiinta pe cel caruia i-o daruieste, mai ales pe cel care cunoaste, lucreaza dupa stiinta sa si ii invata pe altii. Il face conducator si pilda, potrivit starii sale, iar oamenii ii urmeaza urmele si umbla prin lumina stiintei lui in intunericul noptii.

Allah spune: „Allah ii va ridica in trepte pe cei care cred dintre voi si pe cei carora li s-a dat stiinta.” Domnul tau este Preaintelept si Atotstiutor: El daruieste stiinta si intelepciunea numai celui potrivit si cunoaste cel mai bine cine este acela si cat merita sa primeasca.

Versetele 84 la 90

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ ۚ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ
 دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَىٰ ۖ كُلٌّ مِّنَ
 الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِنْ ءَابَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
 إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ ۚ مَن يَشَاءُ مِّن عِبَادِهِ
 وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُم
 الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۚ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآيَاتٍ فَتَدَّ وَكَلَّامُهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا
 بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَّتْهُمْ أَقْدَهُ ۚ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ
 عَلَيْهِ أَجْرًا ۚ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

84. „Noi i-am daruit pe Ishaq si Ya'qub si pe amandoi i-am calauzit. Inainte l-am calauzit pe Nuh, iar dintre urmasii lui pe Dawud, Sulayman, Ayyub, Yusuf, Musa si Harun. Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac bine. 85. Si pe Zakariyya, Yahya, 'Isa si Ilyas; fiecare a fost dintre cei drepti. 86. Si pe Isma'il, al-Yasa', Yunus si Lut; pe fiecare l-am ales deasupra lumilor. 87. Si dintre parintii, urmasii si fratii lor; Noi i-am ales si i-am calauzit pe o cale dreapta. 88. Aceasta este calauzirea lui Allah, prin care El calauzeste pe cine vointe dintre robii Sai. Daca I-ar fi facut asociati, faptele lor ar fi fost zadarnicite. 89. Acestia sunt cei carora le-am dat Scriptura, intelegiunea si profetia. Daca acestia le tagaduiesc, Noi le-am incredintat unui popor care nu le tagaduieste. 90. Acestia sunt cei pe care Allah i-a calauzit; urmeaza, asadar, calauzirea lor. Spune: Nu va cer nicio rasplata pentru aceasta. Ea nu este decat o amintire pentru lumi.”

Dupa ce l-a amintit pe robul si apropiatul Sau Ibrahim, Allah pomeneste stiinta, mesajul si rabdarea pe care i le-a daruit si urmasii drepti cu care l-a cinstit. El a facut ca cei mai alesi dintre oameni sa fie dintre urmasii lui. Aceasta este o cinste uriasa, fara asemanare.

I-a daruit pe Ishaq si pe fiul sau Ya'qub, numit si Isra'il, tatal poporului pe care Allah l-a ales deasupra celorlalte popoare ale vremii sale. Pe amandoi i-a calauzit pe calea dreapta in cunoastere si fapta.

Inainte de Ibrahim, Allah l-a calauzit pe Nuh. Aceasta a fost o calauzire deosebita, daruita numai catorva oameni, trimisii inzestrati cu vointa neclintita, iar Nuh a fost unul dintre ei.

Pronumele din „dintre urmasii lui” se poate intoarce la Nuh, ultimul pomenit, fiindca printre cei enumerati este Lut, urmas al lui Nuh, dar nu al lui Ibrahim, ci fiul fratelui sau. Se poate intoarce si la Ibrahim, fiindca intregul context este spre lauda lui. Chiar daca Lut nu era dintre urmasii lui, el a crezut prin chemarea lui Ibrahim, iar virtutea de a-l fi calauzit este mai mare decat daca ar fi fost doar fiul sau.

Dintre ei sunt Dawud si fiul sau Sulayman, Ayyub, Yusuf fiul lui Ya'qub, precum si Musa si Harun, fiii lui 'Imran. Asa cum Allah i-a facut drepti pe urmasii apropiatului Sau Ibrahim, fiindca el a facut bine in adorarea Domnului si in binefacerea fata de oameni, tot astfel ii rasplateste pe cei care fac bine, daruindu-le lauda frumoasa si urmasi drepti pe masura faptelor lor.

Allah i-a calauzit si pe Zakariyya si pe fiul sau Yahya, pe 'Isa fiul Mariei si pe Ilyas. Fiecare dintre ei a fost drept in caracter, fapte si cunoastere; mai mult, au fost conducatori si fruntasi ai celor drepti.

L-a calauzit pe Isma'il, fiul lui Ibrahim si parintele poporului arab, cel mai ales dintre popoare, precum si parintele conducatorului fiilor lui Adam, Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. I-a calauzit pe al-Yasa', pe Yunus fiul lui Matta si pe Lut fiul lui Haran, fratele lui Ibrahim.

Pe fiecare dintre acesti profeti si trimisi Allah l-a ales deasupra oamenilor vremii sale. Treptele virtutii sunt patru: profetii, cei puternici si sinceri in credinta, martirii si cei drepti, dupa cum se arata in Sura an-Nisa', 4:69. Cei pomeniti aici se afla pe treptele cele mai inalte; ei sunt dintre cei mai alesi trimisi. Trimisii ale caror istorisiri Allah le spune in Cartea Sa au fara indoiala un rang mai inalt decat cei ale caror istorisiri nu ni le-a spus.

Allah a calauzit si pe unii dintre parintii, urmasii si fratii lor. I-a ales si i-a condus pe o cale dreapta. Aceasta este calauzirea lui Allah si nu exista alta calauzire. El calauzeste prin ea pe cine vointe dintre robii Sai. Cereti-I Lui calauzirea, fiindca, daca El nu va calauzeste, nimeni nu o poate face. Printre cei pe care i-a ales pentru ea sunt oamenii pomeniti aici.

„Daca I-ar fi facut asociati”, chiar si printr-o presupunere cu neputinta in privinta lor, „faptele lor ar fi fost zadarnicite”, fiindca shirkul anuleaza toate faptele bune si atrage ramanerea vesnica in Foc. Daca aceasta s-ar fi intamplat

chiar acestor alesi, desi sunt mai presus de asa ceva, faptele lor s-ar fi pierdut; cu atat mai mult se aplica aceasta celorlalti oameni.

Acestia sunt cei calauziti de Allah. O, Trimis nobil, urmeaza-le calauzirea, paseste pe urmele profetilor alesi si urmeaza-le calea. Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a implinit aceasta porunca, adunand toate insusirile desavarsite si virtutile prin care i-a intrecut pe toti oamenii. El a devenit conducatorul trimisilor si fruntasul celor evlaviosi; binecuvantarile si pacea lui Allah fie asupra lui si asupra tuturor trimisilor.

Pentru ca el a avut drept pilda pe toti profetii dinainte si le-a urmat calauzirea, unii Companioni au folosit acest verset drept dovada ca Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, este cel mai ales dintre toti trimisii.

Spune-le celor care se intorc de la chemarea ta: „Nu va cer nicio rasplata pentru aceasta.” Nu cer plata pentru transmiterea mesajului si chemarea la el, ca nu cumva aceasta sa va dea un motiv sa refuzati; rasplata mea este numai la Allah.

Coranul este o amintire pentru lumi: le aminteste ceea ce le foloseste, ca sa implineasca acele lucruri, si ceea ce le face rau, ca sa se fereasca de ele; le aminteste de Domnul lor, de Numele si Atributele Sale, de insusirile morale frumoase si caile care duc la ele, precum si de insusirile morale rele si caile care duc la ele. Aceasta amintire este una dintre cele mai mari binecuvantari asupra lumilor, asa ca trebuie primita cu multumire.

Versetele 91 la 92

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَن
 أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ
 تُبَدُّونَهَا وَيُخْفُونَ كَثِيرًا وَعَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ
 ذَرَهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ
 الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَن حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ
 بِهِ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾

91. „Ei nu L-au pretuit pe Allah asa cum I se cuvine cand au spus: Allah nu a coborat nimic asupra vreunui om. Spune: Cine a coborat atunci Cartea adusa de Musa, lumina si calauzire pentru oameni, pe care voi o faceti foi razlete,

aratand unele si ascunzand multe, si prin care ati fost invatati ceea ce nu stiati nici voi, nici parintii vostri? Spune: Allah. Apoi lasa-i sa se afunde in vorbaria lor desarta. 92. Aceasta este o Carte binecuvantata pe care am coborat-o, intarind ceea ce a fost inaintea ei, pentru ca tu sa avertizezi Mama Cetatilor si imprejurimile ei. Cei care cred in Viata de Apoi cred in ea si isi pazesc rugaciunile.”

Aceasta este o muștrare a evreilor și politeistilor care au respins mesajul și au pretins că Allah nu a coborât nimic asupra vreunui om. Cel care spune așa ceva nu L-a pretuit pe Allah așa cum I se cuvine și nu L-a preamarit cum trebuie. El defaimă înțelepciunea lui Allah și pretinde că El Si-a neglijat robii, fără să le dea porunci și interdicții. Totodată tagăduiește cea mai mare binecuvântare pe care Allah le-a daruit-o, Mesajul, fără de care ei nu au nicio cale către fericire, demnitate și izbândă. Ce defaimare la adresa lui Allah poate fi mai mare?

Spune-le, arătând stricăciunea afirmației lor și întrebându-i despre lucrul pe care trebuie să-l recunoască: „Cine a coborât atunci Cartea adusă de Musa?”, adică Tawrah, „lumina” în întineririle neștiinței și „calauzire” de la rătăcire la calea dreaptă, în cunoaștere și faptă?

Aceasta Carte era atât de răspândită și cunoscută, încât au copiat-o pe foi răzlete și au folosit-o după dorințele lor. Ceea ce se potrivea dorințelor lor arătau și răspundeau, iar ceea ce li se împotriva ascundeau. Ei au făcut aceasta de multe ori.

Prin acea Carte nobilă au fost învățați multă știință pe care nici ei și nici părinții lor nu o cunoscuseră. Când îi întrebi cine a coborât Cartea cu aceste însușiri, răspunde: „Allah.” Atunci adevărul devine limpede precum ziua și dovada se statornicește asupra lor. După ce ai arătat adevărul, lasă-i să se cufunde în minciuna și să se joace cu lucruri fără folos până când le vine Ziua cu care au fost amenințați.

Coranul este o Carte binecuvântată pe care Allah a coborât-o. Binecuvântarea ei stă în binele mult și folosul bogat pe care le cuprinde. Ea întărește Cartile dinainte, fiind în acord cu ele și marturisind adevărul lor.

Allah a coborât-o și pentru că Trimisul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, să avertizeze Mama Cetatilor, Mecca cea cinstită, împrejurimile ei din ținuturile Arabiei și, de fapt, toate țările. El îi avertizează pe oameni despre pedeapsa lui Allah, le arată cum a venit asupra popoarelor trecute și îi avertizează împotriva faptelor care atrag această pedeapsă.

Cei care cred în Viata de Apoi cred în Coran. Când frica se află în inimă, ea se umple de credință, iar omul împlinește ceea ce îi place lui Allah. Acesta își

pazesc rugaciunile, staruiesc in ele, le implinesc conditiile, cerintele si buna randuiala si le desavarsesc. Allah sa ne faca dintre ei.

Versetele 93 la 94

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ
وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرَجُوا أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا
كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ
جِئْتُمُونَا فُرْدَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ
وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَ كُفَّ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ
وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

93. „Cine este mai nedrept decat cel care nascoceste o minciuna despre Allah sau spune: Mi s-a revelat, cand nu i s-a revelat nimic, ori spune: Voi cobori si eu ceva asemenea celor coborate de Allah? Daca i-ai vedea pe cei nedrepti in chinurile mortii, cand ingerii isi intind mainile: Scoateti-va sufletele! Astazi veti fi rasplatiti cu pedeapsa umilitoare pentru ca spuneati despre Allah altceva decat adevarul si va purtati cu trufie fata de semnele Sale. 94. Ati venit la Noi singuri, asa cum v-am creat intaia oara, si ati lasat in urma ceea ce v-am daruit. Nu-i vedem cu voi pe mijlocitorii despre care pretindeati ca sunt partasi intre voi. Legaturile dintre voi s-au rupt, iar ceea ce pretindeati s-a pierdut de la voi.”

Allah spune ca nimeni nu este mai nedrept si nu savarseste un rau mai mare decat cel care minte despre El, atribuindu-I cuvinte ori hotarari care nu-I apartin. Aceasta este una dintre cele mai rele insusiri, fiindca reuneste minciuna, schimbarea temeliilor si a invataturilor particulare ale religiei si atribuirea acestor schimbari lui Allah. Este una dintre cele mai mari nelegiuiri.

Aici intra si pretentia mincinoasa a profetiei si afirmatia falsa ca omul ar fi primit revelatie. Pe langa minciuna despre Allah si infruntarea Lui cu indrazneala, un asemenea om le cere celorlalti sa-l urmeze, se straduieste sa-i constranga si socoteste ingaduina varsarea sangelui si luarea averii celui care i se impotriveste. Versetul ii cuprinde pe toti falsii profeti, precum Musaylimah al-Kadhdhab, al-Aswad al-'Ansi, al-Mukhtar si cei asemenea lor.

Tot aici intra cel care spune: „Voi cobori si eu ceva asemenea celor coborate de Allah”, pretinzand ca poate face ceea ce face Allah, ca poate concura cu El in hotarari si poate legifera asa cum legifereaza El. Ii cuprinde si pe toti cei care pretind ca pot concura cu Coranul si pot aduce ceva asemenea lui.

Ce nedreptate poate fi mai mare decat pretentia celui sarac, neputincios prin sine si nedesavarsit in toate privintele, ca L-ar putea egala pe Cel Puternic, lipsit de orice nevoie, Care are desavarsirea absoluta in toate privintele, in Esenta, Numele si Atributele Sale?

Dupa ce i-a mustrat pe cei nedrepti, Allah aminteste pedeapsa pregatita pentru ei la moarte si in Ziua Invierii: „Daca i-ai vedea pe cei nedrepti in chinurile mortii”, adica in necazurile, grozaviile si suferintele ei apasatoare, ai vedea o stare inspaimantatoare, pe care nicio descriere nu o poate reda.

„Cand ingerii isi intind mainile” catre acei nedrepti, lovindu-i si chinuindu-i. Cand sufletele lor se impotrivesc, nu vor sa iasa si sovaie sa paraseasca trupurile, ingerii le spun: „Scoateti-va sufletele! Astazi veti fi rasplatiti cu pedeapsa umilitoare”, adica cu pedeapsa cumplita care va injoseste si va osandeste. Rasplata este de acelasi fel cu fapta, caci aceasta pedeapsa vine „pentru ca spuneati despre Allah altceva decat adevarul”, mintind despre El si respingand adevarul adus de trimisi, „si va purtati cu trufie fata de semnele Sale”, refuzand sa va supuneti lor si sa primiti hotararile lor.

Acesta este un argument pentru existenta pedepsei si a binecuvantarii din al-barzakh, fiindca vorbele si pedeapsa indreptate catre ei au loc in clipa agoniei, chiar inaintea mortii si dupa ea. Tot aici se afla dovada ca sufletul este o entitate corporala care intra in trup, iese din el, i se vorbeste, salasluiește in trup si il paraseste.

In Ziua Invierii, starea lor va fi aceasta: vor fi adusi inapoi la Allah singuri, fara familie, avere, copii, osti ori ajutoare, asa cum i-a creat prima data, lipsiti de toate. Lucrurile sunt dobandite si se obtin prin cauzele lor, dar in Ziua aceea se rup toate legaturile lumesti, afara de fapta dreapta si fapta rea, care alcatuiesc temelia starii omului in Viata de Apoi si din care se nasc frumusetea ori uratenia, bucuria ori tristetea, chinul ori desfatarea ei, dupa faptele savarsite.

Averea, copiii si ajutoarele din afara omului sunt lucruri trecatoare si stari vremelnice. De aceea Allah spune: „Ati venit la Noi singuri, asa cum v-am creat intaia oara, si ati lasat in urma ceea ce v-am daruit”, adica ati parasit binecuvantarile cu care v-am inzestrat si le-ati lasat in urma voastra, iar ele nu va sunt de niciun folos.

„Nu-i vedem cu voi pe mijlocitorii despre care pretindeati ca sunt partasi intre voi.” Politeistii Ii faceau asociati lui Allah pe ingeri, profeti, oameni drepti si pe altii, desi toti sunt robi ai Lui. Totusi, le atribuiau o parte din ei insisi si o

parte din adorarea lor, iar aceasta era numai o pretentie si o nedreptate. Toti sunt robi ai lui Allah, iar Allah este Stapanul si Cel vrednic de adorarea lor. Prin asocierea lor in adorare si prin indreptarea unei parti din adorare catre anumite fapturi, ei le-au asezat pe acestea la rangul Creatorului si Stapanului, de aceea in Ziua Invierii vor fi mustrati prin aceste cuvinte: „Nu-i vedem cu voi pe mijlocitorii despre care pretindeati ca sunt partasi intre voi.”

„Legaturile dintre voi s-au rupt”, adica s-au taiat relatiile si cauzele care va uneau cu asociatii vostri: mijlocirea si celelalte lucruri. Nu v-au fost de niciun folos si nu v-au scapat de nimic. „Iar ceea ce pretindeati s-a pierdut de la voi”: castigul, siguranta, fericirea si izbavirea cu care Shaytan va amagea si pe care vi le impodobeau in inimi s-au dovedit a fi o pretentie desarta, fara nicio realitate. S-a aratat ca v-ati pierdut propriile suflete, familiile si averile.

Versetele 95 la 98

﴿إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى﴾ ^ط يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

95. „Cu adevarat, Allah este Cel care despica grauntele si samburele. El scoate viul din mort si scoate mortul din viu. Acesta este Allah; cum de va lasati abatuti? 96. El este Cel care despica zorile, a facut noaptea pentru odihna, iar soarele si luna pentru masurarea timpului. Aceasta este randuiala Celui Atotputernic, Atotstiutor. 97. El este Cel care a facut pentru voi stelele, ca sa va calauziti prin ele in intunericurile uscatului si ale marii. Noi am talcuit semnele in amanunt pentru oamenii care stiu. 98. El este Cel care v-a creat dintr-un singur suflet, apoi aveti un loc de salasuire si unul de pastrare. Noi am talcuit semnele in amanunt pentru oamenii care inteleg.”

Allah vorbeste despre desavarsirea Sa, maretia stapanirii si puterii Sale, intinderea milei si darnicieii Sale si grija Sa deplina fata de fapturi. „Cu adevarat, Allah este Cel care despica grauntele” cuprinde toate semintele pe care oamenii le seamana si pe cele pe care nu le seamana, precum semintele

raspandite de Allah in campii si pustietati. El despica semintele culturilor si samburii palmierilor si ai altor pomi.

Din seminte rasar culturi si plante felurite ca soi, infatisare si folos, iar din samburi cresc palmieri, pomi fructiferi si alti arbori. Oamenii, vitele si celelalte vietuitoare se hranesc din ceea ce Allah face sa rasara din seminte si samburi si se bucura de toate foloasele pe care El le-a asezat in ele. Allah le arata din bunatatea si binefacerea Sa lucruri care uimesc mintile si ii lasa fara grai pe cei priceputi. Le arata minunatiile lucrarii Sale si desavarsirea intelepciunii Sale, ca sa-L cunoasca, sa-I afirme unicitatea, sa stie ca El este Adevarul si ca adorarea oricui in afara Lui este desarta.

„El scoate viul din mort”, asa cum scoate o vietate din samanta de reproducere, un pui din ou si plante si arbori din seminte si samburi. „Si scoate mortul”, adica ceea ce nu creste ori nu are suflet, „din viu”, asa cum scoate samburii si semintele din pomi si plante si ouale din pasari, precum si alte lucruri de acest fel.

„Acesta este Allah”, Cel care a facut toate acestea si Care Singur le-a creat si le carmuieste. El este Domnul vostru, Singurul Caruia I se cuvin dumnezeirea si adorarea, Domnul care hraneste toate lumile prin binecuvantarile si darurile Sale. „Cum de va lasati abatuti?” Cum va intoarceti de la adorarea Unuia cu asemenea maretie spre adorarea celui care nu-si poate aduce nici folos, nici rau si nu stapaneste moartea, viata ori invierea?

Dupa ce a amintit crearea hranei, Allah aminteste pregatirea locuintelor si crearea tuturor lucrurilor de care robii au nevoie: lumina si intunericul. „El este Cel care despica zorile”: asa cum despica samanta si samburele, El despica intunericul dens al noptii, care acopera fata pamantului, prin lumina diminetii. Intunericul se risipeste, iar lumina atotcuprinzatoare se arata; fapturile se folosesc de ea in indeletnicirile lor si in treburile religiei si ale lumii.

Fiindca fapturile au nevoie si de liniste si odihna, care nu se implinesc prin existenta neincetata a luminii, Allah „a facut noaptea pentru odihna”: in ea oamenii se linistesc in locuintele lor, vietatile si pasarile se intorc la adaposturile lor si se odihnesc de truda. Apoi Allah inlatura intunericul, iar aceasta randuiala continua pana in Ziua Invierii.

„Iar soarele si luna pentru masurarea timpului”: prin ele se cunosc vremurile si termenele, se randuiesc timpurile actelor de adorare si ale inteleggerilor si se stie cat a trecut dintr-o perioada. Daca soarele si luna nu ar exista, nu s-ar succeda si nu s-ar deosebi unul de celalalt, numai cativa oameni ar putea cunoaste aceste lucruri, dupa multa straduinta si s-ar pierde multe foloase necesare.

„Aceasta este randuiala Celui Atotputernic, Atotstiutor.” Aceste fapte urias se misca smerite si supuse poruncii Lui, fara sa treaca dincolo de hotarul asezat pentru ele, fara sa o ia inainte si fara sa intarzie. El este Atotstiutorul, a Carui stiinta cuprinde lucrurile vazute si ascunse, cele dintai si cele de pe urma. Faptul ca aceste creaturi sunt supuse unei randuieli atat de precise este una dintre dovezile rationale ale intinderii stiintei Sale si ale desavarsirii intelepciunii Sale.

„El este Cel care a facut pentru voi stelele, ca sa va calauziti prin ele in intinericurile uscatului si ale marii.” Cand drumurile vi se par la fel si va rataciti in calatorii, Allah a facut stelele mijloc de calauzire pentru oameni spre drumurile de care au nevoie pentru interesele si negotul lor.

Unele stele sunt vazute mereu si nu se abat din locul lor, iar altele se misca neincetat, mersul lor fiind cunoscut celor priceputi. Prin stele se cunosc directiile si vremurile. Versetul si cele asemenea lui dovedesc ingaduirea invatarii mersului corpurilor ceresti, stiinta numita astronomie de orientare, fiindca drumurile nu pot fi cunoscute si calauzirea nu se desavarseste decat astfel.

„Noi am talcuit semnele in amanunt”, adica le-am lamurit, le-am facut vadite si am deosebit fiecare fel de celalalt, pana cand semnele lui Allah au devenit limpezi si aratate „pentru oamenii care stiu”. Lor li se adreseaza cuvantul si de la ei se cere raspunsul, spre deosebire de oamenii nestiintei si de cei care se intorc de la semnele lui Allah si de la stiinta adusa de trimisi. Lamurirea si talcuirea nu le folosesc si nu le inlatura nelamurirea.

„El este Cel care v-a creat dintr-un singur suflet”, Adam, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Allah a facut din el neamul omenesc, care a umplut pamantul si care continua sa sporeasca. Oamenii se deosebesc prin caracter, alcatuire si insusiri, iar felurimea lor nu poate fi cuprinsa ori descrisa.

Allah le-a randuit „un loc de salasluire”, adica un capat la care vor ajunge si o tinta catre care sunt manati: lacasul statornic, dincolo de care nu mai exista alta oprire sau alta tinta. Acesta este lacasul pentru care au fost creati. Ei au fost adusi in lumea aceasta ca sa se straduiasca sa implineasca faptele prin care acel lacas se intemeiaza si se pregateste. Allah i-a asezat in coapsele parintilor, in pantecele mamelor, apoi in lumea aceasta si apoi in al-barzakh. In toate aceste locuri sunt doar incredintati vremelnice, fara sa ramana pentru totdeauna, ci trec dintr-unul in altul pana ajung la lacasul statornic. Cat despre lumea aceasta, ea este un „loc de pastrare” vremelnica si de trecere. „Noi am talcuit semnele in amanunt pentru oamenii care inteleg” semnele lui Allah si pricep dovezile si lamuririle Sale.

Versetul 99

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونِ وَالرَّمَّانِ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

99. „El este Cel care trimite apa din cer; prin ea scoatem plantele de orice fel. Din ele scoatem verdeata, din care scoatem graunte asezate unele peste altele. Din inflorescentele palmierului ies ciorchini apropiati, precum si gradini de vita-de-vie, maslini si rodii, asemanatoare si totusi neasemanatoare. Priviti roadele lor cand se ivesc si cand se coc. Cu adevarat, in acestea sunt semne pentru oamenii care cred.”

Aceasta este una dintre cele mai mari binefaceri ale lui Allah de care fapturile au nevoie: El coboara din cer apa din belsug atunci cand au nevoie de ea. Prin ea face sa rasara tot ceea ce mananca oamenii si dobitoacele. Fapturile se bucura de harul si hrana lui Allah si ies din deznadejde si seceta; inimile se invioreaza si chipurile se lumineaza.

Robii primesc ceva din mila Celui Milostiv si Indurador, cu care se bucura si din care traiesc. Aceasta ii obliga sa depuna toate puterile in a-I multumi Celui care le-a daruit binecuvantari, in adorarea Lui, intoarcerea catre El si iubirea fata de El.

Dupa ce a amintit in general ceea ce creste prin apa dintre pomi si plante, Allah a pomenit culturile si palmierii pentru marele lor folos si pentru ca sunt hrana pentru cei mai multi oameni. „Din ele scoatem verdeata”, adica din plantele verzi scoatem „graunte asezate unele peste altele”: boabe puse una peste alta, precum graul, orzul, porumbul, orezul si celelalte culturi.

Descrierea lor ca fiind asezate unele peste altele arata ca grauntele sunt numeroase, ca se afla toate intr-o singura tulpina si nu se amesteca, ci raman separate. Ea mai arata ca productia este bogata si ca o parte ramane pentru semanat, iar multa alta ramane pentru hrana si pastrare.

Din palmieri Allah scoate, „din inflorescentele lor”, ciorchini. Inflorescenta este involisul care cuprinde ciorchinele inainte de ivirea lui. Din acel involis ies „ciorchini apropiati”, care atarna si sunt usor de cules, la indemana celui care ii doreste. Chiar daca palmierul este inalt, are la baza frunzelor protuberante ce slujesc drept trepte si usureaza urcarea.

Prin apa Allah scoate si „gradini de vita-de-vie, maslini si rodii”. Acestia sunt pomi foarte folositori si de mare insemnatate, de aceea i-a pomenit dupa ce amintise toti pomii si plantele. Ei sunt „aseanatori si totusi neasemanatori”. Asemanarea si deosebirea se pot referi la maslin si rodie: pomii si frunzele lor se aseamana, dar roadele se deosebesc. Se pot referi si la toti pomii si toate roadele: unii se aseamana si au anumite insusiri apropiate, iar altii nu seamana intre ei. Robii se folosesc de fiecare, se desfata cu ele, se hranesc si iau invatatura.

De aceea Allah porunceste sa fie privite cu luare-aminte roadele tuturor pomilor, mai ales ale palmierului: „Priviti roadele lor cand se ivesc si cand se coc.” Priviti-le cand apar si cand se maturizeaza. In acestea se afla semne si invataturi care dovedesc mila lui Allah, intinderea binefacerii Sale, darnicia Sa, desavarsirea puterii Sale si grija Sa fata de robi.

Insa nu orice om ia aminte si cugeta si nu oricine gandeste pricepe intelesul urmarit. De aceea Allah le atribuie folosul acestor semne credinciosilor: credinta lor ii indeamna sa lucreze dupa cerintele ei si dupa consecintele ei, printre care se afla cugetarea la semnele lui Allah si desprinderea invataturilor pe care le indica mintea, firea sanatoasa si Legea revelata.

Versetele 100 la 104

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُ صَاحِبَةٌ ۚ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾
 ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ ۖ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تَدْرِكُهُ الْبَصَرُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْبَصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿١٠٤﴾

100. „Ei li fac lui Allah partasi dintre djinni, desi El i-a creat, si li nascocesc, fara stiinta, fii si fiice. Slava Lui! El este mai presus de ceea ce-I atribuie. 101. El este Facatorul cerurilor si al pamantului. Cum sa aiba El un fiu, cand nu are sotie? El a creat toate lucrurile si este Atotstiutor. 102. Acesta este Allah, Domnul vostru. Nu exista alta dumnezeire in afara Lui, Creatorul

tuturor lucrurilor; asadar, adorati-L! El este Ocrotitor peste toate lucrurile. 103. Privirile nu-L pot cuprinde, dar El cuprinde toate privirile. El este Cel Bland si Binecunoscator. 104. V-au venit dovezi limpezi de la Domnul vostru. Cine vede o face spre binele sau, iar cine este orb o face spre raul sau. Eu nu sunt pazitor asupra voastra.”

Allah spune ca, in pofida bunatatii Sale fata de robi si a faptului ca le face cunoscute semnele si argumentele Sale vadite, politeistii dintre Quraysh si altii Ii atribuie partasi. Ei ii adora pe djinni si pe ingeri, care sunt creaturi ale lui Allah si nu au nicio insusire a Stapanirii ori a dumnezeirii. I-au facut partasi Celui Caruia Ii apartin crearea si porunca si Care revarsa toate binecuvantarile si indeparteaza toate nenorocirile.

Tot astfel, politeistii I-au nascocit lui Allah fii si fiice, fara vreo stiinta. Cine este mai nedrept decat cel care spune despre Allah ceva fara sa stie si Ii atribuie cea mai mare lipsa de care trebuie sa fie mai presus? De aceea Allah Se declara mai presus de nascocirile lor: „Slava Lui! El este mai presus de ceea ce-I atribuie.” El are toata desavarsirea si este mai presus de orice lipsa, vatamare si cusur.

„El este Facatorul cerurilor si al pamantului”: le-a creat si le-a alcatuit fara vreun model anterior, cu cea mai buna randuiala si forma, fara ca mintile oamenilor intelepti sa-si poata inchipui ceva asemenea. Nu are niciun partas in crearea lor. „Cum sa aiba El un fiu, cand nu are sotie?” Cum ar putea avea fiu, cand El este Dumnezeu, Stapanul, Cel de care toate fapturile au nevoie, Care nu are sotie si nu are nevoie de fapturile Sale? Toate fapturile sunt sarace si au nevoie de El in toate starile lor. Fiul trebuie sa fie din acelasi neam cu tatal sau, dar Allah este Creatorul tuturor lucrurilor si nimic dintre fapturi nu-I seamana in niciun chip.

Pentru ca a amintit crearea tuturor lucrurilor, Allah a pomenit stiinta Sa care le cuprinde: „El a creat toate lucrurile si este Atotstiutor.” Stiinta Sa despre fapturi este confirmata prin dovada rationala a creatiei si prin randuiala desavarsita si alcatuirea minunata pe care acestea le cuprind; toate acestea arata intinderea stiintei Creatorului si desavarsirea intelepciunii Sale. Allah spune: „Oare nu stie Cel care a creat, El, Cel Bland si Binecunoscator?” (al-Mulk 67:14) si: „El este Creatorul, Atotstiutor.” (Ya Sin 36:81)

„Acesta este Allah, Domnul vostru”, adica Cel care a creat si a randuit este Allah, Domnul vostru, Singurul vrednic de adorare, Caruia I se cuvin smerenia si iubirea desavarsite, Domnul care hraneste toate fapturile prin binecuvantarile Sale si indeparteaza de ele felurile nenorociri. „Nu exista alta dumnezeire in afara Lui, Creatorul tuturor lucrurilor; asadar, adorati-L!” Daca s-a statornicit ca numai El este Allah si ca nu exista alta dumnezeire, daruiti-I toate felurile de

adorare, impliniti-le numai pentru El si cautati prin ele Fata Sa. Acesta este scopul pentru care au fost create fapturile: „Nu i-am creat pe djinni si pe oameni decat ca sa Ma adore.”

„El este Ocrotitor peste toate lucrurile.” Toate lucrurile se afla sub ocrotirea si carmuirea lui Allah in ceea ce priveste crearea si randuirea. Este cunoscut ca lucrul incredintat unui ocrotitor va fi bine randuit si desavarsit pe masura ocrotitorului sau. Ocrotirea fapturilor nu este asemenea ocrotirii Creatorului: ocrotirea lor este o imputernicire primita, iar ocrotitorul ramane supus celui care l-a imputernicit. Ocrotirea lui Allah provine de la El Insusi si cuprinde stiinta desavarsita, buna carmuire, bunatatea si dreptatea. Nimeni nu-I poate gasi vreo greseala ori lipsa in creatie si carmuire.

Faptul ca Allah este Ocrotitor arata ca El S-a angajat sa lamureasca religia si sa o pazeasca de indoieli si schimbari si ca-i ocroteste pe credinciosi, ferindu-i de ceea ce le-ar inlatura credinta si religia.

„Privirile nu-L pot cuprinde”, din pricina maretiei, maiestatii si desavarsirii Sale. Privirile Il pot vedea si se pot bucura privind la Fata Sa cea nobila, insa negarea cuprinderii nu inseamna negarea vederii, ci o confirma prin subinteles. Negarea cuprinderii, care este un aspect mai restrans decat vederea insasi, arata ca vederea este afirmata. Daca ar fi voit sa nege vederea, ar fi spus: „Privirile nu-L vad” sau ceva asemanator. Versetul nu este o dovada pentru cei care neaga Atributele si neaga faptul ca credinciosii Il vor vedea pe Domnul lor in Viata de Apoi, ci dovedeste contrariul spuselor lor.

„Dar El cuprinde toate privirile.” Stiinta Sa cuprinde lucrurile vazute si ascunse, auzul Sau cuprinde toate sunetele tainuite si rostite, iar vederea Sa cuprinde toate lucrurile mici si mari. „El este Cel Bland si Binecunoscator”: stiinta si cunoasterea Sa sunt atat de fine, incat cuprind tainele, lucrurile ascunse, gandurile launtrice si adancurile inimilor.

Din blandetea Sa face ca robul sa ajunga la lucrurile de care are nevoie in religie si il conduce la ele pe cai de care omul nu-si da seama si pentru care nu s-a straduit. Il duce la fericirea vesnica si izbanda necurmata pe cai la care nu s-a gandit. El poate sa-i randuiasca lucruri pe care robul le uraste si de care sufera, pana cand acesta Il cheama pe Allah sa le indeparteze, fiindca Allah stie ca religia lui se indreapta prin ele si ca desavarsirea sa depinde de ele. Slava Celui Bland, Indurator cu credinciosii!

„V-au venit dovezi limpezi de la Domnul vostru.” Dupa ce a amintit semnele si dovezile vadite, Allah atrage atentia asupra lor si arata ca rezultatul calauzirii ori al ratacirii se intoarce asupra omului. Dovezile sunt semne care arata adevarul si il fac limpede ca lumina soarelui, prin elocventa si claritatea lor si prin intelesurile marete si realitatile frumoase pe care le cuprind. Ele vin de la

Domnul care da fapturilor Sale binecuvantari vazute si ascunse, iar cea mai de seama dintre ele este talcuirea semnelor si lamurirea lucrurilor neclare.

„Cine vede o face spre binele sau”, adica cine ia aminte la acele semne, desprinde invatatura din ele si lucreaza potrivit cerintelor lor o face pentru sine, fiindca Allah este Cel lipsit de orice nevoie si Vrednic de lauda. „Iar cine este orb” fata de ele, desi i s-au aratat, nu ia aminte desi a fost avertizat si nu se supune adevarului dupa ce i-a fost facut limpede, isi face rau numai lui.

„Eu nu sunt pazitor asupra voastra”, spune Trimisul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Nu sunt insarcinat sa va pazesc faptele si sa le numar neincetat; datoria mea este numai transmiterea limpede a mesajului. Mi-am implinit datoria si v-am transmis ceea ce mi-a fost revelat; in afara de aceasta nu mai am alta insarcinare.

Versetele 105 la 108

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَّاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَيْتَ وَلَنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾
 أَتَبِعَ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
 الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا
 وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
 فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زِينَا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَّرْجِعُهُمْ
 فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

105. „Astfel talcuim Noi semnele in felurite chipuri, pentru ca ei sa spuna: Ai invatat acestea, si pentru ca sa le facem limpezi oamenilor care stiu. 106. Urmeaza ceea ce ti-a fost revelat de la Domnul tau; nu exista alta dumnezeire in afara Lui, si intoarce-te de la politeisti. 107. Daca Allah ar fi voit, ei nu I-ar fi facut asociati. Noi nu te-am pus pazitor asupra lor si tu nu esti raspunzator pentru ei. 108. Nu-i insultati pe cei pe care ei ii cheama in afara lui Allah, ca nu cumva sa-L insulte pe Allah din dusmanie si nestiinta. Astfel am facut sa para frumoase fiecarui neam faptele sale. Apoi intoarcerea lor va fi la Domnul lor, iar El ii va instiinta despre ceea ce faceau.”

Allah le interzice credinciosilor un lucru care, in sine, era ingaduit si chiar legitim: insultarea dumnezeilor politeistilor, adica a idolilor si zeitatilor pe care le luau in afara lui Allah. Dispretuirea si insultarea lor erau fapte prin care omul se apropia de Allah, dar aceasta ar fi fost o pricina pentru ca politeistii sa-L

insulte pe Domnul lumilor, Care trebuie declarat mai presus de orice lipsa, vatamare, insulta si defaimare.

De aceea Allah a interzis insultarea dumnezeilor politeistilor. Ei sunt partinitori fata de religia lor si ii apara cu inflocare, fiindca Allah a facut sa para frumoase fiecarui neam faptele sale. Le privesc ca fiind bune si le apara pe orice cale, pana acolo incat Il insulta pe Allah, Domnul lumilor, a Carui maretie este statornica in inimile celor evlaviosi si ale celor pacatosi deopotriva.

Toate fapturile se vor intoarce insa la Allah, faptele lor vor fi infatisate, iar El ii va instiinta despre binele si raul pe care il savarseau.

Versetul cuprinde dovada unei reguli a Legii revelate: mijloacele sunt judecate dupa scopurile la care duc. Lucrurile care pot conduce la ceva interzis sunt si ele interzise, chiar daca la origine ar fi ingaduite, atunci cand conduc la rau.

Versetele 109 la 111

ج
وَأَقْسِمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لِنَبَأِ أَتَيْنَهُمْ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ
اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنَقَلِبُ أَفْقَهُمْ
وَابْصُرُهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

109. „Ei jura pe Allah cu cele mai puternice juraminte ca, daca le-ar veni un semn, ar crede negresit in el. Spune: Semnele sunt numai la Allah. Dar ce va face pe voi sa stiti ca, daca le-ar veni, ei tot nu ar crede? 110. Noi le vom intoarce inimile si privirile, asa cum n-au crezut in el prima data, si ii vom lasa sa rataceasca orbeste in nelegiuirea lor.”

Juzul 8

Sura al Anam

VERSETELE 111 LA 165

* وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَاهُ إِلَى الْإِنسَانِ الْمَلَكُوتَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قَبْلًا
مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾

111. „Chiar daca am cobori ingerii la ei, mortii le-ar vorbi si am aduna toate lucrurile inaintea lor, ei tot nu ar crede, afara numai daca Allah ar voi. Insa cei mai multi dintre ei sunt nestiutori.”

COMENTARIUL VERSETELOR 109 LA 111

Politeistii care il tagaduiau pe Trimisul Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, jurau pe Allah cu cele mai puternice juraminte si se straduiau sa le intareasca: daca le-ar veni un semn care sa dovedeasca adevarul spuselor lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, ar crede in el. Cuvintele lor nu urmareau calauzirea, ci voiau sa raspunda obiectiilor ridicate impotriva lor si sa respinga definitiv mesajul adus de Trimis.

Allah il sprijinise deja pe Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, prin semne si dovezi a caror cercetare nu lasa nicio indoiala asupra adevarului mesajului. Dupa acestea, cererea lor de noi semne era numai incapatanare si nu merita raspuns; putea fi chiar mai bine pentru ei ca ea sa nu fie implinita. Randuiala lui Allah pentru cei care cer semne de la trimisii lor, apoi nu cred cand semnele vin, este grabirea pedepsei.

De aceea Allah spune: „Spune: Semnele sunt numai la Allah.” El le trimite cand voieste si le opreste cand voieste; eu nu am nicio putere asupra lor. Cererea pe care mi-o adresati este nedreapta, fiindca cereti de la mine ceva ce nu se afla in stapanirea mea. Puteti insa sa cereti lamurirea si confirmarea mesajului pe care vi l-am adus, iar acestea au avut deja loc.

Chiar daca semnele ar veni, nu este sigur ca le-ar crede. De obicei, oamenii cu o asemenea purtare nu cred. „Dar ce va face pe voi sa stiti ca, daca le-ar veni, ei tot nu ar crede?”

„Noi le vom intoarce inimile si privirile, asa cum n-au crezut in el prima data, si ii vom lasa sa rataceasca orbeste in nelegiuirea lor.” Daca nu cred la

prima venire a Trimisului si dupa statornicirea dovezii asupra lor, Allah ii pedepseste intorcandu-le inimile, impiedicandu-i de la credinta si necalauzindu-i spre calea cea dreapta.

Aceasta vine din dreptatea si intelepciunea lui Allah fata de robi, fiindca ei si-au atras-o singuri. El le-a deschis poarta, dar nu au intrat, si le-a aratat calea, dar nu au urmat-o. Daca dupa aceea sunt lipsiti de calauzire, aceasta se potriveste starii lor.

Tot astfel, a lega credinta doar de vointa lor, fara a se bizui pe Allah, este una dintre cele mai mari greseli. Chiar daca le-ar veni semne uriase, precum coborarea ingerilor care sa marturiseasca pentru mesajul Trimisului, vorbirea mortilor si invierea lor dupa moarte, si chiar daca toate lucrurile ar fi adunate inaintea lor ca sa le vorbeasca pe fata si nemijlocit despre adevarul adus de Trimis, tot nu ar crede daca Allah nu ar voi aceasta. Cei mai multi sunt nestiutori si isi leaga credinta numai de venirea semnelor.

Mintea si stiinta cer ca omul sa urmareasca adevarul, sa-l caute prin caile pe care Allah le-a lamurit, sa lucreze dupa el si sa ceara ajutorul Domnului sau. Nu trebuie sa se bizuie pe sine si pe puterea sa si nici sa ceara semne din care nu vine niciun folos.

Versetele 112 la 113

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى
بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا
يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفئدةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ
وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾

112. „Astfel am facut pentru fiecare profet dusmani: diavoli dintre oameni si djinni, care isi soptesc unii altora vorbe impodobite, ca sa insele. Daca Domnul tau ar fi voit, ei nu ar fi facut aceasta. Lasa-i, asadar, pe ei si ceea ce nascocesc.
113. Si astfel inimile celor care nu cred in Viata de Apoi sa se plece spre acestea, sa fie multumiti de ele si sa savarseasca ceea ce vor sa savarseasca.”

Allah il mangaie pe Trimisul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: asa cum ti-am facut dusmani care iti resping chemarea, se lupta cu tine si te pizmuiesc, aceasta este randuiala Noastra. Fiecarui profet pe care il trimitem oamenilor ii facem dusmani dintre diavolii oamenilor si ai djinnilor, care se impotrivesc mesajului trimisilor.

„Isi soptesc unii altora vorbe impodobite, ca sa insele”, adica unii le infrumusetaza altora minciuna la care ii cheama pe oameni si nascocesc pentru ea expresii frumoase, infatisand-o in cea mai atragatoare forma, ca sa-i amageasca pe cei nechibzuiti, care nu inteleg adevarurile si intelesurile. Ei admira cuvintele impodobite si expresiile inselatoare si ajung sa creada ca adevarul este minciuna si minciuna adevar.

De aceea Allah spune ca inimile celor care nu cred in Viata de Apoi se pleaca spre acele cuvinte impodobite. Necredinta lor in Ziua de Apoi si lipsa mintii folositoare ii fac sa incline spre ele. Apoi „sa fie multumiti de ele”: dupa inclinare, cand le aud, le accepta si le socotesc frumoase, ele devin o credinta statornica si o insusire adanc inradacinata in inimile lor.

Din aceasta urmeaza ca „sa savarseasca ceea ce vor sa savarseasca”: nascocesc minciuni prin cuvânt si fapta, iar acestea sunt consecintele acelor credinte urate. Asa este starea celor amagiti de diavolii oamenilor si ai djinnilor, care raspund chemarii lor.

Cei care cred in Viata de Apoi si au minti folositoare si judecata cumpanita nu se lasa inselati de expresii si nu se lasa orbiti de vorbe impodobite. Ei privesc intelesurile la care sunt chemati: daca sunt adevarate, le primesc si li se supun, chiar daca vorbele sunt neingrijite si expresiile slabe; daca sunt mincinoase, le resping, oricine le-ar rosti, chiar daca ar fi imbracate in expresii mai fine decat matasea.

Din intelegiunea lui Allah face parte faptul ca a randuit profetilor dusmani si minciunii sprijinatori care ii cheama pe oameni spre ea, pentru ca robii sa fie incercati si sa se deosebeasca cel sincer de cel mincinos, cel intelept de cel nestiutor si cel cu vedere launtrica de cel orb.

O alta latura a intelegiunii Sale este ca aceasta aduce lamurirea si vadierea adevarului. Cand minciuna se ridica impotriva adevarului, se lupta cu el si i se impotriveste, dovezile adevarului si marturiile temeiniciei sale se arata limpede, iar stricaciunea si nimicnicia minciunii devin vadite. Acesta este unul dintre cele mai mari scopuri pentru care oamenii se intrec.

Versetele 114 la 115

ج
 أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكْمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ
 ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَتِهِ
 وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

114. „Sa caut eu alt judecator in afara lui Allah, cand El este Cel care v-a coborat Cartea talcuata in amanunt? Cei carora le-am dat Scriptura stiu ca ea este coborata de la Domnul tau cu adevar. Nu fi, asadar, dintre cei care se indoiesc. **115.** Cuvantul Domnului tau s-a desavarsit in adevar si dreptate. Nimeni nu poate schimba cuvintele Sale. El este Atoateazitor, Atotstiutor.”

Spune, o, Trimisule: „Sa caut eu alt judecator in afara lui Allah”, la a carui hotarare sa ma intorc si de ale carui porunci si interdictii sa ascult? Oricine in afara lui Allah se afla sub o hotarare si nu este el insusi judecator. Orice randuiala si hotarare a unei fapturi cuprinde in mod inevitabil lipsa, cusur si nedreptate.

Numai Allah, fara asociat, trebuie luat drept Judecator, fiindca Lui Ii apartin crearea si porunca. „Cand El este Cel care v-a coborat Cartea talcuata in amanunt”, in care a lamurit lucrurile ingaduite si interzise, hotararile Legii revelate, temeliile si ramurile religiei. Nicio lamurire nu este mai presus de lamurirea Lui, nicio dovada nu este mai limpede decat dovada Lui si nimeni nu este mai bun in hotarare ori mai drept in cuvant, fiindca hotararile Sale cuprind intelegiunea si mila.

Evreii si crestinii dintre oamenii Scripturii recunosc aceasta si stiu ca aceasta Carte a fost coborata de la Domnul tau cu adevar, fiindca vestirile din Scripturile lor cu privire la ea se confirma unele pe altele. „Nu fi, asadar, dintre cei care se indoiesc” cu privire la aceasta.

Apoi Allah o descrie amanuntit: „Cuvantul Domnului tau s-a desavarsit in adevar si dreptate”, adica este adevarat in vesti si drept in porunci si interdictii. Nu exista veste mai adevarata decat vestile lui Allah cuprinse in aceasta Carte mareata si nicio porunca si interdictie mai dreapta decat poruncile si interdictiile Sale.

„Nimeni nu poate schimba cuvintele Sale”, fiindca El le-a pazit si le-a facut desavarsit de exacte. Ele nu pot fi schimbate si nimic nu poate fi mai bun decat ele. „El este Atoateazitor”, aude toate glasurile, in felurile limbi si pentru

felurile trebuind, si este „Atotstiutor”, a Carui stiinta cuprinde lucrurile vazute si ascunse, trecute si viitoare.

Versetele 116 la 117

ج
وَأَنْ تُطِيعَ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَأَنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾

116. „Daca ai asculta de cei mai multi dintre cei de pe pamant, te-ar rataci de la calea lui Allah. Ei nu urmeaza decat presupuneri si nu fac decat sa minta. 117. Cu adevarat, Domnul tau ii cunoaste cel mai bine pe cei care se ratacesc de la calea Sa si ii cunoaste cel mai bine pe cei calauziti.”

Allah il avertizeaza pe Profetul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa nu asculte de cei mai multi oameni: daca ar asculta de ei, l-ar abate de la calea lui Allah. Cei mai multi s-au ratacit in religia, faptele si cunostintele lor. Religiile lor sunt stricate, faptele le urmeaza dorintele, iar stiinta lor nu este cercetare adevarata si nu duce la calea cea dreapta. Ei nu urmeaza decat presupuneri, care nu folosesc cu nimic in locul adevarului, si spun despre Allah lucruri pe care nu le cunosc.

Oamenii aflati intr-o asemenea stare merita ca Allah sa-i avertizeze pe robii Sai impotriva lor si sa le descrie starea. Desi cuvantul i se adreseaza Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, comunitatea lui intra si ea sub aceasta avertizare, fiindca il urmeaza in toate hotararile care nu ii sunt specifice numai lui.

Allah este Cel mai adevarat in cuvant. El ii cunoaste cel mai bine pe cei care se ratacesc de la calea Sa si pe cei care sunt calauziti si ii calauzesc si pe altii. O, credinciosilor, urmati sfatul, porunca si interdictia Sa, fiindca El cunoaste cel mai bine ceea ce va este de folos si este mai milostiv fata de voi decat sunteti voi fata de voi insiva.

Versetul arata ca numarul mare al adeptilor nu dovedeste adevarul, iar numarul mic nu arata ca un lucru nu este adevarat. Dimpotriva, oamenii adevarului sunt cei mai putini la numar, dar cei mai mari in pretuire si rasplata la Allah. Adevarul si minciuna trebuie cunoscute prin caile care duc la ele.

Versetele 118 la 119

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾

118. „Mancati, asadar, din ceea asupra caruia a fost pomenit Numele lui Allah, daca voi credeti in semnele Sale. **119.** De ce sa nu mancati din ceea asupra caruia a fost pomenit Numele lui Allah, cand El v-a talcuit in amanunt ceea ce v-a interzis, afara de ceea ce sunteti siliti sa mancati? Multi ii ratacesc pe altii prin dorintele lor, fara stiinta. Cu adevarat, Domnul tau ii cunoaste cel mai bine pe cei care intrec masura.”

Allah le porunceste robilor Sai credinciosi ceea ce cere credinta lor: daca sunt cu adevarat credinciosi, sa manance din dobitoacele si celelalte animale ingaduite asupra carora a fost pomenit Numele lui Allah si sa le socoteasca ingaduite. Sa nu faca precum oamenii nestiintei, care interzic multe lucruri ingaduite prin nascociri de la ei si prin ratacirea diavolilor lor.

Allah aminteste ca semnul credinciosului este sa se deosebeasca de oamenii nestiintei in acest obicei vrednic de mustrare, care schimba Legea lui Allah. Nimic nu-i impiedica sa manance ceea asupra caruia a fost pomenit Numele lui Allah, fiindca El le-a talcuit robilor lucrurile interzise si le-a facut deplin limpezi. Nu mai ramane nicio nelamurire ori indoiala care sa-i faca sa paraseasca unele lucruri ingaduite de teama caderii in ceva interzis.

Versetul arata ca regula de baza privind lucrurile si alimentele este ingaduirea. Daca nu exista un text al Legii revelate care sa interzica ceva, acel lucru ramane ingaduit. Ceea despre care Allah a tacut este ingaduit, fiindca El a talcuit lucrurile interzise; ceea ce nu a fost talcuit de El ca interzis nu este interzis.

Lucrurile interzise pe care Allah le-a lamurit sunt ingaduite in caz de nevoie neaparata si constrangere, asa cum spune: „Va sunt interzise mortaciunea, sangele si carnea de porc...” pana la cuvintele: „Iar cel care este constrans de foame, fara sa incline spre pacat, atunci Allah este Atoateiertator, Indurator” (al-Ma'idah, 5:3).

Apoi Allah avertizeaza despre multi oameni care „ii ratacesc pe altii prin dorintele lor, fara stiinta”, adica numai prin ceea ce le place, fara dovada ori

argument. Feriti-va de asemenea oameni! Semnul lor este ca chemarea lor nu se intemeiaza pe dovada si ca nu au argument al Legii revelate; au numai indoieli si pareri stricate, potrivite dorintelor lor stricate.

Acestia intrec masura fata de Legea lui Allah si fata de robii lui Allah, iar Allah nu-i iubeste pe cei care intrec masura. Spre deosebire de ei, cei calauziti si cei care calauzesc spre adevar cheama la adevar si calauzire, isi intaresc chemarea prin dovezi rationale si transmise si nu urmaresc prin ea decat multumirea Domnului si apropierea de El.

Versetul 120

وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا
يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾

120. „Parasiti pacatul vazut si pe cel ascuns. Cu adevarat, cei care dobandesc pacat vor fi rasplatiti pentru ceea ce au savarsit.”

Prin „pacat” se inteleg toate neascultarile care atrag asupra robului vina incalcarii drepturilor lui Allah si a drepturilor robilor Sai. Allah le interzice robilor Sai sa savarseasca pacat in vazut si in ascuns, adica neascultarile legate de trup si cele legate de inima.

Robul nu poate parasi pe deplin pacatele vazute si ascunse decat dupa ce le cerceteaza si le cunoaste. Cercetarea lor si cunoasterea pacatelor trupului si ale inimii, pentru a fi recunoscute, sunt o obligatie individuala pentru fiecare om responsabil.

Multi oameni nu cunosc numeroase pacate, mai ales pacatele inimii precum trufia, admiratia de sine, ostentatia si altele. Omul poate savarsi multe dintre ele fara sa-si dea seama si fara sa simta, din pricina lipsei stiintei si a vederii launtrice.

Allah vesteste apoi ca aceia care dobandesc pacat, vazut ori ascuns, vor fi rasplatiti dupa ceea ce au savarsit si dupa masura pacatelor lor, mici ori mari. Aceasta rasplata va veni in Viata de Apoi si poate veni si in lumea aceasta, cand robul este pedepsit, iar prin aceasta i se usureaza povara pacatului.

Versetul 121

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرْ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَفَسَقُوا فَان الشَّيَاطِينَ لِيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجْدِلُواكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾

121. „Nu mancati din ceea asupra caruia nu a fost pomenit Numele lui Allah, caci aceasta este nelegiuire. Diavolii le soptesc aliatilor lor ca sa se certe cu voi. Daca ii ascultati, veti fi negresit dintre politeisti.”

Aceasta interdictie cuprinde lucrurile asupra carora a fost pomenit alt nume decat Numele lui Allah, precum cele jertfite idolilor si dumnezeilor politeistilor. Acestea intra in ceea ce a fost inchinat altcuiva decat lui Allah, lucru interzis in mod expres.

Tot aici intra si jertfele si animalele taiate pentru hrana asupra carora cel care le taie omite intentionat sa pomeneasca Numele lui Allah; aceasta este opinia multor invatati. Cel care uita este exceptat din sensul general prin alte texte, care arata ca vina este ridicata de la el.

Versetul cuprinde si mortaciunea, fiindca asupra ei nu a fost pomenit Numele lui Allah. El a amintit-o in mod deosebit in cuvintele: „Va este interzisa mortaciunea.” Poate ca aceasta a fost pricina coborarii versetului: „Diavolii le soptesc aliatilor lor ca sa se certe cu voi”, fara stiinta.

Cand politeistii au auzit ca Allah si Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, au interzis mortaciunea si au ingaduit animalul taiat dupa randuiala, in vreme ce ei socoteau mortaciunea ingaduita, au spus, impotrivindu-se lui Allah si Trimisului Sau si certandu-se fara dovada ori argument: „Mancati ceea ce ucideți voi, dar nu mancati ceea ce ucide Allah?”, adica animalul mort de la sine.

Aceasta este o parere stricata, fara argument si fara dovada, intemeiata pe opiniile lor corupte. Daca adevarul ar urma dorintele lor, s-ar strica cerurile si pamantul si toti cei care se afla in ele. Sa piara cel care pune asemenea pareri inaintea Legii si hotararilor lui Allah, care se potrivesc binelui obstesc si folosului fiecarui om.

Nu trebuie sa ne mire ca de la ei vin asemenea pareri, fiindca ele sunt inspirate de aliatii lor dintre diavoli, care vor sa-i rataceasca pe oameni de la religia lor si ii cheama sa fie dintre locuitorii Focului aprins.

„Daca ii ascultati” in shirkul lor, in socotirea celor interzise drept ingaduite si a celor ingaduite drept interzise, „veti fi negresit dintre politeisti”, fiindca ii

veti lua drept aliati in afara lui Allah si veti fi de acord cu despartirea lor de calea musulmanilor. Calea voastra va fi atunci aceeași cu a lor.

Versetul arata ca inspiratiile si dezvaluirile care apar in inimi, deseori la sufi si la cei asemenea lor, nu dovedesc prin ele inele adevarul si nu trebuie primite pana cand nu sunt cantarite dupa Cartea lui Allah si Sunnah Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Daca acestea marturisesc in favoarea lor, sunt primite; daca li se impotrivesc, sunt respinse; iar daca nu se cunoaste nimic despre ele, se pastreaza rezerva: nu sunt nici crezute, nici tagaduite.

Dezvaluirile launtrice si inspiratiile pot veni de la Cel Milostiv sau de la Shaytan, de aceea trebuie neaparat deosebite si cantarite. Lipsa deosebirii dintre ele duce la greseli si rataciri pe care numai Allah le poate cuprinde.

Versetele 122 la 124

أَوَمِنْ كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مَّجْرُمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا إِنَّا تُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ تَأْتِي مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

122. „Oare cel care era mort si Noi l-am readus la viata si i-am facut o lumina cu care umbla printre oameni este asemenea celui aflat in intunericuri, din care nu poate iesi? Astfel le-au fost facute frumoase necredinciosilor faptele lor. 123. Astfel am pus in fiecare cetate capetenii dintre nelegiuitorii ei, ca sa unelteasca in ea. Ei nu uneltesc decat impotriva lor insisi, fara sa-si dea seama. 124. Cand le vine un semn, ei spun: Nu vom crede pana cand nu ni se va da ceva asemenea celor date trimisilor lui Allah. Allah stie cel mai bine unde sa-Si aseze mesajul. Umilinta de la Allah si o pedeapsa aspra ii vor lovi pe cei nelegiuiti pentru uneltirile lor.”

Allah il descrie pe omul pe care l-a calauzit: mai inainte era mort in intunericurile necredintei, nestiintei si pacatelor, apoi Allah l-a adus la viata

prin lumina stiintei, credintei si ascultarii. El a inceput sa umble printre oameni cu lumina, pricepand treburile sale, cunoscandu-si drumul, stiind binele, iubindu-l si alegandu-l, straduindu-se sa-l implineasca in sine si in altii. Cunoaste raul, il uraste si se straduieste sa-l paraseasca si sa-l inlature de la sine si de la altii.

Oare acesta este asemenea celui cufundat in intunericurile nestiintei, ratacirii, necredintei si pacatelor, „din care nu poate iesi”? Drumurile i s-au incurcat, caile s-au intunecat inaintea lui si grijile, mahnirea, tristetea si nefericirea l-au inconjurat. Allah atrage atentia mintilor asupra unui adevar pe care il cunosc si il inteleg: acestia doi nu sunt egali, dupa cum nu sunt egale noaptea si ziua, lumina si intunericul, cei vii si cei morti.

Este ca si cum s-ar intreba: cum poate omul care are macar putina minte sa aleaga o asemenea stare si sa ramana ratacind in intunericuri? Raspunsul este ca „astfel le-au fost facute frumoase necredinciosilor faptele lor”. Shaytan continua sa le impodobeasca faptele pana cand le socotesc bune si adevarate, iar aceasta devine o credinta adanc inradacinata in inimile lor. Ei sunt multumiti de raul si minciuna in care se afla.

Cei care ratacesc orbeste in intunericuri si se zbat in minciuna nu sunt egali. Unii sunt conducatori, iar altii sunt supusi. Capeteniiile lor au starea cea mai rea. De aceea Allah spune: „Astfel am pus in fiecare cetate capetenii dintre nelegiuitorii ei”, adica oameni a caror nelegiuire este mare si a caror rautate este cumplita, „ca sa unelteasca in ea”.

Ei uneltesc in ea prin inselaciune, prin chemarea la calea lui Shaytan si prin impotrivirea fata de trimisi si urmasii lor, in cuvant si in fapta.

Insa vicleniile si uneltirile lor se intorc impotriva lor, caci ei uneltesc, iar Allah unelteste, si Allah este Cel mai bun dintre cei care uneltesc.

Allah ii pune pe conducatorii calauzirii si pe cei mai alesi dintre sustinatorii ei sa se lupte cu acesti nelegiuiti, sa le respinga argumentele si sa se straduiasca impotriva lor pentru Allah. Ei iau masurile potrivite pentru aceasta, iar Allah ii ajuta, ii calauzeste, ii intareste si face ca izbanzile sa treaca, pe rand, de la unii la altii, pana cand deznodamentul este biruinta si stapanirea lor asupra dusmanilor; iar sfarsitul bun le apartine celor evlaviosi.

Conducatorii raufacatorilor au staruit insa in minciuna lor si au respins adevarul adus de trimisi, din invidie si dusmanie. De aceea au spus ca nu vor crede pana nu li se va da si lor ceea ce li s-a dat trimisilor lui Allah, adica profetia si mesajul.

Versetul 124

Aceasta este o impotrivire fata de Allah si arata admiratia lor fata de propriile persoane si trufia lor fata de adevarul pe care Allah l-a pogorat prin trimisii Sai. Totodata, ei voiau sa restranga bunatatea si harul lui Allah.

Allah le-a respins aceasta impotrivire intemeiata pe un rationament stricat si a aratat ca ei nu sunt potriviți pentru niciun bine si nu au nimic care sa-i faca dintre robii drepti ai lui Allah, cu atat mai puțin dintre profeti si trimisi. De aceea El a spus ca Allah stie cel mai bine unde sa aseze mesajul Sau.

Asadar, celui despre care Allah stie ca este vrednic de aceasta, capabil sa duca aceasta misiune mare, inzestrat cu toate insusirile bune si lipsit de insusirile rele, ii daruieste mesajul Sau potrivit intelepciunii Sale. Iar celui care nu este astfel, Allah nu-i incredinteaza cele mai alese daruri, fiindca nu este vrednic si nici curat pentru ele.

Acest verset dovedeste desavarsirea intelepciunii lui Allah. Desi El este cuprinzator in mila, nemarginit in darnicie si mare in bunatate, El este si Intept si nu asaza harul Sau decat la cel care il merita.

Apoi Allah ii ameninta pe raufacatori: asupra lor va veni o umilire de la Allah, adica rusine si injosire. Fiindca s-au purtat cu trufie fata de adevar, Allah ii va umili. Si ii va ajunge o pedeapsa aspra pentru uneltirea lor, adica din cauza uneltirii lor, nu din vreo nedreptate din partea lui Allah.

Versetul 125

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ
صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

125. Celui pe care Allah voieste sa-l calauzeasca ii deschide pieptul pentru Islam, iar celui pe care voieste sa-l lase in ratacire ii face pieptul stramt si apasat, ca si cum s-ar urca la cer. Astfel pune Allah necuratia asupra celor care nu cred.

Allah le arata robilor Sai semnul fericirii si al calauzirii si semnul nenorocirii si al ratacirii. Semnul celui pe care Allah l-a calauzit si l-a binecuvantat cu reusita este ca ii deschide pieptul pentru Islam. Atunci pieptul lui se largeste si se lumineaza prin lumina credintei si a certitudinii, sufletul lui isi gaseste linistea in aceasta, iubeste binele si il savarseste cu supunere si bucurie, fara sa-

l socoteasca o povara. Acesta este semnul ca Allah l-a calauzit si l-a binecuvantat cu credinta si cu urmarea celei mai drepte cai.

Semnul celui pe care Allah voieste sa-l lase in ratacire este ca ii face pieptul stramt si apasat fata de credinta, cunoastere si certitudine. Inima lui se afunda in indoieli si pofta, iar binele nu ajunge la ea. Pieptul lui nu se deschide pentru savarsirea binelui, din pricina stramtorarii si a apasarii sale, ca si cum ar fi silit sa urce la cer fara sa aiba vreun mijloc pentru aceasta.

Necredinta lui este cauza pentru care Allah pune necuratia asupra sa, deoarece el insusi si-a inchis poarta milei si a binefacerii. Acesta este un criteriu si o randuiala care nu se schimba: celui care daruieste, se teme de Allah si crede in rasplata cea buna, Allah ii usureaza calea spre usurinta; iar celui care este zgarcit, se crede lipsit de nevoie si tagaduieste rasplata cea buna, Allah ii usureaza calea spre greutate.

Versetele 126 la 127

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ *
لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾

126. Aceasta este calea Domnului tau, o cale dreapta. Noi am talcuit semnele pentru oamenii care iau aminte. 127. Ei vor avea Casa Pacii la Domnul lor, iar El va fi Ocrotitorul lor pentru ceea ce au savarsit.

Aceasta este o cale cumpanita, care duce la Allah si la lacasul cinstirii Sale. Randuielile si legile ei au fost limpezite, iar binele a fost deosebit de rau. Insa aceasta lamurire si aceasta talcuire nu sunt pentru oricine, ci pentru oamenii care iau aminte, caci ei au cunoastere, trag folos din ea, iar Allah le-a pregatit rasplata imbelsugata.

De aceea El spune ca ei vor avea Casa Pacii la Domnul lor. Paradisul a fost numit Casa Pacii deoarece este ferit de orice cusur, vatamare, mahnire, necaz si intristare, precum si de toate celelalte lucruri care ii tulbura bucuria.

Desfatara lui se afla la culmea desavarsirii si implinirii, astfel incat nicio descriere nu o poate cuprinde, iar cel care o doreste nu-si poate inchipui ceva mai presus de ea dintre placerile sufletului, inimii si trupului. Acolo vor avea tot ceea ce poftesc sufletele si tot ceea ce incanta ochii si vor ramane vesnic.

Allah este Ocrotitorul lor: El le carnuieste treburile, ii creste si ii ocroteste in toate situatiile lor, ii ajuta sa asculte de El si le inlesneste caile care duc la iubirea Sa. El ii ocroteste numai datorita faptelor lor drepte prin care au cautat multumirea Stapanului lor. Aceasta este spre deosebire de cel care se intoarce

de la Stapanul sau si isi urmeaza pofta: asupra lui capata putere Shaytan, devine ocrotitorul lui si ii strica religia si viata lumeasca.

Versetele 128 la 135

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعَشَرُ الْجِنَّ قَدْ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ
مِّنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمِعْ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ
مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾
وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَمْعَشَرُ
الْجِنَّ وَالْإِنْسَ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ
يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى
أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذَلِكَ أَن لَّمْ يَكُنْ رَّبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى
بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مَّا عَمِلُوا وَمَا رَّبُّكَ بِغَافِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ
مَنْ بَعْدَكُمْ مِمَّا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿١٣٣﴾ إِنْ مَا
تُوعَدُونَ لَأْتِيَنَّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَقُومِ أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ
إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

128. In Ziua in care ii va aduna pe toti, va spune: „O, neam al djinnilor, ati ademenit multi oameni.” Aliatii lor dintre oameni vor spune: „Doamne al nostru, ne-am folosit unii de altii si am ajuns la sorocul pe care ni l-ai hotarat.” El va spune: „Focul este salasul vostru si veti ramane vesnic in el, afara numai daca Allah voieste altfel.” Cu adevarat, Domnul tau este Intept, Atotstiutor. 129. Astfel ii facem pe unii nedrepti aliati ai altora, pentru ceea ce au agonisit. 130. „O, neam al djinnilor si al oamenilor! Oare nu au venit la voi trimisi dintre voi, care v-au povestit semnele Mele si v-au avertizat despre intalnirea cu aceasta zi a voastra?” Ei vor spune: „Marturisim impotriva noastra.” Viata lumeasca i-a amagit si vor marturisi impotriva lor insisi ca au

fost necredinciosi. 131. Aceasta pentru ca Domnul tau nu nimiceste cetatile pe nedrept, in timp ce locuitorii lor sunt nestiutori. 132. Pentru fiecare sunt trepte potrivit faptelor sale, iar Domnul tau nu este nepasator fata de ceea ce fac ei. 133. Domnul tau este Cel lipsit de orice nevoie, Stapanul milei. Daca ar voi, v-ar inlatura si ar aduce dupa voi pe cine ar voi, asa cum v-a facut sa va iviti din urmasii altui neam. 134. Cu adevarat, ceea ce vi se promite va veni, iar voi nu-L puteti face neputincios. 135. Spune: „O, neamul meu, lucrati dupa puterea voastra, iar eu voi lucra. Veti afla cui ii va reveni sfarsitul bun al Casei.” Cu adevarat, nedreptii nu vor izbandi.

In Ziua in care Allah ii va aduna pe toti, adica toate cele doua neamuri, oamenii si djinnii, pe cei rataciti si pe cei care i-au ratacit pe altii, El ii va mostra pe djinnii care i-au ratacit pe oameni, le-au impodobit raul si i-au indemn timerat la pacate. Le va spune ca au ademenit multi oameni, ratacindu-i si oprindu-i de la calea lui Allah. Ei au incalcat cele sacre ale Sale, s-au impotrimerit trimisilor Sai, L-au infruntat pe Allah si s-au straduit din toate puterile sa-i opreasca pe robii Lui de la calea Sa si sa-i duca spre calea Iadului.

In acea zi blestemul ii va lovi negresit, pedeapsa va fi sigura, iar chinul le va fi inmultit potrivit necredintei lor si masurii in care i-au ratacit pe altii. Nu vor avea nicio scuza prin care sa se dezvinovateasca, nici vreun adapost spre care sa fuga, nici mijlocitor care sa mijloceasca pentru ei si nicio rugaminte care sa fie ascultata. Sa nu intrebi despre ceea ce ii va cuprinde atunci din pedeapsa, rusine si pierzanie. De aceea Allah nu a pomenit nicio scuza din partea lor.

Aliatii lor dintre oameni vor aduce o scuza care nu va fi primita. Ei vor spune: „Doamne al nostru, ne-am folosit unii de altii.” Fiecare, djinnul si omul, s-a bucurat de tovarasul sau si a tras folos de la el. Djinnului i-au placut ascultarea omului fata de el, adorarea si preamarimerea lui, precum si cautarea ocrotimrii la el. Omul s-a bucurat de implinimerea unor scopuri si dorinte prin slujimerea djinnului: omul il adora, iar djinnul il slujea si ii implimea unele nevoi lumesti. Prin aceasta ei recunosc: am savarsit pacatele pe care le-am savarsit si nu le mai putem lua inapoi.

Apoi ei vor marturisi ca au ajuns la sorocul hotarat de Allah, adica la locul rasplatimrii faptelor. Vor spune: fa cu noi ceea ce voiesti si judeca intre noi precum voiesti, caci argumentul nostru s-a curmat si nu ne-a mai ramas nicio scuza; porunca si hotararea Iti apartin. Cuvintele lor seamana cu o cerere de indurare si blandete, dar intr-un moment nepotrivit. De aceea li se va judeca dupa dreptate, fara nicio nedreptate, si li se va spune: Focul este salasul vostru si veti ramane vesnic in el.

Fiindca aceasta judecata izvoraste din intelegimciunea si stiinta lui Allah, versetul se incheie spunand ca Domnul tau este Intelpt, Atotstiutor. Dupa cum

stiinta Lui cuprinde toate lucrurile, tot astfel intelepciunea Sa cuprinde toate lucrurile si le cuprinde deplin.

„Astfel ii facem pe unii nedrepti aliati ai altora, pentru ceea ce au agonisit.” Asa cum i-am facut pe djinnii razvratiti aliati ai oamenilor si le-am dat putere sa-i rataceasca, iar intre ei s-a legat alianta si apropierea din cauza a ceea ce au agonisit, tot asa este randuiala Noastra sa-l punem pe fiecare nedrept alaturi de unul asemenea lui, care il indeamna la rau, il incurajeaza si il abate de la bine. Aceasta este una dintre pedepsele mari ale lui Allah, ale carei urmari sunt grave si al carei rau este mare. Vina este a nedreptului, caci el insusi si-a facut rau si a nedreptatit propriul suflet, iar Domnul tau nu este nedrept fata de robii.

De aici rezulta ca, atunci cand robii sporesc in nedreptate si stricaciune si refuza sa implineasca drepturile datorate, Allah pune asupra lor conducatori nedrepti, care ii chinuiesc si ii supun unui rau chin. Acestia iau de la ei prin nedreptate si tiranie cu mult mai mult decat drepturile lui Allah si ale robilor Sai pe care ei au refuzat sa le implineasca, fara ca ei sa fie rasplatiti pentru ceea ce li se ia.

Tot astfel, cand robii se indreapta si devin drepti, Allah le indreapta conducatorii, ii face conducatori ai dreptatii si ai echitatii, nu conducatori ai nedreptatii si asuprii.

Apoi Allah ii mostra pe toti cei care s-au intors de la adevar si l-au respins, dintre djinni si oameni, le arata greseala, iar ei o recunosc. El ii intreaba daca nu au venit la ei trimisi dintre ei care sa le infatiseze semnele Sale limpezi, care cuprindeau explicarea amanuntita a poruncilor si interdictiilor, a binelui si raului, a fagaduintei si amenintarii, si sa-i avertizeze despre intalnirea cu ziua lor.

Trimisii le-au aratat ca salvarea si izbanda se afla numai in implinirea poruncilor lui Allah si indepartarea de ceea ce El a oprit, iar pieirea si paguba se afla in neglijarea acestora. Ei vor recunoaste si vor marturisi impotriva lor insisi.

Viata lumeasca i-a amagit prin podoaba si desfatarea ei. Ei si-au gasit linistea in ea, au fost multumiti de ea, iar ea i-a facut nepasatori fata de Viata de Apoi. Vor marturisi impotriva lor insisi ca au fost necredinciosi. Astfel argumentul lui Allah se va implini asupra lor si li se va arata dreptatea Sa; apoi li se va rosti sentinta chinului dureros: „Intrati impreuna cu neamurile de djinni si oameni care au trecut inaintea voastra.” Aceia au savarsit aceleasi fapte ca ei, s-au bucurat de partea lor asa cum s-au bucurat si ei si s-au afundat in minciuna asa cum s-au afundat si ei. Cu totii au fost pierduti, atat cei dintai, cat si cei de pe urma. Ce pierdere poate fi mai mare decat pierderea Gradinilor desfatarii, in apropierea Celui mai Generos dintre cei generosi?

Desi vor fi cu totii partasi la pierdere, treptele lor vor fi foarte diferite. Fiecare va avea trepte potrivit faptelor sale. Cel cu rau putin nu este ca cel cu rau mult, adeptul nu este ca acela pe care il urmeaza si nici cel condus nu este ca liderul, dupa cum locuitorii rasplatii si ai Paradisului, chiar daca au in comun castigul, izbanda si intrarea in Paradis, se deosebesc intre ei in trepte intr-un chip pe care numai Allah il cunoaste, desi toti sunt multumiti cu ceea ce le-a daruit Stapanul lor si indestulati cu darurile Sale.

Ii cerem lui Allah sa ne faca dintre locuitorii lui al-Firdaws al-A'la, pe care l-a pregatit pentru robii Sai apropiati, pentru alesii creatiei Sale si pentru cei alesi dintre cei pe care ii iubeste.

Domnul tau rasplateste pe fiecare dupa fapta lui si dupa ceea ce cunoaste din intentia lui. El nu este nepasator fata de ceea ce fac ei si cunoaste scopurile lor.

Allah le porunceste robilor faptele drepte si ii opreste de la faptele rele din mila fata de ei si pentru folosul lor, nu pentru ca ar avea nevoie de ei. El este Cel lipsit de orice nevoie fata de toate creaturile Sale; ascultarea celor ascultatori nu-I aduce folos, dupa cum neascultarea pacatosilor nu-I aduce vatamare.

Daca ar voi, i-ar inlatura prin nimicire si ar aduce dupa ei pe cine ar voi, asa cum i-a facut sa se iveasca din urmasii unui alt neam. Dupa ce au aflat cu certitudine ca vor parasi aceasta casa, asa cum au plecat altii, si ca o vor lasa celor de dupa ei, asa cum le-a fost lasata de cei dinainte, de ce o iau drept salas statornic si se aseaza in ea ca pentru totdeauna, desi este casa trecerii, nu casa ramanerii?

Inaintea lor se afla lacasul care aduna toate binecuvantarile si este ferit de orice neajuns si vatamare. Spre el se straduiesc cei dintai si cei din urma si catre el se indreapta cei care au mers inainte si cei care vin dupa ei. Odata ajunsi acolo, vor ramane pentru totdeauna, fara sa mai plece. Aceasta este tinta dincolo de care nu mai exista alta tinta, telul in care se implinesc toate dorintele si desfatarea in fata careia toate celelalte lucruri ravnite palesc. Acolo, pe Allah, se afla tot ceea ce poftesc sufletele, tot ceea ce incanta ochii si tot ceea ce ii face pe oameni sa se intreaca: placerea sufletelor, multimea bucuriilor, desfatarea trupurilor si a inimilor si apropierea de Cunosculatorul celor nevazute. Cat de vrednica de lauda este nazuinta indreptata spre aceste cinstiri si vointa care se inalta spre cele mai inalte trepte! Ce parte saracacioasa are cel multumit cu ceea ce este mai prejos si ce nazuinta marunta are cel care alege un targ pagubos!

Cel care se intoarce de la adevar si ramane nepasator sa nu socoteasca improbabila sosirea sa grabnica in acel lacas, caci ceea ce i se promite va veni, iar el nu-L poate face neputincios pe Allah si nu poate fugi de pedeapsa Lui. Fruntea lui se afla sub puterea Sa, iar el este supus carmuirii si stapanirii Lui.

Allah ii porunceste Trimisului Sau sa le spuna oamenilor sai, dupa ce i-a chemat la Allah si le-a aratat drepturile Lui asupra lor, iar ei s-au impotrivit poruncii Sale, si-au urmat poftetele si au staruit in politeism: „O, neamul meu, lucrati dupa starea voastra si dupa ceea ce ati ales pentru voi; eu lucrez potrivit poruncii lui Allah si pentru multumirea Lui. Vetii afla cine va avea sfarsitul bun al Casei, eu sau voi.”

Aceasta este o mare dovada de echitate: se arata faptele si faptuitorii, iar cel cu judecata este lasat sa inteleaga cine va primi rasplata cea buna, fara a spune direct ceea ce aluzia arata deja. Este insa cunoscut ca sfarsitul bun in aceasta lume si in Viata de Apoi le apartine celor evlaviosi, credinciosii vor avea sfarsitul bun, iar oricine se intoarce de la ceea ce au adus trimisii va avea sfarsitul rau. De aceea Allah spune ca nedreptii nu vor izbandi. Oricat s-ar bucura nedreptul in aceasta lume, sfarsitul lui este pieirea si nimicirea⁹.

Versetele 136 la 140

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ شُرَكَائُهُمْ لِيَرُدُّوهُمْ وَلِيلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾ وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حَجَرَلَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مِنْ نَشَأٍ بَيْنَهُمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ إِلَّا أَنْعَامٌ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمَحْرَمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مِثَّةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

⁹ Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a spus: „Allah ii da ragaz nedreptului pana cand, daca il apuca, nu-i mai da drumul.” Relatat de Muslim (2583), at-Tirmidhi (3110) si Ibn Majah (4018).

136. Ei I-au randuit lui Allah o parte din recoltele si vitele pe care El le-a creat si au spus, dupa pretentia lor: „Aceasta este pentru Allah, iar aceasta este pentru asociatii nostri.” Insa ceea ce este pentru asociatii lor nu ajunge la Allah, pe cand ceea ce este pentru Allah ajunge la asociatii lor. Ce rau judeca ei! 137. Tot astfel, asociatii lor le-au impodobit multora dintre politeisti uciderea copiilor lor, pentru a-i nimici si pentru a le tulbura religia. Daca Allah ar fi voit, ei nu ar fi facut aceasta. Lasa-i deci cu ceea ce nascocesc. 138. Ei spun: „Aceste vite si recolte sunt oprite; nu va manca din ele decat cel pe care il voim noi”, dupa pretentia lor. Sunt si vite ale caror spinari sunt oprite si vite asupra carora nu rostesc numele lui Allah, nascocind minciuni impotriva Lui. El ii va rasplati pentru ceea ce au nascocit. 139. Ei spun: „Ceea ce se afla in pantecele acestor vite este numai pentru barbatii nostri si este oprit sotilor noastre.” Dar daca este nascut mort, ei toti au parte de el. El ii va rasplati pentru ceea ce li atribuie. Cu adevarat, El este Intept, Atotstiutor. 140. Au pierdut cei care si-au ucis copiii din nechibzuinta si nestiinta si au oprit ceea ce Allah le-a daruit drept hrana, nascocind minciuni impotriva lui Allah. Ei s-au ratacit si nu au fost calauziti.

Allah arata nechibzuinta si nestiinta adanca a politeistilor care il tagaduiesc pe Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si pomeneste o parte dintre nascocirile lor, pentru a scoate la iveala ratacirea si pentru a-i avertiza pe oameni. Impotrivirea unor asemenea nechibzuiti nu vatama deloc adevarul adus de Trimis, caci ei nu sunt vrednici sa i se opuna.

Ei I-au randuit lui Allah o parte din recoltele si vitele pe care El Insusi le-a creat si le-a daruit robilor Sai ca hrana. Au pus deoparte o parte si pentru pretinsii lor asociati, unind astfel mai multe lucruri oprite si primejdioase. Mai intai, au socotit ca li fac lui Allah un favor prin partea pe care I-o pun deoparte. Apoi au pus o parte asociatilor care nu le-au daruit nimic. In sfarsit, au impartit in chip nedrept: nu s-au ingrijit de partea lui Allah si au lasat-o sa ajunga la asociati, dar s-au ingrijit de partea asociatilor si nu au lasat nimic din ea sa ajunga la Allah.

Cand le venea ceva din recoltele, roadele si vitele pe care Allah le crease pentru ei, il imparteau in doua. O parte spuneau ca este pentru Allah, dupa pretentia lor. Allah nu primeste insa decat ceea ce este facut numai cautand Fata Sa si nu primeste nicio fapta de la un politeist. Cealalta parte o puneau deoparte idolilor lor. Daca ceva din partea lui Allah se amesteca cu partea celorlalti, spuneau ca Allah nu are nevoie de ea si nu o mai puneau inapoi. Daca ceva din partea zeilor lor se amesteca cu partea lui Allah, il intorceau, spunand ca zeii au nevoie de el.

Exista oare o judecata mai rea si mai nedreapta? Ei au dat intaietate dreptului creaturii si l-au pazit mai mult decat pe dreptul lui Allah.

Versetul poate avea si sensul dovedit in relatarea autentica de la Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, potrivit careia Allah Preainaltul spune: „Eu sunt Cel care nu are nevoie deloc de vreun asociat. Cel care savarseste o fapta in care asociaza pe altcineva cu Mine, il las pe el si asocierea lui¹⁰.”

Potrivit acestui sens, ceea ce au pus deoparte pentru a se apropia de idoli este in intregime pentru altcineva decat Allah si nimic din el nu ajunge la Allah. Iar ceea ce I-au pus deoparte lui Allah, dupa pretentia lor, tot nu ajunge la El, fiindca este politeism si intra in partea asociatilor si idolilor. Allah nu are nevoie de aceasta si nu primeste o fapta in care I se asociaza vreuna dintre creaturi.

Din nechibzuinta si ratacirea politeistilor, asociatii lor, adica fruntasii si diavolii, le-au impodobit multora uciderea copiilor. Ei isi ingropau copiii de vii de teama saraciei, iar pe fete si de teama rusinii. Toate acestea veneau din amagirea diavolilor, care voiau sa-i nimiceasca si sa le tulbure religia, facandu-i sa savarseasca lucruri de o uratenie extrema.

Asociatii le-au impodobit acestea pana cand le-au socotit bune si vrednice de dorit. Daca Allah ar fi voit, i-ar fi impiedicat si i-ar fi despartit de aceste fapte, iar copiii lor nu ar fi fost ucisi de parintii lor. Insa intelegiunea Lui a cerut sa-i lase unii cu altii, pentru a-i atrage treptat spre pedeapsa si pentru a le da ragaz. De aceea El spune sa fie lasati cu minciuna si nascocirea lor si sa nu se intristeze nimeni din pricina lor, caci ei nu-L vatama deloc pe Allah.

Un alt fel al nechibzuintei lor privea vitele pe care Allah le facuse ingaduite tuturor, ca hrana si mila de care sa se bucure si sa traga folos. Ei au nascocit inovatii din propriile minti si au facut pentru unele vite si recolte denumiri speciale. Spuneau ca acestea sunt oprite si ca nu poate manca din ele decat cel pe care il voiesc ei sau cel care are insusirea hotarata de ei. Toate acestea se intemeiau numai pe pretentiile, poftele si parerile lor stricate, fara argument si dovada.

Alte vite nu erau oprite in toate privintele, ci doar spinarea lor era oprita: nu le incalcau si nu puneau poveri pe ele. Ei le numeau ham. Iar asupra altor vite nu rosteau numele lui Allah, ci numele idolilor si al celor pe care ii adora in afara Lui. Au atribuit aceste fapte lui Allah, mintind si rostind cuvinte urate. Allah ii va rasplati pentru nascocirea prin care au socotit ingaduit politeismul si au socotit oprite mancarea si foloasele pe care El le ingaduise.

O alta parere nechibzuita a lor era ca ceea ce se afla in pantecele anumitor vite alese de ei este ingaduit numai barbatilor si oprit femeilor. Aceasta se

¹⁰ Relatat de Muslim (2985), de la Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

aplica daca fatul se nastea viu; daca se nastea mort, barbatii si femeile aveau deopotrivă parte de el.

Allah ii va rasplati pentru ceea ce I-au atribuit in chip mincinos, descriind ceea ce El a ingaduit ca fiind oprit si ceea ce a oprit ca fiind ingaduit, impotrivindu-se astfel legii lui Allah si atribuindu-I aceasta Lui. El este Intept: le da ragaz si ii lasa sa mearga in ratacirea lor. El este Atotstiutor: nimic din faptele, cuvintele si nascocirile lor nu-I este ascuns, desi le daruieste sanatate si hrana.

Apoi Allah le descrie paguba si nechibzuinta. Ei si-au pierdut religia, copiii si mintile. Dupa ce avusesera o judecata buna, au ajuns sa fie descrisi prin nechibzuinta care duce la pierzanie si ratacire.

Au oprit ceea ce Allah le daruise ca mila si hrana. Au tagaduit binecuvantarea Domnului lor si nici macar nu s-au oprit aici, ci au declarat-o oprita, desi ea era cu desavarsire ingaduita. Toate acestea sunt nascociri impotriva lui Allah si minciuna oricarui necredincios incapatanat. Ei au mers departe in ratacire si nu au fost calauziti in nicio treaba a lor.

Versetul 141

* وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا
أُكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَاتُوا
حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

141. El este Cel care a facut sa creasca gradini cu spalieri si fara spalieri, curmali, semanaturi cu roade felurite, maslini si rodii, asemanatoare si neasemanatoare. Mancati din roadele lor atunci cand rodesc si dati dreptul cuvenit in ziua secerisului, insa nu risipiti. Cu adevarat, El nu-i iubeste pe risipitori.

Dupa ce a pomenit purtarea politeistilor cu multe dintre recoltele si vitele pe care Allah le ingaduise, El aminteste binecuvantarea Sa asupra lor si indatorirea lor fata de recolte si vite.

Allah este Cel care a facut gradinile in care se afla felurite soiuri de copaci si plante. Unele au spalieri pe care se intind, ridicandu-se de la pamant, iar altele nu au spalieri, ci cresc pe tulpini sau se intind pe pamant. Aceasta arata multele lor foloase si faptul ca Allah i-a invatat pe robi cum sa le inalte si cum sa le ingrijeasca.

El a facut curmalii si semanaturile cu felurite roade. Toate cresc pe acelasi pamant si beau din aceeasi apa, dar Allah le face pe unele mai bune la gust decat pe altele. Curmalii si semanaturile sunt pomenite indeosebi pentru multele lor foloase si fiindca sunt hrana de baza a celor mai multi oameni.

El a facut maslinii si rodiile, asemanatoare prin infatisarea pomilor, dar deosebite in roade si gust. Allah a creat aceste gradini si roadele lor pentru folosul robilor. De aceea le porunceste sa manance din roadele curmalilor si semanaturilor atunci cand rodesc si sa dea dreptul cuvenit in ziua secerisului. Acesta este zakat-ul, in cotele hotarate de Lege.

Allah a poruncit ca dreptul lor sa fie dat in ziua secerisului, deoarece secerisul este pentru recolte asemenea implinirii anului pentru celelalte averi. Atunci sufletele saracilor tanjesc spre ele, iar agricultorilor le este mai usor sa dea. In acel timp se arata limpede cel care da si se deosebeste de cel care nu da.

Interdictia risipei cuprinde intrecerea masurii la mancare, adica depasirea masurii si a cantitatii obisnuite. Stapanul recoltei nu trebuie sa manance intr-atat incat sa micsoreze partea datorata ca zakat. Ea cuprinde si risipa la daruirea dreptului recoltei: sa dea mai mult decat ii revine ori sa se vatame pe sine, familia sa sau creditorii sai. Toate acestea intra in risipa pe care Allah a oprit-o, nu o iubeste, ci o uraste si o dispretuieste.

Versetul dovedeste obligativitatea zakat-ului din roade si faptul ca nu se asteapta implinirea unui an, ci devine obligatoriu la strangerea recoltei si la culegerea curmalelor. Zakat-ul nu se repeta pentru aceasta avere, chiar daca ramane ani multi, atata vreme cat nu este destinata comertului, caci Allah a poruncit sa fie scos numai la seceris.

Daca recolta este lovita de o nenorocire inainte de seceris, fara neglijenta stapanului, el nu raspunde pentru ea. Este ingaduit sa se manance din curmale si semanaturi inainte de scoaterea zakat-ului, iar ceea ce s-a mancat nu se socoteste la zakat; zakat-ul se socoteste pentru averea ramasa dupa aceea¹¹.

¹¹ Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, trimitea un estimator care evalua roadele oamenilor si ii porunca sa lase o treime sau un sfert pentru stapanii recoltei, tinand seama de ceea ce mancau ei si altii. In hadithul lui Sahl ibn Abi Hathmah, Allah sa fie multumit de el, Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a spus: „Cand estimati, luati si lasati o treime; iar daca nu lasati o treime, atunci lasati un sfert.” Relatat de Ahmad (3/448), Abu Dawud (1605) si at-Tirmidhi (643). At-Tirmidhi precizeaza ca majoritatea invatatorilor aplica hadithul lui Sahl ibn Abi Hathmah cu privire la estimarea recoltei.

Versetele 142 la 144

ج
وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوتَ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾ ثَمْنِيَّةٌ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ
اثْنَيْنِ قُلْ ءَالِدَاكَرْنِ حَرَمٌ أَمْ الْأَنْثَيْنِ أَمْ أَسْتَمَلْتُ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ نَبْعُونِي
بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾ وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالِدَاكَرْنِ حَرَمٌ أَمْ الْأَنْثَيْنِ أَمْ أَسْتَمَلْتُ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ
إِذْ وَصَّيْتُكُمْ اللَّهُ بِهِذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَقَرَّتْ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ
عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾

142. Dintre vite, El a facut animale de povara si altele marunte. Mancati din ceea ce v-a daruit Allah drept hrana si nu urmati pasii lui Shaytan. Cu adevarat, el va este dusman vadit. 143. Opt in perechi: dintre oi, doua, si dintre capre, doua. Spune: „I-a oprit El pe cei doi masculi ori pe cele doua femele, ori ceea ce se afla in pantecele celor doua femele? Vestiti-mi cu stiinta, daca sunteti sinceri.” 144. Iar dintre camile, doua, si dintre vite, doua. Spune: „I-a oprit El pe cei doi masculi ori pe cele doua femele, ori ceea ce se afla in pantecele celor doua femele? Ati fost voi martori cand Allah v-a poruncit aceasta?” Cine este mai nedrept decat cel care nascoaste minciuni impotriva lui Allah, ca sa-i rataceasca pe oameni fara stiinta? Cu adevarat, Allah nu calauzeste neamul nedrept.

Dintre vite, Allah a creat unele care poarta poveri si altele marunte, adica pe unele le folositi la purtarea poverilor si la calarie, iar altele, precum puii de camila si cele asemenea, nu sunt potrivite pentru aceasta din cauza staturii lor mici. Din punctul de vedere al purtarii si calariei, vitele se impart in aceste doua categorii. In privinta mancarii si a celorlalte foloase, toate pot fi folosite. De aceea Allah porunceste sa se manance din ceea ce El a daruit si opreste urmarea pasilor si faptelor lui Shaytan, printre care se afla oprirea unora dintre vitele daruite de Allah. Shaytan este dusman vadit si nu porunceste decat ceea ce vatama si duce la nenorocirea vesnica.

Allah i-a binecuvantat pe robii Sai cu aceste vite, le-a facut pe toate ingaduite si bune si le-a lamurit: opt in patru perechi, un mascul si o femela dintre oi si un mascul si o femela dintre capre. Acestea sunt patru si toate sunt cuprinse in ceea ce Allah a ingaduit, fara deosebire.

Celor care mergeau la extreme, oprind unele dintre ele si ingaduind altele, ori oprindu-le femeilor si nu barbatilor, li se cere sa arate deosebirea: oare Allah i-a oprit pe cei doi masculi dintre oi si capre? Ei nu sustineau aceasta. Oare pe cele doua femele? Nici aceasta nu o sustineau. Mai ramanea cazul in care pantecele cuprinde un mascul si o femela sau continutul lui este necunoscut: oare au oprit ei ceea ce se afla in pantecele celor doua femele, fara deosebire intre mascul si femela? Nici aceasta nu o sustineau.

Aceste trei variante cuprind toate posibilitatile, iar ei nu puteau sustine niciuna. De aceea li se spune: vestiti cu stiinta, daca sunt sinceri. Este stiut ca ei nu puteau rosti nimic acceptabil pentru mintea sanatoasa in afara uneia dintre aceste variante, dar nu spuneau niciuna. In schimb, hotarau de la ei insisi ca unele vite sunt oprite femeilor si nu barbatilor, ori sunt oprite intr-un anumit timp. Asemenea pareri izvorau din nestiinta adanca, din minti stricate si idei corupte. Allah nu pogorase nicio autoritate pentru ele, iar ei nu aveau argument si dovada.

Apoi Allah spune acelasi lucru despre camile si vite. Dupa ce a aratat falsitatea si stricaciunea cuvintelor lor, le-a spus ceva de ale carui implicatii nu puteau scapa decat prin urmarea Legii lui Allah: „Ati fost voi martori cand Allah v-a poruncit aceasta?” Le ramasese o singura pretentie, pentru care nu aveau nicio cale de dovedire: sa spuna ca Allah le-a poruncit si le-a revelat aceasta, asa cum le-a revelat trimisilor Sai, si ca le-ar fi revelat ceva contrar fata de ceea ce au sustinut trimisii si fata de Cartile pogorate.

Aceasta este o nascocire a carei falsitate este cunoscuta de oricine. De aceea Allah spune ca nimeni nu este mai nedrept decat cel care nascoceste minciuni impotriva lui Allah pentru a-i rataci pe oameni fara stiinta. Pe langa minciuna si nascocirea lui impotriva lui Allah, scopul sau este sa-i rataceasca pe robii lui Allah de la calea Lui, fara vreo dovada limpede, fara ratiune si fara text revelat. Allah nu calauzeste neamul nedrept, care nu urmareste decat nedreptatea, tirania si nascocirea impotriva Lui.

Versetele 145 la 146

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ
 دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنزِيرٍ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ
 اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا
 حَرَمًا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَمًا عَلَيْهِمْ شُحُومُهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ
 ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا
 لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

145. Spune: „In ceea ce mi s-a revelat nu gasesc nimic oprit celui care mananca, in afara de mortaciune, sange varsat ori carne de porc, caci aceasta este necuratie, sau ceva nelegiuit asupra caruia a fost rostit alt nume decat al lui Allah.” Iar cel silit de nevoie, fara sa pofteasca si fara sa intreaca masura, sa stie ca Domnul tau este Atoateiertator, Indurator. 146. Iudeilor le-am oprit orice animal cu copita nedespartita, iar din vite si oi le-am oprit grasimile, in afara de ceea ce poarta spinarea lor, maruntaiele sau ceea ce este amestecat cu oasele. Astfel i-am rasplatit pentru razvratirea lor. Cu adevarat, Noi spunem adevarul.

Dupa ce i-a muștrat pe politeisti pentru oprirea unor lucruri ingaduite si pentru atribuirea acestei opriri lui Allah si dupa ce le-a aratat falsitatea cuvintelor, Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa le lamureasca oamenilor ceea ce El le-a oprit. Astfel se cunoaste ca tot ceea ce ramane este ingaduit, iar cel care pretinde ca Allah a oprit altceva minte si nascoceste, caci interdictia nu vine decat de la Allah, prin Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa.

Allah ii spune Trimisului Sau sa declare ca nu gaseste in ceea ce i s-a revelat nimic oprit celui care mananca, fie ca interdictia priveste sau nu alte feluri de folosire, in afara de mortaciune. Aceasta este vietatea care a murit fara sa fie sacrificata potrivit Legii si nu este ingaduita.

„Sange varsat” inseamna sangele care curge din animal la sacrificare. Daca ar ramane in trup, ar fi vatamator; cand este scos, vatamarea carni inceteaza. Din expresie se intelege ca sangele ramas dupa sacrificare in carne si vene este ingaduit si curat.

Carnea de porc este necuratie. Aceste trei lucruri sunt murdare, necurate si vatamatoare. Allah le-a oprit din blandete fata de robi si pentru a-i tine departe de murdarii.

„Ceva nelegiuit asupra caruia a fost rostit alt nume decat al lui Allah” inseamna ceea ce este sacrificat idolilor si zeitatilor adorate de politeisti. Aceasta face parte din nelegiuirea care inseamna iesirea din ascultarea lui Allah.

Desi acestea sunt oprite, cel constrans de nevoie sa manance din ele, neavand altceva si temandu-se pentru viata sa, nu pacatuieste daca nu le doreste in afara necesitatii si nu depaseste cantitatea de care are nevoie. Domnul tau este Atoateiertator, Indurator: Allah il iarta pe cel aflat in aceasta stare.

Invatatii, Allah sa aiba mila de ei, au avut pareri diferite despre limitarea din acest verset, desi exista si alte lucruri oprite care nu sunt mentionate, precum animalele de prada cu colti si pasarile rapitoare cu gheare. Unii au spus ca versetul a fost pogorat inaintea opririi altor lucruri, iar intre aceasta limitare si opririle venite mai tarziu nu este contradictie, fiindca in acel timp nu fusese revelat nimic care sa le opreasca.

Altii au spus ca versetul cuprinde toate lucrurile oprite: unele sunt numite limpede, iar altele se inteleg din sens si din cauza generala. Cauza data pentru oprirea mortaciunii, sangelui si carnii de porc, sau cel putin pentru ultima, este ca aceasta este necuratie. Descrierea este generala si se aplica tuturor lucrurilor oprite: ele sunt necurate, murdare si respingatoare, iar Allah le-a oprit robilor Sai pentru a-i ocroti, a-i cinsti si a-i tine departe de atingerea necuratiilor.

Amanuntele lucrurilor necurate si oprite se gasesc in Sunnah, care explica Coranul si ii lamureste scopul. Daca Allah nu a oprit dintre alimente decat ceea ce este mentionat, iar oprirea nu are alta sursa decat Legea Lui, atunci politeistii care au oprit ceea ce Allah le daruise au nascocit minciuni impotriva Lui si I-au atribuit ceea ce nu a spus.

Versetul mai ingaduie o interpretare care ar fi foarte puternica daca Allah nu ar fi pomenit in el porcul: contextul respinge afirmatiile anterioare ale politeistilor, care interziceau ceea ce Allah ingaduise si vorbeau dupa cum le dictau poftele. Discutia privea in mod deosebit vitele, adica animalele de turma. Dintre acestea nu este oprit decat ceea ce s-a mentionat in verset: mortaciunea si animalul sacrificat pentru altcineva decat Allah; toate celelalte sunt ingaduite.

Poate ca porcul este pomenit aici deoarece unii nestiutori l-ar putea include intre vite, socotindu-l asemanator oilor, asa cum fac nestiutorii dintre crestini si cei asemenea lor: cresc porcii ca pe vite si ii socotesc ingaduiti, fara sa-i deosebeasca de vite. Aceasta enumerare a lucrurilor oprite fereste Ummah de asemenea necuratii.

Cat despre ceea ce le-a fost oprit oamenilor Cartii, unele erau lucruri bune si ingaduite, dar le-au fost oprite drept pedeapsa. Iudeilor Allah le-a oprit orice animal cu copita nedespartita, precum camilele si cele asemenea. Le-a oprit si anumite parti din vite si oi, anume grasimea lor.

Nu le-a fost oprita orice grasime, ci grasimea cozii si cea care inveleste stomacul. De aceea sunt exceptate grasimea de pe spinare, cea amestecata cu maruntaiele si cea lipita de oase.

Prin aceste opriri randuite iudeilor, Allah i-a rasplatit pentru razvratirea lor, pentru nedreptatea si incalcarea drepturilor lui Allah si ale robilor Sai. Le-a oprit aceste lucruri drept pedeapsa. Noi spunem adevarul in toate cuvintele, faptele si judecatile Noastre. Cine este mai adevarat in cuvant decat Allah si cine judeca mai bine decat Allah pentru oamenii care au certitudine?

Versetul 147

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَسِعَةٍ وَلَا يُرْدُ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ
الْجَارِمِينَ ﴿١٤٧﴾

147. Daca te socotesc mincinos, spune: „Domnul vostru are o mila cuprinzatoare, insa pedeapsa Lui nu va fi abatuta de la neamul nelegiuit.”

Daca acesti politeisti te socotesc mincinos, continua sa-i chemi prin fagaduirea rasplatii si prin avertizarea asupra pedepsei. Spune-le ca Domnul lor are o mila cuprinzatoare, care cuprinde toate creaturile. Sa se grabeasca spre mila Sa urmand caile prin care aceasta se dobandeste, dintre care cea mai importanta si temelia tuturor este credinta in Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si in ceea ce el a adus.

Pedeapsa Lui nu este abatuta de la nelegiuiti, adica de la cei ale caror nelegiuiiri si pacate sunt multe. Sa se fereasca de pacatele care aduc pedeapsa lui Allah, iar cel mai mare dintre ele este tagaduirea lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa.

Versetele 148 la 149

يَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا ءِآيَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ
فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ
الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهْدَلَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾

148. Cei care li fac asociati vor spune: „Daca Allah ar fi voit, nici noi, nici parintii nostri nu I-am fi facut asociati si nu am fi oprit nimic.” Tot astfel au tagaduit cei de dinaintea lor, pana cand au gustat pedeapsa Noastra. Spune: „Aveti voi vreo stiinta pe care sa ne-o scoateti la iveala? Voi nu urmati decat banuiala si nu faceti decat sa mintiti.” **149.** Spune: „A lui Allah este dovada deplina. Daca ar fi voit, v-ar fi calauzit pe toti.”

Allah vesteste ca politeistii vor aduce ca argument pentru politeismul lor si pentru oprirea celor pe care Allah le-a ingaduit vointa si hotararea divina. Ei vor face din vointa lui Allah, care cuprinde toate lucrurile, bune si rele, o dovada prin care sa indeparteze mustrarea de la ei.

Ei au spus intr-adevar ceea ce Allah a vestit ca vor spune. In alt loc, Allah spune: „Cei care li fac asociati au spus: Daca Allah ar fi voit, nu am fi adorat nimic in afara Lui.” Allah arata ca neamurile necredincioase dinainte au folosit mereu acest argument pentru a respinge chemarea trimisilor si l-au luat drept scuza. Aceasta nu le-a folosit deloc si au staruit pana cand Allah i-a nimicit si i-a facut sa guste pedeapsa.

Daca ar fi fost un argument adevarat, pedeapsa ar fi fost indepartata de la ei, caci Allah nu-i pedepseste decat pe cei vrednici de pedeapsa. Se cunoaste astfel ca este un argument fals si stricat, o indoiala lipsita de adevar, din mai multe motive.

Primul este ca Allah a spus ca, daca ar fi fost adevarat, pedeapsa nu i-ar fi atins.

Al doilea este ca argumentul trebuie sa se intemeieze pe stiinta si dovada. Daca se sprijina numai pe banuiala si presupunere, care nu tin loc de adevar, este fals. De aceea Allah intreaba daca au vreo stiinta pe care sa o scoata la iveala. Daca ar fi avut stiinta, mai ales fiind dusmani invederati ai Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, ar fi adus-o. Faptul ca nu au adus nimic arata ca nu au stiinta. Ei urmeaza numai banuiala si mint. Cel care

isi cladeste argumentul pe banuiala urmeaza falsitatea si pierde; cu atat mai mult atunci cand il cladeste pe nedreptate, incapatanare, rau si stricaciune.

Al treilea este ca a lui Allah este dovada deplina, care nu lasa nimanui nicio scuza. In privinta ei sunt de acord profetii si trimisii, Cartile divine, relatarile profetice, mintile sanatoase, firea dreapta si moravurile corecte. Se cunoaste astfel ca tot ceea ce se impotriveste acestei dovezi hotaratoare este fals, caci opusul adevarului nu poate fi decat falsitate.

Al patrulea este ca Allah i-a dat fiecarei creaturi putere si vointa prin care poate indeplini ceea ce i s-a cerut. Allah nu obliga pe nimeni la ceva ce nu poate face si nu opreste pe nimeni de la ceva pe care nu-l poate parasi. Prin urmare, invocarea hotararii si predestinarii nu este decat nedreptate curata si incapatanare.

Al cincilea este ca Allah nu-i constrange pe robi la faptele lor, ci a facut actiunile lor urmasi ale alegerii lor. Daca voiesc, le savarsesc, iar daca voiesc, le parasesc. Acesta este un lucru vazut si cunoscut, pe care nu-l tagaduieste decat cel care neaga dovezile simturilor. Fiecare om deosebeste intre miscarea aleasa si miscarea fortata, desi toate intra sub vointa lui Allah si sunt cuprinse in ea.

Al saselea este ca cei care invoca hotararea si predestinarea pentru pacatele lor se contrazic. Ei nu pot aplica argumentul in toate imprejurarile. Daca cineva ii vatama, ii loveste, le ia averea sau face ceva asemanator si apoi invoca hotararea si predestinarea lui Allah, ei nu primesc scuza, ci se manie foarte tare. Cat de uimitor este ca folosesc aceasta scuza pentru neascultarea fata de Allah si pentru faptele care aduc mania Sa, dar nu primesc aceeasi scuza de la cel care face ceva ce ii manie pe ei!

Al saptelea este ca invocarea hotararii si predestinarii nu este sincera. Ei stiu ca nu este un argument. Scopul lor este doar sa respinga adevarul. Socotesc adevarul ca pe un atac care trebuie indepartat si il resping prin orice cuvant le vine in minte, chiar daca ei insisi cred ca este gresit.

Versetul 150

قُلْ هَلْ شَهِدَاءُ كُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا ^ط فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ
بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾

150. Spune: „Aduceti-va martorii care marturisesc ca Allah a oprit acestea.”
Daca ei marturisesc, tu sa nu marturisesti impreuna cu ei. Nu urma poftele

celor care tagaduiesc semnele Noastre, ale celor care nu cred in Viata de Apoi si Ii fac Domnului lor egali.

Adica spune-le celor care opresc ceea ce Allah a facut ingaduit si Ii atribuie Lui aceasta hotarare: „Aduceti-va martorii care marturisesc ca Allah a oprit intr-adevar acestea.” Cand li se spune aceasta, ei au numai doua posibilitati. Fie nu aduc pe nimeni care sa marturiseasca, iar atunci se vadeste ca pretentia lor este mincinoasa si nu se sprijina pe nicio marturie si nicio dovada; fie aduc pe cineva care marturiseste in favoarea lor, insa numai un pacatos nascocitor ar putea da o asemenea marturie, iar marturia lui nu este primita. Aceasta nu este o chestiune pentru care s-ar putea gasi oameni drepti care sa marturiseasca.

De aceea Allah ii interzice Profetului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si urmasilor lui sa dea o asemenea marturie: „Daca ei marturisesc, tu sa nu marturisesti impreuna cu ei. Nu urma poftele celor care tagaduiesc semnele Noastre, ale celor care nu cred in Viata de Apoi si Ii fac Domnului lor egali”, adica ii socotesc pe altii, precum idolii, egali cu El.

Pentru ca ei nu cred in Ziua de Apoi si nu afirma unicitatea lui Allah, poftele lor corespund credintelor lor, inclinand spre asocierea de parteneri lui Allah si spre respingerea adevarului. De aceea era cu atat mai potrivit ca Allah sa-i interzica celei mai alese dintre creaturile Sale sa urmeze asemenea poftes sau sa marturiseasca alaturi de cei stapaniti de ele. Se vede astfel ca interzicerea de catre ei a ceea ce Allah a ingaduit izvoraste din acele poftes ratacite.

Versetele 151 la 153

* قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيْهِ إِلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَقَ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَأَيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا جِ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانِ بِالْقِسْطِ لَا نَكْفِي نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا

ط
فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ج

151. Spune: „Veniti sa va citesc ceea ce Domnul vostru v-a oprit: sa nu-I asociati nimic; sa va purtati frumos cu parintii; sa nu va ucideti copiii din pricina saraciei - Noi va daruim hrana voua si lor; sa nu va apropiati de faptele rusinoase, nici de cele vazute, nici de cele ascunse; si sa nu ucideti sufletul pe care Allah l-a facut sacru, decat pe drept.” Acestea vi le porunceste El, pentru ca voi sa pricepeti. **152.** Sa nu va apropiati de averea orfanului decat in felul cel mai bun, pana cand ajunge la maturitate. Dati masura si greutatea deplina, cu dreptate. Noi nu impovaram niciun suflet peste puterea sa. Cand vorbiti, fiti drepti, chiar daca este vorba despre o ruda apropiata, si impliniti legamantul lui Allah. Acestea vi le porunceste El, pentru ca voi sa luati aminte. **153.** Cu adevarat, aceasta este calea Mea dreapta; urmati-o si nu urmati alte cai, caci ele va vor desparti de calea Sa. Acestea vi le porunceste El, pentru ca voi sa va paziti.

Allah ii spune Profetului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: spune-le acestor oameni care au oprit ceea ce Allah a facut ingaduit: „Veniti sa va citesc ceea ce Domnul vostru v-a oprit”, adica interdictiile valabile pentru toti, care cuprind toate mancarurile, bauturile, cuvintele si faptele oprite.

„Sa nu-I asociati nimic”, nici putin, nici mult. Adevarata natura a asocierii este ca o creatura sa fie adorata asa cum trebuie adorat Allah, sa fie venerata asa cum trebuie venerat Allah sau sa i se atribuije ceva ce Ii apartine numai lui Allah in stapanirea Sa ori in dreptul Sau de a fi adorat. Daca omul se fereste de asociere sub orice forma, el devine un monoteist care afirma unicitatea lui Allah si Ii este sincer in toate treburile sale. Dreptul lui Allah asupra robilor Sai este ca ei sa-L adore numai pe El si sa nu-I asocieze nimic.

Apoi El pomeneste cel mai important drept dupa dreptul Sau: „sa va purtati frumos cu parintii”, prin cuvinte respectuoase si bune si prin fapte bune. Purtarea frumoasa cuprinde orice cuvint sau fapta care le aduce parintilor folos si bucurie. Cand omul se poarta astfel cu parintii sai, nu mai exista neascultare fata de ei.

„Sa nu va ucideti copiii”, baieti sau fete, „din pricina saraciei”, adica din pricina saraciei si a greutatii de a le asigura hrana, asa cum se intampla in vremea ignorantei, cand predominau impietirea inimii si nedreptatea. Daca uciderea propriilor copii in aceasta situatie este oprita, atunci uciderea lor fara vreun motiv sau uciderea copiilor altora este oprita cu atat mai categoric.

„Noi va daruim hrana voua si lor”, adica Noi am garantat hrana tuturor. Nu voi sunteti cei care le daruiti hrana copiilor vostri si nici macar voua insiva; asadar nu trebuie sa va simtiti impovarati de grija hranei lor.

„Sa nu va apropiati de faptele rusinoase” se refera la pacatele mari, socotite josnice si respingatoare, „nici de cele vazute, nici de cele ascunse”, adica nici de cele savarsite pe fata, nici de cele savarsite in ascuns, sau de cele ce tin de faptele exterioare si de cele ce tin de inima si de launtrul omului. Interdictia de a va apropia de faptele rusinoase este mai cuprinzatoare decat simpla interdictie de a le savarsi, caci include si oprirea de la tot ceea ce le preceda si de la mijloacele care duc la ele.

„Sa nu ucideti sufletul pe care Allah l-a facut sacru” cuprinde orice musulman, barbat sau femeie, tanar sau batran, drept sau pacatos, precum si nemusulmanul ocrotit printr-un legamant cu musulmanii. „Decat pe drept”, precum in cazul celui care savarseste adulter dupa ce a fost casatorit, al ucigasului sau al celui care isi paraseste religia si se desparte de comunitatea musulmanilor.

„Acestea vi le porunceste El”, adica va indeamna la cele pomenite, „pentru ca voi sa pricepeti” poruncile Sale, apoi sa le retineti, sa vegheati la respectarea lor si sa le impliniti. Versetul arata ca implinirea poruncilor lui Allah de catre om va fi pe masura priceperii sale.

„Sa nu va apropiati de averea orfanului”, consumand-o pe nedrept, schimbando-o cu averea voastra intr-un chip nedrept sau luand-o fara drept, „pana cand ajunge la maturitate”, adica pana cand devine matur si stie sa-si chiverniseasca averea. Cand ajunge la maturitate, averea ii poate fi predata, iar el poate dispune de ea dupa cum socoteste.

„Decat in felul cel mai bun”, adica numai intr-un fel potrivit pentru buna administrare a averii sale, astfel incat el sa traga folos din ea. Aceasta arata ca nu este ingaduit sa atingeti averea orfanului ori sa dispuneti de ea intr-un mod vatamator pentru el si nici intr-un mod care, chiar daca nu-l vatama, nu este in folosul lui.

Rezulta de aici ca orfanului nu-i este ingaduit sa dispuna de averea sa inainte de maturitate, iar ocrotitorului ii este ingaduit sa dispuna de ea numai in felul cel mai bun. Aceasta randuiala inceteaza atunci cand orfanul ajunge la maturitate.

„Dati masura si greutatea deplina, cu dreptate”, adica pe temeiul echitatii si al cinstei. Daca va straduiti in aceasta, „Noi nu impovaram niciun suflet peste puterea sa”. Daca cineva se straduieste sa fie cinstit la masuri si greutati, apoi greseste fara sa-si dea seama si fara neglijenta, Allah este Atoateiertator si Indurator.

Invatatii in principiile jurisprudentei au adus acest verset si altele asemenea drept dovada ca Allah nu impovareaza pe nimeni peste puterea sa. Daca omul se teme de Allah in privinta poruncilor Sale si face tot ceea ce poate, nu este invinuit pentru ceea ce depaseste puterea lui.

„Cand vorbiti”, fie cand judecati intre oameni si le solutionati disputele, fie cand va pronuntati asupra parerilor ori starilor lor, „fiti drepti”. Spuneti adevarul atat despre cel pe care il iubiti, cat si despre cel pe care il detestati; fiti echitabili si nu ascundeti ceea ce trebuie lamurit. Partinirea impotriva cuiva din pricina urii fata de el sau fata de unele pareri ale sale este o nedreptate oprita.

Cand un invatat cerceteaza parerile inovatorilor, trebuie sa recunoasca ceea ce este corect, sa arate adevarul si falsitatea din cuvintele lor si sa tina seama de apropierea ori departarea lor fata de adevar. Juristii au spus, de asemenea, ca judecatorul trebuie sa fie drept si echitabil fata de cei doi impricinati in felul in care le vorbeste si ii priveste.

„Impliniti legamantul lui Allah.” Acesta cuprinde legamantul pe care El l-a luat de la robii Sai, potrivit caruia ei trebuie sa-I implineasca drepturile, precum si legamintele incheiate intre oameni. Toate legamintele trebuie implinite, iar incalcarea lor sau implinirea lor necorespunzatoare este oprita.

„Acestea”, adica randuielile pomenite, „vi le porunceste El, pentru ca voi sa luati aminte” la ceea ce v-a lamurit si sa-I impliniti porunca in chip desavarsit, cunoscand intelegiunea si randuielile cuprinse in ea.

Dupa ce a lamurit multe dintre marile randuieli si legile importante, Allah se refera la ele si la ceea ce este mai cuprinzator decat ele: „Cu adevarat, aceasta este calea Mea dreapta.” Aceste randuieli si altele asemenea, pe care Allah le-a lamurit in Cartea Sa si le-a facut clare robilor Sai, sunt calea lui Allah care duce la El si la Paradis; este o cale cumpanita, usoara si scurta.

„Urmati-o” pentru a dobandi izbanda si fericirea si pentru a va implini sperantele. „Nu urmati alte cai”, adica drumurile potrivnice acestei cai, „caci ele va vor desparti de calea Sa”, ratacindu-va spre dreapta si spre stanga. Daca va departati de calea dreapta, nu mai raman decat drumurile care duc la Iad.

„Acestea vi le porunceste El, pentru ca voi sa va paziti.” Daca impliniti ceea ce Allah v-a lamurit, invatand si lucrind dupa aceasta, veti fi dintre robii Sai evlaviosi si izbanditori. Calea este pomenita la singular si atribuita Lui, fiindca exista o singura cale care duce la Allah, iar El ii ajuta pe cei care o urmeaza sa ramana statornici pe ea.

Versetele 154 la 157

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
 وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ
 فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَيَّ
 طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا
 أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيْنَهُمْ رُبُّكُمْ وَهُدًى
 وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
 يَصْدِفُونَ عَنْ ءَايَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

154. Apoi i-am dat lui Musa Cartea, ca implinire a binefacerii pentru cel care face bine, ca lamurire amanuntita a tuturor lucrurilor, drept calauzire si mila, pentru ca ei sa creada in intalnirea cu Domnul lor. **155.** Iar aceasta este o Carte binecuvantata, pe care Noi am pogorat-o. Urmati-o si temeti-va de Allah, pentru ca voi sa aveti parte de mila. **156.** Ca sa nu spuneti: „Cartea a fost pogorata numai asupra a doua comunitati dinaintea noastra, iar noi nu stiam nimic despre invatatura lor.” **157.** Sau ca sa nu spuneti: „Daca ar fi fost pogorata Cartea asupra noastra, am fi fost mai bine calauziti decat ei.” Acum v-a venit o dovada limpede de la Domnul vostru, o calauzire si o mila. Cine este mai nedrept decat cel care tagaduieste semnele lui Allah si se abate de la ele? Ii vom rasplati pe cei care se abat de la semnele Noastre cu cel mai rau chin, pentru abaterea lor.

Cuvantul „apoi” nu indica aici ordinea in timp, caci Musa, pacea fie asupra lui, a trait inainte ca Trimisul Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa recite aceasta Carte. El indica numai ordinea relatarii.

Allah ne vesteste ca i-a dat lui Musa Cartea, adica Tora, „ca implinire” a harului si binefacerii Sale „pentru cel care face bine” din comunitatea lui Musa. Allah le-a daruit facatorilor de bine dintre ei binecuvantari fara numar, iar cea mai desavarsita a fost Tora pogorata asupra lor. Astfel binefacerea lui Allah asupra lor s-a implinit si le-a devenit obligatoriu sa-I multumeasca.

Ea era „o lamurire amanuntita a tuturor lucrurilor” pe care aveau nevoie sa le inteleaga: cele ingaduiste si cele oprite, poruncile si interdictiile, credintele si altele. Era „o calauzire”, indreptandu-i spre bine si aratandu-le raul in

chestiunile fundamentale si in cele secundare, si „o mila”, prin care puteau dobandi fericirea, mila si mult bine.

Prin pogorarea Cartii si a dovezilor limpezi, „ei sa creada in intalnirea cu Domnul lor”, caci ea cuprindea dovezi hotaratoare despre Inviere si rasplatirea faptelor, care le cereau sa creada in intalnirea cu Domnul lor si sa se pregateasca pentru ea.

„Iar aceasta”, adica Nobilul Coran si indemnul intept, „este o Carte binecuvantata, pe care Noi am pogorat-o”. Ea cuprinde mult bine si stiinta imbelsugata; din ea se iau celelalte ramuri ale cunoasterii si din ea izvorasc toate binecuvantarile. Nu exista bine la care Coranul sa nu cheme si la care sa nu indemne, pomenind intelepciuni si foloase care trezesc dorinta de a-l savarsi. Nu exista nici rau pe care sa nu-l opreasca si impotriva caruia sa nu avertizeze, pomenind ceea ce il face respingator si urmarile lui rele.

„Urmati-o”, impliniti poruncile ei, feriti-va de ceea ce ea opreste si intemeiati-va intelegerea religiei, in chestiunile fundamentale si secundare, pe ea. „Temeti-va de Allah”, ca sa nu va impotriviti poruncii Sale, „pentru ca”, daca urmati Coranul, „voi sa aveti parte de mila”. Cel mai insemnat mijloc prin care se dobandeste mila lui Allah este urmarea acestei Carti, invatarea ei si lucrarea potrivit ei.

„Ca sa nu spuneti: Cartea a fost pogorata numai asupra a doua comunitati dinaintea noastra, iar noi nu stiam nimic despre invatatura lor.” Noi v-am pogorat aceasta Carte binecuvantata pentru ca sa nu aveti nicio scuza si sa nu spuneti ca o Carte a fost pogorata numai celor doua comunitati de dinainte, iudeilor si crestinilor, iar voi nu ati primit nicio Carte si nu cunoasteti nimic din Cartile pogorate celor doua comunitati. De aceea v-am pogorat o Carte mai cuprinzatoare si mai limpede decat orice alta Carte venita din cer.

„Sau ca sa nu spuneti: Daca ar fi fost pogorata Cartea asupra noastra, am fi fost mai bine calauziti decat ei.” Ati fi putut invoca fie ca nu v-a ajuns deloc calauzirea, fie ca indrumarea aflata la voi era incompleta si nedesavarsita. Prin aceasta Carte ati primit insa atat temeiul calauzirii, cat si desavarsirea ei.

De aceea Allah spune: „Acum v-a venit o dovada limpede de la Domnul vostru”, care cuprinde tot ceea ce arata si lamureste adevarul in chip deplin, „o calauzire” departe de ratacire „si o mila”, adica o binecuvantare pentru treburile voastre religioase si lumesti. Aceasta cere sa va supuneti randuielilor ei si sa credeti relatarile ei.

Cel care nu ia seama la ea si o respinge este cel mai nedrept. „Cine este mai nedrept decat cel care tagaduieste semnele lui Allah si se abate de la ele?”, adica le ocoleste si se intoarce de la ele. „Ii vom rasplati pe cei care se abat de la semnele Noastre cu cel mai rau chin”, chinul dureros si greu, „pentru

abaterea lor”, fiindca ei insisi s-au abatut si i-au abatut si pe altii. Aceasta va fi rasplata faptelor lor rele, iar Domnul tau nu este nedrept cu robii.

Versetul arata ca stiinta Coranului este cea mai nobila, mai binecuvantata si mai cuprinzatoare stiinta. Prin ea se dobandeste calauzirea spre calea dreapta, calauzirea desavarsita care nu are nevoie de presupunerile teologilor speculativi si nici de ideile filosofilor ori de vreo alta ramura a stiintelor celor dintai si celor de pe urma.

Este bine cunoscut ca Scriptura de mai inainte nu a fost pogorata decat celor doua comunitati, iudeilor si crestinilor. Ei sunt oamenii Cartii atunci cand denumirea este folosita fara alta precizare; nicio alta comunitate nu intra aici, nici magii si nici altii.

Acest pasaj arata starea oamenilor din vremea ignorantei inainte de pogorarea Coranului: se aflau intr-o nestiinta deplina, nu aveau cunostinta despre ceea ce se afla la oamenii Cartii, care aveau o parte de stiinta, si nu cunosteau invatatura lor.

Versetul 158

يَهْلُ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ
يَوْمَ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ
أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ أَنْتَظِرُونَ إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾

158. Oare asteapta ei sa vina ingerii la ei, sa vina Domnul tau sau sa vina unele dintre semnele Domnului tau? In ziua in care vor veni unele dintre semnele Domnului tau, credinta nu-i va mai folosi niciunui suflet care nu a crezut mai inainte ori care nu a agonisit vreun bine prin credinta sa. Spune: „Asteptati! Si noi asteptam.”

Allah spune: oare acesti oameni care staruie in nedreptatea si incapatanarea lor asteapta inceputurile pedepsei si ale Vietii de Apoi? Asteapta „sa vina ingerii” pentru a le lua sufletele? Cand ajung la acel moment, nici credinta si nici faptele drepte nu le mai folosesc.

Sau asteapta „sa vina Domnul tau” si sa judece intre toti oamenii, rasplatindu-i pe facatorii de bine si pe cei care savarsesc raul? Ori asteapta „sa vina unele dintre semnele Domnului tau”, care vestesc apropierea Ceasului?

„In ziua in care vor veni unele dintre semnele Domnului tau”, semne neobisnuite prin care se va cunoaste ca Ceasul este aproape si Invierea s-a apropiat, „credinta nu-i va mai folosi niciunui suflet care nu a crezut mai inainte

ori care nu a agonisit vreun bine prin credinta sa". Cand vor aparea unele dintre semnele lui Allah, necredinciosului nu-i va folosi sa creada atunci, iar credinciosului nepasator nu-i va folosi sa-si indrepte starea dupa aceea. Ii va folosi numai credinta pe care a avut-o inainte si faptele bune pe care le-a savarsit mai inainte nadajduind rasplata.

Intelepciunea este limpede. Credinta foloseste numai atunci cand este credinta in nevazut si este aleasa de bunavoie. Odata cu aparitia semnelor, lucrurile devin vazute, iar credinta nu mai foloseste, deoarece seamana cu credinta celui lipsit de alegere, precum cel care se ineaca, cel care arde sau altii care, vazand moartea, parasesc ceea ce faceau.

Allah spune in alta parte: „Cand au vazut urgia Noastra, au spus: Credem numai in Allah si ne lepadam de ceea ce Ii asociam. Dar credinta lor, dupa ce au vazut urgia Noastra, nu le-a mai fost de folos. Aceasta este randuiala lui Allah care s-a implinit fata de robii Sai.” (Ghafir 40:84-85)

Numeroase hadithuri autentice de la Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, arata ca prin „unele dintre semnele lui Allah” se intelege aici rasarirea soarelui din locul apusului sau. Cand oamenii vor vedea aceasta, vor crede, insa credinta nu le va folosi, iar poarta caintei va fi inchisa.¹²

Pentru ca acesta este un avertisment adresat celor care l-au tagaduit pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si asteptau sa se abata nenorociri asupra Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si urmasilor lui, Allah spune: „Asteptati! Si noi asteptam.” Vetii afla atunci care dintre noi este mai vrednic de ocrotire si izbavire.

Versetul aduce o dovada in sprijinul credintei oamenilor Sunnah si ai comunitatii, care afirma faptele pe care Allah Preainaltul le savarseste dupa voia Sa, precum inaltarea Sa deasupra Tronului, coborarea si venirea, fara a-L asemana cu creaturile in privinta insusirilor lor. Exista multe dovezi in acest sens in Coran si Sunnah.

Versetul arata si ca unul dintre semnele Ceasului este rasarirea soarelui din locul apusului sau si ca Allah este Intept: potrivit hotararii Sale, credinta foloseste numai daca este aleasa, nu constransa. De asemenea, omul dobandeste binele prin credinta sa. Ascultarea, dreptatea si evlavia folosesc si cresc numai cand omul are credinta; daca inima lui este lipsita de credinta, nicio asemenea fapta nu-i foloseste.

¹² Relatat de al-Bukhari (4636) si Muslim (157), de la Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

Versetele 159 la 160

ج
 إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيْعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ
 ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَلِهَا
 وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾

159. Cu adevarat, tu nu ai nimic de-a face cu cei care si-au faramitat religia si s-au impartit in secte. Treaba lor este numai la Allah; apoi El ii va vesti despre ceea ce faceau. **160.** Cel care va veni cu o fapta buna va avea de zece ori pe atat, iar cel care va veni cu o fapta rea nu va fi rasplatit decat cu una asemenea ei; si ei nu vor fi nedreptatiti.

Allah ii avertizeaza pe cei care au facut deosebiri in religia lor, s-au dezbinat si s-au impartit in grupari, fiecare luand o parte si numindu-se cu un nume care nu-i foloseste in religie, precum iudeii, crestinii si magii.

Acelasi lucru se spune despre cei care isi iau denumiri ce nu le desavarsesc credinta: ei aleg o parte din invataturile Islamului si o fac temelia religiei lor, parasind alte chestiuni de aceeasi insemnatate sau chiar mai importante. Asa se intampla cu diferitele secte si cu urmasii inovatiei si ratacirii care au dezbinat comunitatea.

Versetul arata ca Islamul cheama la unitate si armonie si opreste dezbinarea si neintelegerea dintre urmasii sai in toate chestiunile, fundamentale sau secundare.

Allah i-a poruncit Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa se dezica de cei care isi faramiteaza religia: „tu nu ai nimic de-a face cu ei”, adica tu nu apartii gruparii lor, iar ei nu apartin comunitatii tale, fiindca ti s-au impotrivit si s-au deosebit de tine. „Treaba lor este numai la Allah”; ei se vor intoarce la El, iar El ii va rasplati pentru faptele lor. „Apoi El ii va vesti despre ceea ce faceau.”

Apoi Allah arata felul rasplatirii: „Cel care va veni cu o fapta buna”, iar aceasta cuprinde cuvintele si faptele, cele vazute si cele ascunse, legate de drepturile lui Allah sau de drepturile creaturilor Sale, „va avea de zece ori pe atat”. Aceasta este masura cea mai mica a rasplatii.

„Iar cel care va veni cu o fapta rea nu va fi rasplatit decat cu una asemenea ei.” Aceasta vine din dreptatea si bunatatea desavarsita a lui Allah, caci El nu-i va nedreptati nici cat de putin. De aceea spune: „si ei nu vor fi nedreptatiti”.

Versetele 161 la 165

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
 مِنْ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ
 الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ
 كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ
 فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ
 وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ
 الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

161. Spune: „Cu adevarat, Domnul meu m-a calauzit pe o cale dreapta, o religie dreapta, credinta lui Ibrahim cel inclinat numai spre adevar, care nu a fost dintre politeisti.” 162. Spune: „Cu adevarat, rugaciunea mea, jertfa mea, viata mea si moartea mea sunt pentru Allah, Domnul lumilor. 163. El nu are niciun asociat. Aceasta mi s-a poruncit si eu sunt cel dintai dintre musulmani.” 164. Spune: „Sa caut eu alt domn in afara de Allah, cand El este Domnul tuturor lucrurilor?” Tot ceea ce agoniseste un suflet se intoarce asupra lui si niciun purtator de povara nu va purta povara altuia. Apoi la Domnul vostru va fi intoarcerea voastra, iar El va va vesti despre cele asupra carora va deosebeati. 165. El este Cel care v-a facut urmasi pe pamant si i-a ridicat pe unii dintre voi in trepte deasupra altora, pentru a va incerca prin ceea ce v-a daruit. Cu adevarat, Domnul tau este grabnic la pedeapsa si El este Atoateiertator, Indurator.

Allah ii porunceste Profetului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa spuna si sa vesteasca faptul ca el urmeaza calauzirea spre calea dreapta, religia cumpanita, care cuprinde credinte sanatoase si fapte drepte, porunceste tot binele si opreste tot ceea ce este urat. Aceasta este religia profetilor si trimisilor, mai ales a conducatorului monoteistilor si parintelui profetilor trimisi dupa el, prietenul apropiat al Celui Milostiv, Ibrahim.

Aceasta este religia inchinarii numai lui Allah, care se indeparteaza de orice religie stramba a celor abatuti de la adevar, precum iudeii, crestinii si politeistii.

Aceasta este formularea generala. Apoi Allah pomeneste in mod deosebit cele mai nobile acte de adorare: „Spune: Cu adevarat, rugaciunea mea, jertfa mea”. Aceste doua acte sunt alese datorita virtutii lor si a ceea ce cuprind din iubirea fata de Allah, sinceritatea adorarii numai pentru El si apropierea de El prin inima, cuvinte si fapte.

Jertfa inseamna ca omul renunta la ceea ce iubeste dintre averi si bunuri pentru Cel care ii este mai iubit, Allah. Daca omul este sincer in rugaciunea sa jertfa sa, va fi in chip necesar sincer fata de Allah in toate faptele sale.

„Viata mea si moartea mea”, adica tot ceea ce fac in viata, tot ceea ce Allah hotaraste sa mi se intample si ceea ce hotaraste pentru mine la moarte, toate sunt „pentru Allah, Domnul lumilor. El nu are niciun asociat” in adorare, dupa cum nu are asociat in stapanire si carmuire.

Aceasta sinceritate fata de Allah nu este ceva nascocit de mine, ci „aceasta mi s-a poruncit”; imi este poruncita in chip hotarat si nu scap de raspundere decat implinind-o. „Si eu sunt cel dintai dintre musulmani” din aceasta comunitate.

„Spune: Sa caut eu alt domn in afara de Allah” dintre creaturile Sale? Ar fi oare drept sau potrivit sa iau pe altcineva drept domn si sa-i increditez treburile mele, cand Allah este Domnul tuturor lucrurilor? Toate creaturile se afla sub Stapanirea Sa si sunt supuse poruncii Sale.

De aceea, eu si ceilalti nu avem alta alegere decat sa-L luam pe Allah drept Domn si sa fim multumiti cu El, fara sa ne legam de cei aflati sub carmuirea Sa si neputinciosi prin ei insisi.

Apoi urmeaza indemnul si avertismentul prin pomenirea rasplatii: „Tot ceea ce agoniseste un suflet se intoarce asupra lui.” Orice savarseste omul, bine sau rau, urmarea se intoarce la el. Allah spune: „Cel care savarseste fapte drepte o face pentru sine, iar cel care savarseste raul il face impotriva sa.” (Fussilat 41:46)

„Niciun purtator de povara nu va purta povara altuia”, ci fiecare isi va purta propria povara. Daca cineva il ratacesta pe altul si il face sa poarte povara pacatului, cel dintai va purta si el o povara pentru ceea ce a pricinuit, fara ca aceasta sa micsoreze povara celui care a savarsit fapta.

„Apoi la Domnul vostru va fi intoarcerea voastra” in Ziua Invierii, „iar El va va vesti despre cele asupra carora va deosebeati”, dintre bine si rau, si va va rasplati din belsug pentru ele.

„El este Cel care v-a facut urmasi pe pamant”, adica v-a facut sa va succedati unii altora, generatie dupa generatie, si sa urmati altor neamuri pe pamant. El v-a supus tot ceea ce este pe pamant si v-a incercat pentru a vedea ce veti face.

„I-a ridicat pe unii dintre voi in trepte deasupra altora” in putere, sanatate, hrana, infatisare si caracter, „pentru a va incerca prin ceea ce v-a daruit”, caci faptele voastre sunt diferite.

„Cu adevarat, Domnul tau este grabnic la pedeapsa” pentru cei care nu-L asculta si Ii tagaduiesc semnele, „si El este Atoateiertator, Indurator” fata de cei care cred in El, savarsesc fapte drepte si se caiesc de ceea ce le-ar putea aduce pieirea.

Incheierea comentariului surei

Aici se incheie Tafsirul Surei al-An'am. Lui Allah Ii apartin lauda si multumirea. Binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra Profetului Muhammad, din belsug asupra familiei si companionilor sai, pana in Ziua Judecatii.

Sura al Araf¹³

VERSETELE 1 LA 87

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 7

الْمَص ﴿١﴾ كَتَبُ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لَتُنذِرَ بِهِ
وَذِكْرٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ أَتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ
أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا بِجَاءِهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ
هُمْ قَائِلُونَ ﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٥﴾ فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقْصُصَ
عَلَيْهِمْ بَعْلَمَ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ﴿٧﴾

1. Alif. Lam. Mim. Sad.¹⁴ 2. Aceasta este o Carte pogorata asupra ta; sa nu fie nicio strangere in pieptul tau din pricina ei, ca sa avertizezi prin ea si ca ea sa fie indemn pentru credinciosi. 3. Urmati ceea ce v-a fost pogorat de la Domnul vostru si nu urmati alti ocrotitori in afara Lui. Cat de putin luati aminte! 4. Cate cetati am nimicit! Pedeapsa Noastra a venit asupra lor noaptea sau in vreme ce se odihneau la amiaza. 5. Cand pedeapsa Noastra a venit asupra lor, singurul lor strigat a fost: „Cu adevarat, am fost nedrepti.” 6. Ii vom intreba, cu siguranta, pe cei la care au fost trimisi mesagerii si ii vom intreba pe mesageri. 7. Apoi le vom povesti, cu stiinta, iar Noi nu am fost nicidecum absenti.

¹³ Sura al-A'raf este o sura meccana.

¹⁴ Nota editiei engleze: Grupuri de litere separate apar la inceputul mai multor sure. Potrivit opiniei considerate aici cea mai corecta, trebuie sa credem in ele asa cum au fost pogorate, fara sa le cercetam intelesul, a carui cunoastere o lasam lui Allah. Credem ca ele nu au fost pogorate in zadar si ca in ele se afla o intelegiune pe care noi nu o cunoastem. Aceasta nota apartine editiei engleze si nu face parte din comentariul arab al autorului la aceste versete.

Allah ii spune Profetului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, aratandu-i maretia Coranului: „Aceasta este o Carte pogorata asupra ta”, adica o Carte mare, care cuprinde tot ceea ce le este necesar oamenilor, toate adevarurile privitoare la Allah si toate scopurile Legii, in chip precis si amanuntit.

„Sa nu fie nicio strangere in pieptul tau din pricina ei”, adica sa nu se afle in inima ta nicio neliniste, indoiala sau tulburare. Cunoaste ca ea este pogorata de Cel Intept, Vrednic de toata lauda. „Falsitatea nu se apropie de ea nici dinaintea ei, nici dinapoia ei; este o pogorare de la Cel Intept, Vrednic de lauda.” (Fussilat 41:42)

De aceea, deschide-ti pieptul pentru ea, linisteste-ti inima, transmite-i poruncile si interdictiile si nu te teme de nicio mustrare ori impotrivre.

„Ca sa avertizezi prin ea” oamenii, sa-i povatuiesti si sa le amintesti, astfel incat dovada sa fie statornicita impotriva celor incapatanati, „si ca ea sa fie indemn pentru credinciosi”. Allah spune: „Continua sa indemnii, caci indemnul le foloseste credinciosilor.” (adh-Dhariyat 51:55)

Astfel ei isi vor aminti calea dreapta si faptele drepte, cele vazute si cele ascunse, si vor lua seama la ceea ce il impiedica pe om sa urmeze acea cale.

Apoi Allah li se adreseaza tuturor oamenilor si le indreapta atentia spre Carte: „Urmati ceea ce v-a fost pogorat de la Domnul vostru”, adica aceasta Carte pogorata pentru voi. Ea este „de la Domnul vostru”, care voieste sa va desavarseasca. El v-a pogorat aceasta Carte prin a carei urmare va desavarseste si Isi implineste binefacerea asupra voastra, iar voi sunteti calauziti spre cele mai bune si mai inalte fapte si purtari.

„Nu urmati alti ocrotitori in afara Lui”, luandu-i drept apropiati si urmandu-le poftetele, in vreme ce parasiti adevarul din pricina lor. „Cat de putin luati aminte!” Daca ati lua aminte si ati cunoaste ceea ce va foloseste, nu ati pune ceea ce vatama inaintea a ceea ce foloseste si nici pe dusman inaintea prietenului.

Apoi Allah avertizeaza asupra pedepsei care a lovit comunitatile ce au tagaduit mesajul adus de trimisii lor, ca cei carora li se vorbeste aici sa nu faca la fel: „Cate cetati am nimicit! Pedeapsa Noastra”, adica urgia Noastra aspra, „a venit asupra lor noaptea sau in vreme ce se odihneau la amiaza”, intr-un timp cand erau nepasatori si nu le trecea prin minte ca ar putea pieri.

Cand pedeapsa a venit asupra lor, nu au putut-o respinge si zeii mincinosi in care isi pusesera nadejdea nu i-au putut ajuta. Ei nu au negat nedreptatea si pacatul savarsite: „Cand pedeapsa Noastra a venit asupra lor, singurul lor strigat a fost: Cu adevarat, am fost nedrepti.”

Aceasta seamana cu spusele lui Allah: „Cate cetati nedrepte am nimicit si am ridicat dupa ele alte neamuri! Cand au simtit pedeapsa Noastra, au inceput sa fuga de ea. Nu fugiti! Intoarceti-va la bunastarea voastra si la locuintele voastre, poate ca veti fi intrebati. Ei au spus: Vai noua! Cu adevarat, am fost nedrepti. Acest strigat al lor nu a incetat pana cand i-am facut ca o recolta secerata si i-am lasat stinsi.” (al-Anbiya 21:11-15)

„Li vom intrea, cu siguranta, pe cei la care au fost trimisi mesagerii”, adica vom intrea comunitatile la care Allah i-a trimis pe mesageri cum le-au raspuns. „In ziua aceea, Allah ii va chema si va spune: Ce raspuns le-ati dat mesagerilor?” (al-Qasas 28:65)

„Li vom intrea pe mesageri” despre transmiterea mesajului Domnului lor si despre raspunsul comunitatilor lor. „Apoi le vom povesti”, tuturor oamenilor, faptele lor „cu stiinta”, caci Allah stie tot ceea ce fac. „Iar Noi nu am fost nicidecum absenti” in niciun moment. Allah spune: „Allah le-a numarat, iar ei le-au uitat.” (al-Mujadilah 58:6)

De asemenea, Allah spune: „Am creat deasupra voastra sapte cai si nu am fost nepasatori fata de creatie.” (al-Mu'minun 23:17) Apoi pomeneste rasplatirea faptelor.

Versetele 8 la 10

وَالْوِزْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

8. Cantarirea din ziua aceea va fi adevarata. Cei ale caror talere vor atarna greu, aceia sunt cei izbanditori. 9. Iar cei ale caror talere vor atarna usor, aceia sunt cei care si-au pierdut sufletele, pentru ca se purtau nedrept fata de semnele Noastre. 10. V-am statornicit pe pamant si v-am facut in el mijloace de trai. Cat de putin multumiti!

Cantarirea faptelor in Ziua Invierii va fi facuta cu dreptate si echitate, fara nicio nedreptate si nicio partinire.

„Cei ale caror talere vor atarna greu”, faptele lor bune fiind mai grele decat cele rele, „aceia sunt cei izbanditori”, adica vor fi izbaviti de ceea ce se tem si

vor dobândi ceea ce nadăduiesc. Ei ating tinta cea mai mare și fericirea veșnică.

„Iar cei ale caror talere vor atarna ușor”, faptele lor rele fiind mai grele decât cele bune, „aceia sunt cei care și-au pierdut sufletele”, fiind lipsiți de desfătarea veșnică și supuși pedepsei dureroase, „pentru că se purtau nedrept față de semnele Noastre” și nu se supuneau lor așa cum li se cerea.

Allah le aminteste robilor Sai binecuvântările Sale, pomenind locuința și hrana: „V-am statornicit pe pământ”, adică l-am pregătit pentru voi astfel încât să puteți zidi, cultiva și trage folos din el în felurite chipuri.

„V-am făcut în el mijloace de trai” prin ceea ce pământul produce dintre copaci, plante, metale și minerale, precum și prin toate mestesugurile și schimburile comerciale pe care le practicați. El este Cel care a pregătit toate acestea și v-a înlesnit mijloacele de a le dobândi.

„Cat de puțin multumiti” lui Allah, Cel care v-a daruit toate felurile de binecuvântări și a îndepărtat de la voi toate felurile de suferință.

Versetele 11 la 15

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾ قَالَ مَا مَنَعَكَ آلَا تَسْجُدُ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا
خَيْرٌ مِّنْ خَلْقَتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا
يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى
يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿١٥﴾

11. V-am creat, apoi v-am dat chip, apoi le-am spus ingerilor: „Prosternati-va înaintea lui Adam!” Ei s-au prosternat, afara de Iblis; el nu a fost dintre cei care s-au prosternat. 12. El a spus: „Ce te-a împiedicat să te prosternezi când ti-am poruncit?” Iblis a spus: „Eu sunt mai bun decât el. Pe mine m-ai creat din foc, iar pe el l-ai creat din lut.” 13. El a spus: „Coboara de aici! Nu ti se cuvine să te trufesti aici. Iesi! Cu adevărat, tu ești dintre cei umiliți.” 14. El a spus: „Da-mi răgaz până în ziua când vor fi înviați.” 15. El a spus: „Tu ești dintre cei cărora li s-a dat răgaz.”

Allah li se adresează fiilor lui Adam: „V-am creat”, în sensul că am creat originea și temelia din care ați ieșit, pe părintele vostru Adam, „apoi v-am dat chip”, dăruindu-vă cea mai frumoasă formă și infatisare. Allah l-a învățat pe

Adam ceea ce avea nevoie pentru desavarsirea sa launtrica, numele tuturor lucrurilor.

Apoi Allah le-a poruncit ingerilor nobili sa se prosterneze inaintea lui Adam, ca cinstire si respect si ca afirmare a virtutii sale. Ei s-au supus cu totii poruncii Domnului lor si s-au prosternat, „afara de Iblis”. El a refuzat sa se prosterneze din dispret fata de Adam si din admiratie fata de sine. De aceea Allah l-a muștrat.

„Ce te-a impiedicat sa te prosternezi” inaintea celui pe care l-am creat cu mainile Mele? Eu l-am cinstit si l-am deosebit prin aceasta intr-un fel care nu a fost dat altuia, iar tu ai incalcat porunca Mea si nu M-ai respectat.

Iblis si-a indreptatit impotrivirea fata de Domnul sau, spunand: „Eu sunt mai bun decat el.” A incercat apoi sa-si dovedeasca pretentia mincinoasa: „Pe mine m-ai creat din foc, iar pe el l-ai creat din lut”, ceea ce ar insemna ca cel creat din foc este mai bun decat cel creat din lut, fiindca focul se ridica deasupra lutului.

Aceasta este insa una dintre cele mai gresite analogii si este falsa din mai multe pricini.

Mai intai, analogia a fost folosita impotriva poruncii lui Allah de a se prosterna. Cand o analogie se impotriveste unui text, concluzia ei este falsa, caci analogia este folosita pentru aflarea unei randuieli in chestiuni in care nu exista un text limpede. O asemenea chestiune trebuie sa semene cu alta pentru care exista un text si sa fie legata de ea. Dar analogia care se impotriveste textului si duce la parasirea lui este cel mai rau fel de analogie.

Apoi, chiar si numai cuvintele „Eu sunt mai bun decat el” sunt de ajuns pentru a arata caracterul rau al lui Iblis. Prin admiratia fata de sine, trufie si vorbirea despre Allah fara stiinta, el si-a dat in vileag firea rea. Ce rau poate fi mai mare decat acesta?

In sfarsit, el a mintit cand a socotit substanta focului mai buna decat substanta lutului. Lutul are insusirile smereniei, linistii si demnitatii, iar din el ies binecuvantarile pamantului, copacii si feluritele plante. Focul, in schimb, se caracterizeaza prin nestatornicie, nechibzuinta si puterea de a arde.

Cand Iblis a savarsit ceea ce a savarsit, a cazut din starea inalta de mai inainte si a devenit cel mai de jos dintre cei josnici. De aceea Allah i-a spus: „Coboara de aici”, adica din Paradis. „Nu ti se cuvine sa te trufesti aici”, caci acesta este salasul celor buni si curati, iar celui mai nelegiuit si mai rau dintre creaturile lui Allah nu i se cuvine sa ramana acolo.

„Iesi! Cu adevarat, tu esti dintre cei umiliti”, dispretuiti si injositi. Drept pedeapsa pentru trufia si admiratia lui fata de sine, el a fost rusinat si coborat.

Cand dusmanul lui Allah si-a vestit dusmania fata de Allah, fata de Adam si fata de urmasii lui, i-a cerut lui Allah ragaz pana in Ziua Invierii, ca sa poata rataci pe cine va putea dintre fiii lui Adam.

Intelepciunea lui Allah cere ca robii Sai sa fie incercati, astfel incat cei sinceri sa se deosebeasca de mincinosi, iar cei care Il asculta pe El de cei care asculta de dusmanul Sau. De aceea Allah i-a primit cererea si a spus: „Tu esti dintre cei carora li s-a dat ragaz.”

Versetele 16 la 17

قَالَ فَمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَا تَجِدُنِي مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

16. El a spus: „Pentru ca m-ai lasat sa ratacesc, ii voi pandi, cu siguranta, pe calea Ta cea dreapta. **17.** Apoi voi veni la ei dinaintea lor si dinapoia lor, din dreapta si din stanga lor, iar pe cei mai multi dintre ei nu-i vei afla multumitori.”

Cand Iblis a deznadajduit de mila lui Allah, a spus: „Pentru ca m-ai lasat sa ratacesc, ii voi pandi, cu siguranta, pe calea Ta cea dreapta”, adica voi sta la panda pe aceasta cale si voi face tot ceea ce pot ca sa-i opresc pe oameni de la ea si sa-i impiedic sa o urmeze.

„Apoi voi veni la ei dinaintea lor si dinapoia lor, din dreapta si din stanga lor”, adica din toate directiile si laturile si pe orice cale prin care poate atinge o parte din scopul sau impotriva lor. Fiindca ticalosul stia ca oamenii sunt slabi, ca nepasarea ii biruie pe multi dintre ei si ca el insusi este hotarat sa-si dea toata silinta pentru a-i rataci, a socotit ca va izbuti - iar socoteala lui s-a adeverit - si a spus: „iar pe cei mai multi dintre ei nu-i vei afla multumitori.”

A-I arata recunostinta lui Allah face parte din urmarea caii drepte, iar el vrea sa-i abata de la ea si sa-i impiedice sa-si arate recunostinta. Allah Preainaltul spune: „El isi cheama ceata numai pentru ca ei sa fie dintre locuitorii Focului aprins.” (Fatir 35:6)

Allah ne-a facut cunoscut ceea ce a spus Iblis si ceea ce s-a hotarat sa savarseasca, pentru ca noi sa ne pazim de el, sa ne pregatim impotriva dusmanului nostru si sa ne ferim de el, cunoscand caile pe care vine si intrarile prin care patrunde. Prin aceasta, Allah Preainaltul a desavarsit binefacerea Sa asupra noastra.

Versetul 18

قَالَ أَخْرِجْ مِنْهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا^ط لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

18. El a spus: „Iesi de aici, dispretuit si alungat! Cat despre cei dintre ei care te vor urma, voi umple, cu siguranta, Gheena cu voi toti.”

Cand Iblis a spus ceea ce a spus, Allah i-a raspuns: „Iesi de aici” in starea celui dispretuit si umilit, nu in chip de cinstire; „dispretuit”, adica respins, „si alungat”, indepartat de Allah, de mila Sa si de tot binele.

„Voi umple, cu siguranta, Gheena cu voi toti”, cu tine si cu toti cei dintre ei care te vor urma. Acesta este un juramant al lui Allah: Focul este salasul celor neascultatori si va fi umplut negresit cu Iblis si cu cei care il urmeaza dintre djinni si oameni.

Apoi Allah l-a avertizat pe Adam cu privire la raul si ispita lui.

Versetele 19 la 23

وَيَتَّخِذُكُمْ أَكْثَرُ الْأَنْجَلِ الْأَجْنَةُ فَكَلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾ فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفَقَا يَخْصَفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾ قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

19. „O, Adam! Locuiti, tu si sotia ta, in Paradis si mancati de oriunde voiti, dar nu va apropiati de acest pom, caci veti fi dintre cei nedrepti.” 20. Seitan le-a sosit, pentru a le descoperi ceea ce le fusese ascuns din goliciunea lor. El a spus: „Domnul vostru v-a oprit de la acest pom numai ca sa nu deveniti doi ingeri sau sa nu fiti dintre cei nemuritori.” 21. Si le-a jurat: „Cu adevarat, eu

sunt pentru voi un sfatuitor sincer.” 22. Astfel i-a coborat prin amagire. Cand au gustat din pom, goliciunea lor li s-a aratat si au inceput sa-si acopere goliciunea cu frunze din Paradis. Domnul lor i-a chemat: „Oare nu v-am oprit de la acel pom si nu v-am spus ca Seitan este pentru voi un dusman invederat?” 23. Ei au spus: „Doamne al nostru, ne-am nedreptatit pe noi insine. Daca nu ne ierti si nu ai mila de noi, vom fi, cu siguranta, dintre cei pierduti.”

Allah le-a poruncit lui Adam si sotiei sale Hawwa, cu care il binecuvantase si pe care o facuse pentru el izvor de liniste, sa manance de oriunde voiau din Paradis si sa se bucure de tot ceea ce doreau. El le-a ales insa un singur pom si le-a poruncit sa nu manance din el. Allah stie cel mai bine ce pom era si nu exista niciun folos pentru noi in a cunoaste aceasta.

El le-a oprit sa manance din acel pom prin cuvintele: „caci veti fi dintre cei nedrepti.” Ei au continuat sa implineasca porunca lui Allah, pana cand dusmanul lor, Iblis, a patruns la ei prin viclenia sa. Le-a soptit, i-a amagit si i-a tulburat.

El le-a spus: „Domnul vostru v-a oprit de la acest pom numai ca sa nu deveniti doi ingeri sau sa nu fiti dintre cei nemuritori.” In alt loc, Allah ne spune ca Iblis a zis: „O, Adam! Sa-ti arat pomul nemuririi si o imparatie care nu piere?” (Ta-Ha 20:120)

Pe langa aceasta, el le-a jurat pe Allah: „Cu adevarat, eu sunt pentru voi un sfatuitor sincer”, adica sunt sincer in ceea ce v-am spus.

Ei au fost amagiti prin aceasta, iar pofta a biruit judecata rationala in acea imprejurare.

„Astfel i-a coborat prin amagire”, adica i-a coborat din rangul lor inalt, in care erau departe de pacat si neascultare, si i-a facut sa se murdareasca de pacat, astfel incat au mancat din pom.

„Cand au gustat din pom, goliciunea lor li s-a aratat”, adica goliciunea fiecaruia dintre ei a devenit vadita dupa ce fusese acoperita. Goliciunea launtrica pricinuita de pierderea evlaviei a avut urmari asupra vesmantului lor exterior, care a fost indepartat, iar goliciunea lor a devenit vizibila.

Cand si-au vazut goliciunea, s-au rusinat si au inceput sa-si acopere goliciunea cu frunze din pomii Paradisului.

„Domnul lor i-a chemat”, pe cand se aflau in starea aceea, mustrandu-i: „Oare nu v-am oprit de la acel pom si nu v-am spus ca Seitan este pentru voi un dusman invederat?” De ce ati savarsit ceea ce v-a fost oprit si de ce ati ascultat de dusmanul vostru?

Apoi Allah i-a binecuvantat, ajutandu-i sa se caiasca si primindu-le cainta. Ei si-au recunoscut pacatul si I-au cerut iertare: „Doamne al nostru, ne-am nedreptatit pe noi insine. Daca nu ne ierti si nu ai mila de noi, vom fi, cu siguranta, dintre cei pierduti.” Adica am savarsit pacatul asupra caruia ne-ai atras atentia si ne-am vatamat pe noi insine savarsindu-l.

Am facut ceea ce aduce pierzanie, daca nu ne ierti, stergand pacatul si inlaturand pedeapsa lui, si daca nu ai mila de noi, primindu-ne cainta si ferindu-ne de asemenea greseli. Allah i-a iertat: „Adam nu l-a ascultat pe Domnul sau si a ratacit. Apoi Domnul sau l-a ales, i-a primit cainta si l-a calauzit.” (Ta-Ha 20:121-122)

Iblis insa a staruit in nelegiuirea lui si nu a parasit neascultarea.

Cine urmeaza pilda lui Adam, recunoscandu-si pacatul, cerand iertare, caindu-se si parasindu-l atunci cand il savarseste, acela va fi ales si calauzit de Domnul sau. Dar cine urmeaza pilda lui Iblis, continuand pacatul si sporindu-l, nu va face decat sa se indeparteze tot mai mult de Allah.

Versetele 24 la 26

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعَ إِلَى
حِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَبْنِي ج
ءَادَمُ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوْءَكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ
ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾

24. El a spus: „Coborati! Vetii fi dusmani unii altora. Pe pamant veti avea salas si folosinta pana la un timp.” 25. El a spus: „Pe el veti trai, pe el veti muri si din el veti fi scosi.” 26. O, fii ai lui Adam! Am pogorat asupra voastra vesminte care sa va acopere goliciunea si podoabe. Dar vesmantul evlaviei este mai bun. Acesta este dintre semnele lui Allah, pentru ca ei sa ia aminte.

Cand Allah i-a coborat pe Adam, pe sotia lui si pe urmasii lor pe pamant, le-a aratat care va fi starea sederii lor acolo. Le-a randuit o viata urmata de moarte, o viata plina de incercari si ispite. Ei vor ramane pe pamant, vor veni la ei mesagerii si vor fi pogorate Cartile, pana cand ii va ajunge moartea si vor fi inmormantati in pamant.

Dupa aceea va veni invierea: Allah ii va ridica si ii va scoate din pamant spre salasul adevarat, vesnic.

Apoi le-a amintit binefacerea vesmintelor pe care le-a facut accesibile: imbracamintea necesara si imbracamintea menita sa-i infrumuseteze. Acelasi lucru este valabil pentru hrana, bautura, mijloacele de calatorie, casatoria si celelalte lucruri. Allah le-a inlesnit robilor Sai atat ceea ce este necesar, cat si ceea ce depaseste necesitatea.

El arata ca acestea nu trebuie urmarite ca scop in sine, ci le-a pogorat pentru a-i ajuta sa-L adore si sa-L asculte. De aceea spune: „Dar vesmantul evlaviei este mai bun.” El este mai bun decat vesmantul trupesc, fiindca vesmantul evlaviei dainuie, nu se uzeaza si nu piere; el este frumusetea inimii si a sufletului.

Vesmantul exterior acopera uneori goliciunea, iar alteori il impodobeste pe om; dincolo de acestea nu are alt folos. Daca cineva nu poate dobandi un asemenea vesmant, urmareea este numai descoperirea goliciunii sale, iar aceasta nu-i aduce pacat atunci cand nu o poate impiedica. Insa, daca vesmantul evlaviei lipseste, goliciunea launtrica se descopera, iar urmareea este rusinea si umilirea.

„Acesta este dintre semnele lui Allah, pentru ca ei sa ia aminte”, adica cele pomenite despre vesminte trebuie sa va aminteasca ceea ce va foloseste si ceea ce va vatama si sa va ajute sa folositi vesmantul exterior pentru dobandirea celui launtric al evlaviei¹⁵.

Versetul 27

يٰبَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَئِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾

27. O, fii ai lui Adam! Sa nu va ispiteasca Seitan, asa cum i-a scos pe parintii vostri din Paradis, smulgandu-le vesmintele ca sa le arate goliciunea. El si ceata lui va vad de unde voi nu-i vedeti. Noi i-am facut pe seitani aliati ai celor care nu cred.

Allah ii avertizeaza pe fiii lui Adam ca Seitan le va face ceea ce i-a facut parintelui lor: „Sa nu va ispiteasca Seitan”, infrumusetandu-va pacatul, chemandu-va la el si starnindu-va sa-l savarsiti, ca sa va faca sa va supuneti lui.

¹⁵ O alta formulare a pasajului subliniaza asemanarea dintre vesmantul exterior si vesmantul launtric al evlaviei.

„Asa cum i-a scos pe parintii vostri din Paradis” si i-a coborat din rangul cel inalt intr-unul mai jos. El vrea sa va faca si voua la fel si nu va precupeti nicio stradanie pentru a va ispiți, daca va putea.

De aceea, pastrati mereu in minte primejdia lui, inarmati-va pentru lupta cu el si nu fiti nepasatori fata de locurile prin care poate patrunde la voi.

„El si ceata lui”, adica seitanii dintre djinni, „va vad” si va urmaresc neincetat „de unde voi nu-i vedeti.” „Noi i-am facut pe seitani aliati ai celor care nu cred”, caci lipsa credintei duce in mod necesar la alianta dintre om si Seitan.

„El nu are nicio putere asupra celor care cred si se incred in Domnul lor. Puterea lui este numai asupra celor care il iau drept aliat si care, prin el, li fac asociati lui Allah.” (an-Nahl 16:99-100)

Versetele 28 la 30

وَإِذَا فَعَلُوا فَحْشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

28. Cand savarsesc o fapta rusinoasa, ei spun: „I-am gasit pe parintii nostri facand-o, iar Allah ne-a poruncit-o.” Spune: „Allah nu porunceste fapta rusinoasa. Spuneti despre Allah ceea ce nu stiti?” 29. Spune: „Domnul meu a poruncit dreptatea. Indreptati-va fetele catre El la fiecare loc de prosternare si chemati-L, daruindu-I numai Lui religia. Asa cum v-a creat prima data, tot astfel va veti intoarce.” 30. Pe unii i-a calauzit, iar asupra altora s-a adeverit ratacirea, fiindca i-au luat pe seitani drept aliati in locul lui Allah si socotesc ca sunt calauziti.

Allah arata starea urata a politeistilor care savarsesc pacate si pretind ca Allah le-a poruncit acele fapte.

„Cand savarsesc o fapta rusinoasa” cuprinde tot ceea ce este socotit rusinos si respingator, inclusiv inconjurarea Casei in stare de goliciune. „I-am gasit pe parintii nostri facand-o” - in aceasta privinta spuneau adevarul. „Iar Allah ne-a

poruncit-o” - aceasta era o minciuna. De aceea Allah le respinge pretentia: „Allah nu porunceste fapta rusinoasa.”

Nu se potrivește desavarsirii și înțelepciunii lui Allah să le poruncească robilor Sai fapte rusinoase, fie fapta savarsita de acești politești, fie oricare alta. „Spuneți despre Allah ceea ce nu știți?” Ce nascocire ar putea fi mai mare decât aceasta?

Apoi pomeneste ceea ce poruncește cu adevărat: „Domnul meu a poruncit dreptatea”, adică ceea ce este corect și drept în adorare și în purtarea față de oameni. El nu poruncește nedreptatea și asuprirea.

„Îndreptați-vă fetele către El la fiecare loc de prosternare”, adică orientați-vă numai către Allah și străduiți-vă să desăvârșiți actele de adorare, îndeosebi rugăciunea. Împliniți-o corect la exterior, prin faptele trupului, și la interior, prin prezența inimii și smerenie, curățind-o de tot ceea ce o micșorează sau o strică.

„Si chemați-L, daruindu-I numai Lui religia”, adică urmați numai Fata Sa, fără să-I faceți vreun asociat. Invocarea cuprinde atât cererea adresată lui Allah, cât și adorarea Lui. Nu urmați și nu aveți în vedere¹⁶, prin invocarea voastră, alt scop decât adorarea lui Allah și căutarea mulțumirii Sale.

„Așa cum v-a creat prima dată”, la început, „tot astfel va veti întoarce” la înviere. Cel care a putut să vă creeze prima oară poate să vă readucă, iar readucerea este chiar mai ușoară decât prima creare.

„Pe unii i-a calauzit”, făcându-le lesnicioase mijloacele calauzirii și îndepărtând de la ei piedicile ei, „iar asupra altora s-a adevărit ratacirea”, fiindcă ei însuși au urmat pricinile care duc la ratacire.

„Fiindcă i-au luat pe seitan drept aliați în locul lui Allah.” „Cine îl ia pe Seitan drept ocrotitor în locul lui Allah a suferit o pierdere vadită.” (an-Nisa 4:119)

Când au parasit alianța cu Cel Milostiv și au ales alianța cu Seitan, aceasta a făcut ca Allah să-i parasească și să-i lase în seama propriilor suflete. Astfel au suferit cea mai mare pierdere, cu toate că socoteau că sunt calauziți, fiindcă adevăratele fuseseră rasturnate în mintile lor: au socotit falsitatea drept adevăr și adevărul drept falsitate.

Aceste versete dovedesc că poruncile și interdicțiile se întemeiază pe înțelepciune și pe ceea ce le folosește oamenilor. Nu se poate ca Allah să poruncească ceea ce este rusinos și respingător pentru mintile sanatoase; El poruncește numai dreptatea și sinceritatea.

¹⁶ O altă formulare a pasajului precizează: «Nu faceți de ochii oamenilor și nu urmați [prin invocare] altceva decât adorarea lui Allah și mulțumirea Sa.»

Ele dovedesc si ca indrumarea este prin harul si binefacerea lui Allah, iar ratacirea vine din parasirea robului de catre Allah atunci cand, din nestiinta si nedreptate, il ia pe Seitan drept aliat si devine astfel pricina propriei rataciri.

Cel care socoteste ca este calauzit, desi este ratatit, nu are nicio scuza, fiindca poate ajunge la calauzire. Faptul ca isi inchipuie ca este calauzit se datoreaza nedreptatii sale, prin care a parasit calea ce duce la calauzire.

Versetul 31

ج
* يٰبَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

31. O, fii ai lui Adam! Luati-va podoaba la fiecare loc de prosternare. Mancati si beti, dar nu intreceti masura. Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei care intrec masura.

Dupa ce a spus ca le-a pogorat fiilor lui Adam vesminte care sa le acopere goliciunea si sa-i impodobeasca, Allah spune aici: „O, fii ai lui Adam! Luati-va podoaba la fiecare loc de prosternare”, adica acoperiti-va in intregime goliciunea la fiecare rugaciune, fie ea obligatorie sau voluntara. Acoperirea ei este podoaba trupului, dupa cum descoperirea ei il urateste.

Este posibil ca podoaba de aici sa insemne mai mult decat simpla acoperire a goliciunii, si anume purtarea unor vesminte curate si frumoase. Versetul porunceste asadar atat acoperirea goliciunii in rugaciune, cat si infrumusetarea si curatirea imbracamintei de murdarie si necuratie.

Apoi Allah spune: „Mancati si beti” din lucrurile bune si curate pe care vi le-a daruit, „dar nu intreceti masura.” Intrecerea masurii poate insemna consumarea unei cantitati mai mari decat este de ajuns, mancatul peste masura al lucrurilor care vatama trupul, cautarea peste masura a celor mai luxoase si alese mancaruri, bauturi si vesminte sau trecerea de la ceea ce este ingaduit la ceea ce este interzis.

„Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei care intrec masura”, fiindca intrecerea masurii atrage mania lui Allah si vatama trupul si traiul omului. Ea poate ajunge sa-l faca incapabil sa cheltuiasca pentru cele necesare. Versetul porunceste mancarea si bautura, opreste parasirea lor si opreste totodata intrecerea masurii in ele.

Versetele 32 la 33

ج
 قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ ۖ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
 يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ
 وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ ۚ سُلْطَنًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى
 اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

32. Spune: „Cine a oprit podoaba lui Allah, pe care El a scos-o pentru robii Sai, si bunatatile din hrana?” Spune: „Ele sunt, in viata lumeasca, pentru cei care cred, iar in Ziua Invierii vor fi numai ale lor.” Astfel lamurim semnele pentru oamenii care stiu. 33. Spune: „Domnul meu a oprit numai faptele rusinoase, cele vazute si cele ascunse, pacatul, asuprirea fara drept, sa-I faceti lui Allah asociati pentru care El nu a pogorat nicio dovada si sa spuneti despre Allah ceea ce nu stiti.”

Allah ii mostra pe cei care merg la extreme si isi ingreuneaza viata, interzicand lucrurile bune si curate pe care El le-a ingaduit.

„Cine a oprit podoaba lui Allah, pe care El a scos-o pentru robii Sai, si bunatatile din hrana?” Aceasta cuprinde felurile vesminte si toate mancarurile si bauturile bune si curate. Cine indrazneste sa interzica binefacerile pe care Allah le-a daruit robilor Sai si cine le restrange libertatea in privinta a ceea ce Allah le-a ingaduit din belsug?

Allah le-a daruit robilor Sai din belsug aceste lucruri bune, ca sa-i ajute sa-L adore; de aceea, El le-a ingaduit numai robilor Sai credinciosi. Allah spune: „Ele sunt, in viata lumeasca, pentru cei care cred, iar in Ziua Invierii vor fi numai ale lor.” Aceasta inseamna ca folosirea lor nu le aduce nicio vina.

Din sensul versetului se intelege ca acela care nu crede in Allah, ci se foloseste de aceste bunatati pentru a nu-L asculta, ele nu-i sunt ingaduite si nu-i revin fara sa dea socoteala. Dimpotriva, va fi pedepsit pentru ele si pentru desfatarea cu ele si va fi intrebata despre aceste binefaceri in Ziua Invierii.

„Astfel lamurim semnele”, adica le deslusim si le facem clare „pentru oamenii care stiu”, fiindca ei sunt cei care trag folos din ceea ce Allah lamureste din semnele Sale. Ei stiu ca acestea vin de la Allah, le pretuiesc si le inteleg.

Apoi Allah pomeneste lucrurile pe care le-a interzis in toate Legile revelate: „Domnul meu a oprit numai faptele rusinoase”, adica pacatele mari pe care oamenii le socotesc urate si respingatoare, precum preacurvia, desfranarea, relatiile dintre barbati si cele asemenea.

„Cele vazute si cele ascunse” cuprinde faptele rusinoase ale trupului si pe cele legate de miscarile inimii, precum trufia, admiratia de sine, savarsirea faptelor de ochii oamenilor, ipocrizia si cele asemenea.

„Pacatul, asuprirea fara drept” cuprinde faptele care aduc povara pacatului si pedeapsa prin incalcarea hotarelor lui Allah, precum si agresiunea asupra oamenilor in vietile, averile si onoarea lor. Aici intra pacatele fata de drepturile lui Allah si pacatele fata de drepturile robilor.

„Sa-I faceti lui Allah asociati pentru care El nu a pogorat nicio dovada”, adica nicio proba; dimpotriva, El a pogorat dovada limpede pentru unicitatea Sa. A-I face asociati lui Allah inseamna a adora, alaturi de El, pe oricare dintre creaturile Sale. Aici pot intra si forme mai mici, precum savarsirea faptelor de ochii oamenilor, juramentul pe altcineva decat Allah si altele asemenea.

„Si sa spuneti despre Allah ceea ce nu stiti” despre Numele, Atributele, faptele sau Legea Sa. Allah a interzis toate acestea si i-a oprit pe robii Sai sa le savarseasca, din pricina urmarilor rele pe care le au asupra omului si asupra societatii. Ele cuprind nedreptate si cutezanta impotriva lui Allah, dispretuirea robilor Sai si schimbarea religiei si Legii Sale.

Versetul 34

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

34. Fiecarei comunitati ii este hotarat un soroc. Cand le vine sorocul, nu-l pot intarzia nici macar un ceas si nici nu-l pot grabi.

Allah i-a coborat pe fiii lui Adam pe pamant, i-a asezat acolo si le-a hotarat un soroc. Nicio comunitate nu-si poate grabi ori intarzia timpul randuit; aceasta este valabil atat pentru comunitati in ansamblu, cat si pentru fiecare om in parte.

Versetele 35 la 36

يٰۤاٰدَمُ اِمَّا يٰتِيْنٰكَ رُسُلٌ مِّنْكَ يَقْصُوْنَ عَلَيْكَ اٰيٰتِيْ فَمَنْ اَتَقٰى وَاَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا
عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٣٦﴾

35. O, fii ai lui Adam! Cand vor veni la voi mesageri dintre voi, care va vor povesti semnele Mele, atunci cei care se tem de Allah si indreapta lucrurile nu vor avea teama si nu se vor intrista. **36.** Iar cei care tagaduiesc semnele Noastre si se trufesc fata de ele, aceia sunt locuitorii Focului si vor ramane vesnic in el.

Dupa ce i-a scos pe fiii lui Adam din Paradis, Allah i-a incercat prin trimiterea mesagerilor si pogorarea Cartilor. Mesagerii le povestesc semnele lui Allah si le lamuresc randuielile Sale. Aici El pomeneste izbanda celor care le raspund mesagerilor si pierderea celor care nu le raspund.

„Cei care se tem de Allah” se feresc de ceea ce El a oprit: asocierea de parteneri, pacatele mari si cele mici. „Si indreapta lucrurile”, adica isi indreapta faptele vazute si ascunse. Ei „nu vor avea teama” de raul de care se tem altii „si nu se vor intrista” pentru ceea ce a trecut. Cand teama si intristarea lipsesc, exista siguranta deplina, fericirea si izbanda vesnica.

„Iar cei care tagaduiesc semnele Noastre si se trufesc fata de ele”, necrezand in ele cu inimile si nesupunandu-se lor prin fapte, „acea sunt locuitorii Focului si vor ramane vesnic in el.” Ei au dispretuit semnele si au staruit in tagaduirea lor, astfel ca vor fi umiliti prin pedeapsa vesnica.

Versetul 37

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖۭ اُولٰٓئِكَ يٰۤاِهْلَ الْاٰلَمِیْنَ
نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكُتُبِ حَتّٰىۤ اِذَا جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوْا اٰیْنَ مَا كُنْتُمْ
تَدْعُوْنَ مِنَ دُوْنِ اللّٰهِ قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰۤی اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا
كَٰفِرِيْنَ ﴿٣٧﴾

37. Cine este mai nedrept decat cel care nascoceste o minciuna despre Allah sau tagaduiesc semnele Sale? Acestia isi vor primi partea randuita in Carte,

pana cand trimisii Nostri vor veni sa le ia sufletele si vor spune: „Unde sunt cei pe care ii chemati in locul lui Allah?” Ei vor spune: „Au disparut de langa noi” si vor marturisi impotriva lor insisi ca au fost necredinciosi.

Nimeni nu este mai nedrept decat cel care „nascocesta o minciuna despre Allah”, atribuindu-I asociati, atribuindu-I lipsuri ori punandu-I in seama cuvinte pe care nu le-a spus, sau decat cel care „tagaduieste semnele Sale”, desi ele arata limpede adevarul si calauzesc spre calea dreapta.

Chiar daca asemenea oameni se bucura de bunastare in aceasta lume si isi primesc partea de hrana si desfatere scrisa pentru ei in Tabla Pastrata, nimic din acestea nu le va folosi. Se vor bucura putin, apoi vor fi pedepsiti vreme indelungata.

„Pana cand trimisii Nostri vor veni sa le ia sufletele”, adica ingerii randuiti sa le ia sufletele la sorocul mortii. Atunci ingerii ii vor mostra: „Unde sunt cei pe care ii chemati in locul lui Allah?”, idoli si chipurile cioplite? Acum a venit vremea nevoii; sa va foloseasca, daca pot, ori sa indeparteze de la voi vreun rau.

Ei vor raspunde: „Au disparut de langa noi”, adica au disparut, s-a vazut minciuna lor si nu ne sunt de niciun folos impotriva pedepsei lui Allah. „Si vor marturisi impotriva lor insisi ca au fost necredinciosi” si ca merita pedeapsa vesnica si umilitoare.

Versetele 38 la 39

قَالَ ادْخُلُوا فِي اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأَوْلَهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتَاهُمُ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

38. El va spune: „Intrati in Foc impreuna cu comunitatile de djinni si oameni care au trecut inaintea voastra.” Ori de cate ori o comunitate va intra, isi va blestema sora. Cand vor fi cu totii adunati in el, cei de pe urma vor spune despre cei dintai: „Doamne al nostru! Acestia ne-au ratacit, asa ca da-le o pedeapsa indoita din Foc.” El va spune: „Pentru fiecare va fi indoita, dar voi nu stiti.” 39. Cei dintai le vor spune celor de pe urma: „Voi nu sunteti cu nimic mai buni decat noi. Gustati deci pedeapsa pentru ceea ce agonisati.”

Ingerii le vor spune: „Intrati in Foc impreuna cu comunitatile de djinni si oameni care au trecut inaintea voastra”, fiindca ele au urmat aceeasi cale a necredintei si trufiei pe care ati urmat-o si voi. Toti merita rusinea si pierderea.

Ori de cate ori una dintre comunitatile nelegiuite va intra in Foc, „isi va blestema sora”. Allah spune: „Apoi, in Ziua Invierii, va veti lepada unii de altii si va veti blestema unii pe altii.” (al-'Ankabut 29:25)

„Cand vor fi cu totii adunati in el”, cei dintai si cei de pe urma, conducatorii si adeptii lor, „cei de pe urma”, adica adeptii care au venit dupa conducatorii lor, „vor spune despre cei dintai”, adica despre conducatorii lor, plangandu-se lui Allah ca acestia i-au ratacit: „Doamne al nostru! Acestia ne-au ratacit, asa ca da-le o pedeapsa indoita din Foc”, o pedeapsa sporita, fiindca i-au ratacit pe altii si le-au infrumusetat faptele rele.

„Cei dintai le vor spune celor de pe urma: Voi nu sunteti cu nimic mai buni decat noi.” Cu totii ati avut partea voastra in ratacire si in faptele care aduc pedeapsa; ce superioritate aveti asupra noastra?

Allah va spune fiecarui grup: „Pentru fiecare va fi indoita”; fiecare isi va primi partea din pedeapsa. „Gustati deci pedeapsa pentru ceea ce agoniseati.”

Este stiut insa ca pedeapsa capeteniiilor ratacirii va fi mai mare si mai aspra decat pedeapsa adeptilor lor, tot asa cum fericirea capeteniiilor calauzirii va fi mai mare decat rasplata celor care i-au urmat. Allah spune: „Celor care nu cred si abat de la calea lui Allah le vom spori pedeapsa peste pedeapsa, fiindca raspandeau stricaciunea.” (an-Nahl 16:88)

Aceste versete si altele asemenea arata ca toate categoriile celor care au tagaduit semnele lui Allah vor ramane vesnic in pedeapsa si vor fi supusi cu totii aceleiasi pedepse in esenta. Totusi, treptele lor vor fi diferite, potrivit faptelor, incapatanarii, nedreptatii si minciunilor lor. Prietenii pe care le-au avut in aceasta lume se vor preface, in Ziua Invierii, in dusmanie si blestemare reciproca.

Versetele 40 la 41

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

40. Celor care tagaduiesc semnele Noastre si se trufesc fata de ele nu li se vor deschide portile cerului si nu vor intra in Paradis pana cand camila nu va trece prin urechea acului. Astfel ii rasplatim pe nelegiuiti. **41.** Ei vor avea culcus din Gheena, iar deasupra lor invelitori de Foc. Astfel ii rasplatim pe cei nedrepti.

Allah ne vesteste pedeapsa celor care tagaduiesc semnele Sale si nu cred in ele, desi dovezile sunt limpezi, si care sunt prea trufasi ca sa creada ori sa se supuna randuielilor. Ei nu cred si se intorc, astfel ca pierd nadejdea oricarui bine.

Portile cerului nu se deschid pentru sufletele lor cand mor si sunt ridicate, dorind sa urce spre Allah. Ele cer voie, dar nu li se ingaduie, dupa cum in aceasta lume nu s-au inaltat la credinta in Allah, la cunoasterea si iubirea Lui. Tot astfel nu se vor inalta nici dupa moarte, caci rasplata este de acelasi fel cu fapta.

Din sensul versetului se intelege ca portile cerului se deschid pentru sufletele credinciosilor care s-au supus poruncilor lui Allah si au crezut in semnele Sale. Ele urca spre Allah si ajung, in lumea de sus, acolo unde El vointe. Se bucura de apropierea de Domnul lor si de multumirea Lui.

Despre oamenii Focului, Allah spune: „Si nu vor intra in Paradis pana cand camila nu va trece prin urechea acului.” Camila este dintre cele mai mari animale, iar urechea acului dintre cele mai mici si inguste deschizaturi. Aceasta exprima imposibilitatea.

Asa cum este cu neputinta ca o camila sa treaca prin urechea acului, tot astfel este cu neputinta ca cei care tagaduiesc semnele lui Allah sa intre in Paradis. Allah spune: „Cel care Ii face asociati lui Allah, Allah ii opreste Paradisul, iar salasul lui va fi Focul.” (al-Ma'idah 5:72)

„Astfel ii rasplatim pe nelegiuiti”, pe cei ale caror pacate sunt multe si a caror nedreptate si trufie sunt mari. „Ei vor avea culcus din Gheena” sub ei, „iar deasupra lor invelitori de Foc” care ii acopera si ii invalue in pedeapsa.

„Astfel ii rasplatim pe cei nedrepti”, pe cei care s-au nedreptatit pe ei insisi. Aceasta este rasplata dreapta pe care au meritat-o, iar Domnul tau nu-i nedreptateste pe robi.

Versetele 42 la 43

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍّ تَجْرَىٰ مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لَنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ
هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَن تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

42. Iar cei care cred si savarsesc fapte drepte - Noi nu impovaram niciun suflet peste puterea lui - aceia sunt locuitorii Paradisului si vor ramane vesnic in el.
43. Vom scoate din piepturile lor orice ranchiuna. Pe sub ei vor curge rauri, iar ei vor spune: „Lauda lui Allah, care ne-a calauzit spre aceasta! Noi nu ne-am fi calauzit daca Allah nu ne-ar fi calauzit. Mesagerii Domnului nostru au venit cu adevarul.” Si li se va striga: „Acesta este Paradisul pe care l-ati mostenit pentru ceea ce savarseati.”

Dupa ce a pomenit pedeapsa pacatosilor si a nedreptilor, Allah pomeneste rasplata celor care Il asculta: „cei care cred” cu inimile „si savarsesc fapte drepte” cu madularele lor. Ei unesc credinta cu fapta, lucrarile vazute cu cele ascunse, implinirea obligatiilor cu parasirea lucrurilor oprite.

Expresia „savarsesc fapte drepte” este generala si cuprinde toate faptele bune, obligatorii si voluntare. Fiindca unele pot fi peste puterea omului, Allah spune: „Noi nu impovaram niciun suflet peste puterea lui.” Ii incredinteaza numai ceea ce poate duce si nu-i cere ceea ce depaseste capacitatea sa.

In aceasta situatie, robul trebuie sa se teama de Allah atat cat poate. Daca nu poate implini unele obligatii pe care altii le pot implini, el este scutit de ele. Allah spune: „Allah nu impovareaza niciun suflet peste puterea lui.” (al-Baqarah 2:286); „Allah nu impovareaza niciun suflet decat dupa ceea ce i-a daruit.” (at-Talaq 65:7); „El nu v-a pus nicio greutate in religie.” (al-Hajj 22:78); „Temeti-va de Allah atat cat puteti.” (at-Taghabun 64:16)

Nimic nu este obligatoriu atunci cand omul este neputincios si nimic nu ramane interzis atunci cand exista o necesitate constrangatoare.

„Aceia sunt locuitorii Paradisului si vor ramane vesnic in el.” Nu vor iesi niciodata din el si nu vor dori un alt salas, fiindca vor vedea acolo toate felurile de desfatate, toate lucrurile dorite si culmea placerii, peste care nimeni nu poate dori ceva mai mare.

„Vom scoate din piepturile lor orice ranchiuna.” Prin darnicia si bunatatea Sa fata de oamenii Paradisului, Allah va inlatura ranchiuna aflata in inimile lor si intrecerea dintre ei, astfel incat vor deveni frati care se iubesc si prieteni apropiati, impacati. Allah spune: „Vom scoate din piepturile lor orice ranchiuna; vor sta ca fratii pe paturi, fata in fata.” (al-Hijr 15:47)

Allah ii va darui fiecaruia o cinste prin care va atinge multa bucurie si placere si va socoti ca nu exista o desfatate mai mare decat a lui. Astfel vor fi feriti de invidie si ura, fiindca pricinile lor vor fi disparut.

„Pe sub ei vor curge rauri”, adica ei vor face raurile sa tasneasca oricand si oriunde vor dori. Daca vor dori sa curga prin palate, prin incaperile inalte ori prin gradinile Paradisului, printre livezi si flori, ele vor curge fara santuri si alpii sapate. Ei vor avea bunatati fara hotar.

Cand vor vedea binefacerile si cinstea daruite de Allah, vor spune: „Lauda lui Allah, care ne-a calauzit spre aceasta!” El i-a binecuvantat si i-a inspirat sa creada si sa urmeze faptele ce i-au dus la acel salas, apoi le-a pastrat credinta si faptele pana cand au ajuns prin ele acolo. Binecuvantat este Domnul Preageneros, care le-a daruit toate aceste binefaceri, vazute si nevazute, ce nu pot fi numarate.

„Noi nu ne-am fi calauzit daca Allah nu ne-ar fi calauzit”, adica nu am fi putut gasi indrumarea daca El nu ne-ar fi daruit calauzirea Sa si nu ne-ar fi ajutat sa-i urmam pe mesagerii Lui.

„Mesagerii Domnului nostru au venit cu adevarul.” Cand vor trai binefacerile vestite de mesageri si le vor vedea cu ochii, dupa ce in lume le cunoscusera cu certitudine, vor spune: totul s-a implinit; am vazut ceea ce ne-au fagaduit mesagerii, iar adevarul celor aduse de ei s-a aratat fara indoiala si fara nelamurire.

„Si li se va striga”, ca felicitare, cinstire si salut: „Acesta este Paradisul pe care l-ati mostenit”, adica ati devenit mostenitorii lui si el este partea voastra, dupa cum Focul este partea necredinciosilor, „pentru ceea ce savarseati.”

Unii dintre inaintasi au spus ca oamenii Paradisului vor fi salvati de Foc prin iertarea lui Allah, vor intra in Paradis prin mila Lui, iar locuintele le vor fi impartite si le vor mosteni prin faptele drepte, care fac parte din mila Sa si sunt dintre cele mai inalte trepte ale ei.

Versetele 44 la 45

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنِ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَن لَّعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

44. Locuitorii Paradisului vor striga catre locuitorii Focului: „Noi am gasit adevarat ceea ce ne-a fagaduit Domnul nostru. Ati gasit si voi adevarat ceea ce v-a fagaduit Domnul vostru?” Ei vor spune: „Da.” Atunci un vestitor va vesti intre ei: „Blestemul lui Allah este asupra celor nedrepti, 45. care abat de la calea lui Allah, cauta sa o faca stramba si nu cred in Viata de Apoi.”

Dupa ce a aratat asezarea celor doua grupuri in cele doua salasuri si faptul ca au gasit rasplata si pedeapsa vestite de mesageri si pomenite in Carti, Allah ne spune ca locuitorii Paradisului ii vor striga pe locuitorii Focului.

„Noi am gasit adevarat ceea ce ne-a fagaduit Domnul nostru”, cand ne-a fagaduit Paradisul pentru credinta si faptele drepte, ne-a introdus in el si ne-a aratat ceea ce ne descriesese. „Ati gasit si voi adevarat ceea ce v-a fagaduit Domnul vostru” pentru necredinta si neascultare?

„Ei vor spune: Da”, am gasit ca este adevarat. Atunci va deveni limpede pentru toate creaturile, fara nicio urma de indoiala, ca fagaduinta lui Allah este adevarata. Cine este mai adevarat in cuvant decat Allah? Indoielile si nelamuririle vor pieri, iar lucrul va deveni realitate sigura. Credinciosii se vor bucura nespuse de fagaduinta lui Allah, iar necredinciosii vor deznadajdui de orice bine si vor recunoaste ca merita pedeapsa.

„Atunci un vestitor va vesti intre ei”, intre oamenii Focului si oamenii Paradisului: „Blestemul lui Allah”, adica indepartarea de orice bine, „este asupra celor nedrepti.” Allah le-a deschis portile milei Sale, dar ei s-au intors pe nedrept, s-au abatut singuri de la calea lui Allah si i-au oprit si pe altii, ratacind si ratacindu-i.

Allah voieste ca calea Sa sa fie dreapta si ca cei care o urmeaza sa ramana statornici pe ea, dar acestia „cauta sa o faca stramba”, pentru a-i indeparta pe oameni de la calea dreapta, „si nu cred in Viata de Apoi.”

Necredinta lor in Inviere, lipsa temerii de pedeapsa si a nadejdii in rasplata i-au facut sa se abata de la calea dreapta si sa urmeze poftele oprite. Intelesul

vestirii este si ca mila lui Allah este asupra credinciosilor, ca bunatatea Sa ii cuprinde si ca binefacerile Sale se revarsa neincetat asupra lor.

Versetele 46 la 49

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْهِمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ * وَإِذَا صُرِفَتْ
أَبْصَارُهُمْ تَلَقَّاءُ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾
وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ
جَمْعُكُمْ وَمَلَجَ كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ
بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

46. Intre ele va fi un zid, iar pe inaltimile lui vor fi oameni care ii vor cunoaste pe toti dupa semnele lor. Ei ii vor striga pe locuitorii Paradisului: „Pace voua!” Ei nu vor fi intrat inca in el, dar vor nadajdui. **47.** Cand privirile lor vor fi intoarse catre locuitorii Focului, vor spune: „Doamne al nostru! Nu ne aseza impreuna cu oamenii nedrepti.” **48.** Oamenii de pe inaltimi ii vor striga pe niste barbati pe care ii vor cunoaste dupa semnele lor: „Nu v-au folosit nici multimea voastra si nici trufia voastra. **49.** Acestia sunt cei despre care ati jurat ca Allah nu-i va atinge cu mila? Intrati in Paradis! Nu veti avea teama si nu va veti intrista.”

Intre locuitorii Paradisului si locuitorii Focului va fi un zid numit al-A'raf, inaltimile. El nu face parte nici din Paradis, nici din Foc, ci le domina pe amandoua, iar de pe el pot fi vazute cele doua grupuri.

Pe acest zid vor fi oameni care ii vor cunoaste pe locuitorii Paradisului si ai Focului „dupa semnele lor”, semne prin care pot fi recunoscuti si deosebiti. Cand se vor uita la oamenii Paradisului, ii vor striga: „Pace voua!” Ii vor saluta, desi pana atunci nu intrasera in Paradis, dar vor nadajdui sa intre. Allah nu le va pune aceasta nadejde in inimi decat fiindca voieste sa-i cinsteasca.

„Cand privirile lor vor fi intoarse catre locuitorii Focului” si vor vedea privelistea inspaimantatoare, „vor spune: Doamne al nostru! Nu ne aseza impreuna cu oamenii nedrepti.” Cand oamenii de pe inaltimi ii privesc pe locuitorii Paradisului, nadajduiesc sa fie cu ei si ii saluta; cand privirile le sunt intoarse fara voie spre oamenii Focului, li cer lui Allah sa-i fereasca de soarta lor. Aceasta este descrierea generala.

Apoi Allah pomeneste cateva convorbiri anume, dupa descrierea generala: „Oamenii de pe inaltimi ii vor striga pe niste barbati pe care ii vor cunoaste dupa semnele lor.” Acestia sunt dintre oamenii Focului care avusesera in lume rang inalt, avere si multi copii. Oamenii de pe inaltimi ii vor vedea singuri in pedeapsa, fara ajutor si fara sustinator.

Ei le vor spune: „Nu v-au folosit nici multimea voastra”, pe care va bizuiati in lume ca sa indepartati neplacerile si sa dobanditi ceea ce doreati. Astazi a disparut si nu va foloseste cu nimic. Nu va foloseste nici trufia voastra fata de adevar, fata de cei care l-au adus si fata de cei care l-au urmat.

Apoi le vor arata cativa locuitori ai Paradisului care fusesera saraci si slabi in lume, iar oamenii Focului ii batjocorisera. Le vor spune celor din Foc: „Acestia sunt cei”, pe care Allah i-a introdus in Paradis, „despre care ati jurat ca Allah nu-i va atinge cu mila?”, fiindca ii dispretuiati, ii priveati de sus si erati plini de admiratie fata de voi insiva. Acum juramantul vostru s-a dovedit mincinos, iar Allah v-a aratat ceea ce nu socoteati cu putinta.

„Intrati in Paradis” pentru faptele voastre. Acestor oameni slabi li se va spune, spre cinstire si respect: intrati in Paradis prin faptele voastre drepte. „Nu veti avea teama” de neplacerile viitoare „si nu va veti intrista” pentru ceea ce a trecut, ci veti fi in siguranta deplina si va veti bucura de tot binele.

Aceasta seamana cu spusele lui Allah: „Cei nelegiuiti radeau de cei care credeau si, cand treceau pe langa ei, isi faceau semne cu ochiul... Insa in ziua aceea, cei care au crezut vor rade de necredinciosi, privind de pe divane.” (al-Mutaffifin 83:29-30, 34-35)

Invatatii si talcuitorii au avut pareri diferite cu privire la identitatea oamenilor de pe inaltimi si la faptele lor. Opinia corecta este ca ei sunt oameni ale caror fapte bune si rele sunt egale. Faptele rele nu le-au intrecut pe cele bune, astfel incat sa intre in Foc, iar cele bune nu le-au intrecut pe cele rele, astfel incat sa intre in Paradis.

Ei vor ramane pe inaltimi atat cat voieste Allah, apoi Allah ii va introduce, prin mila Sa, in Paradis, caci mila Sa precede mania Sa si o biruie, iar mila Sa cuprinde toate lucrurile.

Versetele 50 la 53

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ هَوًى وَلَعِبًا وَغَرَّتُهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا

كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾ وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى
وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ يَقُولُ
الَّذِينَ نُسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ
فِيْشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾

50. Locuitorii Focului ii vor striga pe locuitorii Paradisului: „Varsati peste noi din apa sau din ceea ce v-a daruit Allah ca hrana.” Ei vor spune: „Allah le-a oprit pe amandoua necredinciosilor, 51. celor care si-au luat religia drept joaca si distractie si pe care i-a amagit viata lumeasca.” Astazi ii vom uita asa cum au uitat intalnirea cu aceasta zi a lor si pentru ca tagaduiau semnele Noastre. 52. Le-am adus o Carte pe care am lamurit-o cu stiinta, drept calauzire si mila pentru oamenii care cred. 53. Asteapta ei altceva decat implinirea ei? In ziua cand va veni implinirea ei, cei care au uitat-o mai inainte vor spune: „Mesagerii Domnului nostru au venit cu adevarul. Oare avem mijlocitori care sa mijloceasca pentru noi? Sau am putea fi trimisi inapoi, ca sa savarsim alte fapte decat cele pe care le savarseam?” Ei si-au pierdut sufletele, iar ceea ce nascocisera a disparut de langa ei.

Cand pedeapsa va ajunge de nesuportat, iar foamea si setea lor vor fi naprasnice, locuitorii Focului ii vor striga pe locuitorii Paradisului si le vor cere ajutorul: „Varsati peste noi din apa sau din ceea ce v-a daruit Allah ca hrana.”

Oamenii Paradisului le vor raspunde: „Allah le-a oprit pe amandoua”, apa si hrana Paradisului, „necredinciosilor.” Aceasta este rasplata necredintei lor in semnele lui Allah si a faptului ca si-au luat religia, pe care li se poruncise sa o urmeze si pentru care li se fagaduise o mare rasplata, „drept joaca si distractie.” Inimile lor s-au lasat distrase si s-au intors de la ea; au tratat-o ca pe o joaca si au luat-o in ras. Sau sensul este ca au pus distractia si joaca in locul religiei celei drepte, multumindu-se cu acestea in locul ei.

„Si pe care i-a amagit viata lumeasca”, cu podoabele si numeroasele indemnuri care ii cheama spre ea. S-au multumit cu ea, s-au bucurat de ea, s-au intors de la Viata de Apoi si au uitat-o.

„Astazi ii vom uita”, adica ii vom lasa in pedeapsa, „asa cum au uitat intalnirea cu aceasta zi a lor.” S-au purtat ca si cum ar fi fost creati numai pentru lume, fara pedeapsa sau rasplata dupa ea, „si pentru ca tagaduiau semnele Noastre.”

Ei nu au tagaduit fiindca semnele lui Allah ar fi fost putine ori neclare. Dimpotriva, Allah spune: „Le-am adus o Carte pe care am lamurit-o”, in care am deslusit tot ceea ce oamenii au nevoie sa cunoasca, „cu stiinta” de la Allah, care cunoaste starea oamenilor in orice vreme si loc si stie ceea ce le foloseste si ceea ce nu le foloseste.

Lamurirea Sa nu este lamurirea unuia care nu cunoaste treburile oamenilor ori caruia ii scapa unele dintre ele si care, din aceasta pricina, poate da o hotarare nepotrivita. Este lamurirea Celui a carui stiinta si mila cuprind toate lucrurile.

Cartea este „calauzire si mila pentru oamenii care cred.” Prin ea credinciosii dobandesc indrumarea si sunt salvati de ratacire; adevarul si falsitatea, calauzirea si ratacirea sunt facute limpezi. Prin ea dobandesc si mila si binele si sunt binecuvantati in aceasta lume si in cea de Apoi. Astfel sunt ocrotiti de ratacire si pierzanie.

Cei care merita pedeapsa nu au crezut in aceasta Carte mare si nu s-au supus poruncilor si interdictiilor ei. Nu mai ramane decat sa li se intample ceea ce Coranul le-a vestit.

De aceea Allah spune: „Asteapta ei altceva decat implinirea ei?”, adica implinirea celor vestite de Carte. Aceasta seamana cu vorbele lui Yusuf atunci cand visul lui s-a implinit: „Aceasta este implinirea visului meu de odinioara.” (Yusuf 12:100)

„In ziua cand va veni implinirea ei, cei care au uitat-o mai inainte vor spune”, caindu-se pentru ceea ce au facut, cautand mijlocire pentru iertarea pacatelor si recunoscand adevarul mesagerilor: „Mesagerii Domnului nostru au venit cu adevarul. Oare avem mijlocitori care sa mijloceasca pentru noi? Sau am putea fi trimisi inapoi, ca sa savarsim alte fapte decat cele pe care le savarseam?”

Timpul intoarcerii in lume va fi trecut: „Mijlocirea mijlocitorilor nu le va fi de niciun folos.” (al-Muddaththir 74:48)

Cererea de a se intoarce in lume pentru a savarsi binele este o fagaduinta mincinoasa al carei scop este numai indepartarea pedepsei care i-a lovit. Allah spune: „Chiar daca ar fi trimisi inapoi, s-ar intoarce la ceea ce le-a fost oprit, caci sunt mincinosi.” (al-An'am 6:28)

„Ei si-au pierdut sufletele”, fiindca le-au lipsit de castig si le-au dus pe calea pieririi. Aceasta nu este ca pierderea averii, a bunurilor sau a copiilor, ci o pierdere ce nu mai poate fi indreptata.

„Iar ceea ce nascocisera a disparut de langa ei”, adica sperantele mincinoase pe care le nutreau in lume si fagaduintele pe care li le facuse Seitan. Vor intalni

ceea ce nu-si inchipuisera; li se va arata minciuna si ratacirea, iar ei vor sti ca adevarul era ceea ce adusesera mesagerii.

Versetul 54

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾

54. Cu adevarat, Domnul vostru este Allah, care a creat cerurile si pamantul in sase zile, apoi S-a inaltat deasupra Tronului. El acopera ziua cu noaptea, care o urmareste grabita, iar soarele, luna si stelele sunt supuse poruncii Sale. Cu adevarat, ale Lui sunt creatia si porunca. Binecuvantat este Allah, Domnul lumilor.

Allah ne vesteste ca El este singurul Domn vrednic de adorare, fara partener si fara asociat: „Cu adevarat, Domnul vostru este Allah, care a creat cerurile si pamantul” si tot ceea ce se afla in ele, cu toata maretia si intinderea lor, cu desavarsita precizie, trainicie si frumuseti.

Le-a creat „in sase zile”; prima dintre ele a fost duminica, iar ultima vineri. Cand a incheiat crearea lor si a randuit in ele ceea ce a randuit, „S-a inaltat deasupra Tronului”, Tronul mare care cuprinde cerurile si pamantul si tot ceea ce se afla in ele si intre ele. S-a inaltat intr-un fel potrivit maretiei, grandorii si puterii Sale.

El S-a inaltat deasupra Tronului, cuprinde sub stapanirea Sa intreaga imparatie, o carmuieste si aplica tuturor lucrurilor hotararile Sale universale si randuielile Sale religioase.

De aceea spune: „El acopera ziua cu noaptea.” Noaptea intunecata acopera ziua luminoasa, astfel incat tot ceea ce se afla pe fata pamantului se intuneca. Oamenii se linistesc, vietatile se intorc la adaposturile lor si se odihnesc dupa osteneala, umblatul de colo-colo care le ocupa ziua.

Noaptea „urmareste grabita” ziua. Ori de cate ori vine noaptea, ziua pleaca, iar ori de cate ori vine ziua, noaptea pleaca. Aceasta randuiala continua fara incetare pana cand Allah va strange lumea aceasta si ii va muta pe robi intr-un alt salas.

„Iar soarele, luna si stelele sunt supuse poruncii Sale”, supuse carmuirii si stapanirii Lui. Aceasta arata desavarsirea Atributelor Sale. Crearea lor si marimea lor arata puterea Lui desavarsita; precizia, randuiala si trainicia lor

arata intelegiunea Lui desavarsita; folosul lor pentru nevoile de capatai si pentru alte nevoi arata largimea milei Sale.

Toate acestea arata stiinta Sa cuprinzatoare si faptul ca nimeni nu merita sa fie adorat in afara de El.

„Cu adevarat, ale Lui sunt creatia si porunca.” El este Creatorul care a adus la existenta toate creaturile din lumea de sus si din lumea de jos, esentele, insusirile si faptele lor. Porunca Sa cuprinde Legile si profetiile.

Creatia Sa cuprinde hotararile Sale universale, iar porunca Sa cuprinde randuielile religioase; apoi, in salasul rasplatirii, vor fi hotararile judecatii si rasplatirii.

„Binecuvantat este Allah”, adica este mare si preainalt, nemarginit in darnicie si binefacere. El este binecuvantat in Sine, in maretia si in Atributele Sale desavarsite si ii binecuvanteaza pe altii, daruindu-le mult bine prin darnicia si bunatatea Lui. Orice binecuvantare din univers este dintre urmele milei Sale. De aceea spune: „Binecuvantat este Allah, Domnul lumilor.”

Dupa ce a pomenit maretia si grandoarea Sa, care le arata oamenilor priceputi ca El este Unul, singurul care trebuie adorat si de la care trebuie cerut ajutorul in toate nevoile, El porunceste ceea ce se cuvine ca robii sa faca in urma acestei cunoasteri.

Versetele 55 la 56

ج
أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

55. Chemati-L pe Domnul vostru cu smerenie si in taina. Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei care intrec hotarele. 56. Nu raspanditi stricaciunea pe pamant dupa ce a fost indreptat si chemati-L cu teama si nadejde. Cu adevarat, mila lui Allah este aproape de cei care savarsesc binele.

Invocarea cuprinde cererea adresata lui Allah si adorarea Lui. Allah ne porunceste sa-L chemam „cu smerenie”, adica staruind cu umilinta in cerere si ramanand statornici in adorare, „si in taina”, nu cu glas tare si nici in vazul oamenilor, ferindu-ne de savarsirea faptelor de ochii oamenilor, ci in ascuns si cu sinceritate deplina fata de Allah Preainaltul.

„Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei care intrec hotarele”, adica pe cei care depasesc masura in toate lucrurile. Tot o intrecere a hotarelor este ca robul sa-I

ceara lui Allah lucruri care nu i se potrivesc, sa depaseasca masura in cerere sau sa ridice glasul peste masura in invocare. Toate acestea intra in intrecerea hotarelor, care este oprita.

„Nu raspanditi stricaciunea pe pamant” prin pacate si neascultare, „dupa ce a fost indreptat” prin fapte de ascultare. Pacatele strica purtarile, faptele si mijloacele de trai, precum si treburile acestei lumi si ale Vietii de Apoi. Allah Preainaltul spune: „Stricaciunea s-a aratat pe uscat si pe mare din pricina a ceea ce au agonisit mainile oamenilor.” (ar-Rum 30:41) Tot astfel, faptele de ascultare indreapta purtarile, faptele si mijloacele de trai, precum si treburile acestei lumi si ale Vietii de Apoi.

„Si chemati-L cu teama si nadejde”, adica temandu-va de pedeapsa Lui si nadajduind rasplata Sa, sperand ca faptele sa va fie primite si temandu-va sa nu fie respinse. Nu-L chemati asemenea celui care crede ca are un drept asupra Domnului sau, este incantat de sine si se ridica deasupra rangului sau, nici asemenea celui nepasator si neatent.

Pe scurt, bunele randuieli ale invocarii pomenite de Allah sunt acestea: sinceritatea numai fata de Allah Preainaltul, aratata prin chemarea Lui in taina si pe ascuns; inima sa fie tematoare si plina de nadejde, nu nepasatoare, lipsita de teama sau indiferenta fata de raspuns. Toate acestea tin de savarsirea invocarii in chip desavarsit, caci a savarsi bine orice act de adorare inseamna a depune toata stradania si a-l implini fara lipsuri din niciun punct de vedere.

De aceea Allah spune: „Cu adevarat, mila lui Allah este aproape de cei care savarsesc binele”, adica de cei care Il adora pe Allah in chip desavarsit si le fac bine robilor Lui. Cu cat robul sporeste in binefacere, cu atat este mai aproape de mila Domnului sau, iar Domnul sau ii este aproape prin mila Sa. In aceasta se afla un indemn limpede la savarsirea binelui.

Versetele 57 la 58

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا أَقْلَتَ سَحَابًا ثِقَالًا
 سُقْنَهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ ۖ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۚ كَذَٰلِكَ
 نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ ۖ وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ ۖ وَالْبَادِي يَذْنُ رِيءَهُ
 وَالَّذِي خَبِثَ لَا يَخْرِجُ إِلَّا نَكْدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
 يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

57. El este Cel care trimite vanturile ca vestitoare inaintea milei Sale. Cand ele poarta nori grei, Noi ii manam spre un tinut mort, pogoram prin ei apa si scoatem prin ea roade de tot felul. Tot astfel ii vom scoate pe cei morti, pentru ca voi sa luati aminte. 58. Pamantul bun isi scoate plantele, cu voia Domnului sau, iar cel rau nu scoate decat plante sarace. Astfel talcuim semnele pentru oamenii care sunt multumitori.

Allah Preainaltul arata una dintre urmele puterii Sale si una dintre adierile milei Sale: „El este Cel care trimite vanturile ca vestitoare inaintea milei Sale”, adica vanturile care vestesc ploaia, o ridica de pe pamant cu voia lui Allah, iar oamenii se bucura de mila Lui si inimile lor se linistesc inainte ca ploaia sa coboare.

„Cand ele poarta nori grei”, unele vanturi ii ridica, altele ii aduna, iar altele ii fecundeaza. „Noi ii manam spre un tinut mort”, ale carui vietati sunt aproape pierite si ai carui locuitori sunt aproape deznadajduiti de mila lui Allah.

„Pogoram prin ei apa”, adica asupra acelui tinut mort. Ploaia imbelsugata coboara din nor, iar Allah randuieste un vant care o face sa cada si altul care o imprastie, cu voia Sa. „Si scoatem prin ea roade de tot felul.” Oamenii se bucura de mila lui Allah si se desfata cu binefacerea Sa.

„Tot astfel ii vom scoate pe cei morti, pentru ca voi sa luati aminte.” Dupa cum am readus pamantul la viata prin plante, dupa ce fusese mort, tot astfel ii vom scoate pe morti din mormintele lor, dupa ce se vor fi prefacut in tarana. Aceasta este o dovada limpede, iar intre cele doua lucruri nu exista nicio deosebire. Cel care socoteste invierea cu neputinta, desi vede ceea ce ii seamana, o tagaduieste numai din incapatanare si neaga un lucru pe care simturile il marturisesc.

In aceasta se afla un indemn de a cugeta la semnele lui Allah si de a le privi pentru a trage invataminte si a gasi dovezi, nu cu nepasare si delasare.

Apoi Allah pomeneste deosebirea dintre pamanturile asupra carora coboara ploaia. „Pamantul bun”, adica pamantul cu tarana buna, atunci cand ploaia coboara asupra lui, „isi scoate plantele” pentru care este pregatit, „cu voia Domnului sau”. Pricinile nu isi produc urmarile decat daca Allah ingaduie aceasta prin voia Sa.

„Iar cel rau nu scoate decat plante sarace”, adica nu scoate decat plante slabe, fara folos si fara binecuvantare.

„Astfel talcuim semnele pentru oamenii care sunt multumitori.” Le infatisam in chipuri felurite, aducem pilde si le indreptam catre oamenii care Ii multumesc lui Allah, recunoscandu-I binefacerile si folosindu-le in ceea ce Ii aduce multumirea. Ei sunt cei care trag folos din randuielile si adevarurile privitoare la Allah, lamurite de El in Cartea Sa, fiindca le privesc ca pe una dintre cele mai mari binefaceri care le vin de la Domnul lor.

Ei le primesc bucurandu-se de ele si marturisindu-si nevoia, apoi cugeta la ele si le cerceteaza intelesurile, dobandind din ele potrivit puterii lor de intelegere.

Aceasta este si o pilda pentru inimi atunci cand asupra lor coboara Revelatia, care le da viata, dupa cum ploaia da viata pamantului. Cand Revelatia vine la inimile bune, ele o primesc, o invata si cresc potrivit curatiei firii si obarsiei lor.

Cat despre inimile rele, in care nu se afla bine, cand Revelatia vine la ele nu gaseste primire; dimpotriva, le afla nepasatoare si neatente sau i se impotrivesc. Ea este pentru ele asemenea ploii care cade peste un pamant saratos, peste nisip sau peste stanci si nu lasa nicio urma. Aceasta seamana cu spusele lui Allah Preainaltul: „El pogoara apa din cer, iar vaile curg dupa masura lor, si suvoiul poarta o spuma care se ridica.” (ar-Ra'd 13:17)

Versetele 59 la 64

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَتَقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ

وَلِتَّقُوا لَٰعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفَلَاحِ
وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾

59. L-am trimis pe Nuh la neamul sau, iar el a spus: „O, neam al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. Ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile marete.” 60. Mai-marii neamului sau au spus: „Noi te vedem intr-o ratacire vadita.” 61. El a spus: „O, neam al meu! Nu este ratacire in mine, ci eu sunt un mesager de la Domnul lumilor. 62. Va vestesc mesajele Domnului meu, va sfatuiesc cu sinceritate si stiu de la Allah ceea ce voi nu stiti. 63. Va mirati ca v-a venit o amintire de la Domnul vostru printr-un barbat dintre voi, ca sa va avertizeze, pentru ca voi sa va temeti de Allah si sa aveti parte de mila Sa?” 64. Ei l-au socotit mincinos, iar Noi l-am salvat pe el si pe cei care erau cu el in corabie si i-am inecat pe cei care au tagaduit semnele Noastre. Cu adevarat, ei erau un neam orb.

Dupa ce a pomenit dovezile temeinice ale unicitatii Sale, Allah le intareste amintind ceea ce s-a petrecut cu profetii care si-au chemat neamurile la unicitatea Lui, iar ele i-au tagaduit; cum i-a sprijinit pe cei care au marturisit unicitatea Sa si i-a nimicit pe cei care li s-au impotrivit si au respins mesajele; si cum chemarea tuturor mesagerilor a fost una singura, intemeiata pe o singura credinta.

Allah ne istoriseste despre Nuh, primul dintre mesageri: „L-am trimis pe Nuh la neamul sau”, ca sa-i cheme la adorarea numai a lui Allah, in vreme ce ei adorau idoli. El le-a spus: „O, neam al meu! Adorati-L pe Allah” singur; „nu aveti alta divinitate in afara de El”, caci El este Creatorul, Datatorul de hrana si Carmuitorul tuturor lucrurilor, iar tot ceea ce este in afara de El este creat, supus stapanirii Sale si lipsit de orice putere proprie.

Apoi i-a avertizat asupra pedepsei lui Allah, daca nu i se vor supune: „Ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile marete.” Aceasta arata sinceritatea si mila lui fata de ei. El se temea pentru ei de pedeapsa vesnica si de nefericirea fara sfarsit, asemenea celorlalti mesageri, care au avut fata de oameni mai multa mila decat tatii si mamele lor. Dar cand le-a spus aceasta, ei i-au raspuns in chipul cel mai rau.

„Mai-marii neamului sau”, adica liderii, oamenii bogati si influenti, care de obicei se trufesc fata de adevar si nu-i urmeaza pe mesageri, „au spus: Noi te vedem intr-o ratacire vadita.” Nu le-a fost de ajuns - Allah sa-i osandeasca - sa nu-l urmeze, ci s-au trufit si l-au defaimat in chipul cel mai urat, descriindu-l ca ratacit, ba chiar ca aflat intr-o ratacire vadita, de parca lucrul acesta ar fi fost limpede tuturor.

Aceasta este una dintre cele mai cumplite forme de incapatanare, care nu poate insela nici macar pe omul cu cea mai slaba judecata. De fapt, descrierea „ratacire vadita” li se potrivea neamului lui Nuh: ei veneau la idolii pe care ii plamadeau cu mainile lor din materie neinsufletita, ce nu auzea, nu vedea si nu le era de niciun folos, ii ridicau la rangul Creatorului cerurilor si le inchinau tot ce puteau din feluritele acte de adorare.

Daca nu ar fi avut minti prin care dovada lui Allah sa se statorniceasca impotriva lor, s-ar fi spus ca nebunii sunt mai bine calauziti decat ei; de fapt, nebunii sunt mai bine calauziti si mai chibzuiti decat ei. Nuh le-a raspuns cu blandete si bunatate, nadajduind sa i se supuna.

„El a spus: O, neam al meu! Nu este ratacire in mine”, adica nu sunt ratacit in niciun chip; dimpotriva, eu insumi sunt calauzit si ii calauzesc pe altii. Calauzirea lui era de acelasi fel cu cea a fratilor sai, mesagerii cu hotarare statornica: cea mai inalta si mai desavarsita calauzire, calauzirea mesajului deplin.

De aceea a spus: „Ci eu sunt un mesager de la Domnul lumilor”, adica Domnul meu si Domnul vostru, Domnul tuturor creaturilor, Cel care le creste si le ingrijeste prin toate felurile de carnuire. Una dintre cele mai marete forme ale acestei carnuiri este trimiterea mesagerilor la robi, ca sa le porunceasca faptele drepte, purtarile alese si credintele sanatoase si sa-i opreasca de la contrariile lor.

De aceea a spus: „Va vestesc mesajele Domnului meu si va sfatuiesc cu sinceritate”, adica slujba mea este sa va vestesc mesajul, sa va lamuresc unicitatea Lui, poruncile si interdictiile Sale, sfatuindu-va cu sinceritate si avand mila de voi.

„Si stiu de la Allah ceea ce voi nu stiti.” De aceea, daca aveti judecata, vi se cuvine sa ma ascultati si sa urmati porunca mea.

„Va mirati ca v-a venit o amintire de la Domnul vostru printr-un barbat dintre voi?” Cum va mirati de un lucru de care nu se cuvine sa va mirati: ca v-a venit amintirea, indemnul si sfatul printr-un barbat dintre voi, a carui fire, sinceritate si stare le cunoasteti? Aceasta este grija lui Allah fata de voi, iar binefacerea Lui trebuie intampinata cu primire si multumire.

„Ca sa va avertizeze, pentru ca voi sa va temeti de Allah si sa aveti parte de mila Sa”, adica sa va avertizeze de pedeapsa dureroasa, sa folosesti mijloacele prin care scapati de ea prin temerea de Allah in public si in ascuns si, astfel, sa dobanditi mila Sa imbelsugata.

Stradania lui nu le-a folosit si nu a dat roade in privinta lor. „Ei l-au socotit mincinos, iar Noi l-am salvat pe el si pe cei care erau cu el in corabie”, vasul pe care Allah i-a poruncit lui Nuh sa-l construiasca. El i-a revelat sa ia in el cate o

pereche din fiecare vietate, impreuna cu familia sa si cu cei care crezusera alaturi de el. Nuh i-a luat pe toti, iar Allah i-a salvat prin corabie.

„Si i-am inecat pe cei care au tagaduit semnele Noastre. Cu adevarat, ei erau un neam orb” fata de calauzire. Ei au vazut adevarul, iar Allah le-a aratat, prin Nuh, semne limpezi care i-ar fi facut pe oamenii cu intelegere sa creada; totusi l-au batjocorit, au ras de el si nu au crezut.

Versetele 65 la 72

﴿٦٥﴾ * وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ ۖ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَذَّابِينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ ۖ وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ ۖ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَادْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ ۖ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا ۖ فَاتَّبِعْنَا بِمَا تَعُدُّنَا ۖ إِنِ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رَجْسٌ وَغَضَبٌ ۖ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ ۖ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُواْ بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُواْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

65. Si la 'Ad l-am trimis pe fratele lor Hud. El a spus: „O, neam al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. Oare nu va temeti?” 66. Mai-marii neamului sau care nu credeau au spus: „Noi te vedem lipsit de judecata si te socotim dintre mincinosi.” 67. El a spus: „O, neam al meu! Nu este lipsa de judecata in mine, ci eu sunt un mesager de la Domnul lumilor. 68. Va vestesc mesajele Domnului meu si sunt pentru voi un sfatuitor sincer si vrednic de incredere. 69. Va mirati ca v-a venit o amintire de la Domnul vostru printr-un barbat dintre voi, ca sa va avertizeze? Amintiti-va ca El v-a facut urmasi dupa neamul lui Nuh si v-a sporit in alcatuirea trupului.

Amintiti-va binefacerile lui Allah, pentru ca voi sa izbanditi.” 70. Ei au spus: „Ai venit la noi ca sa-L adoram numai pe Allah si sa parasim ceea ce adarau parintii nostri? Adu asupra noastra ceea ce ne ameninti ca va veni, daca esti dintre cei care spun adevarul.” 71. El a spus: „Pedeapsa si mania Domnului vostru s-au hotarat deja asupra voastra. Va certati cu mine pentru niste nume pe care le-ati nascocit voi si parintii vostri, pentru care Allah nu a pogorat nicio dovada? Asteptati, asadar; si eu astept impreuna cu voi.” 72. L-am salvat pe el si pe cei care erau cu el, prin mila Noastra, si i-am nimicit pana la ultimul pe cei care au tagaduit semnele Noastre, caci ei nu erau credinciosi.

„Si la 'Ad” - primul neam 'Ad, care locuia in Yemen - „l-am trimis pe fratele lor” de neam, „Hud”, ca profet. El ii chema la unicitatea lui Allah si ii oprea de la asociere si de la tiranie pe pamant.

El le-a spus: „O, neam al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. Oare nu va temeti?” Oare nu va temeti de mania si pedeapsa Lui, daca ramaneti in starea voastra? Ei insa nu i-au raspuns si nu i s-au supus.

„Mai-marii neamului sau care nu credeau au spus”, respingandu-i chemarea si defaimandu-i mesajul: „Noi te vedem lipsit de judecata si te socotim dintre mincinosi”, adica nu te socotim decat nechibzuit si necopt si inclinam sa credem ca esti unul dintre mincinosi.

Lucrurile se rasturnasera cu totul in mintile lor si devenisera orbi fata de adevar, incat l-au invinuit pe profetul lor de ceea ce se afla chiar in ei, desi el era cel mai departe dintre oameni de aceste insusiri. Ei erau adevaratii nechibzuisti si mincinosi.

Ce nechibzuinta poate fi mai mare decat a celui care intampina cel mai mare adevar cu respingere, se trufeste fata de oamenii care vor sa-l calauzeasca si sa-i arate drumul cu toata sinceritatea, apoi se supune cu trupul si cu inima oricarui seitan razvratit si isi pune adorarea unde nu se cuvine, adorand pomi si pietre care nu-i pot folosi cu nimic? Si ce minciuna poate fi mai mare decat aceea de a-I atribui lui Allah toate aceste nascociri?

„El a spus: O, neam al meu! Nu este lipsa de judecata in mine” din niciun punct de vedere. Dimpotriva, el era un mesager calauzit si calauzitor: „Ci eu sunt un mesager de la Domnul lumilor. Va vestesc mesajele Domnului meu si sunt pentru voi un sfatuitor sincer si vrednic de incredere.” Vi se cuvine sa primiti, sa va supuneti si sa-L ascultati pe Domnul robilor.

„Va mirati ca v-a venit o amintire de la Domnul vostru printr-un barbat dintre voi, ca sa va avertizeze?” Cum va mirati de ceea ce nu este nicidecum de mirare? Allah v-a trimis un barbat dintre voi, pe care il cunoasteti, ca sa va calauzeasca spre ceea ce va indreapta si sa va indemne la ceea ce va foloseste. Mirarea voastra este mirarea celor care resping.

„Amintiti-va ca El v-a facut urmasi dupa neamul lui Nuh.” Laudati-L pe Domnul vostru si multumiti-I, caci v-a statornicit pe pamant si v-a facut urmasi ai neamurilor care i-au socotit mincinosi pe mesageri si pe care Allah le-a nimicit. Pe voi v-a lasat in viata ca sa vada cum veti lucra. Feriti-va sa staruiti in tagaduire asa cum au staruit ei, ca sa nu va loveasca ceea ce i-a lovit pe ei. Amintiti-va si binefacerea prin care Allah v-a deosebit: „Si v-a sporit in alcatuirea trupului”, daruindu-va putere, trupuri mari si tarie. „Amintiti-va binefacerile lui Allah”, harul Sau cuprinzator si darurile Sale repetate, „pentru ca voi”, amintindu-va de ele cu multumire si implinind ceea ce vi se cuvine fata de ele, „sa izbanditi”, adica sa dobanditi ceea ce cautati si sa scapati de ceea ce va inspaimanta.

Hud i-a povatuit, le-a amintit, le-a poruncit sa marturiseasca unicitatea lui Allah si le-a spus ca este un sfatuitor sincer si vrednic de incredere. I-a avertizat ca Allah ii poate pedepsi asa cum ii pedepsise pe cei dinaintea lor si le-a amintit binefacerile lui Allah si hrana imbelsugata pe care le-o daruise. Insa ei nu s-au supus si nu i-au raspuns chemarii. „Ei au spus”, mirati de chemarea lui si vestindu-i ca supunerea fata de el era pentru ei cu neputinta: „Ai venit la noi ca sa-L adoram numai pe Allah si sa parasim ceea ce adarau parintii nostri?” Allah sa-i osandeasca! Ei socoteau ca cea mai inalta obligatie si cel mai desavarsit lucru nu puteau sa se opuna credintelor mostenite de la parintii lor. Au pus ratacirea parintilor, asocierea si adorarea idolilor mai presus de chemarea mesagerilor la unicitatea lui Allah, fara partener.

Si-au tagaduit profetul si au spus: „Adu asupra noastra ceea ce ne ameninti ca va veni, daca esti dintre cei care spun adevarul.” Astfel s-au rugat impotriva lor insisi.

Hud le-a spus: „Pedeapsa si mania Domnului vostru s-au hotarat deja asupra voastra”, adica vor cobori negresit, caci toate pricinile lor s-au implinit si vremea nimicirii a sosit.

„Va certati cu mine pentru niste nume pe care le-ati nascocit voi si parintii vostri?” Cum va certati pentru lucruri lipsite de realitate si pentru idoli pe care i-ati numit divinitati, desi nu se afla in ei nicio urma de divinitate? „Pentru care Allah nu a pogorat nicio dovada.” Daca aceasta ar fi fost adevarata, Allah ar fi pogorat o dovada pentru ea; faptul ca nu a pogorat nimic dovedeste falsitatea ei. Nu exista niciun lucru care trebuie cautat si urmarit - mai ales in marile chestiuni de temelie ale religiei - fara ca Allah sa fi adus pentru el o dovada hotaratoare.

„Asteptati, asadar” pedeapsa pe care v-am fagaduit-o, „si eu astept impreuna cu voi.” Intre cele doua asteptari este o mare deosebire: una este asteptarea celui care se teme ca pedeapsa va cobori asupra lui, iar cealalta este asteptarea celui care nadajduieste victoria si rasplata lui Allah.

De aceea Allah spune: „L-am salvat pe el”, adica pe Hud, „si pe cei care erau cu el, prin mila Noastra.” Allah i-a calauzit la credinta, le-a facut credinta un mijloc de a dobandi mila Sa si i-a salvat prin mila Lui.

„Si i-am nimicit pana la ultimul pe cei care au tagaduit semnele Noastre”, adica i-am starpit prin pedeapsa aspra care nu a lasat viu pe niciunul dintre ei. Allah a trimis asupra lor vantul nimicitor care nu lasa nimic din ceea ce atinge fara sa-l prefaca in pulbere. Au pierit, iar din ei nu au mai ramas de vazut decat locuintele. Priveste, asadar, cum a fost sfarsitul celor avertizati, impotriva carora dovada fusese statornicita, dar care nu au luat aminte; li s-a poruncit credinta, dar nu au crezut, iar sfarsitul lor a fost nimicirea, rusinea si umilirea.

„Au fost urmariti de blestem in aceasta lume si in Ziua Invierii. Cu adevarat, 'Ad nu a crezut in Domnul lor. Departe sa fie 'Ad, neamul lui Hud!’” (Hud 11:60)

Aici Allah spune: „Caci ei nu erau credinciosi” in niciun chip; i-a descris drept necredinciosi si incapatanati.

Versetele 73 la 79

وَالِىَ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَكُمْ بَيْنَهُ مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٧٣﴾ وَآذِكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَخَذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَتَحِثُونَ الْجِبَالَ بِيُوتًا فَآذِكُرُوا ءَالَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِءُ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِءُ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَصْلِحْ أَئْتْنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَتَقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿٧٩﴾

73. Si la Thamud l-am trimis pe fratele lor Salih. El a spus: „O, neam al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. V-a venit un semn limpede de la Domnul vostru: aceasta este camila lui Allah, un semn pentru voi. Lasati-o sa pasca pe pamantul lui Allah si nu o atingeti cu vreun rau, caci va va cuprinde o pedeapsa dureroasa. 74. Amintiti-va ca El v-a facut urmasi dupa 'Ad si v-a asezat pe pamant. Va ridicati palate in campiile lui si va sapati locuinte in munti. Amintiti-va binefacerile lui Allah si nu umblati pe pamant raspandind stricaciunea.” 75. Mai-marii neamului sau, care se trufeau, le-au spus celor socotiti slabi, celor dintre ei care crezusera: „Stiti cu adevarat ca Salih este trimis de Domnul sau?” Ei au spus: „Noi credem in mesajul cu care a fost trimis.” 76. Cei care se trufeau au spus: „Noi nu credem in ceea ce voi credeti.” 77. Apoi au ologit camila si au incalcat cu trufie porunca Domnului lor. Ei au spus: „O, Salih! Adu asupra noastra ceea ce ne ameninti ca va veni, daca esti dintre mesageri.” 78. Atunci cutremurul i-a cuprins, iar dimineata i-a gasit zacand fara viata in casele lor. 79. El s-a indepartat de ei si a spus: „O, neam al meu! V-am vestit mesajul Domnului meu si v-am sfatuit cu sinceritate, dar voi nu-i iubiti pe sfatuitorii sinceri.”

„Si la Thamud” - tribul cunoscut care locuia in al-Hijr si in imprejurimile sale, in tinutul Hijaz din Peninsula Araba - „l-am trimis pe fratele lor” de neam, „Salih”, ca profet. El ii chema la credinta si la unicitatea lui Allah si ii oprea de la asociere si de la asezarea unor rivali alaturi de El.

El le-a spus: „O, neam al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El.” Chemarea lui era aceeaasi cu a fratilor sai dintre mesageri: porunca de a-L adora numai pe Allah si lamurirea ca oamenii nu au alta divinitate in afara de El.

„V-a venit un semn limpede de la Domnul vostru”, adica un semn nemaipomenit, care nu putea fi decat unul ceresc si pe care oamenii nu erau in stare sa-l produca. Apoi l-a lamurit: „Aceasta este camila lui Allah, un semn pentru voi”, adica o camila aleasa si nobila, atribuita lui Allah Preainaltul pentru cinstire, in care se afla un semn maret pentru voi.

Felul semnului este pomenit in alt loc: „El a spus: Aceasta este o camila. Ea are randul ei la apa, iar voi aveti randul vostru intr-o zi cunoscuta.” (ash-Shu'ara 26:155) Ei aveau un put mare, cunoscut drept Putul Camilei, din care beau pe rand ei si camila. Intr-o zi bea camila, iar oamenii beau laptele din ugerul ei; in cealalta zi veneau ei la apa, iar camila lipsea.

Profetul lor Salih le-a spus: „Lasati-o sa pasca pe pamantul lui Allah”; nu aveti de suportat nicio cheltuiala pentru intretinerea ei. „Si nu o atingeti cu vreun rau”, ologind-o ori vatamand-o altfel, „caci va va cuprinde o pedeapsa dureroasa.”

„Amintiti-va ca El v-a facut urmasi” pe pamant, ca sa va bucurati de el si sa dobanditi ceea ce cautati, „dupa 'Ad”, pe care Allah i-a nimicit, facandu-va pe voi urmasii lor.

„Si v-a asezat pe pamant”, adica v-a statornicit in el si v-a inlesnit mijloacele prin care sa ajungeti la ceea ce doriti. „Va ridicati palate in campiile lui”, in tinuturile netede, fara munti, unde va ridicati case, „si va sapati locuinte in munti”, asa cum se poate vedea pana astazi: locuintele si cladirile lor sapate in munte vor ramane cat timp raman muntii.

„Amintiti-va binefacerile lui Allah”, harurile si darurile Sale pentru voi - mijloace de trai si putere - „si nu umblati pe pamant raspandind stricaciunea”, adica nu ruinati pamantul prin pacate si neascultare. Pacatele duc la ruinarea tinuturilor infloritoare; iata ca tara lor a ramas fara ei, iar locuintele lor sunt pustii si inspaimantatoare.

„Mai-marii neamului sau, care se trufeau”, liderii si nobilii prea trufasi ca sa creada, „le-au spus celor socotiti slabi” - caci nu toti cei slabi erau credinciosi - „celor dintre ei care crezusera: Stiti cu adevarat ca Salih este trimis de Domnul sau?” Adica: spune adevarul ori minte?

Cei socotiti slabi au raspuns: „Noi credem in mesajul cu care a fost trimis”, adica in unicitatea lui Allah si in tot ceea ce ne vesteste despre El, despre poruncile si interdictiile Sale.

„Cei care se trufeau au spus: Noi nu credem in ceea ce voi credeti.” Trufia i-a impiedicat sa se supuna adevarului caruia i se supusesera cei socotiti slabi.

„Apoi au ologit camila” despre care el ii avertizase ca, daca ii vor face rau, ii va cuprinde o pedeapsa dureroasa. „Si au incalcat cu trufie porunca Domnului lor”, adica inimile li s-au impietrit si au refuzat cu aroganta porunca Domnului lor. O asemenea incalcare trufasa il face pe om sa guste pedeapsa aspra; de aceea nu este de mirare ca Allah a trimis asupra lor o pedeapsa pe care nu o trimisese asupra altora.

Pe langa aceste fapte, L-au infruntat pe Allah fara sa le pese de ceea ce savarseau, ba chiar s-au laudat: „O, Salih! Adu asupra noastra ceea ce ne ameninti ca va veni, daca esti dintre mesageri.” El le-a spus: „Mai bucurati-va in locuintele voastre trei zile. Aceasta este o fagaduinta ce nu va fi dezmintita.” (Hud 11:65)

„Atunci cutremurul i-a cuprins, iar dimineata i-a gasit zacand fara viata in casele lor”, prabusiti pe genunchi, caci Allah ii nimicise pana la ultimul.

„El”, adica Salih, „s-a indepartat de ei” cand Allah a coborat pedeapsa asupra lor si a spus, mustrandu-i dupa nimicirea lor: „O, neam al meu! V-am vestit mesajul Domnului meu si v-am sfatuit cu sinceritate.” V-am vestit tot ceea ce Allah m-a trimis sa va aduc, am dorit cu staruinta calauzirea voastra si

mi-am dat toata silinta ca voi sa urmati calea dreapta si religia cea dreapta. „Dar voi nu-i iubiti pe sfatuitorii sinceri”; ati respins vorba lor si ati ascultat de orice seitan blestemat.

Sa se stie ca multi talcuitori pomenesc in aceasta istorisire ca acea camila a iesit dintr-o stanca tare si neteda pe care oamenii i-o indicasera lui Salih; ca stanca a avut durerile unei camile gestante, iar camila a iesit in vreme ce ei priveau; ca ea avea un pui care, atunci cand mama lui a fost ologita, a scos trei strigate, apoi muntele s-a deschis si puiul a intrat in el; si ca Salih le-ar fi spus: semnul venirii pedepsei este ca in prima zi chipurile voastre vor fi galbene, in a doua rosii, iar in a treia negre; si ca s-a intamplat asa cum le-a spus.

Acestea fac parte dintre relatarile israelite care nu trebuie asezate in talcuirea Cartii lui Allah. Nimic din Coran nu le dovedeste. Dimpotriva, daca ar fi fost adevarate, Allah Preainaltul le-ar fi pomenit, fiindca ele cuprind semne nemaipomenite, pilde si invataturi pe care El nu le-ar fi trecut cu vederea si nu le-ar fi lasat nepomenite pana sa ajunga la noi prin oameni ale caror relatari nu sunt vrednice de incredere. Mai mult, Coranul arata falsitatea unora dintre aceste lucruri.

Salih le-a spus: „Mai bucurati-va in locuintele voastre trei zile.” (Hud 11:65) Adica bucurati-va in aceasta vreme foarte scurta, caci dupa ea nu veti mai avea nicio placere. Ce placere ar mai fi putut avea un neam al carui profet - potrivit relatarii amintite - ii avertizase asupra pedepsei si le vestise semnele ei, care urmau sa vina zi dupa zi si sa-i cuprinda pe toti, prin ingalbenirea, inrosirea si apoi innegrirea chipurilor lor din pricina pedepsei?

Aceasta nu poate fi decat in contradictie cu Coranul si potrivnica lui. Coranul cuprinde lamurire si calauzire indetulatoare si nu are nevoie de altceva.

Daca insa exista o relatie autentica de la Mesagerul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, care nu contrazice Cartea lui Allah, o primim, fiindca aceasta intra in ceea ce Coranul ne porunceste sa urmam: „Ceea ce va da Mesagerul, luati, iar de la ceea ce va opreste, opriti-va.” (al-Hashr 59:7)

Am aratat mai inainte ca nu este ingaduit ca sensurile Cartii lui Allah sa fie talcuite prin relatarile israelite, chiar daca este ingaduita povestirea acelor dintre ele pe care nici nu le putem crede cu certitudine, nici nu le putem dezminti. Intelesurile Cartii lui Allah sunt sigure, in vreme ce aceste relatari nu pot fi confirmate si nici respinse; prin urmare, ele nu pot fi folosite la talcuirea Coranului.

Versetele 80 la 84

وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ
 الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
 مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾ وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ
 إِنَّهُمْ أَنْأَسُ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ
 الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرْ كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

80. Si l-am trimis pe Lut. El a spus neamului sau: „Savarsiti voi acea fapta rusinoasa pe care nimeni dintre lumi nu a mai savarsit-o inaintea voastra?”
81. Voi va apropiati cu pofta de barbati in locul femeilor. Cu adevarat, sunteti un neam care intrece hotarele.” **82.** Singurul raspuns al neamului sau a fost sa spuna: „Alungati-i din cetatea voastra! Ei sunt oameni care vor sa ramana curati.” **83.** Noi l-am salvat pe el si familia sa, in afara sotiei lui, care a fost dintre cei ramasi in urma. **84.** Am pogorat asupra lor o ploaie de pietre. Priveste, asadar, cum a fost sfarsitul pacatosilor.

„Si” aminteste-l pe robul Nostru „Lut”, pe care l-am trimis la neamul sau, ca sa le porunceasca sa-L adore numai pe Allah si sa-i opreasca de la fapta rusinoasa pe care nimeni dintre lumi nu o mai savarsise inaintea lor.

„El a spus neamului sau: Savarsiti voi acea fapta rusinoasa?”, fapta care intrece toate celelalte fapte rusinoase prin uratenie si marsavie, „pe care nimeni dintre lumi nu a mai savarsit-o inaintea voastra?” Ea era una dintre cele mai respingatoare fapte, iar faptul ca ei au nascocit-o si au deschis drumul celor de dupa ei era, la randul lui, dintre cele mai cumplite lucruri.

Apoi a lamurit: „Voi va apropiati cu pofta de barbati in locul femeilor.” Lasati femeile pe care Allah le-a creat pentru voi, in care gasiti desfatarea potrivita poftei si firii sanatoase, si va indreptati spre partea dinapoi a barbatilor, locul cel mai murdar si mai respingator, din care ies necuratiile si lucrurile pe care omul se rusineaza chiar sa le pomeneasca, cu atat mai mult sa le atinga si sa se apropie de ele.

„Cu adevarat, sunteti un neam care intrece hotarele”, adica depasiti limitele lui Allah si aveti indrazneala de a savarsi lucrurile pe care El le-a oprit.

„Singurul raspuns al neamului sau a fost sa spuna: Alungati-i din cetatea voastra! Ei sunt oameni care vor sa ramana curati”, adica se feresc de savarsirea

faptelor rusinoase. „Nu s-au razbunat pe ei decat pentru ca au crezut in Allah, Atotputernicul, Cel Vrednic de lauda.” (al-Buruj 85:8)

„Noi l-am salvat pe el si familia sa, in afara sotiei lui, care a fost dintre cei ramasi in urma”, adica dintre cei lasati in urma si cuprinsi de pedeapsa. Allah i-a poruncit sa plece noaptea impreuna cu familia sa, fiindca pedeapsa avea sa vina asupra neamului lui dimineata. El a plecat cu familia, in afara sotiei sale, pe care a lovit-o ceea ce i-a lovit pe ceilalti.

„Am pogorat asupra lor o ploaie de pietre”, adica pietre fierbinti din lut ars; Allah a intors cetatea cu susul in jos. „Priveste, asadar, cum a fost sfarsitul pacatosilor”: nimicirea si rusinea necurmata.

Versetele 85 la 87

وَالِىٰ مَدِيْنٍ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۚ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ ۚ قَدْ
جَآءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۚ فَارْثِقُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ
وَلَا تَفْسِدُوا فِى الْاَرْضِۚ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ۚ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٨٥﴾ وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُوْنَ وَتَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
مَنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَاذْكُرُوْا اِذْ كُنْتُمْ قَلِيْلًا فَكَثَرَكُمْ ۚ وَانظُرُوْا
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٨٦﴾ وَاِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ ءَامَنُوْا بِالَّذِى
اُرْسِلْتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ
الْحٰكِمِيْنَ ﴿٨٧﴾

85. Si la Madyan l-am trimis pe fratele lor Shu'ayb. El a spus: „O, neam al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. V-a venit un semn limpede de la Domnul vostru. Dati masura si greutatea intreaga, nu le micsorati oamenilor bunurile si nu raspanditi stricaciunea pe pamant dupa ce a fost indreptat. Aceasta este mai bine pentru voi, daca sunteti credinciosi. 86. Nu stati la panda pe toate drumurile, amenintand, abatandu-i de la calea lui Allah pe cei care cred in El si cautand sa o faceti stramba. Amintiti-va ca erati putini, iar El v-a inmultit, si priviti cum a fost sfarsitul celor care raspandeau stricaciunea. 87. Daca o parte dintre voi crede in mesajul cu care am fost trimis, iar alta nu crede, asteptati cu rabdare pana cand Allah va judeca intre noi. El este Cel mai bun dintre judecatori.”

„Si la Madyan”, tribul cunoscut, „l-am trimis pe fratele lor” de neam, „Shu'ayb”, ca sa-i cheme la adorarea numai a lui Allah, fara partener, si sa le porunceasca sa dea masura si greutatea deplina, sa nu le micsoreze oamenilor bunurile si sa nu raspandiasca stricaciunea pe pamant prin multe pacate.

De aceea a spus: „Nu raspanditi stricaciunea pe pamant dupa ce a fost indreptat. Aceasta este mai bine pentru voi, daca sunteti credinciosi.” Parasirea pacatelor din ascultare fata de porunca lui Allah si din dorinta de a va apropia de El este mai buna si mai folositoare decat savarsirea neascultarii care atrage mania Celui Atotputernic si pedeapsa Focului.

„Nu stati la panda” oamenilor „pe toate drumurile”, adica pe fiecare cale mult umblata, avertizandu-i pe oameni sa nu o urmeze si „amenintand” pe cei care merg pe ea, „abatandu-i de la calea lui Allah” pe cei care vor sa o urmeze si sa fie calauziti, „si cautand sa o faceti stramba”, adica dorind ca drumul lui Allah sa devina stramb si rasucindu-l dupa poftele voastre.

Voua si celorlalti vi se cuvenea sa respectati si sa cinstiti drumul pe care Allah l-a randuit robilor Sai ca sa ajunga la multumirea si la Paradisul Lui, aratandu-le astfel cea mai mare mila; se cuvenea sa sprijiniti acest drum, sa chemati oamenii la el si sa-l aparati, nu sa-i opriti de la el si sa-i indepartati. Aceasta este nerecunoscuta fata de binefacerea lui Allah si cutezanta impotriva Lui: faceti stramba calea cea mai dreapta si mai cumpanita si ii defaimati pe cei care o urmeaza.

„Amintiti-va” binefacerile lui Allah asupra voastra si „ca erati putini, iar El v-a inmultit.” V-a inmultit daruindu-va sotii, urmasi si sanatate. Nu v-a incercat cu epidemii si boli nimicioare care sa va imputineze, nici nu le-a dat dusmanilor putere sa va starneasca si nici nu v-a imprastiat prin tinuturi. Dimpotriva, v-a daruit unirea, belsugul mijloacelor de trai si multimea urmasilor.

„Si priviti cum a fost sfarsitul celor care raspandeau stricaciunea.” Vetii vedea ca adunarile lor s-au risipit, iar tinuturile lor au ramas pustii si parasite. Nu au lasat in urma o pomenire buna; in aceasta lume i-a ajuns blestemul, iar in Ziua Invierii vor avea rusine si umilire si mai mari.

„Daca o parte dintre voi crede in mesajul cu care am fost trimis, iar alta nu crede” - iar aceasta din urma era majoritatea - „asteptati cu rabdare pana cand Allah va judeca intre noi. El este Cel mai bun dintre judecatori.” El il va sprijini pe cel care are dreptate si va trimite pedeapsa asupra celui care urmeaza falsitatea.

Juzul 9

Sura al Araf

VERSETELE 88 LA 206

Versetele 88 la 93

* قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعِيبُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدْ
أَفْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهَ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا
إِنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا
رَبُّنَا أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَيْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ ﴿٩٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا
كَأَنَّ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى
عَنْهُمْ وَقَالَ يَتَقَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ ءَاسَى
عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾

88. Mai-marii neamului sau, care se trufeau, au spus: „O, Shu'ayb! Te vom alunga, cu siguranta, din cetatea noastra pe tine si pe cei care au crezut impreuna cu tine, daca nu va intoarceti la credinta noastra.” El a spus: „Chiar daca o uram? 89. Am nascoci o minciuna impotriva lui Allah daca ne-am intoarce la credinta voastra dupa ce Allah ne-a salvat de ea. Nu se poate sa ne intoarcem la ea, afara numai daca Allah, Domnul nostru, ar voi. Domnul nostru cuprinde toate lucrurile prin stiinta Sa. In Allah ne incredem. Doamne al nostru! Judeca intre noi si neamul nostru cu adevar, caci Tu esti Cel mai bun dintre judecatori.” 90. Mai-marii neamului sau care nu credeau au spus: „Daca il urmati pe Shu'ayb, atunci veti fi, cu siguranta, dintre cei pierduti.” 91. Atunci cutremurul i-a cuprins, iar dimineata i-a gasit zacand fara viata in

casele lor. 92. Cei care l-au socotit mincinos pe Shu'ayb au ajuns ca si cum nu ar fi locuit vreodata acolo. Cei care l-au socotit mincinos pe Shu'ayb au fost ei insisi cei pierduti. 93. El s-a indepartat de ei si a spus: „O, neam al meu! V-am vestit mesajele Domnului meu si v-am sfatuit cu sinceritate. Cum sa ma intristez pentru un neam necredincios?”

„Mai-marii neamului sau, care se trufeau”, adica nobilii si oamenii de frunte care isi urmau poftele si erau cufundati in desfatarile lor. Cand adevarul a venit la ei si au vazut ca nu se potriveste poftelor lor stricate, l-au respins si s-au trufit fata de el.

Ei i-au spus profetului lor Shu'ayb si credinciosilor oprinati care erau cu el: „O, Shu'ayb! Te vom alunga, cu siguranta, din cetatea noastra pe tine si pe cei care au crezut impreuna cu tine, daca nu va intoarceti la credinta noastra.” S-au folosit de forta brutala pentru a se impotrivi adevarului si nu au tinut seama de religie, legamant sau drepturi. Au urmat numai poftele si gandirea lor nechibzuita, care le-a dat acest gand stricat: ori va intoarceti la credinta noastra, ori va scoatem din cetatea noastra.

Shu'ayb ii chemase cu nadejdea ca vor crede, dar acum nici el nu mai era la adapost de raul lor: il amenintau ca, daca nu li se va supune, il vor izgoni din patria asupra careia el si cei care erau cu el aveau un drept mai mare decat ei.

Shu'ayb le-a spus, mirandu-se de vorbele lor: „Chiar daca o uram?” Adica: sa va urmam in credinta voastra desarta chiar daca o uram, stiind ca este falsa? Se cuvine sa chemati la ea numai pe cel care o doreste. Cum ar putea fi chemat la ea cel care o interzice in chip deschis si ii mustra pe cei care o urmeaza?

„Am nascoci o minciuna impotriva lui Allah daca ne-am intoarce la credinta voastra dupa ce Allah ne-a salvat de ea.” Fiti martori impotriva noastra ca, daca ne-am intoarce la ea dupa ce Allah ne-a salvat de ea si de raul ei, am fi mincinosi care nascocesc impotriva lui Allah. Stim ca nu exista minciuna mai mare decat a celui care li asociaza parteneri lui Allah, desi El este Unul, Unicul, Singurul, Cel de care toate au nevoie, Cel care nu Si-a luat nici sotie, nici fiu si nu are partener in stapanire.

„Nu se poate sa ne intoarcem la ea”, adica nu este cu putinta pentru unii ca noi sa revenim la ea. Shu'ayb i-a facut sa deznadajduiasca de supunerea lui fata de ei prin mai multe lamuriri.

Credinciosii urau credinta lor din pricina asocierii cuprinse in ea. El a numit ceea ce urmau ei o nascocire si i-a luat martori ca, daca el si cei care erau cu el ar fi urmat-o, ar fi devenit mincinosi si nascocitori. Ei au recunoscut binefacerea lui Allah, care ii salvase de ea. Judecand dupa starea lor de atunci, era cu neputinta sa se intoarca dupa ce Allah ii calauzise, avand in inimi preamarirea lui Allah, recunoasterea robiei fata de El si credinta ca El singur

este Dumnezeu vrednic de adorare, fara partener, iar divinitatile politeistilor sunt cea mai desarta dintre desertaciuni si cel mai cu neputinta lucru.

Allah ii binecuvantase cu minti prin care deosebeau adevarul de falsitate si calauzirea de ratacire. Totusi, vointa si hotararea lui Allah se implinesc neabatut in creatie si nimeni nu poate iesi din ele. Chiar daca toate mijloacele ar fi pregatite si toate puterile s-ar uni, oamenii nu pot hotari singuri cu deplina siguranta ca vor savarsi sau vor parasi ceva.

De aceea Shu'ayb a facut exceptia: „Nu se poate sa ne intoarcem la ea, afara numai daca Allah, Domnul nostru, ar voi.” Nici noi si nici altii nu putem lucra independent ori iesi din vointa Sa, care urmeaza stiinta si intelepciunea Lui. „Domnul nostru cuprinde toate lucrurile prin stiinta Sa.” El stie ceea ce le foloseste robilor si incotro ii va indrepta.

„In Allah ne incredem”, adica ne bizuim pe El ca ne va tine statornici pe calea dreapta si ne va pazi de toate drumurile Iadului. Celui care se crede in Allah, El ii este de ajuns si ii inlesneste treburile religiei si ale vietii.

„Doamne al nostru! Judeca intre noi si neamul nostru cu adevar”, adica sprijina-l pe cel nedreptatit si pe cel care are dreptate impotriva asupritorului incapatanat care se impotriveste adevarului. „Caci Tu esti Cel mai bun dintre judecatori.” Judecata Sa pentru robi este de doua feluri. Primul tine de cunoastere: El deosebeste adevarul de falsitate si calauzirea de ratacire si arata cine urmeaza calea dreapta si cine se abate de la ea. Al doilea tine de rasplata: El ii pedepseste pe nedrepti si ii salveaza si ii cinsteste pe cei drepti.

Ei I-au cerut lui Allah sa judece intre ei si neamul lor cu adevar si dreptate si sa le arate semnele si pildele Sale prin care cele doua tabere sa fie despartite.

„Mai-marii neamului sau care nu credeau au spus”, avertizandu-i sa nu-l urmeze pe Shu'ayb: „Daca il urmati pe Shu'ayb, atunci veti fi, cu siguranta, dintre cei pierduti.” Sufletele lor rele le-au zugravit pierderea si nimicirea ca urmari ale calauzirii adevarate. Ei nu au priceput ca adevarata pierdere vine din staruinta in ratacire si din ratacirea altora, dar au priceput aceasta atunci cand pedeapsa i-a lovit.

„Atunci cutremurul i-a cuprins”, adica zguduirea naprasnica, „iar dimineata i-a gasit zacand fara viata in casele lor”, prabusiti morti pe pamant.

Allah ii descrie dupa moarte: „Cei care l-au socotit mincinos pe Shu'ayb au ajuns ca si cum nu ar fi locuit vreodata acolo.” Era ca si cum nu s-ar fi asezat niciodata in patria lor, nu ar fi umblat pe drumurile ei, nu s-ar fi odihnit la umbra ei, nu s-ar fi bucurat de raurile si de roadele ei. Cand i-a cuprins pedeapsa, au trecut de la joaca, placere si desfatara la taramul mahnirii, nenorocirii, pedepsei si Focului.

De aceea spune: „Cei care l-au socotit mincinos pe Shu'ayb au fost ei insisi cei pierduti”, adica numai ei erau adevaratii pierduti. In Ziua Invierii isi vor pierde sufletele si familiile; aceasta este pierderea vadita, nu ceea ce spuneau ei: „Daca il urmati pe Shu'ayb, atunci veti fi, cu siguranta, dintre cei pierduti.”

Cand au fost nimiciti, profetul lor Shu'ayb s-a indepartat de ei si le-a vorbit dupa moarte, mustrandu-i: „O, neam al meu! V-am vestit mesajele Domnului meu.” Vi le-am adus si vi le-am lamurit pana cand au ajuns la voi in chipul cel mai deplin si v-au patruns in inimi. „Si v-am sfatuit cu sinceritate”, dar nu ati primit sfatul si nu ati urmat indrumarea mea; ati fost nelegiuiti si ati intrecut hotarele.

„Cum sa ma intristez pentru un neam necredincios?” Cum sa ma intristez pentru oameni in care nu se afla niciun bine? Binele a venit la ei, dar l-au respins si nu l-au primit; ei nu merita decat raul. Nu se cuvine sa fie plansi, ci nimicirea si starpirea lor sa fie intampinate cu bucurie. O, Allah, cautam adapost la Tine de rusine si de umilire! Ce nenorocire si pedeapsa poate fi mai mare decat aceea de a ajunge intr-o stare in care cel mai sincer sfatuitor al lor se dezice de ei?

Versetele 94 la 95

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ
يَضُرُّونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
ءَابَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

94. Ori de cate ori am trimis un profet intr-o cetate, i-am incercat locuitorii cu lipsuri si suferinta, pentru ca ei sa se smereasca. **95.** Apoi am schimbat raul cu binele, pana cand s-au inmultit si au spus: „Si pe parintii nostri i-au atins suferinta si bunastarea.” Atunci i-am apucat pe neasteptate, fara ca ei sa-si dea seama.

Allah Preainaltul spune: „Ori de cate ori am trimis un profet intr-o cetate”, ca sa-i cheme locuitorii la adorarea lui Allah si sa-i opreasca de la raul pe care il savarseau, iar ei nu i s-au supus, „i-am incercat cu lipsuri si suferinta”, adica prin saracie, boala si felurite incercari, „pentru ca ei sa se smereasca”. Cand acestea ii loveau, poate sufletele lor aveau sa se plece, sa-L cheme pe Allah cu umilinta si sa se supuna adevarului.

„Apoi”, daca aceasta nu le era de folos, iar trufia si incalcarea lor sporeau, „am schimbat raul cu binele.” Le-am daruit hrana din belsug, le-am insanatosit

trupurile si am ridicat de la ei incercarile, „pana cand s-au inmultit”, adica au sporit la numar, li s-au inmultit mijloacele de trai si s-au bucurat de bunastare prin binefacerile si harul lui Allah. Ei au uitat suferintele prin care trecusera.

„Si au spus: Si pe parintii nostri i-au atins suferinta si bunastarea”, adica aceasta este o randuiala obisnuita, aflata in toate neamurile de la cei dintai pana la cei de pe urma: uneori traiesc in bunastare, alteori in lipsuri; uneori in bucurie, alteori in intristare, dupa schimbarile vremurilor si succesiunea zilelor. Au socotit ca in acestea nu se afla nici indemn, nici amintire, nici atragere treptata spre pedeapsa si nici avertizare aspra. Atunci cand, incantati de ceea ce li se daruise, aveau lumea mai draga ca oricand, Allah i-a lovit cu pedeapsa „pe neasteptate, fara ca ei sa-si dea seama”, adica fara ca pieirea sa le treaca prin minte. Ei socoteau ca au putere deplina asupra celor pe care Allah li le daruise si ca nu vor disparea si nici nu vor fi mutati de la ele.

Versetele 96 la 99

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن
يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ وَأَوَّٰمِنِي أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يُأْمِنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾

96. Daca locuitorii cetatilor ar fi crezut si s-ar fi temut de Allah, le-am fi deschis binecuvantari din cer si de pe pamant. Insa ei au tagaduit, iar Noi i-am pedepsit pentru ceea ce agonisneau. **97.** Oare locuitorii cetatilor se simteau la adapost de venirea pedepsei Noastre noaptea, pe cand dormeau? **98.** Sau locuitorii cetatilor se simteau la adapost de venirea pedepsei Noastre ziua, pe cand se dedau jocului? **99.** Oare se simteau la adapost de planul lui Allah? Numai oamenii pierduti se simt la adapost de planul lui Allah.

Dupa ce Allah Preainaltul a aratat ca cei care ii tagaduiesc pe mesageri sunt incercati cu greutati drept povata si avertizare si cu bunastare pentru a fi atrasi treptat spre pedeapsa, El spune ca, daca locuitorii cetatilor ar fi crezut cu adevarat in inimile lor, printr-o credinta adeverita de fapte, si s-ar fi temut de Allah in fapte si in inimi, parasind toate cele pe care El le-a oprit, le-ar fi deschis binecuvantarile cerului si ale pamantului. Ar fi trimis peste ei ploaie

imbelsugata si ar fi facut pamantul sa scoata hrana pentru ei si pentru animalele lor. Astfel ar fi trait in cel mai bogat belsug, fara osteneala si truda.

Ei insa nu au crezut si nu s-au temut. „I-am pedepsit pentru ceea ce agoniseau”, trimitand asupra lor osanda si nenorocirile, luand binecuvantarile si aducand necazurile. Aceasta a fost numai o parte din rasplata faptelor lor; daca Allah i-ar pedepsi pentru tot ceea ce agonisesc, nu ar mai lasa pe pamant nicio faptura vie. Allah Preainaltul spune: „Stricaciunea s-a aratat pe uscat si pe mare din pricina a ceea ce au agonisit mainile oamenilor, pentru ca El sa-i faca sa guste o parte din ceea ce au savarsit, poate ca ei se vor intoarce.” (ar-Rum 30:41)

„Oare locuitorii cetatilor se simteau la adapost” - adica locuitorii cetatilor necredincioase, dupa cum arata contextul - de venirea „pedepsei Noastre” aspre asupra lor „noaptea, pe cand dormeau”, neatenti si odihnindu-se?

„Sau locuitorii cetatilor se simteau la adapost de venirea pedepsei Noastre ziua, pe cand se dedau jocului?” Ce anume le dadea siguranta, desi savarsisera faptele care atrag pedeapsa si pacate atat de mari, incat chiar unele dintre ele erau de ajuns pentru nimicirea lor?

„Oare se simteau la adapost de planul lui Allah?” El poate sa le dea ragaz si sa-i lase sa se afunde treptat, pentru ca apoi sa-i apuce, iar planul Lui este puternic. „Numai oamenii pierduti se simt la adapost de planul lui Allah.” Cel care se socoteste la adapost de pedeapsa lui Allah nu crede cu adevarat nici in rasplatirea faptelor, nici in mesageri.

Acest verset cuprinde un avertisment infricosator: robului nu i se cuvine sa se simta in siguranta, oricat de multa credinta ar avea. Dimpotriva, trebuie sa ramana temator si ingrijorat ca nu cumva sa fie incercat cu o ispita care sa-i rapeasca credinta. El trebuie sa-L cheme mereu pe Allah: „O, Cel care intorci inimile, intareste-mi inima pe religia Ta!” si sa se straduiasca sa foloseasca toate mijloacele care il pazesc de rau atunci cand vin ispitele. Oricat de inalta ar fi treapta credintei lui, nu trebuie sa se socoteasca ferit de pierdere si in deplina siguranta.

Versetele 100 la 102

ج
 أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصْبَنَهُمْ بِذُنُوبِهِمْ
 وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ
 أَنْبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ
 كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ
 عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

100. Oare nu le este limpede celor care mostenesc pamantul dupa locuitorii lui ca, daca am voi, i-am lovi si pe ei pentru pacatele lor? Noi le pecetluim inimile, iar ei nu aud. **101.** Acestea sunt cetatile ale caror istorisiri ti le povestim. Mesagerii lor au venit la ele cu dovezi limpezi, insa ele nu aveau sa creada in ceea ce tagaduisera mai inainte. Astfel pecetluiește Allah inimile necredinciosilor. **102.** Pe cei mai multi dintre ei nu i-am gasit credinciosi legamantului, ci i-am gasit pe cei mai multi dintre ei nelegiuiti.

Allah ii atentioneaza aici pe oamenii neamurilor de acum¹⁷, veniti dupa nimicirea neamurilor trecute¹⁸: „Oare nu le este limpede celor care mostenesc pamantul dupa locuitorii lui ca, daca am voi, i-am lovi si pe ei pentru pacatele lor?” Oare neamurilor care au mostenit pamantul dupa nimicirea inaintasilor din pricina pacatelor lor, iar apoi au savarsit aceleasi fapte, nu le-a devenit limpede ce li se poate intampla?

Oare nu stii ca, daca Allah ar voi, i-ar pedepsi pentru pacatele lor? Aceasta este randuiala Lui pentru cei dintai si cei de pe urma. „Noi le pecetluim inimile, iar ei nu aud”: daca Allah ii avertizeaza, iar ei nu raspund, le aminteste, iar ei nu iau aminte, si le arata semnele, iar ei nu se calauzesc, El ii pedepseste si le pecetluiește inimile. Murdaria si necuratia se aduna peste ele pana cand se inchid, iar adevarul si binele nu mai ajung la ele. Ei nu mai aud ceea ce le este de folos, ci numai ceea ce statornicește dovada impotriva lor.

„Acestea sunt cetatile” pomenite mai inainte, „ale caror istorisiri ti le povestim”, cu cele ce li s-au intamplat, ca invatatura pentru cei care cugeta, avertizare pentru cei nedrepti si povata pentru cei care se tem de Allah.

¹⁷ In expresia araba tradusa aici prin «neamurilor de acum», autorul folosește termenul «al-ghabirin» cu sensul de «cei ramasi».

¹⁸ In expresia «neamurilor trecute», acelasi termen arab, «al-ghabirin», are sensul de «cei de odinioara».

„Mesagerii lor au venit la ele cu dovezi limpezi”: mesagerii au venit la acei necredinciosi si i-au chemat la ceea ce le aducea fericirea. Allah i-a sprijinit prin minuni si dovezi vadite care lamureau adevarul pe deplin, dar ei nu au tras niciun folos, iar acestea nu le-au slujit la nimic.

„Insa ele nu aveau sa creada in ceea ce tagaduisera mai inainte.” Din pricina necredintei si a primei lor respingeri a adevarului, Allah nu avea sa-i calauzeasca spre credinta, ca rasplata pentru tagaduirea lor. Allah spune: „Le vom intoarce inimile si privirile, fiindca nu au crezut in el intaia oara, si ii vom lasa sa rataceasca orbeste in razvratirea lor.” (al-An'am 6:110)

„Astfel pecetluiește Allah inimile necredinciosilor”, drept pedeapsa. Allah nu i-a nedreptatit, ci ei insisi s-au nedreptatit.

„Pe cei mai multi dintre ei nu i-am gasit credinciosi legamantului”, adica cele mai multe dintre neamurile la care Allah i-a trimis pe mesageri nu au ramas statornice in legamant, nu l-au respectat si nu s-au tinut de porunca pe care Allah a incredintat-o tuturor oamenilor, nici de indrumarile pe care le-a trimis prin mesagerii Sai.

„Ci i-am gasit pe cei mai multi dintre ei nelegiuiti”: iesiti din ascultarea fata de Allah si urmandu-si poftele fara vreo calauzire de la El. Allah i-a incercat pe robi trimitand mesagerii si pogorand Cartile si le-a poruncit sa urmeze legamantul si calauzirea Sa. Nu s-au supus poruncii Lui decat putinii carora le fusese hotarata fericirea. Cei mai multi oameni s-au abatut de la calauzire, s-au trufit fata de ceea ce au adus mesagerii, iar Allah a coborat asupra lor felurite pedepse.

Textul versetelor 103 la 170

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَظَلَمُوا بِهَا ۚ فَانظُرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ يَنْفِرُونَ إِنِّي رَسُولٌ
 مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾ حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ
 جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ إِن كُنتَ
 جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا
 هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾

103. Apoi, dupa ei, l-am trimis pe Musa cu semnele Noastre la Faraon si la capeteniiile lui, insa ei le-au tagaduit pe nedrept. Priveste, asadar, cum a fost

sfarsitul celor care raspandeau stricaciunea. 104. Musa a spus: „O, Faraon! Eu sunt un mesager de la Domnul lumilor. 105. Mi se cuvine sa nu spun despre Allah decat adevarul. Am venit la voi cu o dovada limpede de la Domnul vostru. Trimite-i, asadar, pe Copiii lui Israel impreuna cu mine.” 106. El a spus: „Daca ai venit cu un semn, atunci adu-l, daca esti dintre cei care spun adevarul.” 107. Musa si-a aruncat toiagul si, iata, el s-a facut un sarpe vadit.

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَأَذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرِ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

108. Si-a scos mana si, iata, ea era alba pentru cei care priveau. 109. Capetenii din neamul lui Faraon au spus: „Acesta este un vrajitor priceput. 110. El vrea sa va scoata din pamantul vostru. Ce porunciti?” 111. Ei au spus: „Da-le ragaz lui si fratelui sau si trimite in cetati oameni care sa adune, 112. ca sa-ti aduca orice vrajitor priceput.”

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّمُمْ لَمَنِ الْمَقَرِّينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَمُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَامَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمَلِيقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ الْقَوَا فَلَمَّا الْقَوَا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾ * وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا هُنَاكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١١٩﴾

113. Vrajitorii au venit la Faraon si au spus: „Vom avea, oare, o rasplata daca noi vom fi biruitori?” 114. El a spus: „Da, si veti fi dintre cei apropiati.” 115. Ei au spus: „O, Musa! Ori arunci tu, ori vom fi noi cei care arunca.” 116. El a spus: „Aruncati voi!” Cand au aruncat, au vrajit ochii oamenilor, i-au inspaimantat si au adus o vraja puternica. 117. I-am revelat lui Musa: „Arunca-ti toiagul!” Si, iata, el inghitea ceea ce ei nascocisera. 118. Adevarul

s-a statornicit, iar ceea ce faceau ei s-a dovedit zadarnic. 119. Au fost biruiti acolo si s-au intors umiliti.

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدِينَ ﴿١٢٠﴾ قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ
مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٢﴾

120. Vrajitorii au cazut prosternandu-se. 121. Ei au spus: „Credem in Domnul lumilor, 122. Domnul lui Musa si al lui Harun.”

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَكْرَتُوهُ فِي الْمَدِينَةِ
لَتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ
خَلْفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾

123. Faraon a spus: „Ati crezut in El inainte ca eu sa va ingadui? Acesta este un viclesug pe care l-ati uneltit in cetate ca sa-i scoateti din ea pe locuitorii sai. Veti afla voi curand! 124. Va voi taia mainile si picioarele in crucis, apoi va voi rastigni pe toti.”

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا نَنقِمُ مِنْآ إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا
لَمَّا جَاءَتْنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

125. Ei au spus: „Noi la Domnul nostru ne vom intoarce. 126. Tu ne invinuiesti numai pentru ca am crezut in semnele Domnului nostru cand au venit la noi. Doamne al nostru, revarsa asupra noastra rabdare si fa-ne sa murim musulmani, supusi Tie!”

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ
وَأَهْلَكَ قَالَ سَنَقْتِلُ أَبْنَاءَهُمْ وَلَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ
يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾ قَالُوا أَوْذَيْنَا مِنْ قَبْلُ
أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يَهْلِكَ عِدْوُكُمْ وَيَسْتَخْلَفَكُمْ
فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

127. Capeteniiile din neamul lui Faraon au spus: „Ii vei lasa pe Musa si pe neamul sau sa raspandeasca stricaciunea pe pamant si sa te paraseasca pe tine si divinitatile tale?” El a spus: „Ii vom ucide pe fiii lor si le vom lasa in viata femeile. Noi avem putere deplina asupra lor.” 128. Musa i-a spus neamului sau: „Ceretii ajutorul lui Allah si fiti rabdatori. Pamantul este al lui Allah si El il da mostenire cui volesti dintre robii Sai, iar sfarsitul bun este al celor care se tem de El.” 129. Ei au spus: „Am fost chinuiti si inainte sa vii la noi, si dupa ce ai venit.” El a spus: „Se poate ca Domnul vostru sa-l nimiceasca pe dusmanul vostru si sa va faca urmasi pe pamant, ca sa vada cum veti lucra.”

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرِ لَعَلَّهُمْ
يَذَكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

130. I-am incercat pe oamenii lui Faraon cu ani de seceta si cu imputinarea roadelor, pentru ca ei sa ia aminte.

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ ۚ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَرُوا بِمُوسَى وَمَنْ
مَعَهُ ۚ أَلَا إِنَّمَا طَّيَّرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا
مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لَتَسْحَرْنَا بِهَا ۚ فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَ ۚ آيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَمْوَسَىٰ أَدْعُ لَنَا
رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لِيُنْزِلَ عَلَيْنَا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَ لَكَ وَلنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي

إِسْرَءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلَغُوهُ إِذَا هُمُ
يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾

131. Cand le venea binele, spuneau: „Acesta ni se cuvine.” Iar cand ii lovea un rau, il socoteau semn rau de la Musa si de la cei care erau cu el. Oare nu numai la Allah se afla ceea ce le era hotarat? Insa cei mai multi dintre ei nu stiau. 132. Ei au spus: „Orice semn ne-ai aduce ca sa ne vrajesti prin el, noi tot nu vom crede in tine.” 133. Am trimis asupra lor potopul, lacustele, paduchii, broastele si sangele, semne deslusite, insa ei s-au trufit si au fost un neam nelegiuit. 134. Cand pedeapsa a cazut asupra lor, au spus: „O, Musa! Cheama-L pentru noi pe Domnul tau, prin legamantul pe care l-a facut cu tine. Daca indepartezi pedeapsa de la noi, vom crede negresit in tine si ii vom trimite cu tine pe Copiii lui Israel.” 135. Dar cand am indepartat pedeapsa de la ei pana la un soroc la care aveau sa ajunga, iata ca isi incalcau fagaduinta.

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِآيَتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ
وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا
صَبَرُوا وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

136. Ne-am razbunat pe ei si i-am inecat in mare, fiindca au tagaduit semnele Noastre si au ramas nepasatori fata de ele. 137. I-am facut pe oamenii care fusesera asupriti sa mosteneasca partile de rasarit si de apus ale pamantului pe care l-am binecuvantat. Cuvantul cel bun al Domnului tau s-a implinit pentru Copiii lui Israel datorita rabdarii lor, iar Noi am nimicit ceea ce faureau Faraon si neamul sau si ceea ce inaltau.

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا
يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ
هَؤُلَاءِ مَتَّبِعُونَ مَا هُمْ فِيهِ وَبِطُلَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ
أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

138. I-am trecut pe Copiii lui Israel prin mare, iar ei au venit la un neam care staruia langa idolii sai. Ei au spus: „O, Musa! Fa-ne si noua o divinitate, asa cum au ei divinitati.” El a spus: „Voi sunteti un neam nestiutor. 139. Ceea ce urmeaza acestia va fi nimicit, iar ceea ce fac este zadarnic.” 140. El a spus: „Sa caut pentru voi alta divinitate in afara de Allah, desi El v-a ales mai presus de toate lumile?”

وَإِذْ أَنجَيْنَاكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُم سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَ كُمْ
وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

141. Si amintiti-va cand v-am izbavit de oamenii lui Faraon, care va supuneau celui mai rau chin: ii ucideau pe fiii vostri si le lasau in viata pe femeile voastre. In aceasta a fost o mare incercare de la Domnul vostru.

* وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مُّقِيتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً
وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلِفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي
أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَن تَرَنِي وَلَٰكِن أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ
تَرَنِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ
سُبْحَنكَ ثُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾ قَالَ يَمُوسَى إِنِّي
أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلِمِي نَخَذُ مَا ءَاتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ نَخَذُهَا بِقُوَّةٍ وَأَمْرٌ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُورِيكُمْ دَارَ

الْفٰسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ ءَايَتِي الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ ءَايَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

142. I-am randuit lui Musa treizeci de nopti si le-am implinit cu alte zece, astfel ca sorocul Domnului sau s-a implinit in patruzeci de nopti. Musa i-a spus fratelui sau Harun: „Tine-mi locul in neamul meu, indreapta lucrurile si nu urma calea celor care raspandesc stricaciunea.” 143. Cand Musa a venit la sorocul Nostru, iar Domnul sau i-a vorbit, el a spus: „Doamne al meu, arata-Te mie ca sa Te privesc!” El a spus: „Nu Ma vei vedea, dar priveste muntele. Daca el va ramane neclintit la locul sau, atunci Ma vei vedea.” Cand Domnul sau S-a aratat muntelui, l-a prefacut in pulbere, iar Musa a cazut lesinat. Cand si-a revenit, a spus: „Slava Tie! Ma caiesc inaintea Ta si sunt cel dintai dintre credinciosi.” 144. El a spus: „O, Musa! Eu te-am ales mai presus de oameni prin mesajele Mele si prin vorbirea Mea. Tine, asadar, ceea ce ti-am dat si fii dintre cei multumitori.” 145. I-am scris pe Table povata despre toate lucrurile si lamurire pentru toate. „Tine-le cu tarie si porunceste-i neamului tau sa urmeze ceea ce este mai bun in ele. Va voi arata salasul celor nelegiuiti. 146. Ii voi indeparta de la semnele Mele pe cei care se trufesc pe pamant fara drept. Chiar daca vad fiecare semn, ei nu cred in el; daca vad calea calauzirii, nu o iau drept cale, iar daca vad calea ratacirii, o iau drept cale. Aceasta pentru ca au tagaduit semnele Noastre si au ramas nepasatori fata de ele. 147. Faptele celor care tagaduiesc semnele Noastre si intalnirea din Viata de Apoi sunt zadarnice. Oare vor fi ei rasplatiti altfel decat dupa ceea ce faceau?”

ج
وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّمْ عَجَلًا جَسَدًا لَهُمْ خُورٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ
لَا يَكْلُمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سَقَطَ
فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

148. Dupa plecarea lui Musa, neamul sau a facut din podoabele lor un vitel, un trup care scotea un muget. Oare nu vedeau ca el nu le vorbea si nu-i calauzea

pe nicio cale? L-au luat drept divinitate si au fost nedrepti. 149. Cand au fost cuprinsi de cainta si au vazut ca rataciseră, au spus: „Daca Domnul nostru nu are mila de noi si nu ne iarta, vom fi negresit dintre cei pierduti.”

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ۚ
 أَجَعَلْتُمْ مَقَرِّيكُمْ ۖ وَالْقُلُوبُ الْآلُوحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ
 الْقَوْمَ اسْتَضَعُّفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ
 الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
 وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ
 رَبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذِينَ عَمِلُوا
 السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ
 رَحِيمٌ ﴿١٥٣﴾ وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَفِي نُسْخَتِهَا
 هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

150. Cand Musa s-a intors la neamul sau, maniat si mahnit, a spus: „Ce rau ati facut in lipsa mea! Ati vrut sa grabiti porunca Domnului vostru?” A aruncat Tablele, l-a apucat pe fratele sau de cap si l-a tras spre el. Harun a spus: „O, fiu al mamei mele! Oamenii m-au coplesit si aproape ca m-au ucis. Nu le da dusmanilor prilej sa se bucure de necazul meu si nu ma socoti impreuna cu oamenii nedrepti.” 151. Musa a spus: „Doamne al meu, iarta-ma pe mine si pe fratele meu si primeste-ne in mila Ta, caci Tu esti Cel mai Milostiv dintre cei milostivi.” 152. Pe cei care au luat vitelul drept divinitate ii va ajunge mania Domnului lor si umilinta in viata lumeasca. Astfel ii rasplatim pe cei care nascocesc minciuni. 153. Cat despre cei care savarsesc fapte rele, apoi se caiesc si cred, Domnul tau este dupa aceea Atoateiertator si Indurator. 154. Cand mania lui Musa s-a potolit, el a luat Tablele. In scrierea lor se aflau calauzire si mila pentru cei care se tem de Domnul lor.

وَاخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ
 شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلِ وَائِي أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ إِنَّ هِيَ إِلَّا
 فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي مَنْ تَشَاءُ ۖ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَفِيرِينَ ﴿١٥٥﴾ * وَأَكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
 الْآخِرَةِ إِنَّا هُنَا عَلَيْنَا إِلَيْكَ قَالِ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ
 كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا
 يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا
 عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ
 لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
 عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ
 أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

155. Musa a ales din neamul sau saptezeci de barbati pentru sorocul Nostru. Cand cutremurul i-a cuprins, el a spus: „Doamne al meu! Daca ai fi voit, i-ai fi nimicit mai inainte, si pe mine impreuna cu ei. Ne vei nimici pentru ceea ce au facut cei nechibzuiti dintre noi? Aceasta nu este decat incercarea Ta, prin care il ratacesti pe cine voiesti si il calauzesti pe cine voiesti. Tu esti Ocrotitorul nostru, asadar iarta-ne si ai mila de noi, caci Tu esti Cel mai bun dintre iertatori. 156. Randuieste-ne bine in aceasta lume si in Viata de Apoi, caci noi ne-am intors la Tine cu cainta.” El a spus: „Cu pedeapsa Mea il lovesc pe cine voiesc, iar mila Mea cuprinde toate lucrurile. O voi randui celor care se tem de Mine, dau zakat-ul si cred in semnele Noastre; 157. celor care il urmeaza pe Mesager, Profetul nestiutor de carte, pe care il gasesc pomenit in scris la ei in Tora si in Evanghelie. El le porunceste ceea ce este drept si le opreste ceea ce este rau, le ingaduie lucrurile bune, le opreste lucrurile murdare, le ridica povara si lanturile care erau asupra lor. Cei care cred in el, il cinstesc, il sprijina si urmeaza lumina pogorata impreuna cu el - acestia sunt cei care vor izbandi.”

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ
 وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ
 الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَتِهِ ۖ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

158. Spune: „O, oameni! Eu sunt Mesagerul lui Allah pentru voi toti, al Celui caruia Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului. Nu exista alta

divinitate vrednica de adorare in afara de El. El da viata si da moarte. Credeti, asadar, in Allah si in Mesagerul Sau, Profetul nestiutor de carte, care crede in Allah si in cuvintele Sale. Urmati-l, pentru ca voi sa fiti calauziti.”

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾

159. In neamul lui Musa se afla o comunitate care calauzeste prin adevar si judeca drept prin el. 160. I-am impartit in douasprezece triburi, comunitati deosebite. I-am revelat lui Musa, cand neamul sau i-a cerut apa: „Loveste stanca cu toiagul tau!” Din ea au tasnit douasprezece izvoare si fiecare comunitate si-a cunoscut locul de baut. Le-am facut umbra cu norii si am pogorat peste ei mana si prepelitele: „Mancati din lucrurile bune cu care v-am inzestrat.” Ei nu Ne-au nedreptatit pe Noi, ci pe ei insisi se nedreptateau.

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾

161. Si amintiti-va cand li s-a spus: „Locuiti in aceasta cetate si mancati din ea de oriunde voiti. Spuneti: Iertare! si intrati pe poarta prosternandu-va. Va vom ierta pacatele si le vom spori rasplata celor care savarsesc binele.” 162. Insa cei nedrepti dintre ei au schimbat cuvantul cu altul decat cel care li se spusese, iar Noi am trimis asupra lor o pedeapsa din cer pentru nedreptatea lor.

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْهَرِّ إِذْ يَعْلُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
حَيَاتُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرْعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

163. Intreaba-i despre cetatea aflata langa mare, cand incalcau Sabatul. Pestii veneau la ei in ziua Sabatului, ivindu-se la suprafata, iar in celelalte zile nu veneau. Astfel ii incercam din pricina nelegiurii lor.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
قَالُوا مَعذَرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا
الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَاسِيَةً ﴿١٦٦﴾

164. Cand o comunitate dintre ei a spus: „De ce povatuiti un neam pe care Allah il va nimici sau il va pedepsi cu o pedeapsa aspra?“, ei au raspuns: „Ca sa avem dezvinovatare inaintea Domnului vostru si poate ca ei se vor teme.”

165. Cand au uitat povata care li se daduse, i-am salvat pe cei care opreau raul si i-am cuprins pe cei nedrepti cu o pedeapsa cumplita, pentru nelegiuirea lor.

166. Cand au staruit cu trufie in ceea ce le fusese oprit, le-am spus: „Fiti maimute dispretuite!”

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيُبَيِّنَ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يُسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ
رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ آمُمًا
مِنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ نَخْلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ
أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِثْلُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا

فِيهِ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

167. Si amintiti-va cand Domnul tau a vestit ca va trimite impotriva lor, pana in Ziua Invierii, pe cineva care sa-i supuna celui mai rau chin. Domnul tau este grabnic la pedeapsa, dar El este si Atoateiertator si Indurator. 168. I-am imprastiat pe pamant in comunitati. Printre ei sunt oameni drepti, iar altii sunt altfel. I-am incercat cu bine si cu rau, pentru ca ei sa se intoarca. 169. Dupa ei au venit urmasi care au mostenit Cartea. Ei apuca bunurile trecatoare ale acestei lumi si spun: „Vom fi iertati.” Daca le vin iar bunuri asemanatoare, le apuca si pe acelea. Oare nu s-a luat de la ei legamantul Cartii, ca nu vor spune despre Allah decat adevarul, si nu au cercetat ei ceea ce se afla in ea? Salasul Vietii de Apoi este mai bun pentru cei care se tem de Allah. Oare nu pricepeti? 170. Cat despre cei care se tin cu tarie de Carte si implinesc rugaciunea, Noi nu lasam sa se piarda rasplata celor care indreapta lucurile.

Comentariul versetelor 103 la 107

Dupa acei mesageri, Allah l-a trimis pe Musa, cel caruia i-a vorbit nemijlocit, conducatorul maret si mesagerul nobil, la un neam tiranic, aspru si trufas: Faraon si capeteniiile lui, dintre nobilii si fruntasii neamului. Musa le-a aratat semne marete ale lui Allah, cum nu se mai vazusera altele asemenea, „insa ei le-au tagaduit pe nedrept” si nu au crezut. Cel care tagaduiește asemenea semne este nedrept; ba mai mult, ei le-au respins din trufie.

„Priveste, asadar, cum a fost sfarsitul celor care raspandeau stricaciunea” si cum i-a nimicit Allah. „Au fost urmariti de blestem in aceasta lume si in Ziua Invierii. Ce rau este darul care li se da!” (Hud 11:99) Aceasta este istorisirea pe scurt, dupa care Allah o lamureste in amanunt.

„Musa a spus”, cand a venit la Faraon ca sa-l cheme la credinta: „O, Faraon! Eu sunt un mesager de la Domnul lumilor”, adica un trimis al Celui Maret, Domnul lumii de sus si al lumii de jos, Cel care le-a creat pe toate si le carmuiește in felurite chipuri. Din aceasta carmuire face parte faptul ca nu Si-a lasat creaturile fara indrumare, ci le-a trimis mesageri, vestitori ai bucuriei si avertizatori. Nimeni nu poate cuteza sa pretinda ca El l-a trimis, daca El nu l-a trimis cu adevarat.

Fiindca Allah este astfel si l-a ales pe Musa sa poarte mesajul Sau, lui Musa nu i se cuvenea sa minta despre El si nici sa spuna despre El altceva decat

adevarul. Daca ar fi spus altceva, Allah i-ar fi grabit pedeapsa si l-ar fi apucat cu puterea si taria Sa.

Aceasta ar fi trebuit sa-i faca sa-l urmeze pe Musa si sa i se supuna, mai ales ca le adusese o dovada limpede de la Allah, care adeverea mesajul sau. Ei trebuiau sa implineasca cele doua mari cerinte ale mesajului: sa creada in el si sa-l urmeze, iar apoi sa-i elibereze pe Copiii lui Israel, neamul pe care Allah il alesese atunci mai presus de celelalte, urmasii profetilor si ai lui Ya'qub, dintre care era si Musa.

Faraon i-a spus: „Daca ai venit cu un semn, atunci adu-l, daca esti dintre cei care spun adevarul.” Musa si-a aruncat toiagul pe pamant „si, iata, el s-a facut un sarpe vadit”, un sarpe viu care se misca sub privirile lor.

Comentariul versetelor 108 la 112

„Si-a scos mana” din deschizatura vesmantului si, fara sa aiba vreo boala, „iata, ea era alba pentru cei care priveau”. Aceste doua semne marete aratau adevarul mesajului adus de Musa si dovedeau ca el era Mesagerul Domnului lumilor. Insa cei care nu cred nu vor crede, chiar daca le-ar veni toate semnele, pana cand vor vedea pedeapsa dureroasa.

De aceea, cand „capetenile din neamul lui Faraon” au ramas uimite de semnele vazute, dar nu au crezut si au cautat o talmacire falsa, au spus: „Acesta este un vrajitor priceput”, adica foarte iscusit in vrajitorie.

Apoi i-au inspaimantat pe cei cu mintea slaba si pe cei nechibzuiti spunand: „El vrea sa va scoata din pamantul vostru”, adica sa va izgoneasca din patrie. „Ce porunciti?” Ei s-au sfatuit cu privire la ceea ce trebuiau sa faca impotriva lui Musa si la felul in care sa indeparteze ceea ce socoteau a fi raul lui. Daca semnul adus de el nu era intampinat de ceva care sa-l respinga si sa-l biruiasca, cei mai multi oameni aveau sa fie convinsi de el.

De aceea i-au spus lui Faraon: „Da-le ragaz lui si fratelui sau”, adica tine-i inchisi si da-le ragaz; „si trimite in cetati oameni care sa adune, ca sa-ti aduca orice vrajitor priceput”. Sa fie adusi vrajitorii cei mai iscusiti pentru a se impotrivi semnului adus de Musa.

Ei au cerut sa se hotarasca un timp si un loc de intalnire la care niciuna dintre parti sa nu lipseasca. „Musa a spus: Intalnirea voastra sa fie in ziua sarbatorii, iar oamenii sa fie adunati dimineata. Faraon s-a retras, si-a strans toate mijloacele, apoi a venit.” (Ta-Ha 20:59-60)

Comentariul versetelor 113 la 119

Vrajitorii au venit la Faraon cerandu-i o rasplata daca aveau sa biruiasca. Ei au spus: „Vom avea, oare, o rasplata daca noi vom fi biruitori?” Faraon a raspuns: „Da, si veti fi dintre cei apropiati.” Le-a fagaduit atat rasplata, cat si apropierea si cinstea de care aveau sa se bucure la el, ca sa-si dea toata silinta si sa faca tot ce puteau pentru a-l birui pe Musa.

Cand s-au intalnit cu Musa in fata unei multimi mari, vrajitorii au spus, aratandu-si increderea si dand de inteles ca nu se temeau de ceea ce adusese el: „O, Musa! Ori arunci tu” ceea ce ai, „ori vom fi noi cei care arunca.”

Musa a spus: „Aruncati voi”, pentru ca oamenii sa vada mai intai ceea ce aveau ei si apoi ceea ce avea Musa. „Cand au aruncat” funiile si toiégele lor, acestea au parut prin vraja lor niste serpi care se miscau. „Au vrajit ochii oamenilor, i-au inspaimantat si au adus o vraja puternica”, cum nu se mai vazuse pana atunci.

„I-am revelat lui Musa: Arunca-ti toiagul!” El l-a aruncat si toiagul s-a prefacut intr-un sarpe viu, care „inhitea ceea ce ei nascocisera”, adica minciunile si inchipuirile lor.

„Adevarul s-a statornicit” si s-a aratat limpede acelei adunari, „iar ceea ce faceau ei s-a dovedit zadarnic. Au fost biruiti acolo”, in acel loc, „si s-au intors umiliti” si infranti. Falsitatea lor s-a risipit, vraja le-a fost nimicita si nu au ajuns la tinta pe care nadajduiau sa o atinga.

Cei care recunosc cel mai bine adevarul intr-o asemenea imprejurare sunt chiar vrajitorii, deoarece ei cunosc felurile vraji si amanuntele lor, necunoscute celorlalti oameni. De aceea au inteles ca ceea ce vazusera era un semn mare dintre semnele lui Allah, pe care niciun om nu il putea savarsi.

Comentariul versetelor 120 la 122

„Vrajitorii au cazut prosternandu-se” si au spus: „Credem in Domnul lumilor, Domnul lui Musa si al lui Harun”, adica au crezut in semnele limpezi cu care fusese trimis Musa.

Comentariul versetelor 123 la 124

Faraon le-a spus amenintandu-i pentru credinta lor: „Ati crezut in El inainte ca eu sa va ingadui?” Tiranul voia sa stapaneasca faptele si cuvintele oamenilor. In mintea lui si a supusilor sai se statornicise ca el trebuia ascultat, ca poruncile lui trebuiau implinite si ca nimeni nu avea voie sa se impotriveasca vorbelor sau judecatii sale.

Cand oamenii ajung la un asemenea grad de supunere fata de un conducator, neamurile slabesc: isi pierd ratiunea si puterea si nu mai sunt in stare sa-si apere drepturile. De aceea Allah spune despre Faraon: „El si-a facut neamul nechibzuit, iar ei l-au ascultat.” (az-Zukhruf 43:54)

Aici Allah ne vesteste ca Faraon a spus: „Ati crezut in El inainte ca eu sa va ingadui?”, adica: aceasta este o purtare urata din partea voastra si o cutezanta impotriva mea. Apoi a incercat sa-si insele neamul si a spus: „Acesta este un viclesug pe care l-ati uneltit in cetate ca sa-i scoateti din ea pe locuitorii sai.” El pretindea ca Musa, mai-marele lor, ii invatase vrajitoria si ca toti se intelesesera sa se lase biruiti de el, pentru ca el sa iasa invingator, ei sa-l urmeze, iar apoi oamenii, sau cei mai multi dintre ei, sa le urmeze pilda si sa-i izgoneasca pe locuitorii cetatii.

Aceasta era o minciuna. Faraon si oricine cunostea imprejurarea stiau ca Musa nu se intalnise niciodata cu vreunul dintre vrajitori. Ei fusesera chemati si alesi de Faraon si de trimisii lui. Ceea ce adusese Musa era un semn de la Allah, iar vrajitorii isi dadusera toata silinta sa-l biruiasca, insa nu izbutisera. Adevarul li s-a aratat si ei l-au urmat.

Faraon i-a amenintat: „Veti afla voi curand” ce pedeapsa va va ajunge. „Va voi taia mainile si picioarele in crucis.” Tiranul a pretins ca ei raspandeau stricaciunea pe pamant si ca le va aplica pedeapsa obisnuita a celor care fac aceasta: taierea mainii drepte si a piciorului stang. „Apoi va voi rastigni” pe trunchiurile palmierilor, chipurile pentru a-i face de rusine, „pe toti”, fara sa lase pe vreunul dintre ei neincercat de aceasta pedeapsa.

Comentariul versetelor 125 la 126

Vrajitorii care au crezut i-au spus lui Faraon, cand i-a amenintat: „Noi la Domnul nostru ne vom intoarce.” Nu ne pasa de pedeapsa ta, caci ceea ce se afla la Allah este mai bun si mai trainic. Fa, asadar, ceea ce voiesti.

„Tu ne invinuiesti numai” - ce greseala ai gasit la noi, pentru care ne mustri si ne ameninti? Nu am savarsit nicio greseala, afara de faptul „ca am crezut in semnele Domnului nostru cand au venit la noi”. Daca aceasta este o vina pentru care meritam mustrarea si pedeapsa, atunci aceasta este vina noastra.

Apoi L-au chemat pe Allah, cerandu-I statornicie si rabdare: „Doamne al nostru, revarsa asupra noastra rabdare”, adica daruieste-ne rabdare din belsug. Forma nehotarata a cuvantului arab arata marimea ei. Aceasta era o incercare grea, care ducea la pierderea vietii si cerea multa rabdare pentru statornicie si liniste in credinta si pentru indepartarea spaimei. „Si fa-ne sa murim musulmani”, supusi poruncii Tale si urmandu-l pe mesagerul Tau. Se pare ca

Faraon si-a dus amenintarea la indeplinire, iar Allah i-a tinut statornici in credinta.

Comentariul versetelor 127 la 129

Faraon, capeteniiile lui si oamenii de rand care le urmau se trufeau fata de semnele lui Allah si le respingeau din nedreptate si mandrie. Ei l-au atatat pe Faraon impotriva lui Musa, pretinzand ca mesajul lui era minciuna si stricaciune: „Ii vei lasa pe Musa si pe neamul sau sa raspandeasca stricaciunea pe pamant”, adica sa-i cheme pe oameni la Allah, la purtari alese si la fapte bune? Aceasta era adevarata indreptare a pamantului, in vreme ce calea lor era stricaciunea; nedreptii insa nu tin seama de ceea ce spun.

„Si sa te paraseasca pe tine si divinitatile tale”, adica Musa sa te respinga pe tine si divinitatile tale, sa-i opreasca pe oameni sa va urmeze si sa le inchida aceasta cale.

Faraon a raspuns ca ii va tine pe Copiii lui Israel alaturi de Musa intr-o stare care sa-i impiedice sa se inmulteasca, pentru ca el si neamul sau sa fie, dupa pretentia lui, feriti de raul lor. „Ii vom uide pe fiii lor si le vom lasa in viata femeile”: nu le vom omori pe femei, iar astfel vom opri inmultirea lor si ii vom folosi pe cei ramasi, silindu-i sa faca tot ceea ce voim. „Noi avem putere deplina asupra lor” si ei nu au nicio cale de a iesi de sub stapanirea noastra. Aceasta era culmea tiraniei, a trufiei si a cruzimii lui Faraon.

„Musa i-a spus neamului sau”, sfatuindu-i in acea imprejurare in care nu puteau face nimic si nu aveau puterea sa se impotriveasca: „Cereti ajutorul lui Allah”, bizuiti-va pe El pentru a dobandi ceea ce va foloseste si pentru a indeparta ceea ce va vatama. Incredeti-va in Allah si aveti convingerea ca El va va ajuta sa ajungeti la ceea ce urmariti. „Si fiti rabdatori” cu ceea ce v-a lovit si asteptati izbavirea.

„Pamantul este al lui Allah”, nu al lui Faraon si al neamului sau, ca ei sa faca in el tot ceea ce doresc. „El il da mostenire cui voieste dintre robii Sai”, trecandu-l de la unii la altii potrivit vointei si intelepciunii Sale. Sfarsitul bun este al celor care se tem de Allah. Chiar daca sunt incercati pentru o vreme, potrivit intelepciunii lui Allah, izbanda le va apartine in cele din urma: „Iar sfarsitul bun este al celor care se tem de El.”

Aceasta este datoria robului: cand poate folosi mijloace pentru a indeparta raul altora, sa faca tot ceea ce ii sta in putere. Daca nu poate, trebuie sa rabde, sa ceara ajutorul lui Allah si sa astepte izbavirea.

„Ei au spus” lui Musa, plangandu-se de asuprirea si raul pe care le indurasera de la Faraon: „Am fost chinuiti si inainte sa vii la noi”, cand ne

supuneau chinului greu, ne ucideau fiii si ne lasau femeile in viata, „si dupa ce ai venit”, caci acelasi chin a continuat.

Musa le-a dat nadejdea izbavirii: „Se poate ca Domnul vostru sa-l nimiceasca pe dusmanul vostru si sa va faca urmasi pe pamant”, dandu-va putere si stapanire asupra lui, „ca sa vada cum veti lucra”: veti fi multumitori sau nerecunoscatori? Aceasta a fost o fagaduinta pe care Allah a implinit-o la timpul voit de El.

Comentariul versetului 130

Allah Preainaltul arata cum s-a purtat cu oamenii lui Faraon in aceasta ultima perioada, potrivit randuielii Sale fata de neamuri: i-a incercat cu lipsuri si suferinta, pentru ca ei sa se smereasca, asa cum s-a aratat la versetul 94 si in cele ce urmeaza.

„I-am incercat pe oamenii lui Faraon cu ani de seceta”, adica prin uscaciune si foamete, „si cu imputinarea roadelor”, pentru ca ei sa inteleaga ca ceea ce ii lovise era o mustrare de la Allah si sa-si paraseasca necredinta. Dar aceasta nu le-a fost de folos, ci au staruit in nedreptate si stricaciune.

Comentariul versetelor 131 la 135

„Cand le venea binele”, adica rodnicia si hrana imbelsugata, „spuneau: Acesta ni se cuvine”, socotind ca il meritau, fara sa-I multumeasca lui Allah pentru el. „Iar cand ii lovea un rau”, adica foametea si seceta, „il socoteau semn rau de la Musa si de la cei care erau cu el”. Ei spuneau ca toate acestea li se intamplasera numai din pricina venirii lui Musa si a faptului ca il urmasera Copiii lui Israel.

Allah spune in sa: „Oare nu numai la Allah se afla ceea ce le era hotarat?” Tot ceea ce ii lovea venea prin hotararea si puterea Lui, nu asa cum pretindeau ei. Pacatele si necredinta lor erau adevarata pricina. „Insa cei mai multi dintre ei nu stiau” si tocmai de aceea spuneau asemenea vorbe.

Ei i-au aratat lui Musa ca vor starui in falsitatea lor si nu o vor parasi: „Orice semn ne-ai aduce ca sa ne vrajesti prin el, noi tot nu vom crede in tine.” In mintile lor se statornicise ca Musa era vrajitor; de aceea, orice semn le-ar fi adus, il socoteau vraja si refuzau sa creada in el si in cuvintele lui. Aceasta era culmea incapatanarii: ajunsesera intr-o stare in care pentru ei era totuna daca semnele veneau sau nu.

„Am trimis asupra lor potopul”, o apa multa care le-a inecat pomii si culturile si le-a adus mare vatamare; „lacustele”, care le mancau roadele, culturile si plantele; „paduchii” - s-a spus ca erau lacuste mici, dar sensul vadit

este cel al paduchilor cunoscuti; „broastele”, care le umpleau vasele si le pricinuiau neplacere si mare rau; „si sangele” - fie sangerarea din nas, fie, dupa cum au spus multi talmacitori, prefacerea apei pe care o beau in sange, astfel incat nu aveau alta bautura si nu puteau gati decat cu sange.

Acestea erau „semne deslusite”, dovezi limpede deosebite care aratau ca ei minteau si nedreptateau si ca mesajul adus de Musa era adevarul. „Insa ei s-au trufit” cand au vazut semnele „si au fost un neam nelegiuit” chiar si inainte de venirea lor. De aceea Allah i-a pedepsit lasandu-i in ratacire si abaterea lor.

„Cand pedeapsa a cazut asupra lor” - prin pedeapsa se poate intelege molima, asa cum au spus multi talmacitori, sau semnele pomenite: potopul, lacustele, paduchii, broastele si sangele, fiecare dintre ele venind asupra lor drept pedeapsa - ei au spus: „O, Musa! Cheama-L pentru noi pe Domnul tau, prin legamantul pe care l-a facut cu tine.” Ei au cerut mijlocirea lui Musa in virtutea revelatiei si a Legii pe care Allah i le incredintase.

„Daca indepartezi pedeapsa de la noi, vom crede negresit in tine si ii vom trimite cu tine pe Copiii lui Israel.” Ei minteau, caci urmareau numai sa scape de pedeapsa care ii lovise si credeau ca, daca aceasta era ridicata, nicio alta pedeapsa nu avea sa vina asupra lor.

„Dar cand am indepartat pedeapsa de la ei pana la un soroc la care aveau sa ajunga”, adica pana la termenul hotarat de Allah pentru ei. Indepartarea pedepsei nu era definitiva, ci doar vremelnica. Atunci „isi incalcau fagaduinta” facuta lui Musa, prin care se obligasera sa creada in el si sa-i trimita pe Copiii lui Israel. Nu au crezut si nu i-au eliberat, ci au ramas in necredinta si ratacire si au continuat sa-i asupreasca pe Copiii lui Israel.

Comentariul versetelor 136 la 137

„Ne-am razbunat pe ei” cand a sosit timpul nimicirii lor. Allah i-a poruncit lui Musa sa-i scoata pe Copiii lui Israel noaptea si l-a instiintat ca Faraon si ostile lui ii vor urmari. „Faraon a trimis in cetati oameni care sa adune” (ash-Shu'ara 26:53) si sa-i stranga pe oameni pentru urmarirea Copiilor lui Israel.

Ei le-au spus: „Acestia sunt numai o ceata mica si ne-au infuriat, iar noi suntem cu totii pregatiti.” Allah continua: „Astfel i-am scos din gradini si izvoare, din comori si din locuri alese. Asa a fost, iar Noi le-am dat acestea ca mostenire Copiilor lui Israel. Ei i-au ajuns la rasaritul soarelui. Cand cele doua cete s-au vazut, insotitorii lui Musa au spus: Vom fi prinsi! El a spus: Nicidecum! Domnul meu este cu mine si ma va calauzi. I-am revelat lui Musa: Loveste marea cu toiagul tau! Ea s-a despicat, iar fiecare parte era asemenea unui munte urias. I-am apropiat acolo pe ceilalti. L-am salvat pe Musa si pe toti cei care erau cu el, apoi i-am inecat pe ceilalti.” (ash-Shu'ara 26:54-66)

Aici Allah spune: „I-am inecat in mare, fiindca au tagaduit semnele Noastre si au ramas nepasatori fata de ele”, adica pentru ca respinsesera semnele lui Allah si se abatusera de la adevarul pe care acestea il aratau.

„I-am facut pe oamenii care fusesera asupriti” - Copiii lui Israel, care fusesera robi ai oamenilor lui Faraon si fusesera supusi chinului greu - „sa mosteneasca partile de rasarit si de apus ale pamantului”. Aici este vorba despre pamantul Egiptului, unde fusesera asupriti si umiliti, iar Allah le-a dat putere asupra lui in intregime.

„Pe care l-am binecuvantat. Cuvantul cel bun al Domnului tau s-a implinit pentru Copiii lui Israel datorita rabdarii lor”, atunci cand Musa le spusese: „Ceretii ajutorul lui Allah si fiti rabdatori. Pamantul este al lui Allah si El il da mostenire cui vointe dintre robii Sai, iar sfarsitul bun este al celor care se tem de El.” (al-A'raf 7:128)

„Iar Noi am nimicit ceea ce faureau Faraon si neamul sau”: cladirile marete si locuintele frumoase „si ceea ce inaltau”. Allah spune: „Iata casele lor ramase pustii din pricina nedreptatii lor. In aceasta se afla un semn pentru oamenii care stiu.” (an-Naml 27:52)

Comentariul versetelor 138 la 140

„I-am trecut pe Copiii lui Israel prin mare”, dupa ce Allah ii salvase de dusmanul lor, Faraon si neamul lui, si ii nimicise pe acestia sub privirile lor. Apoi „ei au venit”, adica au trecut, „la un neam care staruia langa idolii sai”, ramanand langa ei, cautand binecuvantarea lor si adorandu-i.

Din nestiinta si nechibzuinta, dupa toate semnele lui Allah pe care le vazusera, ei i-au spus profetului lor Musa: „O, Musa! Fa-ne si noua o divinitate, asa cum au ei divinitati”, adica randuieste-ne sa luam idoli drept divinitati, asa cum fac acesti oameni. Musa le-a spus: „Voi sunteti un neam nestiutor.” Ce nestiinta poate fi mai mare decat a celui care nu-L cunoaste pe Domnul si Creatorul sau si vrea sa-I puna alaturi pe unii care nu au nicio putere sa aduca folos ori rau, sa dea moarte ori viata si sa invie?

De aceea Musa le-a spus: „Ceea ce urmeaza acestia va fi nimicit, iar ceea ce fac este zadarnic”, deoarece invocarea acelor divinitati era desarta, iar acestea erau desarte in ele insele. Atat fapta, cat si tinta ei erau zadarnice.

„Sa caut pentru voi alta divinitate in afara de Allah?” Sa caut pentru voi o divinitate alta decat Allah, Singurul vrednic de adorare, desavarsit in Esenta, atributele si faptele Sale? „Desi El v-a ales mai presus de toate lumile?” Aceasta cerea sa raspundeti binefacerii si alegerii Sale prin multumire, adorandu-L numai pe El si lepadandu-va de tot ceea ce este chemat in afara Lui.

Comentariul versetului 141

Apoi Allah le aminteste binefacerea Sa: „Cand v-am izbavit de oamenii lui Faraon”, adica de Faraon si neamul lui, „care va supuneau celui mai rau chin”, facandu-va sa gustati pedeapsa cea mai aspra: „ii ucideau pe fiii vostri si le lasau in viata pe femeile voastre. In aceasta”, adica in izbavirea de chinul lor, „a fost o mare incercare de la Domnul vostru”. Cuvantul arab bala' poate insemna si binefacere, iar atunci sensul este: o binefacere mare de la Domnul vostru. Se poate referi si la incercarea grea a chinului la care ii supuneau Faraon si neamul lui. Dupa ce Musa i-a povatuit si le-a amintit acestea, ei au renuntat la cererea lor urata.

Comentariul versetelor 142 la 143

Dupa ce Si-a desavarsit binefacerea asupra lor, izbavindu-i de dusman si statornicindu-i pe pamant, Allah a voit sa o intregeasca prin pogorarea Cartii care cuprindea randuielile religioase si credintele drepte. I-a randuit lui Musa un soroc de treizeci de nopti si l-a implinit cu alte zece, ajungand la patruzeci. Aceasta pentru ca Musa sa se pregateasca pentru intalnirea cu Allah si pentru ca pogorarea Cartii sa aiba pentru ei o mare insemnatate, iar ei sa o astepte cu dor.

Cand Musa a plecat la locul si timpul randuite de Domnul sau, i-a spus lui Harun, lasandu-l in fruntea Copiilor lui Israel din grija si mila fata de ei: „Tine-mi locul in neamul meu”, tine-mi locul printre ei si poarta-te cu ei asa cum m-am purtat eu; „indreapta lucrurile”, urmand calea care aduce indreptare si pace; „si nu urma calea celor care raspandesc stricaciunea” prin pacate.

„Cand Musa a venit la sorocul Nostru”, timpul randuit pentru pogorarea Cartii, „iar Domnul sau i-a vorbit” prin cuvintele revelatiei Sale, prin porunci si opriri, Musa a tanjit sa-L vada pe Allah. Dorul lui izvora din iubirea fata de Domnul sau si din dorinta de a-L privi.

El a spus: „Doamne al meu, arata-Te mie ca sa Te privesc!” Allah a spus: „Nu Ma vei vedea”, adica nu esti in stare sa Ma vezi acum. Allah i-a creat pe oameni in aceasta lume intr-o alcatuire care nu le ingaduie aceasta si ei nu pot indura vederea Lui. Aceasta nu inseamna ca oamenii Paradisului nu-L vor vedea.

Textele coranice si hadithurile profetice arata ca oamenii Paradisului Il vor vedea pe Domnul lor si se vor bucura privind la Fata Sa cea nobila. Allah ii va crea acolo intr-o alcatuire desavarsita, in care vor putea sa-L vada.

De aceea, in acest verset Allah a legat vederea Lui de o conditie: ca muntele sa ramana neclintit. El i-a lamurit lui Musa de ce nu-i raspundea cererii: „Dar

priveste muntele. Daca el va ramane neclintit la locul sau” cand Allah i Se va arata, „atunci Ma vei vedea.”

„Cand Domnul sau S-a aratat muntelui” din stanca tare, „l-a prefacut in pulbere”, iar el s-a naruit asemenea nisipului, neputand indura aratarea lui Allah si neputand ramane neclintit. „Musa a cazut lesinat” din pricina celor vazute.

I-a devenit limpede ca, daca muntele nu putea indura vederea lui Allah, el cu atat mai putin ar fi putut-o indura. De aceea I-a cerut Domnului sau iertare pentru cererea nepotrivita si a spus: „Slava Tie!” Te socotesc mai presus de orice lipsa si tagaduiesc tot ceea ce nu se potriveste Maretiei Tale. „Ma caiesc inaintea Ta” pentru toate pacatele si pentru lipsa mea de cuviinta fata de Tine, „si sunt cel dintai dintre credinciosi”, adica si-a innoit credinta, pentru ca Allah i-o desavarsise prin cunoasterea lucrului pe care nu-l stiuse inainte.

Comentariul versetelor 144 la 146

Cand nu i-a ingaduit sa-L vada, desi Musa tanjise dupa aceasta, Allah i-a daruit mult bine si i-a spus: „O, Musa! Eu te-am ales mai presus de oameni”, te-am ales, te-am deosebit si te-am cinstit cu binefaceri si virtuti mari, „prin mesajele Mele”, pe care nu le daruiesc decat celor mai alesi dintre oameni, „si prin vorbirea Mea” fara mijlocitor. Aceasta vorbire nemijlocita este cinstea prin care Musa a fost deosebit si cunoscut intre fratii sai dintre mesageri.

„Tine, asadar, ceea ce ti-am dat” dintre binefaceri. Primeste cu inima deschisa poruncile si opririle Mele, accepta-le si supune-te lor. „Si fii dintre cei multumitori” lui Allah pentru alegerea si binecuvantarea ta.

„I-am scris pe Table povata despre toate lucrurile” de care au nevoie robii, indemnandu-i la fapte bune si avertizandu-i impotriva faptelor rele, „si lamurire pentru toate”: randuieli, credinte, purtari si norme de buna-cuviinta.

„Tine-le cu tarie”, adica straduieste-te sa le statornicesci, „si porunceste-i neamului tau sa urmeze ceea ce este mai bun in ele.” Este vorba despre poruncile obligatorii si cele recomandate, caci acestea sunt cele mai bune lucruri cuprinse in ele. Aceasta dovedeste ca poruncile lui Allah, in toate Legile revelate, sunt desavarsite, drepte si bune.

„Va voi arata salasul celor nelegiuiti”, dupa ce Allah i-a nimicuit si le-a lasat locuintele ca invatatura pentru cei veniti dupa ei, pentru ca dreptcredinciosii calauziti si smeriti sa ia aminte.

Cat despre ceilalti, Allah spune: „Ii voi indeparta de la semnele Mele”, adica de la luarea invataturii din semnele aflate in lume si in ei insisi si de la intelegerea versetelor Cartii, pe „cei care se trufesc pe pamant fara drept”: cei

care se poarta cu mandrie fata de robii lui Allah, fata de adevar si fata de cel care l-a adus.

Pe cel care are aceasta insusire, Allah il lipseste de mult bine, il paraseste, iar el nu intelege din semnele lui Allah ceea ce i-ar fi de folos. Dimpotriva, poate ajunge sa inteleaga lucrurile pe dos si sa socoteasca raul drept bine.

„Chiar daca vad fiecare semn, ei nu cred in el”, pentru ca se abat, se impotrivesc semnelor si se ridica impotriva lui Allah si a Mesagerului Sau. „Daca vad calea calauzirii”, calea dreapta care duce la Allah si la Paradisul Sau, „nu o iau drept cale” si nu doresc sa o urmeze. „Iar daca vad calea ratacirii”, calea abaterii care duce la Iad, „o iau drept cale.”

Pricina acestei abateri este ca „au tagaduit semnele Noastre si au ramas nepasatori fata de ele”. Tagaduirea semnelor lui Allah, nepasarea fata de mesaj si dispretuirea lui i-au facut sa aleaga drumul ratacirii si sa paraseasca drumul calauzirii.

Comentariul versetului 147

„Cei care au tagaduit semnele Noastre”, semnele marete care dovedesc adevarul mesajului cu care i-am trimis pe mesagerii Nostri, „si intalnirea din Viata de Apoi, faptele lor sunt zadarnice”, fiindca nu au o temelie si le lipseste conditia necesara: credinta in semnele lui Allah si in rasplata Sa.

„Oare vor fi ei rasplatiti altfel decat dupa ceea ce faceau?” Adica: oare zadarnicirea faptelor lor si ajungerea la contrariul celor urmarite de ei nu sunt tocmai rasplata pentru ceea ce faceau? Faptele celui care nu crede in Ziua de Apoi nu sunt savarsite cu nadejdea unei rasplati si nu au o tinta spre care sa se indrepte; de aceea ele se risipesc si devin zadarnice.

Comentariul versetelor 148 la 149

„Dupa plecarea lui Musa, neamul sau a facut din podoabele lor un vitel, un trup care scotea un muget.” As-Samiri l-a facut, a aruncat peste el un pumn din urma lasata de mesager, iar el a ajuns sa scoata un muget si un sunet. Ei l-au adorat si l-au luat drept divinitate. As-Samiri a spus: „Aceasta este divinitatea voastra si divinitatea lui Musa, dar el a uitat” (Ta-Ha 20:88), adica Musa a uitat-o si a plecat sa o caute. Aceasta venea din nechibzuinta si lipsa lor de pricepere. Cum au putut sa-L confunde pe Domnul pamantului si al cerurilor cu un vitel, una dintre cele mai neinsemnate fapturi?

De aceea Allah a aratat ca vitelul nu avea nicio insusire si nicio fapta care sa-i dea vreun drept la adorare: „Oare nu vedeau ca el nu le vorbea?” Lipsa vorbirii este un neajuns mare; oamenii sunt mai desavarsiti decat acest animal

sau trup neinsufletit care nu vorbeste. „Si nu-i calauzea pe nicio cale”, adica nu le putea arata o cale religioasa si nu le putea aduce vreun folos lumesc. Ratiunea si firea sanatoasa recunosc de la sine ca luarea drept divinitate a unei fiinte care nu vorbeste, nu aduce nici folos, nici vatamare este cea mai desarta dintre desertaciuni si cea mai nechibzuata dintre nechibzuite.

De aceea Allah a spus: „L-au luat drept divinitate si au fost nedrepti.” Ei au pus adorarea in alt loc decat cel cuvenit si I-au facut lui Allah un asociat pentru care El nu pogorase nicio dovada. In aceasta se afla dovada ca cel care tagaduieste vorbirea lui Allah tagaduieste insusirile proprii divinitatii lui Allah, fiindca El a aratat ca lipsa vorbirii este un neajuns care il face pe cel mut nevrednic de divinitate.

Cand Musa s-a intors la neamul sau si i-a gasit in aceasta stare, le-a aratat ratacirea lor. „Au fost cuprinsi de cainta”, adica au fost coplesiti de tristete si parere de rau pentru ceea ce facusera, „si au vazut ca rataciseră”. Atunci s-au smerit inaintea lui Allah si au spus: „Daca Domnul nostru nu are mila de noi”, calauzindu-ne catre El, daruindu-ne izbanda in adorarea Sa si ajutandu-ne la faptele bune, „si nu ne iarta” adorarea vitelului, „vom fi negresit dintre cei pierduti” in lumea aceasta si in Viata de Apoi.

Comentariul versetelor 150 la 154

„Cand Musa s-a intors la neamul sau, maniat si mahnit”, adica plin de manie si indignare fata de ei, din marea sa grija, sinceritate si mila pentru neamul sau, el a spus: „Ce rau ati facut in lipsa mea!” Ce stare rea ati ajuns sa aveti in lipsa mea, una care duce la pieire vesnica si nefericire neintrerupta. „Ati vrut sa grabiti porunca Domnului vostru?” El va fagaduieste pogorarea Cartii, dar voi v-ati grabit, potrivit gandului vostru stricat, si ati savarsit aceasta fapta urata.

„A aruncat Tablele” din pricina maniei, „l-a apucat pe fratele sau” Harun „de cap” si de barba „si l-a tras spre el”. I-a spus: „Ce te-a oprit, cand i-ai vazut ratacind, sa ma urmezi? Te-ai razvratit fata de porunca mea?” (Ta-Ha 20:92-93), caci ii spusese: „Tine-mi locul in neamul meu, indreapta lucrurile si nu urma calea celor care raspandesc stricaciunea.” (al-A'raf 7:142)

Harun a raspuns: „O, fiu al mamei mele! Nu ma apuca de barba si nici de cap. M-am temut sa nu spui: Ai adus dezbinare intre Copiii lui Israel si nu ai tinut seama de cuvantul meu.” (Ta-Ha 20:94) Aici Allah ne spune ca Harun a zis: „O, fiu al mamei mele!”, ca sa-i induioseze inima pomenind-o numai pe mama lor, desi ei erau frati buni, avand acelasi tata si aceeasi mama.

„Oamenii m-au coplesit”, adica m-au dispretuit atunci cand le-am spus: „O, neam al meu! Prin acesta ati fost numai incercati. Domnul vostru este Cel Milostiv. Urmati-ma, asadar, si ascultati porunca mea!” (Ta-Ha 20:90) „Si

aproape ca m-au ucis”; sa nu crezi, prin urmare, ca am fost nepasator. „Nu le da dusmanilor prilej sa se bucure de necazul meu”, mustrandu-ma ori facandu-mi rau, fiindca dusmanii doresc cu ardoare sa gaseasca la mine o greseala sau sa ma vada poticnindu-ma. „Si nu ma socoti impreuna cu oamenii nedrepti”, purtandu-te cu mine asa cum te porti cu ei.

Musa a regretat atunci graba cu care se purtase fata de fratele sau, inainte de a-i cunoaste dezvinovatirea, crezand ca el fusese nepasator. A spus: „Doamne al meu, iarta-ma pe mine si pe fratele meu” Harun „si primeste-ne in mila Ta”, adica inconjoara-ne cu ea din toate partile. Mila Ta este o cetate puternica ce pazeste de toate relele si cuprinde tot binele si toata bucuria. „Caci Tu esti Cel mai Milostiv dintre cei milostivi”: esti mai milostiv cu noi decat orice altcineva, mai milostiv decat tatii nostri, mamele noastre, copiii nostri si chiar decat noi insine.

Apoi Allah Preainaltul a lamurit starea adoratorilor vitelului: „Pe cei care au luat vitelul drept divinitate”, adica l-au luat ca dumnezeu, „ii va ajunge mania Domnului lor si umilinta in viata lumeasca”, fiindca L-au maniat pe Domnul lor si au nesocotit porunca Sa. „Astfel ii rasplatim pe cei care nascocesc minciuni.” Orice nascocitor care minte despre Allah si pune pe seama religiei Sale cuvinte pe care El nu le-a spus va avea parte de mania lui Allah si de umilire in viata lumeasca.

Mania lui Allah i-a ajuns cand Musa le-a poruncit sa se omoare unii pe altii, iar Allah nu S-a multumit pentru ei cu altceva. Unii i-au ucis pe altii, astfel ca au fost multi morti; apoi Allah le-a primit cainta. De aceea El a pomenit dupa aceasta o regula generala, pentru ei si pentru altii: „Cat despre cei care savarsesc fapte rele”, cum ar fi asocierea de parteneri lui Allah, pacate mari si mici, „apoi se caiesc”, regretand ceea ce au facut, parasind pacatul si hotarandu-se sa nu se intoarca la el, „si cred” in Allah si in tot ceea ce El a poruncit sa fie crezut. Credinta nu este deplina fara faptele inimii si faptele madularelor care izvorasc din ea.

„Domnul tau este dupa aceea”, adica dupa cainta de faptele rele si intoarcerea la ascultare, „Atoateiertator”: iarta faptele rele si le sterge, chiar daca ar fi atat de multe incat sa umple pamantul; si „Indurator”: primeste cainta, ii da robului izbanda de a face bine si ii primeste faptele.

„Cand mania lui Musa s-a potolit”, adica atunci cand s-a linistit, a cunoscut starea in care se afla si s-a ocupat de lucrurile cele mai importante, „el a luat Tablele” pe care le aruncase, fiindca aveau o insemnatate si o valoare uriasa. „In scrierea lor”, adica in continutul lor, „se aflau calauzire si mila”: calauzire din ratacire, lamurirea adevarului fata de falsitate, a faptelor bune fata de cele rele si indrumarea spre cele mai alese fapte, purtari si bune randuieli; si mila si

fericire pentru cei care lucrau potrivit lor si le cunosteau randuielile si intelesurile.

Nu oricine primeste calauzirea si mila lui Allah. Le primesc si li se supun numai cei care „se tem de Domnul lor”. Celui care nu se teme de Allah si nici de infatisarea inaintea Sa, ele nu-i sporesc decat trufia si abaterea, iar prin ele se statorniceste dovada lui Allah impotriva lui.

Comentariul versetelor 155 la 157

Cand Copiii lui Israel s-au cait si si-au venit in fire, „Musa a ales din neamul sau saptezeci de barbati” dintre cei mai alesi, ca sa ceara iertare pentru neamul lor inaintea Domnului. Allah le-a randuit un soroc la care sa vina. Cand au venit, ei au spus: „O, Musa, arata-ni-L pe Allah deslusit!” (an-Nisa' 4:153) Au cutezat astfel fata de Allah cu mare indrazneala si lipsa de cuviinta, iar „cutremurul i-a cuprins”; au cazut si au pierit.

Musa a ramas smerit, rugandu-L staruitor pe Allah si spunand: „Doamne al meu! Daca ai fi voit, i-ai fi nimicuit mai inainte”, inainte sa vina aici ca sa ceara iertare pentru neamul lor, ajungand insa ei insisi nedrepti, „si pe mine impreuna cu ei. Ne vei nimici pentru ceea ce au facut cei nechibzuiti dintre noi?” Adica cei slabi la minte si lipsiti de cumpatare. Musa s-a dezvinovatit aratand ca aceia care cutezasera sa rosteasca aceasta cerere aveau minti slabe si lipsite de judecata care sa-i opreasca de la vorbele si faptele lor; ei fusesera supusi unei incercari primejdioase pentru credinta.

De aceea a spus: „Aceasta nu este decat incercarea Ta, prin care il ratacesti pe cine voiesti si il calauzesti pe cine voiesti. Tu esti Ocrotitorul nostru, asadar iarta-ne si ai mila de noi, caci Tu esti Cel mai bun dintre iertatori.” Tu esti Cel mai bun dintre cei care iarta, Cel mai vrednic sa arate mila si Cel mai darnic dintre cei care daruiesc.

Parca Musa spunea: tinta noastra, a tuturor, Doamne, este sa ramanem in ascultarea Ta si sa credem in Tine. Cel intelept, cumpatat si calauzit de Tine ramane pe calea dreapta; cei cu mintea slaba, nechibzuiti si atinsi de ispita au facut ceea ce au facut. Totusi, Tu esti Cel mai Milostiv dintre cei milostivi si Cel mai bun dintre iertatori; iarta-ne si ai mila de noi.

Allah i-a raspuns, i-a readus la viata si le-a iertat pacatele. La sfarsitul rugii sale, Musa a spus: „Randuieste-ne bine in aceasta lume”, adica stiinta folositoare, inzestrare imbelsugata si fapte bune, „si in Viata de Apoi”, adica binele pe care Allah l-a pregatit pentru aliatii Sai drepti. „Caci noi ne-am intors la Tine cu cainta”: ne recunoastem lipsurile si ne intoarcem la Tine in toate treburile noastre.

Allah a spus: „Cu pedeapsa Mea il lovesc pe cine voiesc” dintre cei nefericiti care se expun cauzelor pedepsei, „iar mila Mea cuprinde toate lucrurile” din lumea de sus si din lumea de jos, pe cel drept si pe cel pacatos, pe credincios si pe necredincios. Nu exista nicio faptura la care sa nu ajunga mila lui Allah si pe care sa nu o cuprinda bunatatea si binefacerea Sa. Mila aparte, care aduce fericirea in lumea aceasta si in Viata de Apoi, nu este insa pentru oricine.

Despre aceasta mila aparte Allah spune: „O voi randui celor care se tem de Mine”, parasind pacatele mici si mari, „dau zakat-ul” obligatoriu celor indreptatiti sa-l primeasca „si cred in semnele Noastre”. Credinta deplina in semnele lui Allah cuprinde cunoasterea intelesului lor si lucrarea potrivit lor; aici intra urmarea Profetului, in faptele exterioare si in cele launtrice, in temeliile religiei si in ramurile ei.

„Celor care il urmeaza pe Mesager, Profetul nestiutor de carte”: aceasta precizare il deosebeste de ceilalti profeti. Acesta este Muhammad ibn 'Abdullah ibn 'Abdul-Muttalib. Contextul vorbeste despre Copiii lui Israel: credinta lor in Profetul Muhammad este conditia prin care devin credinciosi, iar cei care cred in el si il urmeaza au parte de mila pe care Allah a randuit-o pentru ei.

El este numit „nestiutor de carte” pentru ca era dintre arabi, comunitatea nestiutoare de carte, care nu scria si nu citea si care nu avusese inaintea Coranului o Carte revelata. Ei „il gasesc scris la ei in Tora si in Evanghelie”, cu numele si insusirile lui. Cea mai insemnata dintre aceste insusiri este ceea ce el porunceste si opreste: „le porunceste ceea ce este drept”, tot ceea ce este cunoscut ca bun, folositor si drept, „si le opreste ceea ce este rau”, tot ceea ce ratiunile si firile sanatoase cunosc drept urat.

El le porunceste rugaciunea, zakat-ul, postul, pelerinajul, pastrarea legaturilor de rudenie, bunatatea fata de parinti, vecini si robi, facerea de bine tuturor fapturilor, sinceritatea, castitatea, dreptatea, bunele sfaturi si altele asemenea. El ii opreste de la asocierea de parteneri lui Allah, uciderea fara drept, preacurvie, bauturi ametitoare, nedreptate fata de fapturi, minciuna, nelegiuire si altele asemenea.

Cea mai mare dovada ca el este Mesagerul lui Allah este chemarea lui, ceea ce porunceste si opreste si ceea ce ingaduie si interzice. „Le ingaduie lucrurile bune” dintre mancaruri, bauturi si relatii conjugale „si le opreste lucrurile murdare” dintre mancaruri, bauturi, relatii, vorbe si fapte. „Le ridica povara si lanturile care erau asupra lor”: religia lui este usoara si ingaduitoare, fara greutati, poveri ori randuieli apasatoare.

„Cei care cred in el, il cinstesc”, il respecta si il pretuiesc, „il sprijina si urmeaza lumina pogorata impreuna cu el”, Coranul care lumineaza intunericul indoielilor si al nestiintei si care trebuie urmat cand parerile se deosebesc,

„acestia sunt cei care vor izbandi”. Ei dobandesc binele lumii acesteia si al Vietii de Apoi si sunt salvati de raul amandurora, fiindca au implinit cea mai mare cauza a izbandei.

Cei care nu cred in acest Profet nestiutor de carte, nu-l cinstesc, nu-l sprijina si nu urmeaza lumina pogorata impreuna cu el sunt cei pierduti. Fiindca versetul de mai inainte ii chema pe oamenii Torei, Copiii lui Israel, sa-l urmeze pe Profet si s-ar fi putut crede ca numai lor le era poruncita credinta in el, versetul urmator arata ca urmarea lui este obligatorie pentru toti oamenii.

Comentariul versetului 158

„Spune: O, oameni! Eu sunt Mesagerul lui Allah pentru voi toti”, arabi si nearabi, Oameni ai Cartii si ceilalti. El este Mesagerul Celui „caruia Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului”, Cel care le carmuieste prin hotararile Sale universale si prin Legile Sale religioase. Din aceasta carmuire face parte faptul ca v-a trimis un Mesager mare, ca sa va cheme la Allah si la Paradisul Sau si sa va avertizeze de tot ceea ce va indeparteaza de El si de Paradisul Sau.

„Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El”: nimeni nu este adorat pe drept in afara de Allah Singur, fara asociat, iar felul adorarii Lui nu poate fi cunoscut decat prin mesagerii Sai. „El da viata si da moarte”: dintre carmuirile Sale universale fac parte viata si moartea, in care nimeni nu-I este partas. El a facut moartea o punte si o trecere spre salasul vesnic; cel care crede in Viata de Apoi a crezut neindoienic in mesajul lui Muhammad.

„Credeti, asadar, in Allah si in Mesagerul Sau, Profetul nestiutor de carte”, printr-o credinta a inimii care cuprinde faptele inimii si ale madularelor, „care crede in Allah si in cuvintele Sale”, adica credeti in acest Mesager ale carui convingeri si fapte sunt drepte, „si urmati-l, pentru ca voi sa fiti calauziti” spre calea cea dreapta in treburile religiei si ale vietii. Daca nu il urmati, veti rataci mult.

Comentariul versetelor 159 la 160

„In neamul lui Musa se afla o comunitate care calauzeste prin adevar si judeca drept prin el.” Ei ii invata pe oameni adevarul, le dau verdicte religioase si judeca intre ei cu dreptate in toate treburile lor. Allah spune in alt loc: „Am facut dintre ei conducatori care calauzeau dupa porunca Noastra, fiindca au fost rabdatori si au crezut cu tarie in semnele Noastre.” (as-Sajdah 32:24)

Aceasta arata virtutea comunitatii lui Musa: Allah a randuit in ea oameni calauziti, care ii calauzeau pe ceilalti dupa porunca Sa. Versetul indeparteaza impresia gresita care s-ar putea naste din versetele anterioare, unde Allah a pomenit unele dintre cusururile Copiilor lui Israel, potrivit desavarsirii si

calauzirii. Cineva ar putea crede ca acestea ii cuprindeau pe toti, astfel ca Allah a aratat ca printre ei se afla si o comunitate dreapta, calauzita, care ii calauzea pe altii.

„I-am impartit in douasprezece triburi, comunitati deosebite”, adica douasprezece triburi ai caror membri se cunosteau si traiau in armonie; urmasii fiecaruia dintre fiii lui Ya'qub alcatuiau un trib. „I-am revelat lui Musa, cand neamul sau i-a cerut apa”, adica i-au cerut sa se roage lui Allah pentru apa din care sa bea ei si turmele lor, fiindca se aflau, iar Allah stie mai bine, intr-un loc cu putina apa.

Allah i-a revelat lui Musa, raspunzand cererii lor: „Loveste stanca cu toiagul tau!” Poate fi vorba despre o anumita stanca sau despre orice stanca, cuvantul avand sens general. El a lovit-o si „din ea au tasnit douasprezece izvoare”, cu apa curgatoare. „Fiecare comunitate si-a cunoscut locul de baut” randuit pentru fiecare dintre cele douasprezece triburi. Fiecaruia i s-a dat un izvor pe care il cunostea, astfel ca s-au putut bucura de liniste si au scapat de inghesuiala, imbranceala si cearta. Aceasta a fost o binefacere deplina de la Allah.

„Am intins deasupra lor umbra norilor”, care ii aparau de arsita soarelui, „si am pogorat peste ei mana”, care este dulce, „si prepelitele”, o specie dintre cele mai bune pasari, cu o carne foarte gustoasa. Allah le-a daruit deopotriiva umbra, apa de baut si hrana buna, dulciuri si carne, ca sa se bucure de odihna si liniste.

Li s-a spus: „Mancati din lucrurile bune cu care v-am inzestrat.” Cand nu I-au multumit lui Allah si nu au implinit ceea ce le poruncise, „ei nu Ne-au nedreptatit pe Noi, ci pe ei insisi se nedreptateau”, lipsindu-se de mult bine si expunandu-se raului si maniei. Asa s-au purtat in tot timpul sederii lor in pustiu.

Comentariul versetelor 161 la 162

„Cand li s-a spus: Locuiti in aceasta cetate”, intrati in ea si luati-o drept patrie si locuinta. Cetatea era Aelia, Ierusalimul. „Si mancati din ea de oriunde voiti”: avea multi pomi, roade imbelsugate si o viata buna si indestulata, astfel ca li s-a ingaduit sa manance din ea de oriunde doreau.

„Spuneti”, cand intrati pe poarta, „Iertare!”, adica: sterge-ne pacatele si iartane; „si intrati pe poarta prosternandu-va”, smerindu-va inaintea Domnului vostru, supunandu-va maretiei Sale si multumindu-I pentru binefacere. El le-a poruncit smerenia si cererea iertarii si le-a fagaduit in schimb iertarea pacatelor si rasplata in lumea aceasta si in Viata de Apoi: „Va vom ierta pacatele si le vom spori rasplata celor care savarsesc binele.”

Ei nu s-au supus poruncii divine. „Cei nedrepti dintre ei au schimbat cuvantul”, s-au razvratit fata de Allah si au luat usor porunca Sa, schimbandu-l „cu altul decat cel care li se spusese”. In loc sa ceara iertare spunand hittah, au

spus habbah fi sha'irah, „un bob de orz”. Daca au schimbat cuvantul, desi rostirea lui era usoara, erau cu atat mai gata sa schimbe fapta; de aceea au intrat pe poarta tarandu-se pe sezut.

„Iar Noi am trimis asupra lor”, cand au incalcat porunca lui Allah si I s-au razvratit, „o pedeapsa din cer”, o osanda grea, fie molima, fie o alta pedeapsa cereasca. Allah nu i-a nedreptatit, ci pedeapsa a venit „pentru nedreptatea lor”.

Comentariul versetului 163

„Intreaba-i”, adica intreaba-i pe Copiii lui Israel, „despre cetatea aflata langa mare”, pe tarm, si despre incalcarea lor si felul in care Allah i-a pedepsit, „cand incalcau Sabatul”. Allah le poruncise sa cinsteasca Sabatul, sa-l respecte si sa nu pescuiasca in acea zi, apoi i-a pus la incercare.

Pestii veneau „in ziua Sabatului, ivindu-se la suprafata”, in numar mare, la suprafata marii, „iar in celelalte zile nu veneau”: pestii se ascundeau in mare, iar oamenii nu-i mai vedeau. „Astfel ii incercam din pricina nelegiuirii lor.” Nelegiuirea lor a fost cauza pentru care Allah i-a incercat si i-a expus acestei ispite. Daca nu ar fi fost nelegiuiti, Allah i-ar fi crutat si nu i-ar fi supus incercarii si raului.

Ei au recurs la viclesug pentru a ocoli interdictia. Sapau gropi pentru pesti si intindeau plase. Sambata, pestii veneau si cadeau in gropi si plase; ei nu-i scoteau atunci, ci duminica. Aceasta s-a raspandit intre ei, iar oamenii s-au impartit in trei grupuri.

Comentariul versetelor 164 la 166

Cei mai multi au incalcat interdictia cu indrazneala si pe fata. Un grup le-a interzis in mod vadit si i-a mustrat. Un alt grup a socotit ca mustrarea facuta de cei care opreau raul era de ajuns si le-a spus: „De ce povatuiti un neam pe care Allah il va nimici sau il va pedepsi cu o pedeapsa aspra?” Parca spuneau: nu este niciun folos sa-i povatuiti pe cei care au incalcat hotarele lui Allah, nu asculta niciun sfatuitor sincer si staruie in abaterea lor; Allah ii va rasplati neindoielnic, fie nimicindu-i, fie trimitand asupra lor o pedeapsa grea.

Grupul care mostra a raspuns: ii povatuim si ii oprim „ca sa avem dezvinovatie inaintea Domnului vostru”, pentru ca noi sa nu fim invinuiti, „si poate ca ei se vor teme”, adica poate vor parasi pacatul. Nu ne pierdem nadejdea in calauzirea lor; poate povata le va fi de folos si mustrarea va avea efect asupra lor. Scopul cel mai insemnat al mustrarii raului este dezvinovatirea si statornicirea dovezii impotriva celui povatuit, poate ca Allah il va calauzi si el va implini porunca ori va parasi lucrul oprit.

„Cand au uitat povata care li se daduse”, au parasit ceea ce li se amintise si au staruit in abatere si incalcare. „I-am salvat” de pedeapsa „pe cei care opreau raul”. Asa este randuiala lui Allah cu robii Sai: atunci cand vine pedeapsa, El ii salveaza pe cei care poruncesc binele si opresc raul. „Si i-am cuprins pe cei nedrepti”, adica pe cei care incalcasera Sabatul, „cu o pedeapsa cumplita”, aspra, „pentru nelegiuirea lor”.

Talmacitorii au pareri diferite despre celalalt grup, care le spusese mustratorilor: „De ce povatuiti un neam pe care Allah il va nimici sau il va pedepsi cu o pedeapsa aspra?” Se pare ca si ei au fost dintre cei salvati, fiindca Allah a pomenit pieirea numai a nedreptilor si nu a spus ca acestia erau nedrepti. Aceasta arata ca pedeapsa i-a cuprins numai pe cei care incalcasera Sabatul.

Mai mult, poruncirea binelui si oprirea raului sunt o obligatie comunitara: daca unii o implinesc, ceilalti sunt scutiti de ea. Acestia s-au multumit cu fapta celor care au mustrat si, prin cuvintele „De ce povatuiti un neam pe care Allah il va nimici sau il va pedepsi cu o pedeapsa aspra?”, si-au aratat si ei dezaprobarea. Aceasta dovedeste ca ii urau pentru faptele lor si credeau ca Allah ii va pedepsi aspru.

„Cand au staruit cu trufie in ceea ce le fusese oprit”, s-au impietrit si nu s-au supus, nici nu au luat aminte, „le-am spus”, prin hotararea care se implineste: „Fiti maimute disprețuite!” Ei s-au prefacut in maimute cu ingaduinta lui Allah, iar Allah i-a indepartat de mila Sa. Apoi El arata umilirea si injosirea celor ramasi.

Comentariul versetelor 167 la 170

„Cand Domnul tau a vestit”, a facut cunoscut si a declarat, „ca va trimite impotriva lor, pana in Ziua Invierii, pe cineva care sa-i supuna celui mai rau chin”, adica sa-i umileasca si sa-i injoseasca. „Domnul tau este grabnic la pedeapsa” fata de cel care I se razvrateste, astfel ca poate grabi pedeapsa lui in lumea aceasta, „dar El este si Atoateiertator si Indurator” fata de cel care se caieste si se intoarce la El: ii iarta pacatele, ii acopera neajunsurile, ii primeste faptele de adorare si il rasplateste in multe chipuri.

Allah a implinit asupra lor amenintarea Sa: au ramas in umilire, sub stapanirea altora; nu li se ridica vreun steag si nu primesc biruinta.

„I-am imprastiat pe pamant in comunitati”, i-am despartit si risipit dupa ce fusesera adunati. „Printre ei sunt oameni drepti”, care implinesc drepturile lui Allah si ale robilor Sai, „iar altii sunt altfel”, adica nu sunt drepti: unii sunt cumpatati, iar altii se nedreptatesc pe ei insisi.

„I-am incercat”, potrivit randuielii Noastre, „cu bine si cu rau”, prin usurinta si greutate, „pentru ca ei sa se intoarca” de la faptele rele si sa urmeze calauzirea pentru care au fost creati. Ei au ramas astfel: unii drepti, altii rai, iar altii intre acestea, pana cand le-a urmat o generatie la care raul s-a inmultit.

Acei urmasi „au mostenit Cartea”: ei au devenit cei la care oamenii se adresau in privinta ei si au ajuns sa o talcuiasca dupa poftele lor. Li se dadeau bani ca sa rosteasca judecati nedrepte, iar mita s-a raspandit intre ei. „Ei apuca bunurile trecatoare ale acestei lumi si spun”, marturisind ca fapta era pacat si nedreptate: „Vom fi iertati.” Aceasta nu era o adevarata cerere de iertare. Daca ar fi fost, ar fi regretat, ar fi parasit fapta si s-ar fi hotarat sa nu se intoarca la ea. Insa, daca le venea un alt castig trecator sau o alta mita, il apucau si pe acela.

Au vandut semnele lui Allah pentru un pret neinsemnat si au schimbat ceea ce era mai bun cu ceea ce era mai prejos. Allah i-a muștră pentru indrazneala lor: „Oare nu s-a luat de la ei legământul Cartii, ca nu vor spune despre Allah decat adevarul?” De ce spun despre Allah ceea ce nu este adevarat, urmandu-si poftele si inclinatiile?

„Si au cercetat ceea ce se afla in ea.” Ei au studiat Cartea, astfel ca nu aveau nicio nelamurire; au savarsit fapta in chip voit, cunoscand-o bine. Aceasta face pacatul mai mare, vina mai grea si pedeapsa mai indreptatita. Cauza era mintea lor neputincioasa si nechibzuinta, fiindca dadeau intaietate lumii acesteia fata de Viata de Apoi.

De aceea Allah a spus: „Salasul Vietii de Apoi este mai bun pentru cei care se tem de Allah” si se feresc de ceea ce El le-a oprit: mancarurile dobandite si consumate ca mita pentru a judeca impotriva revelatiei lui Allah si toate celelalte lucruri interzise. „Oare nu pricepeti?” Nu aveti oare o minte cumpanita cu care sa deosebiti ce trebuie pus pe primul loc de ceea ce este mai putin insemnat, ce trebuie ales mai intai de ceea ce trebuie lasat in urma? Una dintre insusirile cele mai mari ale ratiunii este privirea la urmari. Cum poate fi socotit intept cel care priveste numai la un folos apropiat, neinsemnat si trecator, pierzand o fericire mare si vesnica?

Oamenii cu adevarat rationali sunt cei despre care Allah spune: „cei care se tin cu tarie de Carte si implinesc rugaciunea”. Ei se tin de ea prin stiinta si fapta, cunosc randuielile si istorisirile ei, iar aceasta este dintre cele mai nobile stiinte. Lucreaza potrivit poruncilor care aduc bucurie, fericire si indreptare in lumea aceasta si in Viata de Apoi.

Una dintre cele mai mari porunci de care trebuie sa se tina este implinirea rugaciunii, in aspectele ei exterioare si launtrice. Allah a pomenit-o in mod deosebit pentru virtutea si nobletea ei, fiindca este cumpana credintei si pentru ca implinirea ei cheama la implinirea celorlalte acte de adorare.

Fiindca toate faptele lor sunt spre indreptare, Allah spune: „Noi nu lasam sa se piarda rasplata celor care indreapta lucrurile”, a celor care aduc indreptare prin vorbele, faptele si intentiile lor, indreptandu-se pe ei insisi si pe ceilalti. Acest verset si cele asemanatoare arata ca Allah i-a trimis pe mesageri pentru indreptare, nu pentru stricaciune, pentru folos, nu pentru vatamare, si pentru binele lumii acesteia si al Vietii de Apoi. Cu cat un om aduce mai multa indreptare, cu atat este mai aproape de urmarea lor.

Versetul 171

* وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظِلَّةٌ وَظَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾

171. Si amintiti-va cand am ridicat Muntele deasupra lor ca si cum ar fi fost un umbrar, iar ei au crezut ca va cadea peste ei. „Tineti cu tarie ceea ce v-am dat si amintiti-va ceea ce se afla in el, pentru ca voi sa va temeti de Allah.”

„Cand am ridicat Muntele deasupra lor”, dupa ce refuzasera sa primeasca ceea ce se afla in Tora, Allah i-a silit sa o primeasca si sa lucreze potrivit ei. A smuls muntele si l-a ridicat deasupra capetelor lor, „ca si cum ar fi fost un umbrar, iar ei au crezut ca va cadea peste ei”. Li s-a spus: „Tineti cu tarie ceea ce v-am dat”, cu hotarare si stradanie, „si amintiti-va ceea ce se afla in el”, studiindu-l, cercetandu-l si lucrand potrivit lui, „pentru ca voi sa va temeti de Allah” daca faceti aceasta.

Versetele 172 la 174

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

172. Si aminteste-ti cand Domnul tau a scos din fiii lui Adam, din coapsele lor, urmasii lor si i-a facut martori impotriva lor insisi: „Oare nu sunt Eu Domnul vostru?” Ei au spus: „Ba da, marturisim!” Aceasta pentru ca voi sa nu spuneti

in Ziua Invierii: „Noi am fost nepasatori fata de aceasta.” 173. Sau sa spuneti: „Parintii nostri au facut asocieri mai inainte, iar noi am fost doar urmasi dupa ei. Ne vei nimici pentru ceea ce au facut cei care au urmat desertaciunea?” 174. Astfel deslusim semnele, poate ca ei se vor intoarce.

„Cand Domnul tau a scos din fiii lui Adam, din coapsele lor, urmasii lor”, adica a scos din coapsele parintilor odraslele lor si i-a facut sa se nasca, generatie dupa generatie. Cand i-a scos din pantecele mamelor si din coapsele tatilor, „i-a facut martori impotriva lor insisi: Oare nu sunt Eu Domnul vostru?” Le-a statornicit marturia despre Stapanirea Sa prin ceea ce a asezat in firea lor: El este Domnul, Creatorul si Stapanitorul lor. Ei au spus: „Ba da”, marturisim aceasta.

Allah Preainaltul i-a creat pe robii Sai potrivit religiei drepte si firesti. Fiecare om se naste pe aceasta fire, insa ea poate fi schimbata si inlocuita prin ceea ce se abate asupra mintilor si prin credintele stricate.

De aceea ei au spus: „Ba da, marturisim! Aceasta pentru ca voi sa nu spuneti in Ziua Invierii: Noi am fost nepasatori fata de aceasta.” Adica: v-am incercat si v-am facut sa recunoasteti ceea ce se afla in firea voastra, ca Allah Preainaltul este Domnul vostru, ca sa nu tagaduiti in Ziua Invierii si sa pretineti ca dovada lui Allah nu s-a statornicit impotriva voastra, ca nu ati avut nicio cunostinta si ca ati fost nepasatori. Astazi nu mai aveti nicio dezvinovatare; dovada deplina a lui Allah s-a statornicit impotriva voastra.

Sau sa aduceti o alta dezvinovatare si sa spuneti: „Parintii nostri au facut asocieri mai inainte, iar noi am fost doar urmasi dupa ei”, asa ca le-am urmat pasii in desertaciunea lor. „Ne vei nimici pentru ceea ce au facut cei care au urmat desertaciunea?” Allah a asezat in firea voastra ceea ce va arata ca fapta parintilor vostri este desertaciune si ca adevarul este ceea ce au adus mesagerii; acest adevar se impotriveste credintelor pe care le-ati gasit la parintii vostri si le covarseste.

Este posibil ca robul sa fi crescut intre vorbele si credintele stricate ale parintilor sai rataciti si sa le socoteasca adevar, dar aceasta se intampla numai din pricina abaterii sale de la dovezile lui Allah, de la semnele Sale din lume si din el insusi. Abaterea de la ele si primirea cuvintelor celor care sustin falsitatea il pot duce in starea in care da intaietate falsitatii fata de adevar. Aceasta este talmacirea corecta a acestor versete.

S-a mai spus ca acesta ar fi legamantul pe care Allah l-a luat de la urmasii lui Adam atunci cand i-a scos din coapsele lui Adam si i-a facut sa marturiseasca impotriva lor insisi, iar ei au marturisit. Prin ceea ce le poruncise atunci, El ar fi statornicit dovada impotriva nedreptatii lor, a necredintei si impotrivirii lor din lumea aceasta si din Viata de Apoi. Insa versetul nu arata acest lucru, el nu se

potriveste cu intelepciunea lui Allah, iar realitatea depune marturie impotriva lui.

Legamantul despre care se spune ca ar fi fost luat cand Allah i-a scos pe urmasii lui Adam din coapsele lui Adam¹⁹, pe cand se aflau intr-o lume in care erau asemenea particulelor, nu este amintit de nimeni si nu se afla in mintea vreunui om. Cum ar putea Allah sa-l foloseasca drept dovada impotriva lor, daca nu au despre el nicio veste, nicio marturie vazuta si nicio urma?

Fiindca acest adevar este limpede, Allah a spus: „Astfel deslusim semnele”, le lamurim si le explicam, „poate ca ei se vor intoarce” la ceea ce Allah a asezat in firea lor si la legamantul pe care I l-au facut, parasind faptele urate.

Versetele 175 la 176

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي ءَاتَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ
الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْإَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنِ اجْتَمَلَ عَلَيْهِ يَلْهَثَ أَوْ تَرَكَهْ يَلْهَثَ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾

175. Povesteste-le istorisirea celui caruia i-am dat semnele Noastre, insa el s-a lepadat de ele, iar Shaytan l-a urmarit si el a ajuns dintre cei rataciti. 176. Daca am fi voit, l-am fi inaltat prin ele, insa el s-a lipit de pamant si si-a urmat pofta. Pilda lui este asemenea cainelui: daca il alungi, gafaie cu limba scoasa, iar daca il lasi, tot gafaie cu limba scoasa. Aceasta este pilda oamenilor care au tagaduit semnele Noastre. Povesteste-le, asadar, istorisirile, poate ca ei vor cugeta.

Allah Preainaltul ii spune Profetului Sau: „Povesteste-le istorisirea celui caruia i-am dat semnele Noastre”, adica l-am invatat Cartea lui Allah, iar el a devenit un invatat mare si priceput, „insa el s-a lepadat de ele, iar Shaytan l-a urmarit”. El s-a dezbracat de insusirile celui care poarta stiinta semnelor lui Allah. Stiinta adevarata il impodobeste pe cel care o detine cu purtarile cele mai alese si faptele cele mai bune, il ridica la cele mai inalte trepte si cele mai marete ranguri.

¹⁹ Nota editiei arabe: Talmacitorii au pomenit hadithuri si relatari despre luarea legamantului de la urmasii lui Adam pe cand se aflau in coapsele parintelui lor. Vezi Tafsir at-Tabari, 13/222, editia Ahmad Shakir; Tafsir Ibn Kathir, 3/500; Ahkam Ahl adh-Dhimma de Ibn al-Qayyim, 2/525; Ma'arij al-Qabul de al-Hakami, 1/40; si as-Silsilah as-Sahihah de al-Albani, nr. 1623.

Acest om insa a aruncat Cartea lui Allah in spatele sau, a lepadat purtarile poruncite de Carte asa cum isi leapada cineva haina. Cand s-a lepadat de ele, Shaytan l-a urmarit si a pus stapanire pe el, fiindca iesise din cetatea puternica. L-a impins la pacate, iar el a coborat dintre cei mai inalti pana intre cei mai de jos si „a ajuns dintre cei rataciti”, dupa ce fusese dintre cei calauziti si calauzitori. Aceasta fiindca Allah l-a parasit si l-a lasat in seama lui insusi.

De aceea Allah spune: „Daca am fi voit, l-am fi inaltat prin ele”, dandu-i izbanda sa lucreze potrivit stiintei, astfel incat sa se ridice in lumea aceasta si in Viata de Apoi si sa fie pazit de dusmani. „Insa” el a savarsit ceea ce atrage parasirea, „s-a lipit de pamant”, adica de poftele joase si scopurile lumesti, „si si-a urmat pofta”, parasind ascultarea de Stapanul sau.

Pilda lui, in ravna pentru lumea aceasta si in alipirea deplina de ea, este „asemenea cainelui: daca il alungi, gafaie cu limba scoasa, iar daca il lasi, tot gafaie cu limba scoasa”. El are limba scoasa in orice stare; tot astfel, acest om ramane necontenit lacom dupa lume, iar niciun castig nu-i astampara lacomia.

„Aceasta este pilda oamenilor care au tagaduit semnele Noastre”, dupa ce Allah li le-a adus. Nu s-au supus lor, ci le-au respins si le-au lepadat, fiindca erau lipsiti de orice pretuire inaintea lui Allah si isi urmasera poftele fara vreo calauzire de la El. „Povesteste-le, asadar, istorisirile, poate ca ei vor cugeta” la pilde, invataturi si semne. Daca vor cugeta, vor sti, iar daca vor sti, vor lucra.

Versetul 177

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾

177. Rea este pilda oamenilor care au tagaduit semnele Noastre si pe ei insisi se nedreptateau.

Cat de rea este pilda celor care tagaduiesc semnele lui Allah si isi nedreptatesc sufletele prin felurite pacate! Pilda lor este cu adevarat rea. Este posibil ca versetele sa vorbeasca despre o anumita persoana careia Allah i-a dat semnele Sale, iar ea le-a lepadat si i s-a intamplat ceea ce El a pomenit, astfel ca istorisirea ei este o avertizare pentru ceilalti. Este posibil si ca exprimarea sa fie generala si sa-l cuprinda pe oricine primeste semnele lui Allah si apoi se leapada de ele.

Aceste versete indeamna la lucrarea potrivit stiintei: aceasta il inalta pe om inaintea lui Allah si il pazeste de Shaytan. Ele avertizeaza si impotriva parasirii lucrarii potrivit stiintei, fiindca aceasta il coboara pe om pana la cele mai joase trepte si ii da lui Shaytan putere asupra lui. Ele arata totodata ca urmareea poftei

si preocuparea neincetata cu ea sunt pricini pentru care Allah il paraseste pe rob.

Versetul 178

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

178. Cel pe care Allah il calauzeste este cu adevarat calauzit, iar cei pe care ii rataceste sunt cei pierduti.

Allah Preainaltul arata ca El Singur este Cel care calauzeste si ratacesta. „Cel pe care Allah il calauzeste”, dandu-i izbanda spre fapte bune, pazindu-l de lucrurile urate si invatandu-l ceea ce nu stia, „este cu adevarat calauzit”, fiindca a ales calauzirea lui Allah. „Iar cei pe care ii ratacesta”, parasindu-i si nedandu-le izbanda spre bine, „sunt cei pierduti”: isi pierd sufletele si familiile in Ziua Invierii. Aceasta este pierderea cea mai vadita.

Versetul 179

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ أُذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾

179. Am creat pentru Iad multi dintre djinni si oameni. Ei au inimi cu care nu inteleg, ochi cu care nu vad si urechi cu care nu aud. Acestia sunt asemenea vitelor; ba chiar sunt mai rataciti. Acestia sunt cei nepasatori.

Allah Preainaltul arata cat de multi sunt cei rataciti, dintre djinni si oameni, care il urmeaza pe Iblis cel blestemat: „Am creat pentru Iad multi dintre djinni si oameni”, iar animalele sunt intr-o stare mai buna decat ei. „Ei au inimi cu care nu inteleg”: nicio pricepere si nicio stiinta nu ajung la ei, afara de masura prin care dovada se statorniceste impotriva lor. „Ochi cu care nu vad” ceea ce le-ar folosi; au pierdut folosul vederii. „Si urechi cu care nu aud”, astfel incat intelesul celor auzite sa le ajunga la inimi.

Cei descrisi prin aceste insusiri rele „sunt asemenea vitelor”, animalelor lipsite de ratiune, fiindca au dat intaietate lucrului pieritor fata de cel vesnic si astfel au ramas fara ratiune. „Ba chiar sunt mai rataciti”, fiindca vitele isi implinesc scopul pentru care au fost create si au un instinct prin care deosebesc ceea ce le foloseste de ceea ce le vatama; de aceea starea lor este mai buna.

„Acestia sunt cei nepasatori” fata de lucrurile cele mai folositoare. Sunt nepasatori fata de credinta in Allah, ascultarea si pomenirea Lui. Inimile, auzul si vederea le-au fost create ca sa-i ajute la implinirea poruncilor lui Allah si a drepturilor Sale, dar ei le-au folosit pentru contrariul acestui scop. De aceea merita sa fie dintre cei pe care Allah i-a creat pentru Iad: ei savarsesc faptele oamenilor Iadului.

Cei care folosesc aceste madulare pentru adorarea lui Allah, ale caror inimi sunt pline de credinta in El si iubire pentru El si care nu sunt nepasatori fata de Allah sunt oamenii Paradisului si savarsesc faptele oamenilor Paradisului.

Versetul 180

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

180. Ale lui Allah sunt Numele cele mai frumoase. Chemati-L prin ele si indepartati-va de cei care se abat in privinta Numelor Sale. Ei vor fi rasplatiti pentru ceea ce faceau.

Acest verset arata maretia slavei lui Allah si cuprinderea insusirilor Sale: ale Lui sunt Numele cele mai frumoase, adica toate Numele bune. Fiecare dintre ele indica o insusire de desavarsire si maretie. Tocmai de aceea sunt numite „cele mai frumoase”. Daca nu ar indica vreo insusire si ar fi numai un nume lipsit de inteles, nu ar fi frumos; la fel, daca ar indica un neajuns ori o insusire care poate fi laudata sau nu, nu ar fi dintre Numele cele mai frumoase.

Fiecare Nume al Sau arata in chipul cel mai desavarsit si cuprinzator intregul sau inteles. Numele al-'Alim, Atotstiutorul, arata ca stiinta Sa cuprinde toate lucrurile si ca nici macar greutatea unui atom din cer ori de pe pamant nu iese din cunoasterea Sa. Numele ar-Rahim, Induratorul, arata ca El are o mila uriasa, care cuprinde toate lucrurile. Numele al-Qadir, Atotputernicul, arata ca are o putere deplina, pe care nimic nu o poate zadarnici; si la fel sunt celelalte Nume.

Din desavarsita lor frumusete face parte si faptul ca Allah nu poate fi chemat decat prin ele. De aceea El a spus: „Chemati-L prin ele.” Aceasta cuprinde invocarea prin adorare si invocarea prin cerere. El este chemat pentru fiecare lucru dorit prin Numele potrivit acelei cereri. Cel care se roaga poate spune: O, Allah, iarta-ma si ai mila de mine, caci Tu esti Atoateiertatorul, Induratorul! Primeste-mi cainta, o, Primitorul al caintei! Daruieste-mi inzestrare, o, Inzestratorul! Poarta-Te cu blandete fata de mine, o, Blandule! Si tot astfel.

„Si indepartati-va de cei care se abat in privinta Numelor Sale. Ei vor fi rasplatiti pentru ceea ce faceau”, ca pedeapsa pentru abaterea lor. Abaterea inseamna a abate Numele de la sensul pe care Allah l-a randuit: fie numind cu ele pe cineva care nu le merita, cum fac politeistii cu divinitatile lor; fie tagaduind intelesurile Numelor si rastalmacindu-le, dand cuvintelor un sens pe care Allah si Mesagerul Sau nu l-au voit; fie asemanand insusirile lui Allah cu insusirile fapturilor. Este obligatoriu sa ne ferim de abaterea privind Numele si de cei care se abat.

In Sahih se relateaza ca Profetul a spus: „Allah are nouazeci si noua de Nume; cine le invata va intra in Paradis²⁰.”

Versetul 181

وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

181. Printre cei pe care i-am creat se afla o comunitate care calauzeste prin adevar si judeca drept prin el.

Printre cei creati de Noi se afla o comunitate virtuoasa, desavarsita in ea insasi si care ii desavarseste si pe altii. Ei se calauzesc pe ei si pe ceilalti prin adevar, il cunosc, lucreaza potrivit lui, il predau, ii cheama pe oameni sa-l primeasca si sa lucreze potrivit lui.

„Si judeca drept prin el” intre oameni, atunci cand hotarasc in pricini privitoare la averi, varsare de sange, drepturi, pareri si alte lucruri. Acestia sunt conducatorii calauzirii si luminile intunericului, cei pe care Allah i-a binecuvantat cu credinta, fapte bune, indemnarea reciproca la adevar si indemnarea reciproca la rabdare. Ei sunt siddiqun, cei foarte sinceri si tari in credinta, a caror treapta urmeaza treptei mesagerilor. Intre ei se afla trepte deosebite, fiecare potrivit starii sale. Slava Celui care deosebeste prin mila Sa pe cine vointe; Allah este Stapanul harului urias.

²⁰ Hadith relatat de al-Bukhari, nr. 2736, si Muslim, nr. 2677, de la Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

Versetele 182 la 186

وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأَمْ لِي
 لَهُمْ إِنْ كَذَبُوا مِنِّي ﴿١٨٣﴾ أَوْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جَنَّةٍ إِنْ هُوَ
 إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١٨٤﴾ أَوْ لَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
 خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدْ أَقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
 بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
 يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

182. Pe cei care tagaduiesc semnele Noastre ii vom atrage treptat spre pieire, fara ca ei sa stie. **183.** Le voi da ragaz, caci planul Meu este puternic. **184.** Oare nu au cugetat? Tovarusul lor nu este stapanit de nebunie; el este numai un avertizator limpede. **185.** Oare nu au privit la stapanirea cerurilor si a pamantului si la toate lucrurile pe care Allah le-a creat? Si oare nu s-au gandit ca sorocul lor s-ar putea sa fie aproape? In ce cuvnt vor crede dupa acesta? **186.** Pe cel pe care Allah il rataceste, nimeni nu-l poate calauzi, iar El ii lasa sa rataceasca orbeste in razvratirea lor.

Acestia sunt cei care au tagaduit semnele lui Allah ce dovedesc adevarul calauzirii aduse de Muhammad. Ei le-au respins si nu le-au primit. „Ii vom atrage treptat spre pieire, fara ca ei sa stie”, daruindu-le inzestrare imbelsugata. „Le voi da ragaz”, ca sa creada ca nu vor fi apucati si pedepsiti. Vor spori astfel in necredinta si razvratire, adaugand rau la raul lor; pedeapsa li se va mari si inmultii, iar ei isi vor face rau singuri fara sa-si dea seama. „Caci planul Meu este puternic”, tare si deplin.

„Oare nu au cugetat? Tovarusul lor nu este stapanit de nebunie”, adica Muhammad. Oare nu si-au pus mintea la lucru si nu au privit la tovarusul lor, pe care il cunosc si a carui stare nu le este ascunsa, ca sa vada daca este nebun? Sa priveasca la purtarea, calauzirea si insusirile sale si la lucrurile spre care ii cheama. Nu vor gasi in el decat cele mai desavarsite insusiri si cele mai alese purtari; in ratiune si judecata i-a intrecut pe toti. El cheama la tot ceea ce este bun si opreste tot ceea ce este rau.

O, oameni cu ratiune! Se poate oare ca intr-un asemenea om sa fie vreo nebunie? Oare nu este el conducatorul maret si sfatuitorul sincer, cel nobil si maritim, milos si bland? De aceea Allah a spus: „el este numai un avertizator

limpede”, chemand fapturne la ceea ce le salveaza de pedeapsa si le aduce rasplata.

„Oare nu au privit la stapanirea cerurilor si a pamantului?” Daca le-ar privi, ar gasi dovezi care arata Unicitatea Domnului lor si insusirile Sale desavarsite. Sa priveasca, de asemenea, „la toate lucrurile pe care Allah le-a creat”. Toate partile lumii sunt cele mai mari dovezi ale stiintei, puterii, intelepciunii, milei si bunatatii Sale nemarginite, ale implinirii Vointei Sale si ale celorlalte insusiri marete. Ele arata ca El Singur creeaza si carmuie si, prin urmare, numai El merita adorarea, lauda, slavirea, iubirea si marturisirea Unicitatii.

„Si oare nu s-au gandit ca sorocul lor s-ar putea sa fie aproape?” Sa priveasca la starea lor si sa-si cerceteze sufletele inainte sa li se apropie sorocul si moartea sa-i surprinda in nepasare; atunci nu vor mai putea indrepta ceea ce au pierdut. „In ce cuvnt vor crede dupa acesta?” Daca nu cred in aceasta Carte mareata, atunci in ce cuvnt vor crede? In cartile minciunii si ratacirii ori in vorbele fiecarui nascocitor mincinos?!

Cel ratacit nu are nicio cale de iesire si niciun drum spre calauzire. De aceea Allah Preainaltul a spus: „Pe cel pe care Allah il ratacest, nimeni nu-l poate calauzi, iar El ii lasa sa rataceasca orbeste in razvratirea lor”, adica nedumeriti, sovaitori, fara sa iasa din ea si fara sa fie calauziti spre vreun adevar.

Versetele 187 la 188

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لَوْحَتَا
إِلَّا هُوَ ثَقِيلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ
حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾
قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ
لَا سَكَنْتُ مِنْ الْخَيْرِ وَمَا مَسْنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

187. Ei te intreaba despre Ceas: „Cand va veni?” Spune: „Stiinta lui este numai la Domnul meu. Nimeni in afara de El nu-l va dezvalui la vremea sa. El apasa greu asupra cerurilor si a pamantului si nu va veni asupra voastra decat pe neasteptate.” Ei te intreaba ca si cum ai fi bine informat despre el. Spune: „Stiinta lui este numai la Allah, dar cei mai multi oameni nu stiu.” 188. Spune: „Eu nu am puterea sa-mi aduc vreun folos sau sa indepartez vreo vatamare de

la mine, afara de ceea ce vointe Allah. Daca as fi cunoscut nevazutul, mi-as fi agonisit mult bine si niciun rau nu m-ar fi atins. Eu nu sunt decat un avertizator si un vestitor pentru oamenii care cred.”

Allah Preainaltul ii spune Mesagerului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Ei te intreaba”, adica aceia dintre tagaduitori care se incapataneaza impotriva ta, „despre Ceas: Cand va veni?”, cand va sosi timpul lui si cand se va abate asupra fapturilor? „Spune: Stiinta lui este numai la Domnul meu”, adica numai El il cunoaste. „Nimeni in afara de El nu-l va dezvalui la vremea sa”: numai El il va face sa se arate la sorocul pe care l-a randuit pentru venirea lui.

„El apasa greu asupra cerurilor si a pamantului”, adica stiinta lui este ascunsa locuitorilor cerurilor si ai pamantului, iar venirea lui este un lucru greu pentru ei si ii inspaimanta. „Nu va veni asupra voastra decat pe neasteptate”, cand nu va dati seama, nu v-ati pregatit si nu sunteti gata pentru venirea lui.

„Ei te intreaba ca si cum ai fi bine informat despre el”, adica staruie sa te intrebe despre Ceas ca si cum ai cerceta cu staruinta acest lucru si ai cunoaste raspunsul. Ei nu stiu ca, datorita cunoasterii tale desavarsite despre Domnul tau si fiindca stii ca aceasta intrebare nu aduce folos, nu esti inclinat sa intrebi despre el si nu urmaresti aceasta stiinta. De ce nu-ti urmeaza exemplul, parasind cercetarea unui lucru lipsit de folos si cu neputinta de cunoscut? Niciun profet trimis si niciun inger apropiat nu il cunoaste. El este dintre lucrurile pe care Allah le-a ascuns fapturilor Sale, potrivit intelepciunii Sale desavarsite si stiintei Sale nemarginite.

„Spune: Stiinta lui este numai la Allah, dar cei mai multi oameni nu stiu.” De aceea ei urmaresc ceea ce nu li se cuvine sa urmareasca, mai ales acesti oameni care nu intreaba despre ceea ce este mai important si parasesc stiinta de care au nevoie, apoi se indreapta spre un lucru pe care nimeni nu-l poate cuprinde si a carui cunoastere nu le-a fost ceruta.

„Spune: Eu nu am puterea sa-mi aduc vreun folos sau sa indepartez vreo vatamare de la mine.” Eu sunt nevoias, supus carmuirii lui Allah. Nu-mi vine niciun bine decat de la Allah, nimeni nu indeparteaza raul de la mine in afara de El si nu am nicio stiinta in afara de ceea ce m-a invatat Allah Preainaltul.

„Daca as fi cunoscut nevazutul, mi-as fi agonisit mult bine si niciun rau nu m-ar fi atins.” As fi implinit pricinile despre care as fi stiut ca imi aduc folos si bine si m-as fi ferit de toate lucrurile care duc la rau si vatamare, cunoscand lucrurile inainte sa aiba loc si stiind la ce duc. Insa, fiindca nu am aceasta stiinta, uneori ma ajunge raul si alteori pierd unele foloase si interese lumesti. Aceasta este cea mai limpede dovada ca nu cunosc nevazutul.

„Eu nu sunt decat un avertizator”: avertizez asupra pedepselor religioase, lumesti si din Viata de Apoi, arat faptele care duc la ele si ii avertizez pe oameni sa nu le savarseasca. Sunt si „un vestitor” al rasplatii apropiate si al celei viitoare, arat faptele care duc la ea si indemn la ele. Nu oricine primeste insa aceasta veste buna si aceasta avertizare; numai credinciosii trag folos din ele si le primesc.

Aceste versete arata nechibzuinta celui care se indreapta catre Profet, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si il invoca ca sa-i aduca folos sau sa-i indeparteze vatamarea. Profetul nu are in mana nimic din carmuire, nu-i poate aduce folos celui caruia Allah nu-i vointe folosul si nu poate indeparta vatamarea de la cel de la care Allah nu o indeparteaza. El nu are alta stiinta decat cea pe care Allah Preainaltul i-a dat-o. Folosul adus de el este pentru cel care a primit vestea buna si avertizarea cu care a fost trimis si a lucrat potrivit lor. Acest folos intrece folosul parintilor, mamelor, prietenilor si fratilor: el i-a indemnlat pe oameni spre tot binele, i-a avertizat impotriva oricarui rau si le-a lamurit totul in chip desavarsit.

Versetele 189 la 193

* هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَرَّتْ بِهِ ۖ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْنَا صَالِحًا لَنُكَونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّا ءَاتَيْنَاهَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا ءَاتَيْنَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَیُّشِرْکُونَ مَا لَا یَخْلُقُ شَیْئًا وَهُمْ یُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا یَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ یَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا یَتَّبِعُواكُمْ سَوَاءٌ عَلَیْكُمْ أَدْعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَالِمُونَ ﴿١٩٣﴾

189. El este Cel care v-a creat dintr-un singur suflet si a facut din el perechea sa, ca el sa-si gaseasca linistea langa ea. Dupa ce s-a impreunat cu ea, ea a purtat o sarcina usoara si si-a continuat viata cu ea. Cand sarcina s-a ingreunat, amandoi L-au chemat pe Allah, Domnul lor: „Daca ne daruiesti un copil sanatos, vom fi negresit dintre cei multumitori.” 190. Dar cand El le-a daruit un copil sanatos, ei l-au facut asociati in ceea ce le daruise. Allah este mai presus de ceea ce li asociaza. 191. Li asociaza ei pe cei care nu creeaza nimic, ci sunt ei insisi creati, 192. care nu-i pot ajuta si nu se pot ajuta nici pe

ei insisi? 193. Daca ii chemati la calauzire, nu va urmeaza. Este totuna pentru voi daca ii chemati sau taceti.

„El este Cel care v-a creat”, o, barbati si femei raspanditi pe pamant, in ciuda numarului vostru mare si a raspandirii voastre, „dintr-un singur suflet”, adica Adam, parintele oamenilor, „si a facut din el perechea sa”, adica a creat-o din Adam pe sotia lui, Hawwa', „ca el sa-si gaseasca linistea langa ea”. Fiindca ea fusese creata din el, intre ei s-au aflat potrivire si armonie, iar unul si-a gasit linistea langa celalalt.

Apoi fiecare dintre ei a fost atras spre celalalt prin dorinta trupeasca. „Dupa ce s-a impreunat cu ea”, adica a avut relatii trupești cu ea, Creatorul a randuit ca din aceasta dorinta si impreunare sa se nasca urmasi. „Ea a purtat o sarcina usoara si si-a continuat viata cu ea.” La inceputul sarcinii, femeia nu o simte si ea nu o ingreuneaza. „Cand sarcina s-a ingreunat”, odata cu cresterea fatului in pantece, parintii se ingrijoreaza pentru nastere si doresc ca pruncul sa iasa viu, sanatos si fara vreun neajuns. De aceea, „amandoi L-au chemat pe Allah, Domnul lor: Daca ne daruiesti un copil sanatos”, cu alcatuirea intreaga si fara vreun neajuns, „vom fi negresit dintre cei multumitori”.

„Dar cand El le-a daruit un copil sanatos”, potrivit cererii lor, si Si-a implinit binefacerea asupra lor, „ei I-au facut asociati in ceea ce le daruise.” I-au facut lui Allah asociati in privinta copilului pe care Allah Singur l-a creat si li l-a daruit, inveselindu-i astfel pe parinti. Fie i-au pus un nume care arata robia fata de altcineva in afara de Allah, precum 'Abd al-Harith, 'Abd al-'Uzza sau 'Abd al-Ka'bah si altele asemenea, fie au asociat pe altii cu Allah in adorare, dupa ce El le daruise binefaceri pe care nimeni nu le poate numara.

Cuvintele trec aici de la un caz anume la unul general. Inceputul vorbeste despre Adam si Hawwa', apoi vorbirea se muta la oameni in general; fara indoiala, acest lucru se intalneste adesea intre urmasii lui Adam. Allah le-a aratat astfel desertaciunea politeismului si gravitatea nedreptatii lor, fie ca asocierea era in cuvinte, fie in fapte.

Allah i-a creat dintr-un singur suflet, a creat din el sotia sa, le-a daruit perechi dintre ei insisi si a asezat intre ei iubire si mila, prin care unul isi gaseste linistea langa celalalt si intre ei se afla armonie, placere si desfatare. Apoi i-a calauzit spre mijloacele prin care isi implinesc dorinta si se nasc urmasii. El ii creeaza pe urmasi in pantecele mamelor pentru o vreme in care parintii asteapta cu dor, Il cheama pe Allah ca pruncul sa iasa sanatos si intreg, iar El Isi implineste binefacerea asupra lor si le daruieste ceea ce au cerut.

Nu merita El, asadar, ca ei sa-L adore sincer pe El Singur, fara sa-I faca vreun asociat? Ei au savarsit contrariul si I-au asociat pe cei care „nu creeaza nimic, ci sunt ei insisi creati”, care „nu-i pot ajuta” pe adoratorii lor „si nu se

pot ajuta nici pe ei insisi”. Daca nu creeaza nici macar greutatea unui atom, ci sunt creati, si nu pot indeparta vatamarea nici de la adoratorii lor, nici de la ei insisi, cum pot fi luati drept dumnezeiri impreuna cu Allah? Aceasta este cea mai mare nedreptate si cea mai vadita nechibzuinta.

Daca voi, politeistilor, chemati la calauzire aceste divinitati pe care le adorati in afara de Allah, ele nu va urmeaza. Este totuna daca le chemati sau taceti. Oamenii sunt, prin urmare, mai desavarsiti decat statuile: acestea nu aud, nu vad, nu calauzesc si nu pot fi calauzite. Cand omul cu minte priveste drept la aceasta, cunoaste cu certitudine desertaciunea dumnezeirii lor si lipsa de minte a adoratorilor lor.

Versetele 194 la 196

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادُ أَثْمَالِكُمْ ۖ فَاَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَمْ أَرْجُلْ يَمْشُونَ بِهَا ۖ إِنْ لَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبِطْشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يَبْصُرُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا ۖ فَلَا تُنظَرُونَ ﴿١٩٥﴾ إِنَّ وَلِيََّ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

194. Cei pe care ii chemati in afara de Allah sunt robi asemenea voua. Chemati-i, asadar, si sa va raspunda, daca sunteti sinceri! **195.** Au ei oare picioare cu care sa mearga? Au maini cu care sa apuce? Au ochi cu care sa vada? Au urechi cu care sa auda? Spune: „Chemati-i pe asociatii vostri, apoi uneltiti impotriva mea si nu-mi dati niciun ragaz! **196.** Cu adevarat, Ocrotitorul meu este Allah, Cel care a pogorat Cartea, iar El ii ocroteste pe cei drepti.”

Aceasta este o provocare adresata politeistilor care adora statuile. Allah Preainaltul spune: „Cei pe care ii chemati in afara de Allah sunt robi asemenea voua”, adica intre voi si ei nu este nicio deosebire: toti sunteti robii lui Allah, aflati sub stapanirea Sa. Daca sunteti sinceri cand pretindeti ca ei merita ceva din adorare, „chemati-i, asadar, si sa va raspunda”. Daca va raspund si obtineti ceea ce doriti, pretentia voastra s-a dovedit adevarata; altminteri, se arata ca mintiti in aceasta pretentie si nascociti impotriva lui Allah cea mai mare minciuna.

Lucrul acesta nu are nevoie de alta lamurire. Daca priviti la ei, vedeti ca chipul lor arata ca nu au nimic folositor: nu au picioare cu care sa mearga,

maini cu care sa apuce, ochi cu care sa vada si urechi cu care sa auda. Le lipsesc toate organele si puterile aflate in om. Daca ei nu va raspund cand ii chemati, sunt robi asemenea voua, iar voi sunteti mai desavarsiti si mai puternici decat ei in multe privinte, atunci de ce ii adorati?

„Spune: Chemati-i pe asociatii vostri, apoi uneltiti impotriva mea si nu-mi dati niciun ragaz!” Adunati-va voi si asociatii vostri ca sa-mi faceti rau, fara amanare si fara sa ma lasati sa astept. Nu veti putea nicidecum sa-mi faceti rau, fiindca „Ocotitorul meu este Allah”, Cel care ma ocroteste, imi aduce folos si indeparteaza vatamarea de la mine.

El este „Cel care a pogorat Cartea”, in care se afla calauzire, vindecare si lumina. Faptul ca a pogorat-o si ca le-a randuit robilor Sai religia este din ocrotirea si ingrijirea Sa aparte. „Iar El ii ocroteste pe cei drepti”, pe cei ale caror intentii, fapte si cuvinte sunt drepte. Allah Preainaltul a spus: „Allah este Ocrotitorul celor care cred; El ii scoate din intunericuri la lumina.” (al-Baqarah 2:257)

Fiindca dreptii credinciosi Il iau pe Domnul lor drept Ocrotitor, cred in El si se tem de El si nu se alipesc de altcineva in afara Lui, de cineva care nu le poate aduce nici folos, nici vatamare, Allah ii ocroteste, le arata blandete, ii ajuta in binele si folosul lor religios si lumesc si indeparteaza de la ei, prin credinta lor, tot ceea ce urasc. Allah a spus: „Cu adevarat, Allah ii apara pe cei care cred.” (al-Hajj 22:38)

Versetele 197 la 198

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ
يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ
إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾

197. Cei pe care ii chemati in afara Lui nu va pot ajuta si nu se pot ajuta nici pe ei insisi. 198. Daca ii chemati la calauzire, nu aud. Ii vezi privind spre tine, insa ei nu vad.

Aceste cuvinte arata, de asemenea, ca statuile pe care ei le adora in afara de Allah nu merita nimic din adorare. Ele nu se pot ajuta nici pe ele insele si nu-i pot ajuta pe adoratorii lor, nu au ratiune si nu pot raspunde. Daca le chemi la calauzire, nu pot fi calauzite, fiindca sunt numai chipuri fara viata.

„Ii vezi privind spre tine, insa ei nu vad.” Ei le-au facut dupa chipul fapturilor insufletite, al oamenilor ori al altora, le-au pus ochi si madulare, astfel

incat privitorul ar putea crede ca sunt vii. Dar, cand se uita cu bagare de seama, vede ca sunt lucruri neinsufletite care nu se misca si in care nu exista viata. Pe ce temei le iau politeistii drept dumnezeiri impreuna cu Allah? Pentru ce folos se dedica lor si cauta apropierea de ele prin felurite acte de adorare?

Dupa ce acest lucru este inteles, se cunoaste ca, si daca politeistii si divinitatile pe care le adora s-ar aduna si ar unelti impotriva celui al carui Ocrotitor este Creatorul pamantului si al cerurilor, Cel care ii ia in ocrotire pe robii Sai drepti, nu i-ar putea face nici macar cat greutatea unui atom de rau. Ei si dumnezeirile lor sunt cu totul neputinciosi, in timp ce puterea lui Allah este desavarsita, iar puternic este si cel care cauta ocrotirea Lui si isi pune increderea in El.

S-a spus si ca pronumele din cuvintele „ii vezi privind spre tine, insa ei nu vad” se refera la politeistii care l-au tagaduit pe Mesagerul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Sensul ar fi: crezi ca se uita la tine, o, Mesager al lui Allah, ca sa deosebeasca pe cel sincer de cel mincinos, insa ei nu te vad asa cum esti, fiindca nu zaresc frumusetea, desavarsirea si sinceritatea aflate in tine.

Versetul 199

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

199. Primeste ceea ce este usor de la oameni, porunceste ceea ce este drept si indeparteaza-te de cei nestiutori.

Acest verset cuprinde bunele purtari care trebuie aratate fata de oameni si felul in care ei trebuie tratati. Robul sa primeasca ceea ce este usor din purtarea si faptele lor si sa nu le ceara ceea ce nu pot implini. Sa multumeasca pentru fiecare cuvânt bun si fiecare fapta buna, chiar daca sunt modeste, cu care acestia il intampina, sa treaca peste neajunsurile si greselile lor si sa nu se poarte cu trufie fata de cel mic din pricina varstei lui, fata de cel cu minte putina din pricina lipsei lui si nici fata de cel sarac din pricina saraciei sale. Sa-i trateze pe toti cu bunatate si sa se poarte cu fiecare potrivit starii sale, astfel incat inimile lor sa se deschida.

„Porunceste ceea ce este drept”, adica fiecare cuvânt bun, fapta buna si purtare aleasa, fata de cel apropiat si fata de cel indepartat. Ceea ce ajunge de la tine la oameni sa fie invatarea unei stiinte, indemnarea la bine, precum pastrarea legaturilor de rudenie si bunatatea fata de parinti, impacarea oamenilor, sfatul folositor, o parere dreapta, sprijinul in bine si evlavie, oprirea de la o fapta urata sau calauzirea spre un folos religios ori lumesc.

Fiindca nu se poate evita vatamarea celui nestiutor, Allah Preainaltul a poruncit sa te indepartezi de el si sa nu-i raspunzi la nestiinta. Nu-l vatama pe cel care te vatama prin cuvnt sau fapta, nu-l lipsi pe cel care te lipseste, pastreaza legatura cu cel care o rupe si poarta-te drept cu cel care te nedreptateste.

Versetele 200 la 202

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَلِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغِيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾

200. Daca o soapta de la Shaytan te atinge, cauta adapost la Allah. Cu adevarat, El este Atoateauzitor, Atotstiutor. **201.** Cei care se tem de Allah, cand ii atinge o ispita de la Shaytan, isi amintesc si atunci vad limpede. **202.** Iar fratii lor sunt impinsi de shaytani mai adanc in ratacire, fara ca ei sa se opreasca.

Dupa ce a aratat cum trebuie sa ne purtam cu oamenii, Allah a aratat cum trebuie sa ne purtam cu shaytanii dintre djinni. In orice timp si in orice stare, „daca o soapta de la Shaytan te atinge”, daca simti indemnul lui de a lasa binele sau impingerea si incurajarea lui spre rau, „cauta adapost la Allah”: intoarce-te la El si cauta ocrotire la El. „Cu adevarat, El este Atoateauzitor”, aude ceea ce spui, „Atotstiutor”, cunoaste intentia, slabiciunea si dorinta ta sincera de a cauta adapost la El. Te va ocroti atunci de ispita lui si de soaptele lui, dupa cum a spus: „Spune: Caut adapost la Domnul oamenilor.” (an-Nas 114:1)

Fiindca robul este uneori nepasator, iar Shaytan sta necontenit la panda, Allah a aratat semnul care ii deosebeste pe cei evlaviosi de cei rataciti. Cand omul evlavios savarseste un pacat, raspunzand indemnului lui Shaytan de a face ceva interzis sau de a lasa ceva obligatoriu, isi aminteste locul prin care Shaytan a intrat la el, isi vede greseala si isi aminteste ceea ce Allah i-a poruncit si ceea ce ii cere credinta. Atunci vede limpede, isi cere iertare de la Allah si isi indreapta greseala prin cainta sincera si multe fapte bune. Astfel il respinge pe Shaytan cel vrednic de dispret si nimiceste tot ceea ce el izbutise.

In ceea ce-i priveste pe fratii si aliatii shaytanilor, atunci cand cad in pacate, shaytanii ii imping mereu si tot mai adanc in ele si nu se opresc. Ei nu inceteaza sa-i ispiteasca, fiindca au vazut ca acestia raspund usor, iar oamenii nu inceteaza sa savarseasca raul.

Versetul 203

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي
هَذَا بَصَآئِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْقَوْمِ يُوْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

203. Cand nu le aduci un semn, ei spun: „De ce nu l-ai ales tu?” Spune: „Eu urmez numai ceea ce imi este revelat de la Domnul meu. Acesta cuprinde dovezi limpezi de la Domnul vostru, calauzire si mila pentru oamenii care cred.”

Acesti tagaduatori staruie in incapatanarea lor. Daca le aduci semne care arata calauzirea, ei nu se lasa calauziti; iar „cand nu le aduci un semn”, unul pe care ei il propun si il stabilesc, „ei spun: De ce nu l-ai ales tu?”, ca si cum tu ai pogori semnele si ai stapani fapturile. Ei nu stiu ca tu nu ai nimic in mana. S-a spus si ca intelesul este: de ce nu-l nascocesti tu insuti?

„Spune: Eu urmez numai ceea ce imi este revelat de la Domnul meu.” Eu sunt un rob caruia i se porunceste, iar Allah Preainaltul este Cel care pogoraste semnele potrivit insusirilor Sale vrednice de lauda si intelepciunii Sale desavarsite. Daca vreti un semn pe care trecerea vremii nu-l nimiceste si o dovada care nu se invecbeste, priviti la acest Coran maret si la Indemnul plin de intelepciune. El „cuprinde dovezi limpezi de la Domnul vostru”, prin care sunt vazute limpede toate cerintele divine si toate scopurile bune ale oamenilor.

Coranul cuprinde atat dovada, cat si ceea ce ea dovedeste. Cel care cugeta la el si ii cerceteaza intelesurile stie ca a fost pogorat de la Cel Intept, Vrednic de lauda si ca falsitatea nu se apropie de el nici dinainte, nici dinapoi. Prin el se statorniceste dovada impotriva oricui ajunge mesajul lui, dar cei mai multi oameni nu cred. Pentru credinciosi el este „calauzire” din ratacire si „mila” care ii salveaza de nefericire. Credinciosul se calauzeste prin Coran, il urmeaza si dobandeste binele in lumea aceasta si in Viata de Apoi. Cel care nu crede in el este ratacit si nefericit in amandoua.

Versetul 204

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾

204. Cand se recita Coranul, ascultati-l cu atentie si taceti, pentru ca voi sa primiti mila.

Aceasta porunca este generala pentru oricine aude recitarea Cartii lui Allah: i se porunceste sa o asculte cu atentie si sa taca. A tacea este o fapta exterioara:

omul paraseste vorbirea si orice lucru care il ocupa si il impiedica sa asculte. A asculta cu atentie inseamna sa-si indrepte auzul, sa asculte cu inima treaza si sa cugete la ceea ce aude.

Cel care le implineste pe amandoua atunci cand se recita Cartea lui Allah dobandeste mult bine, stiinta imbelsugata, credinta innoita si sporita, calauzire crescuta si vedere limpede in religie. De aceea Allah a legat primirea milei de aceste doua lucruri. Aceasta arata ca cel care nu asculta cu atentie si nu tace cand i se recita Cartea este lipsit de partea sa de mila si pierde mult bine.

Porunca de a asculta Coranul si a tacea este cu atat mai puternica in rugaciunea rostita cu voce tare. Cand imamul recita, celui care se roaga in urma lui i se porunceste sa taca. Cei mai multi invatati spun chiar ca ascultarea atenta a imamului este mai importanta decat recitarea Surei al-Fatihah ori a altei sure.

Versetele 205 la 206

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

205. Pomeneste-L pe Domnul tau in sinea ta, cu smerenie si teama, fara sa ridici glasul, dimineata si seara, si nu fi dintre cei nepasatori. 206. Cei care sunt aproape de Domnul tau nu se socotesc prea mari pentru a-L adora; ei Il preamaresc si se prosterneaza inaintea Lui.

Pomenirea lui Allah se face cu inima, cu limba sau cu amandoua, iar aceasta din urma este cea mai deplina. Allah i-a poruncit mai intai robului si Mesagerului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, iar apoi celorlalti prin urmare lui, sa-L pomeneasca pe Domnul sau in sinea lui, adica sincer, in singuratate.

„Cu smerenie”, adica rugandu-se cu limba, repetand feluritele formule de pomenire, „si teama” in inima, temandu-se de Allah si de faptul ca fapta sa ar putea sa nu fie primita. Semnul fricii este ca robul staruie si se straduieste sa-si desavarseasca fapta, sa o indrepte si sa o faca sincer. „Fara sa ridici glasul”, adica urmeaza calea de mijloc, fara sa rostesti rugaciunea cu glas foarte tare sau foarte incet.

„Dimineata”, la inceputul zilei, „si seara”, la sfarsitul ei. Pomenirea lui Allah are in aceste doua momente ale zilei un folos si un merit aparte. „Si nu fi dintre cei nepasatori”, care L-au uitat pe Allah, iar El i-a facut sa se uite pe ei insisi.

Ei au fost lipsiti de binele lumii acesteia si al Vietii de Apoi: s-au indepartat de Cel in a Carui pomenire si adorare se afla toata fericirea si izbanda si si-au indreptat preocuparile spre ceea ce le aduce numai nefericire si pierdere.

Aceasta este buna-cuviinta pe care robul trebuie sa o respecte cu toata grija: sa-L pomeneasca mult pe Allah, noaptea si ziua, mai ales la cele doua capete ale zilei, cu sinceritate, smerenie, supunere si liniste, avand inima si limba in armonie, cu buna-cuviinta si demnitate; sa se indrepte spre ruga si pomenire cu inima treaza, fara nepasare. Allah nu raspunde rugii unei inimi nepasatoare si neatente.

Apoi Allah ne spune ca are robi care staruie in adorarea si slujirea Sa: ingerii. Sa nu se creada ca Allah doreste mai multi adoratori din cauza vreunei lipse sau ca, prin adorarea lor, cauta putere ca sa iasa dintr-o stare de umilire. El vointe folosul vostru si ca voi sa castigati de la El rasplata de multe ori mai mare decat faptele voastre.

„Cei care sunt aproape de Domnul tau”, ingerii apropiati, purtatorii Tronului si al-karrubiyun, „nu se socotesc prea mari pentru a-L adora”, ci staruie smeriti in adorarea Lui si se supun poruncilor Domnului lor. „Ei Il preamaresc” noaptea si ziua, fara sa oboseasca, „si se prosterneaza inaintea Lui” Singur, fara vreun asociat. Oamenii sa-i urmeze, asadar, pe acesti ingeri nobili si sa staruie in adorarea Stapanului Atotstiutor.

Incheierea comentariului surei

Aici se incheie Tafsirul Surei al-A'raf. Lui Allah Ii apartin lauda, multumirea si preamarirea. Allah sa reverse binecuvantare si pace asupra lui Muhammad, asupra familiei si companionilor sai.

Sura al Anfal

VERSETELE 1 LA 40

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 4

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ
بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا
ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

1. Ei te intreaba despre prazile de razboi. Spune: „Prazile de razboi li apartin lui Allah si Mesagerului. Temeti-va, asadar, de Allah, indreptati relatiile dintre voi si ascultati de Allah si de Mesagerul Sau, daca sunteti credinciosi.”
2. Credinciosi sunt numai aceia ale caror inimi se cutremura cand este pomenit Allah, iar cand li se recita versetele Sale, acestea le sporesc credinta si ei isi pun increderea numai in Domnul lor, 3. aceia care implinesc rugaciunea si daruiesc din ceea ce le-am dat, 4. acestia sunt credinciosii adevarati. Ei au trepte inalte la Domnul lor, iertare si inzestrare generoasa.

Al-anfal sunt prazile pe care Allah le-a daruit acestei comunitati din averile necredinciosilor. Aceste versete au fost pogorate cu privire la Batalia de la Badr, cand musulmanii au dobandit prima prada mare de la politeisti. Unii musulmani s-au certat in privinta ei, l-au intrebat pe Mesagerul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, cum sa fie impartita si cui sa-i fie data, iar Allah a pogorat: „Ei te intreaba despre prazile de razboi.”

„Spune: Prazile de razboi li apartin lui Allah si Mesagerului”, care hotarasc asupra lor dupa cum voiesc. Nu aveti dreptul sa va impotriviti judecatii lui Allah si a Mesagerului Sau. Cand Allah si Mesagerul hotarasc ceva, voua vi se

cuvine sa primiti hotararea si sa va supuneti. Aceasta intra in cuvintele: „Temeti-va de Allah”, implinind poruncile Sale si ferindu-va de ceea ce El a interzis.

„Indreptati relatiile dintre voi”, adica inlocuiti cearta, ruperea legaturilor si indepartarea unora de altii cu prietenie, iubire si pastrarea legaturilor. Astfel va uniti si dispar certurile si neintelegerile nascute din ruperea legaturilor. Indreptarea relatiilor cuprinde purtarea buna fata de oameni si iertarea celui care greseste; prin aceasta dispare o mare parte din dusmania si ruptura aflate in inimi.

Porunca ce le cuprinde pe toate acestea este: „ascultati de Allah si de Mesagerul Sau, daca sunteti credinciosi”. Credinta cheama la ascultarea de Allah si de Mesagerul Sau, iar cel care nu li asculta nu este credincios. Lipsa ascultarii vine din lipsa credintei, fiindca credinta are doua trepte: credinta deplina si laudata, care aduce izbanda, si credinta care nu atinge aceasta desavarsire. Aici este avuta in vedere credinta deplina.

„Credinciosi sunt numai aceia”: articolul hotarat din cuvantul arab „credinciosii” arata cuprinderea tuturor cerintelor credintei. Ei sunt aceia „ale caror inimi se cutremura cand este pomenit Allah”, adica se tem si se inspaimanta, iar aceasta teama de Allah ii face sa se opreasca de la lucrurile interzise. Unul dintre cele mai insemnate semne ale temerii de Allah este ca ea il opreste pe om de la pacate.

„Iar cand li se recita versetele Sale, acestea le sporesc credinta.” Ei le asculta cu inima treaza si cugeta la intelesurile lor. Din aceasta le sporesc credinta, fiindca meditarea este una dintre faptele inimii: cunosc un inteles pe care nu-l stiau, isi amintesc ceva ce uitasera, in inimile lor se trezeste dorinta pentru bine si pentru rasplata Domnului, se tem de pedeapsa Sa ori se opresc de la pacat. Toate acestea sporesc credinta.

„Ei isi pun increderea numai in Domnul lor”, fara vreun asociat. Inimile lor se bizuie pe Domnul pentru dobandirea folosului si indepartarea vatamarii in treburile religioase si lumesti si au incredere ca Allah va implini aceasta. Increderea in Allah este pricina tuturor faptelor bune; fara ea, nicio fapta buna nu exista si nu se desavarseste.

Ei sunt „aceia care implinesc rugaciunea”, pe cea obligatorie si pe cea recomandata, implinind toate faptele ei exterioare si interioare cu acea atentie a inimii care este duhul si esenta rugaciunii. Ei „daruiesc din ceea ce le-am dat”. Aceasta cuprinde cheltuielile obligatorii, precum zakat-ul, ispasirile si intretinerea sotiilor, rudelor si robilor aflati in stapanirea lor, precum si cheltuielile recomandate, adica toate felurile de milostenie.

Cei care au aceste insusiri „sunt credinciosii adevarati”, fiindca au unit islamul si credinta, faptele interioare si cele exterioare, stiinta si lucrarea,

precum si implinirea drepturilor lui Allah si ale robilor Sai. Allah a pomenit mai intai faptele inimilor, fiindca ele sunt temelia si sunt mai alese decat faptele madularelor. Aceasta arata ca credinta sporeste si scade: sporeste prin ascultare si scade prin contrariul ei.

Robul trebuie sa-si cerceteze credinta si sa o sporeasca. Cel mai bun mijloc pentru aceasta este sa cugete la Cartea lui Allah si sa cerceteze intelesurile ei. Apoi Allah a pomenit rasplata credinciosilor adevarati: „Ei au trepte inalte la Domnul lor”, potrivit faptelor lor, „iertare” pentru pacate si „inzestrare generoasa”, ceea ce Allah le-a pregatit in Paradis, lucruri pe care niciun ochi nu le-a vazut, nicio ureche nu le-a auzit si care nu i-au trecut vreunui om prin minte. Cel care nu ajunge la treapta credintei lor, chiar daca intra in Paradis, nu ajunge la cinstea lor desavarsita.

Versetele 5 la 8

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَادِرُهُونَ ﴿٥﴾
يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ
يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ
ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَن يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ
الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

5. Tot astfel, Domnul tau te-a scos din casa ta intru adevar, desi unei parti dintre credinciosi nu-i placea. 6. Ei se certau cu tine despre adevar dupa ce el se aratase limpede, ca si cum ar fi fost manati spre moarte, privind-o cu ochii lor. 7. Amintiti-va cand Allah v-a fagaduit ca una dintre cele doua cete va fi a voastra, iar voi doreati sa fie a voastra cea neinarmata. Allah voia sa intareasca adevarul prin cuvintele Sale si sa taie radacina necredinciosilor, 8. ca sa intareasca adevarul si sa nimiceasca falsitatea, chiar daca nelegiuitilor nu le place.

Inaintea acestei mari si binecuvantate batalii, Allah a aratat insusirile pe care credinciosii trebuie sa le implineasca. Cel care le dobandeste isi indreapta starea si faptele, intre care una dintre cele mai insemnate este jihadul pe calea Sa.

Asa cum credinta lor era adevarata si rasplata fagaduita de Allah era adevarata, tot astfel Domnul l-a scos pe Mesagerul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, din casa lui intru adevar, ca sa-i intalneasca pe politeisti la Badr. Allah iubea aceasta iesire, o voise si o randuise. Credinciosii nu se

asteptasera sa ajunga la lupta cu dusmanul in aceasta calatorie. Cand li s-a aratat ca lupta va avea loc, o parte dintre ei s-au certat cu Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si nu doreau intalnirea cu dusmanul; era ca si cum ar fi fost manati spre moarte, privind-o cu ochii lor.

Aceasta atitudine nu li se cuvenea, mai ales dupa ce li se aratase ca iesirea lor era intru adevar, poruncita si placuta lui Allah. Intr-o asemenea stare nu mai este loc pentru disputa. Discutia si dezbaterea isi au locul cand adevarul este indoielnic si lucrurile sunt neclare; dupa ce adevarul s-a aratat limpede, nu ramane decat supunerea si ascultarea.

Multi dintre credinciosi nu au luat deloc parte la aceasta disputa si nu s-au impotrivit intalnirii cu dusmanul. Cei pe care Allah i-a mustrat s-au supus apoi cu toata hotararea poruncii jihadului, iar Allah i-a statornicit si le-a daruit pricinile linistirii inimilor, dupa cum va fi pomenit.

Pricina iesirii lor a fost interceptarea caravanei Qurayshului care plecase in Sham cu Abu Sufyan ibn Harb si care era foarte mare. Cand musulmanii au auzit ca se intoarce din Sham, Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, i-a chemat sa iasa. Impreuna cu el au iesit putin peste trei sute zece barbati, cu saptezeci de camile pe care le incalcau pe rand si pe care isi purtau poverile. Quraysh a aflat si a iesit sa-si apere caravana cu o armata numeroasa, bine inarmata, calare si pe jos, care ajungea la aproape o mie de oameni.

Allah le-a fagaduit credinciosilor una dintre cele doua cete: fie caravana, fie armata. Ei doreau caravana, fiindca aveau putine averi, iar aceasta nu era pregatita de lupta. Allah Preainaltul voia pentru ei ceva mai bun si mai inalt: infrangerea armatei in care se aflau conducatorii si fruntasii politeistilor.

„Allah voia sa intareasca adevarul prin cuvintele Sale”, sa-i sprijine pe oamenii adevarului „si sa taie radacina necredinciosilor”, nimicindu-i pe oamenii falsitatii si aratandu-le robilor Sai o sprijinire a adevarului care nu le trecuse prin minte. „Ca sa intareasca adevarul” prin dovezile care ii confirma temeinicia si autenticitatea „si sa nimiceasca falsitatea” prin dovezile desertaciunii ei, „chiar daca nelegiuitilor nu le place”. Allah nu tine seama de impotrivirea lor.

Versetele 9 la 14

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ
مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا
مِنَ عِندِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يَغْشِيكُمْ النُّعَاسُ أَمَنَةً مِّنْهُ

وَيَنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رَجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَكَةِ
أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا سَأَلَتْنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَأَضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ
فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾

9. Amintiti-va cand li cereati ajutor Domnului vostru, iar El v-a raspuns: „Va voi sprijini cu o mie de ingeri, venind unii dupa altii.” 10. Allah a facut aceasta numai ca veste buna si pentru ca inimile voastre sa se linisteasca prin ea. Biruinta nu vine decat de la Allah. Cu adevarat, Allah este Atotputernic, Preaintelept. 11. Amintiti-va cand El a facut sa va cuprinda somnolenta, ca siguranta din partea Lui, si a pogorat asupra voastra apa din cer, ca sa va curete prin ea, sa indeparteze de la voi murdaria lui Shaytan, sa va intareasca inimile si sa va statorniceasca pasii. 12. Amintiti-va cand Domnul tau le-a revelat ingerilor: „Eu sunt cu voi; intariti-i, asadar, pe cei care cred. Voi arunca spaima in inimile celor care nu cred. Loviti-i deasupra cefelor si loviti-le toate degetele.” 13. Aceasta pentru ca ei s-au impotrivit lui Allah si Mesagerului Sau. Iar cel care se impotriveste lui Allah si Mesagerului Sau sa stie ca Allah este aspru in pedeapsa. 14. Aceasta este pentru voi; gustati-o! Iar pentru necredinciosi este pedeapsa Focului.

„Amintiti-va cand li cereati ajutor Domnului vostru”, adica amintiti-va binefacerea lui Allah asupra voastra, cand se apropiase intalnirea cu dusmanul, iar voi I-ati cerut Domnului vostru ajutor, sprijin si biruinta. „El v-a raspuns” si v-a ajutat prin mai multe lucruri.

Allah v-a sprijinit „cu o mie de ingeri, venind unii dupa altii”, o ceata urmand alteia. „Allah a facut aceasta”, pogorarea ingerilor, „numai ca veste buna” pentru voi „si pentru ca inimile voastre sa se linisteasca prin ea”. Altfel, biruinta este in Mana lui Allah, nu vine prin numarul mare de oameni si arme. „Allah este Atotputernic”: niciun dusman nu-L poate birui; El este Supunatorul care infrange prin puterea Sa ostirile, oricat de numeroase si de bine inzestrate ar fi. El este „Preaintelept”: randuieste lucrurile prin cauzele lor si pune fiecare lucru la locul potrivit.

Ca raspuns la ruga voastra, El a facut sa va cuprinda „somnolenta”, care a indepartat frica si nelinistea din inimi, „ca siguranta din partea Lui” si semn al biruintei, prin care sufletele voastre s-au linistit.

El a pogorat asupra voastra apa din cer, ca sa va curete de impuritatea rituala si de murdarie, sa indeparteze de la voi soaptele si murdaria lui Shaytan si „sa va intareasca inimile”. Statornicia inimii este temelia statorniciei trupului. Apa a venit si „sa va statorniceasca pasii”: pamantul era nisipos si moale, iar cand ploaia a cazut peste el, s-a intarit si pasii au ramas statornici.

El le-a revelat ingerilor: „Eu sunt cu voi” prin ajutor, biruinta si sprijin; „intariti-i, asadar, pe cei care cred”, aruncati in inimile lor curaj impotriva dusmanului, indemnati-i la jihad si amintiti-le meritul lui. „Voi arunca spaima in inimile celor care nu cred.” Acesta este cel mai mare ajutor impotriva lor: daca Allah ii statorniceste pe credinciosi si pune spaima in inimile necredinciosilor, acestia nu le pot tine piept, iar Allah ii face sa fuga dinaintea lor. „Loviti-i deasupra cefelor”, adica loviti-le cefe, „si loviti-le toate degetele”, madularele si incheieturile.

Cuvintele se adreseaza fie ingerilor carora Allah le-a revelat sa-i intareasca pe cei care cred, iar atunci arata ca ingerii au participat la lupta in ziua de Badr, fie credinciosilor, pe care Allah ii incurajeaza si ii invata cum sa lupte impotriva politeistilor, poruncindu-le sa nu-i crute.

Aceasta s-a intamplat „pentru ca ei s-au impotrivit lui Allah si Mesagerului Sau”, i-au combatut si li s-au aratat dusmani. „Iar cel care se impotriveste lui Allah si Mesagerului Sau sa stie ca Allah este aspru in pedeapsa.” Din pedeapsa Sa face parte faptul ca ii pune pe aliatii Sai credinciosi impotriva dusmanilor Sai, iar ei ii ucid.

„Aceasta”, pedeapsa pomenita, „este pentru voi; gustati-o”, o, voi care v-ati impotrivit lui Allah si Mesagerului Sau: este pedeapsa grabita din lumea aceasta. „Iar pentru necredinciosi este pedeapsa Focului.”

Aceasta istorisire cuprinde semne marete ale lui Allah, care dovedesc adevarul celor aduse de Muhammad, Mesagerul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Allah le-a facut o fagaduinta si a implinit-o. El a spus in alt loc: „Ati avut un semn in cele doua cete care s-au intalnit: o ceata lupta pe calea lui Allah, iar cealalta era necredincioasa. Ei ii vedeau cu ochii lor de doua ori mai multi decat ei. Allah il sprijina cu ajutorul Sau pe cine voieste. In aceasta se afla o invatatura pentru cei care vad limpede.” (Al 'Imran 3:13)

Allah le-a raspuns credinciosilor cand I-au cerut ajutor si le-a daruit mijloacele pomenite. Aceasta arata grija Sa mare fata de robii credinciosi: le-a pus la indemana pricinile prin care le-a intarit credinta si pasii si a indepartat de

la ei raul si soaptele lui Shaytan. Din blandetea Sa fata de robi face parte si faptul ca le usureaza ascultarea si le daruieste pricinile ei launtrice si exterioare.

Versetele 15 la 16

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾
وَمَنْ يُولِهِمْ يَوْمَئِذٍ دَرَبَهُ إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحِيزًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ
مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

15. O, voi cei care credeti! Cand ii intalniti pe cei care nu cred, inaintand la lupta, nu le intoarceti spatele. 16. Cel care le intoarce spatele in ziua aceea, afara de cel care se retrage pentru o manevra de lupta sau ca sa se alature altei cete, se intoarce cu mania lui Allah, iar salasul sau este Iadul. Ce rea destinatie!

Allah le porunceste robilor Sai credinciosi curajul credintei, taria in implinirea poruncii Sale si stradania de a dobandi pricinile care ii intaresc launtric si trupest. El le interzice fuga atunci cand cele doua cete se intalnesc.

„O, voi cei care credeti! Cand ii intalniti pe cei care nu cred, inaintand la lupta”, cand randurile se apropie unele de altele, „nu le intoarceti spatele”. Statorniciti-va in lupta, rabdati si sprijiniti religia lui Allah. Prin aceasta se intaresc inimile credinciosilor si sunt inspaimantati necredinciosii.

„Cel care le intoarce spatele in ziua aceea, afara de cel care se retrage pentru o manevra de lupta sau ca sa se alature altei cete, se intoarce cu mania lui Allah, iar salasul sau este Iadul. Ce rea destinatie!” Aceasta arata ca fuga din fata luptei fara o scuza este unul dintre pacatele mari, dupa cum se relateaza in hadithurile autentice²¹, iar versetul cuprinde o amenintare aspra.

Cel care se retrage pentru o manevra de lupta, mutandu-se spre o pozitie din care poate lupta mai bine si poate pricinui pierderi mai mari dusmanului, nu savarseste nimic rau. El nu se intoarce ca sa fuga de dusman, ci ca sa dobandeasca un avantaj, sa-i vina dusmanului dintr-o parte pe care acesta nu o asteapta, sa-l insele ori sa implineasca un alt scop al celor care lupta.

Este ingaduit si ca luptatorul sa se retraga spre o alta ceata, ca sa se intareasca si sa fie ajutat in lupta impotriva necredinciosilor. Daca acea ceata se afla in aceeasi armata, lucrul este limpede. Daca ea nu se afla pe campul de lupta, precum atunci cand musulmanii fug dinaintea necredinciosilor spre o tara

²¹ Al-Bukhari, nr. 2766, si Muslim, nr. 89, relateaza de la Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el, ca Mesagerul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a spus: „Feriti-va de cele sapte pacate nimicioare”, iar printre ele a pomenit fuga in ziua inaintarii la lupta.

musulmana ori spre o alta armata musulmana, relatarile de la companionii arata ca aceasta este ingaduit. Se poate ca ingaduinta sa depinda de faptul ca musulmanii socotesc ca retragerea are urmasi mai bune si le ofera sanse mai mari de a-si salva vietile.

Daca ei cred ca pot sa-i biruiasca pe necredinciosi ramanand statornici si luptand, intr-o asemenea situatie este putin probabil ca fuga sa se numere printre cazurile ingaduite. Altminteri nu s-ar mai putea intelege ce fel de fuga interzice versetul, care aici are o exprimare generala. La sfarsitul surei va veni limitarea acestei porunci prin numar.

Versetele 17 la 19

ج
فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ
الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ
كَيْدَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَ كُرُّ الْفَتْحِ وَإِنْ تَنْهَوْا فَهُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِتْنَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

17. Nu voi i-ati ucis, ci Allah i-a ucis. Si nu tu ai aruncat cand ai aruncat, ci Allah a aruncat, pentru ca El sa-i incerce pe credinciosi printr-o buna incercare din partea Sa. Cu adevarat, Allah este Atoateazutor, Atotstiutor. 18. Aceasta este ceea ce s-a intamplat, iar Allah slabeste uneltirea necredinciosilor. 19. Daca ati cerut o judecata, judecata a venit la voi. Daca incetati, aceasta este mai bine pentru voi; iar daca va intoarceti, Ne vom intoarce. Ceata voastra nu va va folosi la nimic, oricat de numeroasa ar fi. Cu adevarat, Allah este cu credinciosii.

Allah Preainaltul spune ca, atunci cand politeistii au fost infranti in ziua de Badr, iar musulmanii i-au ucis, „nu voi i-ati ucis” prin puterea si taria voastra, „ci Allah i-a ucis”, fiindca v-a ajutat prin lucrurile pomenite mai inainte.

„Si nu tu ai aruncat cand ai aruncat, ci Allah a aruncat.” In timpul luptei, Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a intrat in adapost, L-a chemat pe Allah si I-a cerut staruitor biruinta²². Apoi a iesit, a luat un pumn de tarana si l-a aruncat spre fetele politeistilor. Allah a facut-o sa ajunga la fetele

²² Intrarea Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, in adapost si ruga sa sunt relatate de al-Bukhari, nr. 3953, si Muslim, nr. 1763, de la Ibn 'Abbas, Allah sa fie multumit de el.

lor si nu a ramas niciunul fara ca ea sa-i atinga fata, gura si ochii²³. Hotararea lor s-a frant, puterea le-a slabit, au fost cuprinsi de descurajare si slabiciune si au fost infranti.

Allah ii spune Profetului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: nu prin puterea ta a ajuns tarana in ochii lor cand ai aruncat-o, ci Noi am facut-o sa ajunga prin puterea si taria Noastra, „pentru ca El sa-i incerce pe credinciosi printr-o buna incercare din partea Sa”. Allah Preainaltul poate sa le daruiasca biruinta credinciosilor fara ca ei sa lupte, dar a voit sa-i incerce si sa-i faca sa ajunga prin jihad la cele mai inalte trepte si la cele mai alese ranguri si sa le daruiasca o rasplata buna si mare.

„Cu adevarat, Allah este Atoateazitor, Atotstiutor.” El aude ceea ce robul ascunde si ceea ce arata si cunoaste intentiile bune ori rele aflate in inima sa. Potrivit stiintei si intelepciunii Sale si folosului robilor, El le randuieste stari deosebite si il rasplateste pe fiecare dupa intentie si fapta.

„Aceasta este ceea ce s-a intamplat”, adica aceasta este biruinta pe care Allah v-a daruit-o. „Allah slabeste uneltirea necredinciosilor”: orice plan si uneltire prin care combat islamul si pe oamenii sai sunt slabite, iar urmarile lor se intorc impotriva lor.

„Daca ati cerut o judecata”, o, politeistilor, adica daca ati cerut ca Allah sa trimita mania si pedeapsa Sa asupra celor nedrepti, „judecata a venit la voi”: Allah a trimis asupra voastra pedeapsa, care a fost chin pentru voi si invatatura pentru cei evlaviosi. „Daca incetati” sa mai cereti judecata, „aceasta este mai bine pentru voi”, fiindca El poate sa va dea ragaz si sa nu va grabeasca pedeapsa. „Iar daca va intoarceti” la cererea judecatii si la lupta impotriva credinciosilor, „Ne vom intoarce” sa-i sprijinim impotriva voastra.

„Ceata voastra”, ajutoarele si sprijinatorii pe care va bizuiti in lupta, „nu va va folosi la nimic, oricat de numeroasa ar fi. Cu adevarat, Allah este cu credinciosii.” Cel cu care este Allah primeste sprijinul si biruinta, chiar daca este slab si putin la numar. Aceasta insotire prin care Allah a vestit ca ii sprijina pe credinciosi este potrivit celor pe care ei le implinesc dintre faptele credintei. Daca dusmanul ii biruie pe credinciosi in unele imprejurari, aceasta se intampla numai din pricina unei neglijente a credinciosilor si a faptului ca nu indeplinesc obligatiile credintei si cerintele ei. Altfel, daca ar implini porunca lui Allah din toate punctele de vedere, stindardul lor nu ar fi infrant niciodata in chip statornic, iar dusmanul lor nu i-ar birui vreodata in asa fel incat sa nu-si mai poata reveni.

²³ Aruncarea pumnului de tarana este relatata de at-Tabarani in al-Mu'jam al-Kabir, 11/285, de la Ibn 'Abbas. Al-Haythami a spus in Majma' az-Zawa'id, 6/84, ca relatarea este transmisa de at-Tabarani, iar naratorii ei sunt naratorii colectiei autentice. Vezi si Fiqh as-Sirah de al-Ghazali, p. 239; al-Albani a considerat relatarea autentica.

Versetele 20 la 23

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾

20. O, voi cei care credeti, ascultati de Allah si de Trimisul Sau si nu va indepartati de el in vreme ce auziti. 21. Si nu fiti asemenea celor care spun: „Am auzit”, pe cand ei nu asculta.

Dupa ce Preainaltul a vestit ca este alaturi de credinciosi, El le-a poruncit sa implineasca cerintele credintei prin care dobandesc ajutorul si sprijinul Sau. „Ascultati de Allah si de Trimisul Sau” inseamna sa impliniti poruncile lui Allah si ale Trimisului Sau si sa va feriti de ceea ce au interzis. „Si nu va indepartati de el” inseamna: nu va abateti de la aceasta porunca, anume ascultarea de Allah si de Trimisul Sau, „in vreme ce auziti” ceea ce vi se recita din Cartea lui Allah, poruncile, povetele si sfaturile Sale. Indepartarea voastra intr-o asemenea stare este dintre cele mai urate lucruri.

„Si nu fiti asemenea celor care spun: «Am auzit», pe cand ei nu asculta.” Nu va multumiti cu o pretentie goala, lipsita de adevar, caci aceasta este o stare pe care Allah si Trimisul Sau nu o iubesc. Credinta nu consta in dorinte si impodobire cu vorbe, ci este ceea ce se statornicește in inimi si este adeverit de fapte.

* إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

22. Cu adevarat, cele mai rele vietati inaintea lui Allah sunt surzii si mutii care nu pricep. 23. Daca Allah ar fi stiut vreun bine in ei, i-ar fi facut sa auda; dar chiar daca i-ar fi facut sa auda, ei s-ar fi intors, indepartandu-se.

„Cele mai rele vietati inaintea lui Allah” sunt aceia asupra carora semnele si avertismentele nu au niciun efect. Ei sunt „surzi” fata de auzirea adevarului, „muti” fata de rostirea lui si „nu pricep” ceea ce le-ar aduce folos, ca sa-l puna inaintea lucrului care le dauneaza. Inaintea lui Allah, acestia sunt mai rai decat cele mai rele vietati. Allah le-a daruit auz, vaz si inimi ca sa le foloseasca in ascultarea Lui, dar ei le-au folosit in neascultarea Sa. Astfel au fost lipsiti de mult bine: aveau putinta de a fi dintre cei mai buni oameni, inasa au refuzat aceasta si au ales pentru ei insisi sa fie dintre cei mai rai.

Auzul pe care Allah il neaga la ei este auzul care are efect in inima. Cat despre auzul prin care dovada este statornicita impotriva lor, dovada lui Allah

s-a statornicit prin ceea ce au auzit din semnele Sale. Totusi, El nu i-a facut sa auda intr-un chip folositor, fiindca El stia ca nu se afla in ei vreun bine care sa-i faca vrednici sa primeasca semnele Lui si sa se foloseasca de ele.

„Daca Allah ar fi stiut vreun bine in ei, i-ar fi facut sa auda”, dar, chiar presupunand ca i-ar fi facut sa auda, „ei s-ar fi intors” de la ascultare, „indepartandu-se” si neacordand adevarului nicio atentie. Aceasta arata ca Allah nu lipseste de credinta si bine decat pe acela in care nu se afla bine si care nu este potrivit sa primeasca binele si sa rodeasca prin el. A Lui este lauda deplina si intelepciunea desavarsita.

Versetele 24 la 25

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ ۚ وَأَنَّهُ إِلَىٰ إِلَهِ يُخْشَوْنَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

24. O, voi cei care credeti, raspundeti lui Allah si Trimisului atunci cand va cheama la ceea ce va da viata. Si sa stiti ca Allah se interpune intre om si inima lui si ca la El veti fi adunati. 25. Si feriti-va de o incercare care nu-i va lovi numai pe cei nedrepti dintre voi. Si sa stiti ca Allah este aspru la pedeapsa.

Allah le porunceste robilor Sai credinciosi ceea ce cere credinta de la ei: sa raspunda lui Allah si Trimisului, supunandu-se poruncilor, grabindu-se sa le implineasca si chemandu-i si pe altii la ele; sa se fereasca de ceea ce li s-a interzis, sa se abtina de la acele fapte si sa-i opreasca si pe altii.

Cuvintele „atunci cand va cheama la ceea ce va da viata” descriu tot ceea ce Allah si Trimisul Sau cheama oamenii sa implineasca si arata folosul si intelepciunea acestui lucru. Viata inimii si a sufletului se afla in slujirea lui Allah, in statornicia in ascultarea Lui si in ascultarea Trimisului Sau.

Apoi Allah avertizeaza impotriva neimplinirii chemarii lui Allah si a Trimisului Sau: „Si sa stiti ca Allah se interpune intre om si inima lui.” Feriti-va sa respingeti porunca lui Allah atunci cand va vine pentru prima data, caci El Se poate interpune intre voi si ea atunci cand veti dori-o dupa aceea, iar inimile voastre se vor schimba. Allah se interpune intre om si inima lui, schimba inimile asa cum vointe si le indreapta unde vointe.

Robul trebuie sa rosteasca adesea: „O, Tu, Cel care schimbi inimile, intareste-mi inima in religia Ta! O, Tu, Cel care indrepta inimile, indreapta-mi

inima spre ascultarea Ta!²⁴” „Si ca la El veti fi adunati” insemna ca veti fi stransi intr-o Zi asupra careia nu este nicio indoiala, iar El il va rasplati pe binefacator pentru binele lui si pe raufacator pentru neascultarea lui.

„Si feriti-va de o incercare care nu-i va lovi numai pe cei nedrepti dintre voi”, ci il va cuprinde pe cel nedrept si pe altii, atunci cand nedreptatea apare si nu este inlaturata. Pedeapsa pentru aceasta nedreptate ii va cuprinde atunci pe faptuitor si pe ceilalti. Apararea de aceasta incercare se face prin poruncirea binelui si interzicerea raului, prin tinerea in frau a oamenilor rai si a celor care raspandesc stricaciune si prin a nu le da, pe cat este cu putinta, posibilitatea de a savarsi pacate si nedreptati. „Si sa stiti ca Allah este aspru la pedeapsa” fata de acela care se expune maniei Sale si se ferește de multumirea Sa.

Versetele 26 la 30

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ ۚ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾

26. Si amintiti-va cand erati putini si slabiti in tara si va temeati ca oamenii sa nu va rapeasca. Atunci El v-a dat adapost, v-a intarit cu ajutorul Sau si v-a inzestrat cu lucruri bune, ca poate veti fi recunoscatori.

Preainaltul le aminteste robilor Sai de binefacerea Sa: i-a sprijinit dupa umilire, i-a inmultit dupa ce fusesera putini si i-a imbogatit dupa saracie. „Cand erati putini si slabiti in tara” insemna ca erati supusi si aflati sub stapanirea altora. „Va temeati ca oamenii sa nu va rapeasca”, adica sa va smulga.

„Atunci El v-a dat adapost, v-a intarit cu ajutorul Sau si v-a inzestrat cu lucruri bune”: El v-a daruit un oras in care sa va adapostiti si sa va asezati, v-a ajutat impotriva dusmanilor vostri, i-a pus sub puterea voastra si v-a imbogatit din bunurile lor. „Ca poate veti fi recunoscatori” lui Allah pentru marile Sale binefaceri si pentru bunatatea Sa, adorandu-L fara sa-I asociati nimic.

²⁴ Hadithul despre schimbarea inimilor este relatat de Ahmad in al-Musnad, 3/112, de at-Tirmidhi, nr. 2140, si de Ibn Majah, nr. 3834. Al-Albani l-a considerat autentic in as-Sunnah de Ibn Abi Asim, nr. 225. La Muslim, nr. 2654, apare formularea apropiata: „O, Tu, Cel care indrepti inimile, indreapta-ne inimile spre ascultarea Ta!”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمْنَتَكُمْ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَعَلِمُوا أَنَّ أَمْوَالَهُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

27. O, voi cei care credeti, nu-L tradati pe Allah si pe Trimis si nu incalcati indatoririle care v-au fost incredintate, in vreme ce stiti. 28. Si sa stiti ca averile si copiii vostri sunt numai o incercare si ca la Allah se afla o rasplata mare.

Allah le porunceste robilor Sai credinciosi sa implineasca ceea ce El le-a incredintat dintre porunci si interdictii. Allah a propus aceasta raspundere cerurilor, pamantului si muntilor, dar ele au refuzat sa o poarte si s-au temut de ea, iar omul a purtat-o; el este nedrept si nestiutor. Cine isi implineste aceasta indatorire merita rasplata mare de la Allah, iar cine nu o implineste, ci o tradeaza, merita pedeapsa aspra. El Il tradeaza pe Allah si pe Trimisul Sau, isi incalca indatorirea incredintata, se injoseste prin cea mai urata trasatura si cea mai urata fapta, tradarea, si pierde cea mai desavarsita trasatura, pastrarea a ceea ce i s-a incredintat.

Fiindca robul este incercat prin averea si copiii sai, iar iubirea pentru avere si copii il poate face sa-si puna poftele inaintea implinirii indatoririi incredintate, Allah a vestit ca averea si copiii sunt o incercare prin care El ii incearca pe robi. Ele sunt un imprumut care va fi inapoiat Celui care l-a dat si l-a incredintat, iar „la Allah se afla o rasplata mare”. Daca aveti minte si chibzuinta, puneti marea Lui rasplata inaintea unei placeri mici, trecatoare si pieritoare. Omul intelege cantareste lucrurile si da intaietate celui care merita sa fie ales.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

29. O, voi cei care credeti, daca va temeti de Allah, El va va darui un criteriu de deosebire, va va sterge relele si va va ierta. Allah este Stapanul harului cel mare.

Implinirea temerii de Allah de catre rob este semnul fericirii si al izbanzii. Allah a legat de teama de El mult bine in lumea aceasta si in Viata de Apoi. Aici a pomenit ca acela care se teme de Allah dobandeste patru lucruri, fiecare mai bun decat lumea si tot ceea ce se afla in ea.

Primul este criteriul de deosebire, adica stiinta si calauzirea prin care omul deosebeste calauzirea de ratacire, adevarul de fals, ingaduitul de oprit si

oamenii fericirii de oamenii nenorocirii. Al doilea si al treilea sunt stergerea faptelor rele si iertarea pacatelor. Cand unul dintre ele este mentionat singur, il cuprinde si pe celalalt; cand sunt pomenite impreuna, stergerea faptelor rele priveste pacatele mici, iar iertarea pacatelor priveste pacatele mari. Al patrulea este rasplata mare si plata imbelsugata pentru acela care se teme de Allah si pune multumirea Lui inaintea poftei sale. „Allah este Stapanul harului cel mare.”

ج
وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ
وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ ﴿٣٠﴾

30. Si aminteste-ti cand cei care nu credeau unelteau impotriva ta, ca sa te intemniteze, sa te omoare sau sa te alunge. Ei uneltesc, iar Allah zadarniceste uneltirea, si Allah este Cel mai bun dintre cei care zadarnicesc uneltirile.

O, Trimisule, aminteste-ti binefacerea lui Allah fata de tine atunci cand necredinciosii au uneltit impotriva ta. Politeistii s-au sfatuit in Dar an-Nadwah cu privire la ce sa faca cu Profetul: fie sa-l tina legat la ei, fie sa-l omoare, dupa cum pretindeau ei ca se vor elibera de raul sau, fie sa-l alunge din tara lor. Fiecare si-a sustinut parerea, apoi au cazut de acord cu parerea celui mai rau dintre ei, Abu Jahl, pe care Allah sa-l blesteme. Ei urmau sa ia cate un tanar din fiecare semintie a Qurayshului, sa le dea sabii ascutite si sa-l loveasca toti ca un singur om. Raspunderea pentru varsarea sangelui sau s-ar fi impartit astfel intre semintii, iar Banu Hashim ar fi fost siliti sa accepte pretul sangelui, neputand lupta cu intregul Quraysh.

Ei l-au pandit noaptea pe Profet, ca sa sara asupra lui cand s-ar fi ridicat din asternut. Revelatia din cer i-a venit insa, iar el a iesit dintre ei, a aruncat tarana peste capetele lor si a plecat. Allah le-a orbit privirile. Cand asteptarea s-a prelungit, a venit cineva si le-a spus: „Allah sa va faca sa dati gres! Muhammad a iesit si a aruncat tarana peste capetele voastre.” Fiecare si-a scuturat tarana de pe cap.²⁵

Allah l-a ferit pe Trimisul Sau de ei si i-a ingaduit sa emigreze la Medina. El a emigrat, iar Allah l-a sprijinit prin companionii sai, emigrantii si Ansarii. Puterea lui a crescut pana cand a intrat in Mecca cu forta si i-a supus pe locuitorii ei; ei s-au smerit si au intrat sub stapanirea sa dupa ce el iesise dintre ei in taina, temandu-se pentru sine. Slava Celui Bland cu robul Sau, pe Care nimeni nu-L poate birui.

²⁵ Relatarea despre planul Qurayshului este transmisa mursal de Muhammad ibn Ka'b al-Qurazi. A se vedea as-Sirah an-Nabawiyyah de Akram Diya' al-'Umari, 1/207, si Tabaqat de Ibn Sa'd, 1/228.

Versetele 31 la 35

وَإِذَا تَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا
 أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ
 فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا جَارِقًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بَعْدَابَ إِلِيمِ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ
 لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا لَهُمْ
 إِلَّا يَعْذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ
 أَوْلِيَائُهُمْ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

31. Cand semnele Noastre le sunt recitate, ei spun: „Am auzit. Daca am voi, am putea spune ceva asemenea. Acestea nu sunt decat povesti ale celor de demult.” 32. Si cand au spus: „O, Allah, daca acesta este adevarul de la Tine, atunci ploua peste noi cu pietre din cer sau adu-ne o pedeapsa dureroasa!” 33. Dar Allah nu avea sa-i pedepseasca atata vreme cat tu erai printre ei si Allah nu avea sa-i pedepseasca atata vreme cat ei cereau iertare. 34. Si de ce sa nu-i pedepseasca Allah, de vreme ce ei impiedica oamenii sa ajunga la Moscheea Sacra, fara sa fie ocrotitorii ei? Ocrotitorii ei nu sunt decat cei tematori de Allah, insa cei mai multi dintre ei nu stiu.

Allah descrie incapatanarea celor care l-au tagaduit pe Trimis. Cand li se recitau semnele Sale care aratau adevarul celor aduse de Trimis, ei spuneau: „Am auzit. Daca am voi, am putea spune ceva asemenea. Acestea nu sunt decat povesti ale celor de demult.” Aceste cuvinte izvorau din incapatanare si nedreptate. Allah i-a provocat sa aduca o sura asemenea Coranului si sa cheme in ajutor pe oricine puteau in afara de Allah, dar nu au putut. Neputinta lor s-a aratat limpede.

Cuvintele lor erau o simpla pretentie, iar realitatea a dovedit minciuna ei. Se stia ca Profetul era nestiutor de carte: nu citea, nu scria si nu plecase sa studieze istoriile celor de demult. Cu toate acestea, el a adus aceasta Carte mareata, de care falsul nu se poate apropia nici dinainte, nici din urma, coborata de la Cel Intelept si Vrednic de lauda.

„O, Allah, daca acesta”, adica lucrul la care cheama Muhammad, „este adevarul de la Tine, atunci ploua peste noi cu pietre din cer sau adu-ne o pedeapsa dureroasa!” Ei au spus aceasta fiind convinsi de adevarul credintei lor false si nestiind cum se cuvine sa se adreseze. Daca ar fi avut o indoiala sau un argument inselator care sa-i faca sa se creada indreptatiti, ar fi trebuit sa spuna, in disputa cu cel care sustinea ca adevarul era de partea sa: „Daca acesta este

adevarul de la Tine, calauzeste-ne spre el.” Aceasta ar fi fost mai potrivit pentru ei si ar fi ascuns mai bine nedreptatea lor.

Simplul fapt ca au spus „O, Allah, daca acesta este adevarul de la Tine...” arata ca erau nechibzuiti, nestiutori si nedrepti. Daca Allah S-ar fi grabit sa-i pedepseasca, nu ar mai fi ramas niciunul dintre ei. Allah a indepartat insa pedeapsa de la ei datorita prezentei Trimisului printre ei. „Dar Allah nu avea sa-i pedepseasca atata vreme cat tu erai printre ei”: prezenta Profetului le dadea siguranta fata de pedeapsa.

Cu toate ca rostisera aceste cuvinte in auzul tuturor, ei au inteles cat de urate erau, s-au temut de pedeapsa si au cerut iertare. De aceea Allah a spus: „Si Allah nu avea sa-i pedepseasca atata vreme cat ei cereau iertare.” Aceasta era o piedica in calea pedepsei dupa ce cauzele ei se implinisera.

Apoi El a spus: „Si de ce sa nu-i pedepseasca Allah?”, adica ce i-ar putea feri de pedeapsa lui Allah, de vreme ce savarsisera ceea ce o cerea: ii impiedicau pe oameni sa ajunga la Moscheea Sacra, mai cu seama pe Profet si pe companionii sai, care aveau mai mult drept asupra ei decat ei. „Fara sa fie ocrotitorii ei” se poate referi la Moscheea Sacra, insemnand ca ei nu aveau un drept mai mare asupra ei decat altii; sau pronumele se poate referi la Allah, insemnand ca ei nu erau aliatii Lui. „Ocrotitorii ei nu sunt decat cei tematori de Allah”, cei care cred in Allah si in Trimisul Sau, Il adora numai pe El si Li dedica Lui religia. „Insa cei mai multi dintre ei nu stiu”, de aceea au pretins pentru ei ceva asupra caruia altii aveau mai mult drept.

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

35. Rugaciunea lor la Casa nu era decat suierat si batai din palme. Asadar, gustati pedeapsa pentru necredinta voastra.

Allah a randuit Casa Sa Sacra numai pentru ca ritualurile religiei Sale sa fie implinite acolo si adorarea sa-I fie dedicata numai Lui. Credinciosii sunt cei care au implinit aceasta porunca. Cat despre acesti politeisti care impiedicau oamenii sa ajunga la ea, rugaciunea lor la Casa, desi rugaciunea este cea mai mare dintre actele de adorare, nu era decat suierat si batai din palme. Acestea sunt faptele oamenilor nestiutori si nechibzuiti, ale caror inimi nu-L cinstesc pe Domnul lor, nu cunosc drepturile Sale si nu respecta cel mai bun si mai nobil loc. Daca rugaciunea lor acolo era astfel, cum erau celelalte acte ale lor de adorare?

Prin ce aveau ei un drept mai mare asupra Casei decat credinciosii care sunt smeriti in rugaciunile lor, se indeparteaza de vorbele si faptele desarte si au

toate celelalte trasaturi vrednice de lauda si savarsesc faptele drepte pomenite de Allah? De aceea Allah i-a facut pe credinciosi sa mosteneasca Moscheea Sa Sacra si le-a dat stapanire asupra ei, apoi le-a spus: „O, voi cei care credeti, politeistii sunt necurati, asadar sa nu se apropie de Moscheea Sacra dupa acest an al lor.” Aici El spune: „Asadar, gustati pedeapsa pentru necredinta voastra.”

Versetele 36 la 40

ج
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾

36. Cei care nu cred isi cheltuiesc averile ca sa-i indeparteze pe oameni de calea lui Allah. Le vor cheltui, apoi ele vor deveni pentru ei un prilej de regret, apoi vor fi infranti. Iar cei care nu cred vor fi adunati in Gheena. 37. Pentru ca Allah sa-l deosebeasca pe cel rau de cel bun, sa-i aseze pe cei rai unul peste altul, sa-i ingramadeasca pe toti si sa-i arunce in Gheena. Acestia sunt cei pierduti.

Preainaltul arata vrajmasia politeistilor, violenlia, uneltirea si impotrivirea lor fata de Allah si de Trimisul Sau, precum si stradania lor de a stinge lumina Lui si de a face cuvantul Sau sa se piarda. El arata ca uneltirea lor se va intoarce impotriva lor, caci uneltirea rea nu-i cuprinde decat pe faptuitorii ei. „Cei care nu cred isi cheltuiesc averile ca sa-i indeparteze pe oameni de calea lui Allah”, adica pentru a anula adevarul, a sprijini falsul, a zadarnici marturisirea unicitatii Celui Milostiv si a ridica religia adoratorilor de idoli.

„Le vor cheltui”: ei vor cheltui aceste averi si nu le va pasa, fiindca tin cu tarie de fals si urasc cu putere adevarul. Apoi cheltuielile „vor deveni pentru ei un prilej de regret”, adica parere de rau, rusine si umilire. „Apoi vor fi infranti”: averile lor vor pieri, speranta lor nu se va implini, iar in Viata de Apoi vor fi pedepsiti cel mai aspru. „Iar cei care nu cred vor fi adunati in Gheena” ca sa guste pedeapsa ei, fiindca ea este locuinta rautatii si a oamenilor rai.

Allah voieste sa deosebeasca raul de bine, sa le separe si sa le aseze pe fiecare in salasul propriu. El ii va aseza impreuna pe oamenii rai, faptele rele si averile rele, „sa-i aseze pe cei rai unul peste altul, sa-i ingramadeasca pe toti si sa-i arunce in Gheena. Acestia sunt cei pierduti”, cei care se pierd pe ei insisi si isi pierd familiile in Ziua Invierii. Aceasta este pierderea adevarata.

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ
سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَتْلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مُوَلِّكُمْ
نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

38. Spune-le celor care nu cred ca, daca inceteaza, li se va ierta ceea ce a trecut, iar daca se intorc, atunci randuiala aplicata celor de demult s-a aratat deja. 39. Si luptati-va cu ei pana cand nu va mai fi prigoana, iar religia va fi in intregime pentru Allah. Daca inceteaza, Allah vede bine ceea ce fac. 40. Iar daca se indeparteaza, sa stiti ca Allah este Ocrotitorul vostru. Ce minunat Ocrotitor si ce minunat Ajutator!

Din blandetea lui Allah fata de robii Sai, necredinta si staruinta lor in incapatanare nu-L impiedica sa-i cheme la calea calauzirii si sa-i opreasca de la cauzele ratacirii si ale pieirii. „Spune-le celor care nu cred ca, daca inceteaza” necredinta lor si se supun lui Allah singur, fara asociat, „li se va ierta ceea ce a trecut” dintre nelegiuirile lor. „Iar daca se intorc” la necredinta si incapatanarea lor, „atunci randuiala aplicata celor de demult s-a aratat deja”, adica nimicirea neamurilor tagaduitoare. Sa se astepte, asadar, la ceea ce i-a lovit pe cei incapatanati; vor afla curand urmareea batjocurii lor. Acesta este cuvantul adresat tagaduitorilor.

Cat despre cuvantul adresat credinciosilor atunci cand le porunceste cum sa-i trateze pe necredinciosi, El spune: „Si luptati-va cu ei pana cand nu va mai fi prigoana”, adica asociere si indepartare a oamenilor de calea lui Allah, si pana cand ei se vor supune randuielilor islamului, „iar religia va fi in intregime pentru Allah”. Acesta este scopul luptei si al jihadului impotriva dusmanilor religiei: raul lor sa fie respins de la religie, religia lui Allah pentru care au fost creati oamenii sa fie aparata si ridicata deasupra tuturor celorlalte religii. „Daca inceteaza” nedreptatea, „Allah vede bine ceea ce fac”; nimic din ei nu-I este ascuns.

„Iar daca se indeparteaza” de ascultare si se grabesc spre pierzanie, „sa stiti ca Allah este Ocrotitorul vostru. Ce minunat Ocrotitor”: El ii ocroteste pe robii Sai credinciosi, le aduce cele de folos si le usureaza dobandirea binelui in religie si in viata lumeasca. „Si ce minunat Ajutator”: El ii sprijina, indepartand de la ei uneltirea nelegiuitorilor si atacurile celor rai. Cine Il are pe Allah drept Ocrotitor si Ajutator nu are de ce sa se teama, iar cel impotriva caruia este Allah nu va avea nici putere, nici sprijin prin care sa se mentina.

Repertoriul pasajelor comentate

Numerele din dreapta indica paginile la care incepe prezentarea fiecarui pasaj. Comentariul poate continua pe paginile urmatoare.

Sura al Maidah

82 la 86.....	1	46 la 50.....	44
87 si 88.....	3	51 la 53.....	46
89.....	4	54 la 55.....	48
90 si 91.....	5	56 la 58.....	49
92.....	7	59.....	51
93.....	7	60 la 62.....	52
94 la 96.....	8	63 la 67.....	54
Comentariul versetului 96.....	11	68 la 70.....	55
97 la 99.....	11	71 la 73.....	58
100.....	13	74 la 83.....	59
101 la 102.....	13	84 la 90.....	63
103 la 104.....	14	91 la 92.....	65
105.....	15	93 la 94.....	67
106 la 108.....	16	95 la 98.....	69
109 la 110.....	19	99.....	72
111 la 115.....	21	100 la 104.....	73
116 la 120.....	23	105 la 108.....	76

Sura al Anam

1 la 2.....	26	121.....	85
3.....	27	122 la 124.....	86
4 la 6.....	28	124.....	88
7 la 9.....	29	125.....	88
10 la 12.....	31	126 la 127.....	89
13 la 20.....	32	128 la 135.....	90
21 la 26.....	36	136 la 140.....	94
27 la 32.....	37	141.....	97
33 la 37.....	39	142 la 144.....	99
38 la 39.....	42	145 la 146.....	101
40 la 45.....	43	147.....	103

148 la 149.....	104
150.....	105
151 la 153.....	106
154 la 157.....	110
158.....	112
159 la 160.....	114
161 la 165.....	115

Sura al Araf

1 la 7.....	118
8 la 10.....	120
11 la 15.....	121
16 la 17.....	123
18.....	124
19 la 23.....	124
24 la 26.....	126
27.....	127
28 la 30.....	128
31.....	130
32 la 33.....	131
34.....	132
35 la 36.....	133
37.....	133
38 la 39.....	134
40 la 41.....	136
42 la 43.....	137
44 la 45.....	139
46 la 49.....	140
50 la 53.....	141
54.....	144
55 la 56.....	145
57 la 58.....	147
59 la 64.....	148
65 la 72.....	151
73 la 79.....	154
80 la 84.....	158
85 la 87.....	159
88 la 93.....	161
94 la 95.....	164

96 la 99.....	165
100 la 102.....	167
Textul versetelor 103 la 170.....	168
Comentariul versetelor 103 la 107.....	179
Comentariul versetelor 108 la 112.....	180
Comentariul versetelor 113 la 119.....	181
Comentariul versetelor 120 la 122.....	181
Comentariul versetelor 123 la 124.....	181
Comentariul versetelor 125 la 126.....	182
Comentariul versetelor 127 la 129.....	183
Comentariul versetului 130.....	184
Comentariul versetelor 131 la 135.....	184
Comentariul versetelor 136 la 137.....	185
Comentariul versetelor 138 la 140.....	186
Comentariul versetului 141.....	187
Comentariul versetelor 142 la 143.....	187
Comentariul versetelor 144 la 146.....	188
Comentariul versetului 147.....	189
Comentariul versetelor 148 la 149.....	189
Comentariul versetelor 150 la 154.....	190
Comentariul versetelor 155 la 157.....	192
Comentariul versetului 158.....	194
Comentariul versetelor 159 la 160.....	194
Comentariul versetelor 161 la 162.....	195
Comentariul versetului 163.....	196
Comentariul versetelor 164 la 166.....	196
Comentariul versetelor 167 la 170.....	197
171.....	199
172 la 174.....	199
175 la 176.....	201
177.....	202
178.....	203
179.....	203
180.....	204
181.....	205
182 la 186.....	206
187 la 188.....	207
189 la 193.....	209
194 la 196.....	211
197 la 198.....	212

199.....	213
200 la 202.....	214
203.....	215
204.....	215
205 la 206.....	216

Sura al Anfal

1 la 4.....	218
5 la 8.....	220
9 la 14.....	221
15 la 16.....	224
17 la 19.....	225
20 la 23.....	227
24 la 25.....	228
26 la 30.....	229
31 la 35.....	232
36 la 40.....	234